

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
ของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ร้อยตำรวจโทสุทธิสุนทร ชัยขวัญ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1253-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS CONTRIBUTING TO THE SUCCESS
AMONG POLICE OFFICERS OF THE RIOT CONTROL AND SUPPRESSION SUB - DIVISION
IN THE CONTROL OF DEMONSTRATORS

POL.LT. SUTTHISOONTORN SAIKWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Sciences

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1253-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ
ข้าราชการตำรวจกองกำลังป้องกันและปราบปรามจرائم
โดย   ร้อยตำรวจโทสุทธิสุนทร ชัยขวัญ
สาขาวิชา   สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

สุทธิสุนทร ชัยขวัญ , ร.ต.ท. : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล.

(FACTORS CONTRIBUTING TO THE SUCCESS AMONG POLICE OFFICERS OF THE RIOT CONTROL AND SUPPRESSION SUB - DIVISION IN THE CONTROL THE DEMONSTRATORS.)

อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย , จำนวนหน้า 304 หน้า. ISBN 974-03-1253-5

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และแนวทางการพัฒนาบทบาทการปฏิบัติงานของตำรวจต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เหมาะสม เพื่อนำมาเสนอเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของประเทศไทยต่อไป โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 407 ชุด และการวิจัยภาคสนามทางมานุษยวิทยา (Antropological Field Work) โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในที่ชุมนุมประท้วง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการใช้แบบสอบถามโดยใช้วิธีการทางสถิติ โดยทำตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และทำการพิสูจน์สมมติฐาน โดยพิจารณาจากความเป็นอิสระระหว่างตัวแปร โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ได้แก่ อายุ การศึกษา อายุราชการ ประสบการณ์ การฝึกอบรม นโยบายของรัฐ ขาวกรอง สื่อมวลชน อุปกรณ์และสวัสดิการ ความมีวินัย การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุม พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุม และลักษณะผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง รวมไปถึงความรู้สึกร่วมของประชาชนที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ภาควิชา	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	สังคมวิทยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4281193024 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

KEY WORD : FACTORS / THE SUCCESS / THE CONTROL OF DEMONSTRATORS / POLICE / THE RIOT CONTROL AND SUPPRESSION SUB - DIVISION

SUTTHISOONTORN SAIKWAN , POL.LT. : THESIS TITLE (FACTORS CONTRIBUTING TO THE SUCCESS AMONG POLICE OFFICERS OF THE RIOT CONTROL AND SUPPRESSION SUB – DIVISION IN THE CONTROL OF DEMONSTRATORS) THESIS ADVISOR : JUTHARAT UA-AMNOEY , PAGES 304 pp. ISBN 974-03-1253-5

The objective of this research was to study about the factors contributing to the success in controlling the mob of police officers of the riot control and suppression sub - division for knowing the problems and obstacles in controlling the mob and gave recommendation to improve the operation about this. The researcher collected data and evaluated in systematic by using the quantitative research method by distributing 407 questionnaires with the population sampling and used the anthropological field research method to collect the qualitative data by using in-depth interview with 10 key informants. For the quantitative data , the researcher analyzed data by using statistic method with frequency , percentage , mean and proved the hypotheses by using chi-square with a significant level at 0.05 and using GAMMA value to find the direction of relation between two variables and analyzed the qualitative data by content analysis.

The research found that the factors contributing to the success in controlling the mob of police officers of the riot control and suppression sub - division are age , education , experience , training , the policy of government , mass media , welfare and equipments , the discipline of police , the violence in controlling the mob , the problems of mob , the corrective behavior of mob , the characteristics of mob and the attitude of people to mob are related with the success in controlling the mob of police officers of the riot control and suppression sub - division .

Department	Sociology and Anthropology	Student ' s signature
Field of Study	Sociology	Advisor ' s signature
Academic Year	2001	Co-advisor ' s signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งล้วนแต่มีความปรารถนาดีต่อผู้เขียนเป็นอย่างมากบุคคลแรกที่จะขอกล่าวขอบคุณในที่นี้คือ อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในด้านความรู้ทางวิชาการ การสนับสนุน ให้กำลังใจ และความช่วยเหลืออื่น ๆ ทุกด้านจนผู้เขียนรู้สึกเป็นพระคุณอย่างหาที่สุดไม่ได้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน และรองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ ซึ่งเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ตามลำดับที่กรุณาให้ความเมตตาแก่ผู้เขียนในการให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในด้านความร่วมมือ ประสานงานต่อการเก็บข้อมูล ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พ.ต.อ.สมชาย อินโต ผู้กำกับกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พ.ต.ท. ไพฑูรย์ มณีอิน รองผู้กำกับกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และ พ.ต.ท.วิทยา เพชรสีม่วง สารวัตรงาน 2 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลทุกท่าน ที่กรุณาช่วยให้ข้อมูลพื้นฐาน ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกต่างๆในการเก็บข้อมูลในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น สาขาสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ทุกคนที่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันมาและให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา ได้แก่ น.ส. รัชนิวรรณ ศรีวิเศษ, พ.ต.ท. เจริญศักดิ์ บุตรไทย, ร.ต.ท. เอกรัตน์ ทิศเจริญ, ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ พล.ต.อ.สุนทร ชัยขวัญ , คุณแม่สุทธิมานัส ชัยขวัญ และคุณยายสุวิภา อัครมาส ที่มีส่วนให้กำลังใจผู้เขียน ช่วยเหลือ สนับสนุน และผลักดันให้ผู้เขียนทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ

ความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบให้บุคคลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด ส่วนข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนขอน้อมรับด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง

ร.ต.ท. สุทธิสุนทร ชัยขวัญ

เมษายน 2545

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1.บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2.แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมร่วม (Collective Behavior).....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการชุมนุมประท้วง	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของตำรวจ	12
2.4 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมฝูงชน.....	21
และปราบจลาจล	
2.5 การวางแผนปราบปรามจลาจล.....	25
2.6 แนวคิดเปรียบเทียบการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมในต่างประเทศ	30
2.6.1 ประเทศอังกฤษ.....	30
2.6.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา	34
2.6.3 ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	37
2.6.4 ประเทศเกาหลีใต้	43
2.7 ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory).....	49
2.8 ทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie Theory).....	56
2.9 ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคม	57
2.10 ทฤษฎีผลประโยชน์ส่วนตนที่มีเหตุผล	60

(Rational Self-Interest)

สารบัญ (ต่อ)

๗

บทที่	หน้า
2.11 ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory).....	61
2.12 ทฤษฎีพยาธิทางสังคม (Social Pathology).....	63
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	64
ผลงานวิจัยในประเทศไทย.....	64
ผลงานวิจัยต่างประเทศ.....	69
กรอบในการวิจัย.....	73
สมมติฐานในการวิจัย.....	75
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการวิจัย.....	77
การวัดตัวแปร.....	82
3.วิธีดำเนินการวิจัย.....	90
รูปแบบในการวิจัย.....	90
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	90
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	90
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การทดสอบความน่าเชื่อถือและความสมบูรณ์ของข้อมูล.....	92
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
4.การพิสูจน์สมมติฐานและการอภิปรายผลการวิจัย.....	111
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	111
การสัมภาษณ์เจาะลึก.....	150
5. การพิสูจน์สมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย.....	199
6.บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	262
สรุปผลการวิจัย.....	262
ปัญหาที่พบในการวิจัย.....	271
ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	271
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ.....	273
รายการอ้างอิง.....	275
ภาคผนวก.....	286
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	304

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 1 : สถิติการชุมนุมประท้วงระหว่างปี พ.ศ.2537-2543	1
ตาราง 2 : อัตรากำลังพลทั้งชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนในกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจราจรในปัจจุบัน	18
ตาราง 3 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อนโยบาย ของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	94
ตาราง 4 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ การได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง	95
ตาราง 5 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ การเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน	96
ตาราง 6 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรสวัสดิการ และอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร	97
ตาราง 7 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรวินัย ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร	98
ตาราง 8 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ การใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	99
ตาราง 9 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุม และปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	100

สารบัญ (ต่อ)

ญ

ตาราง	หน้า
ตาราง 10 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	101
ตาราง 11 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	102
ตาราง 12 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	103
ตาราง 13 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	104
ตาราง 14 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	105
ตาราง 15 : ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	106
ตาราง 16 : แสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง	111
ตาราง 17 : แสดงระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง	112
ตาราง 18 : แสดงอายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง	112
ตาราง 19 : แสดงประสบการณ์ในการทำงานด้านควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	113
ตาราง 20 : แสดงการใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم	114
ตาราง 21 : แสดงประสบการณ์การฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	115
ตาราง 22 : แสดงการใช้เวลาในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง โดยเร็วที่สุดในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم	115

ตาราง	หน้า
ตาราง 23 : แสดงการใช้เวลาในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่ใช้ความรุนแรง ..... เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามทัศนคติเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจลาจล	116
ตาราง 24 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	117
ตาราง 25 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการได้รับข่าวกรอง เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง	120
ตาราง 26 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการเสนอข่าวสาร เกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน	123
ตาราง 27 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในด้าน อุปกรณ์และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจลาจล	126
ตาราง 28 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการควบคุมและปราบปรามจลาจลของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจลาจล	127
ตาราง 29 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ..... ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการใช้ความรุนแรง ในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	128

ตาราง

หน้า

ตาราง 30 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	131
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 31 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	133
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อปัญหาของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 32 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	135
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 33 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	138
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 34 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	140
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความสามารถ ของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 35 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	143
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความรู้สึก ของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	
ตาราง 36 : แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	145
<p>ของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	

ตาราง	หน้า
ตาราง 37 : สรุปผลการสัมภาษณ์เจาะลึก	187
ตาราง 38 : สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการ การสัมภาษณ์เจาะลึก	197
ตาราง 39 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรอายุของตำรวจและ ตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	201
ตาราง 40 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรระดับการศึกษาและ ตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	204
ตาราง 41 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรอายุราชการ..... และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	207
ตาราง 42 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรประสบการณ์	210
ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	210
ตาราง 43 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรการเข้ารับการฝึกอบรม	213
ในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	213
ตาราง 44 : แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรนโยบายของรัฐ	216
ที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	216
ตาราง 45 : แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร การได้รับข่าวกรอง.....	220
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจล	220

ตาราง	หน้า
ตาราง 46 : แสดงการแจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปรการเสนอข่าวสาร ของสื่อมวลชนและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล	224
ตาราง 47 : แสดงการแจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปรการสนับสนุนอุปกรณ์ และปัจจัยต่าง ๆ และตัวแปรความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจราจล	228
ตาราง 48 : แสดงการแจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปร ความมีวินัยของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล และความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล	232
ตาราง 49 : แจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปร การใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และ ตัวแปรความสำเร็จในความควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล	235
ตาราง 50 : แจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปรการประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวแปรความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและ ปราบปรามจราจล	239
ตาราง 51 : แสดงการแจกแจงที่ความถี่ที่ระหว่างตัวแปร ปัญหาของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล	243
ตาราง 52 : แสดงการแจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปร พฤติกรรมของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจราจล	246

ตาราง

หน้า

ตาราง 53 : แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรลักษณะ ของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจราจร	249
ตาราง 54 : แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร ความสามารถ และประสิทธิภาพของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร	252
ตาราง 55 : แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรการแสดงออก ของประชาชนทั่วไปและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจราจร	256
ตาราง 56 : แสดงการสรุปผลการพิสูจน์สมมติฐาน	260

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

การประชุมประท้วงในประเทศไทยมีประวัติมายาวนานแล้วในอดีตการประชุมประท้วงครั้งใหญ่ที่ประวัติศาสตร์ต้องจารึกไว้คือเหตุการณ์การประชุมเรียกร้องประชาธิปไตย เมื่อ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 ซึ่งเป็นการต่อสู้เรียกร้องเพื่อประชาธิปไตยของนักศึกษาและประชาชน ต่อมาเมื่อการเมืองเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นความขัดแย้งในเรื่องนี้ก็ลดความสำคัญลง โดยมีปัญหาเรื่องเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรในชนบทที่มีปัญหาราคาผลผลิตและที่ดินทำกิน โดยออกมาเรียกร้องเป็นกลุ่มย่อยๆ และมีองค์กรพัฒนาเอกชน หรือ NGO เป็นผู้ให้คำแนะนำการจัดทำเอกสารติดต่อกองการ ในรูปแบบสังคมสงเคราะห์ และต่อมาเมื่อรูปแบบการเรียกร้องมีความชัดเจนมากขึ้น มีการจำแนกปัญหาออกเป็นเรื่องๆ โดยการรวมหมู่บ้านตำบลอำเภอต่างๆ ที่มีปัญหาเดียวกันเข้ามาเป็นกลุ่มที่มีปัญหาเฉพาะ เช่นกลุ่มปัญหาเขื่อน กลุ่มปัญหาป่าไม้ ที่ดิน กลุ่มปัญหาจากการพัฒนาโครงการของรัฐ เป็นต้นซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีองค์กรพัฒนาเอกชนมาช่วยดูแลเป็นเรื่องๆไป ตัวอย่างของกลุ่มนี้ได้แก่ กลุ่มสมาชิชาเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน และกลุ่มสมาชิชาคนจน

ตารางที่ 1 สถิติการประชุมประท้วงระหว่างปี พ.ศ.2537-2543

ที่	กลุ่มปัญหา	2537 ครั้ง	2538 ครั้ง	2539 ครั้ง	2540 ครั้ง	2541 ครั้ง	2542 ครั้ง	2543 ครั้ง
1	ที่ดินทำกิน	135	75	89	58	66	77	78
2	การเกษตร	39	37	40	100	66	66	71
3	กลุ่มผลประโยชน์ / อาชีพ	143	148	218	242	219	198	217
4	ขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	150	135	156	157	147	167	173
5	แรงงาน	41	53	69	102	100	102	98
6	สิ่งแวดล้อม	42	78	62	36	40	35	69
7	ขัดแย้งในโครงการของรัฐ	102	104	68	32	30	32	65
8	การเมือง	0	24	44	61	21	51	57
9	ปัญหาอื่นๆ	85	29	26	27	20	58	63
	รวม	737	688	772	815	709	786	891

ตามสถิติจะเห็นว่าในแต่ละปีโดยเฉลี่ยแล้วมีการชุมนุมถึงกว่าวันละประมาณ 2 ครั้ง ทุกวันตลอดทั้งปี การชุมนุมในแต่ละครั้งนั้นส่วนใหญ่จะชุมนุมกันอย่างสงบแต่บางครั้งเพราะว่าความเครียดหรืออารมณ์โกรธ กลุ่มผู้ชุมนุมก็มักจะใช้กฎหมายอยู่เหนือกฎหมายโดยใช้วิธีการที่รุนแรง เช่น การปิดถนน การใช้เรือประมงปิดร่องน้ำปากอ่าว การบุกรุกและยึดสถานที่ราชการ การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ซึ่งเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์ ช่วงเช้าวันที่ 11 กรกฎาคม 2543 เมื่อกลุ่มเพื่อนปากมูล และกลุ่มราษฎรไซไซ ยกกำลังเข้ายึดสถานีรถไฟจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอโดยสารรถไฟฟรีเข้ากรุงเทพฯ แต่นายสถานีไม่ยอมและหยุดการเดินรถไฟ จนในที่สุดกลุ่มผู้ชุมนุมต้องยินยอมจ่ายเงินค่าโดยสารรถไฟ ท่ามกลางความไม่พอใจของประชาชนที่เดือดร้อนเพราะรถไฟเสียเวลา และต่อมาเมื่อ 20.00 น. ของวันที่ 16 กรกฎาคม 2543 หลังจากที่กลุ่มสมัชชาคนจน และกลุ่มเพื่อนปากมูล จำนวนนับร้อยคน กลับจากเวียนเทียนวันอาสาฬหบูชาที่วัดเบญจมบพิตร แล้วถือฤกษ์จันทร์ราคาเต็มดวงป็นริ้วบุกrukเข้าไปในทำเนียบรัฐบาล เป็นเหตุให้เกิดการปะทะกันอย่างรุนแรง กับเจ้าหน้าที่ตำรวจและทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงบาดเจ็บไปหลายราย แล้วตามมาด้วยเหตุการณ์การสลายกลุ่มผู้ชุมนุมครั้งใหญ่ภายในทำเนียบรัฐบาลอีกครั้งในวันที่ 17 กรกฎาคม 2543 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สังคมให้ความสนใจเป็นอย่างมาก มีทั้งเห็นด้วยกับการสลายกลุ่มผู้ชุมนุม เพราะเห็นว่าฝ่ายเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องรักษากฎหมาย และกลุ่มที่คัดค้านการใช้ความรุนแรงกับประชาชน เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ทำให้สังคมเริ่มกลับมาตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการระเบียบการชุมนุมประท้วงในสังคมไทยมากขึ้น

ในแต่ละครั้งที่เกิดการชุมนุมประท้วงนอกจากฝ่ายที่มีปัญหาคือกลุ่มผู้ชุมนุมและฝ่ายที่ต้องช่วยแก้ไขปัญหาคือรัฐบาลหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นคู่กรณีกันแล้วยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องคอยรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างการชุมนุมด้วย โดยเฉพาะตำรวจกองกำลังการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยตรงหลายครั้งที่สองฝ่าย ทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมและตำรวจต้องประจันหน้ากันใช้อาวุธเข้าปะทะกันอย่างรุนแรง จนมีผู้บาดเจ็บทั้งสองฝ่าย และถูกจับกุมคุมขังกันไปก็มี เนื่องจากฝ่ายหนึ่งต้องการคำตอบจากรัฐบาล ส่วนอีกฝ่ายคือรัฐบาลก็ยังไม่สามารถหาคำตอบที่น่าพอใจต่อกลุ่มผู้ชุมนุมได้ ตำรวจจึงต้องรับบทหนักในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม โดยเฉพาะหากต้องกระทำการที่รุนแรง ก็จะถูกต่อว่าอย่างรุนแรงจากกลุ่มผู้ชุมนุมว่าใช้กำลังปราบปรามประชาชน แต่ถ้าไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ก็就会被ตำหนิจากรัฐบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นสถานะที่กดดันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก

เป็นที่ทราบกันดีว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจในสังคมนั้นมีขอบเขตกว้างขวางจนมีผู้กล่าวว่าตำรวจมีหน้าที่มากมายครอบคลุมไปทั่วทุกอย่างในสังคม อย่างไรก็ตามเป็นที่ทราบทั่วไปว่าหน้าที่หลักของตำรวจก็คือ หน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งทำให้ตำรวจมีภารกิจต่อเนื่องมากมาย และที่เกี่ยวข้องโดย

ตรงกับภารกิจบังคับใช้กฎหมายได้แก่ การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การตรวจท้องที่ ควบคุม การจราจร เป็นต้น จะเห็นได้ว่าภารกิจหน้าที่ของตำรวจ เป็นการกระทำเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสงบ สุขของประชาชนหรือก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม นอกจากนี้ตำรวจยังจะมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะนำไปสู่ความวุ่นวายในสังคมโดยป้องกันไม่ให้เกิดความไม่สงบ สุขในบ้านเมืองอีกด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล ซึ่งแต่เดิมนั้นกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์ วิทยุและศูนย์รวมข่าวแล้วนำรวมเป็นหนึ่งในโครงสร้างของกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการ พิเศษ โดยยกฐานะเป็นกองกำกับการ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2519 ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ในการ ป้องกันและควบคุมการก่อจลาจล หรือการกระทำของกลุ่มชนอันเป็นเหตุที่จะก่อการร้ายใน รูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนสนับสุนนและเสริมกำลังให้กับตำรวจท้องที่ เพื่อป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ซึ่งเกิดในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และเขตพื้นที่อื่น ๆ ตามแต่ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการ

ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลมีภารกิจหน้าที่ในการป้องกัน ควบคุมระงับและสลายฝูงชนที่ชุมนุม เรียกร้องหรือการก่อความไม่สงบต่าง ๆ รวมทั้งการกระทำ ของกลุ่มชนอันเป็นเหตุที่จะก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนสนับสุนนและเสริมกำลังให้กับ ตำรวจท้องที่เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตนครบาลและเขตพื้นที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการ นอกจากนี้ในยามปกติกำลังหน่วยนี้ก็ยังสามารที่จะนำเอา ไปใช้ในการควบคุมฝูงชนในลักษณะอื่น ๆ ที่มีใช้การชุมนุม เรียกร้องหรือการก่อความไม่สงบเช่น การควบคุมฝูงชนในงานพระราชพิธีต่าง ๆ การแข่งขันกีฬาหรือการแสดงมโหรีสพให้เป็นที่ไปด้วย ความเรียบร้อย เป็นต้น

ดังนั้น ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะทำการศึกษาว่า อะไรคือปัจจัยที่มี ผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

2. เพื่อศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

3. เพื่อศึกษา แนวทางการพัฒนาบทบาท และการปฏิบัติงานของข้าราชการ
ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ให้เหมาะสม

3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม
กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง โดยศึกษาจากกลุ่มข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกัน
และปราบปรามจลาจล ระดับชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนในกองร้อยที่ 1-6 ที่มีหน้าที่ในการ
ควบคุมฝูงชนโดยตรง

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อได้ทราบถึงปัจจัยในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ
ข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

2. นำผลการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการกำหนด
แผนการปฏิบัติงาน และปรับปรุงการจ้ดกำลังของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและ
ปราบปรามจลาจลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาต่อไปในอนาคต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล” ผู้วิจัยได้นำแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษา เพื่อสนับสนุนการวิจัยและสร้างความชัดเจนสำหรับการอภิปราย โดยมีดังต่อไปนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมร่วม (Collective Behavior)
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการชุมนุมประท้วง
- 3.แนวคิดเกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของตำรวจ
- 4.การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมฝูงชนและปราบปรามจลาจล
- 5.การวางแผนปราบปรามจลาจล
- 6.แนวคิดเปรียบเทียบการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมในต่างประเทศ
  - 6.1 ประเทศอังกฤษ
  - 6.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา
  - 6.3 ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
  - 6.4 ประเทศเกาหลีใต้
- 7.ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)
- 8.ทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie Theory)
- 9.ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคม
- 10.ทฤษฎีผลประโยชน์ส่วนตนที่มีเหตุผล (Rational Self-Interest)
- 11.ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory)
- 12.ทฤษฎีพยาธิทางสังคม (Social Pathology)

1.แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมร่วม (Collective Behavior)

ความหมายของคำว่าพฤติกรรมร่วม

พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่ จะประพฤติปฏิบัติไปตามแบบแผนของวัฒนธรรม หรือกฎเกณฑ์ หรือวิธีการที่ใช้ในสังคมหนึ่ง ๆ โดยแต่ละคนถูกกำหนดหรือคาดหวังให้มีบทบาทต่าง ๆ ตามที่กลุ่มหรือสังคมต้องการ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ต้องยอมรับว่า พฤติกรรมทุกอย่างไม่จำเป็นจะต้องเป็นไปตามที่คาดหวังเสมอไป เพราะบางครั้งบุคคลจะประพฤติปฏิบัติไปในทางที่อาจจะไม่ได้คิดว่าเหมาะสมหรือไม่ แต่ได้กระทำไปแบบฉับพลัน ไม่ได้คิดหรือวางแผนการไว้ล่วงหน้า การกระทำแบบนี้เรียกว่า “พฤติกรรมร่วม หรือพฤติกรรมรวมหมู่” (Collective Behavior)

โดยทั่วไป พฤติกรรมร่วมไม่ได้หมายถึงพฤติกรรมของกลุ่ม (Group Behavior แต่เป็นพฤติกรรมของสังคม (Social Behavior) ที่มักจะเกิดขึ้นเองด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับ และมักจะคาดการณ์ไม่ได้ว่าผลจะเป็นอย่างไร

สุพัตรา สุภาพ (2543 : 138-142) อธิบายว่า พฤติกรรมร่วม คือ พฤติกรรมของคนเป็นจำนวนมากที่เกิดขึ้นโดยความสมัครใจ เป็นการแพร่กระจายของจิตที่อยู่ในสภาพที่ตื่นเต้น และถูกกระตุ้นยั่วจากผู้ที่เข้าร่วมด้วย และทำอะไรเขาอย่างกันโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว มักจะทำอะไรเหมือนกัน โดยไม่มีการจัดระเบียบหรือวางแผนไว้ล่วงหน้ามาก่อน และพฤติกรรมเหล่านี้จะดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ตราบเท่าที่มีผู้ดำเนินการกระตุ้นยั่วพอควร

อิทธิชัย นันทพฤษา (2543: 21) อธิบายว่า พฤติกรรมร่วม (Collective Behavior) หมายความว่า พฤติกรรมของกลุ่มมากกว่าที่จะเป็นพฤติกรรมของปัจเจกชนแต่ละคน เช่น ปัจเจกชนอาจจะตื่นกลัวได้ แต่กลุ่มคนที่ตื่นกลัวเท่านั้นจะก่อพฤติกรรมร่วมขึ้นมา กลุ่มคนที่มีพฤติกรรมร่วมไม่ใช้กลุ่มคนโดยทั่วไป ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของประเพณีและบรรทัดฐานทางสังคม แต่พฤติกรรมร่วมจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับพฤติกรรมอื่นๆ เพราะไม่มีโครงสร้าง ไม่มีบรรทัดฐาน ไม่มีกฎเกณฑ์ ข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกหรือผู้นำ สมาชิกของกลุ่มจะปรากฏขึ้นต่อเมื่อมีการกระทำร่วมกันเกิดขึ้น และหัวหน้าที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มก็คือบุคคลที่ผู้เข้าร่วมในการกระทำปฏิบัติตามพฤติกรรมร่วมเป็นพฤติกรรมที่ยากแก่การควบคุมเพราะมีการใช้เหตุผลน้อยมาก ส่วนใหญ่จะใช้อารมณ์เป็นหลักในการแสดงออกถึงพฤติกรรม

การเกิดของพฤติกรรมร่วม

Neil Smelser (1972 : 85) ได้แยกการเกิดของพฤติกรรมร่วมไว้ 6 ประการ ได้แก่

1. โครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวย มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ทำให้พฤติกรรมร่วมเกิดขึ้น เช่น สังคมที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก มีความรู้สึกนึกคิดหรือมีวัฒนธรรมย่อยในสังคมที่แตกต่างกันออกไป
2. ความตึงเครียดภายในโครงสร้าง เป็นสภาพความตึงเครียดที่เกิดจากการไม่ได้รับสิทธิบางอย่างหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม
3. ความเชื่อและการแพร่กระจายของความเชื่อ เป็นพฤติกรรมร่วมที่เกิดจากคนกลุ่มหนึ่งที่คิดว่าในสถานการณ์นั้น ๆ ตนจะเสียเปรียบจึงเห็นว่าการรวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
4. ปัจจัยเร่ง เป็นสภาพการณ์หรือเหตุการณ์ที่บุคคลถูกกระตุ้นให้กระทำไปในแบบเดียวกัน เมื่อมีอะไรรุนแรงมากกระทบใจก่อให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้ความรู้สึกตัวลดน้อยลง
5. เกิดการรวมตัวในหมู่คนที่มีอารมณ์และทัศนคติคล้ายกัน เป็นเหตุการณ์ที่มีคนแตกตื่น ตกใจ หรือหลงเชื่อจนพร้อมที่จะเข้าร่วมด้วย
6. การควบคุมทางสังคมขาดประสิทธิภาพ อาจเป็นเพราะ ตำรวจ ชุมชน หรือผู้นำไม่อาจจะควบคุมสถานการณ์ได้ พฤติกรรมร่วมจึงเกิดขึ้น

ฝูงชน (Crowd) หมายถึง คนจำนวนหนึ่งซึ่งมารวมตัวกันในเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยมีจุดหมาย (Goal) ของความตั้งใจร่วมกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางจิตใจและพฤติกรรม บุคคลถ้าประกอบกันเป็นฝูงชนแล้วจะมีความใกล้ชิดกันมากทั้งร่างกายและจิตใจทันที ก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า พฤติกรรมร่วม ซึ่งเป็นรูปแบบพฤติกรรมร่วมที่มีความรุนแรง ทำแล้วมีอารมณ์ร่วมเมื่อเกิดขึ้น จะมีลักษณะเร่งด่วน มีการปฏิบัติการที่รุนแรงเนื่องจากมีความใกล้ชิดกันทางกายภาพ มีการเฝ้าอารมณ์เป็นวงจรร ทำให้เกิดการระบาดทางอารมณ์ ไม่มีเหตุผล ไม่เกรงกลัวกฎหมายบ้านเมือง เพราะฝูงชนไม่มีตัวตน เมื่อสลายตัวไปแล้วก็ไม่ทราบว่าผู้ใดกระทำผิด แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หากจับกุมก็ต้องจับทั้งหมด ดังนั้นผลการกระทำจึงไม่มีใครรับผิดชอบ บางครั้งบ้าคลั่ง ทำร้ายคนทำลายทุกอย่างที่ขวางหน้า (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2536)

Lebon (อ้างถึงใน อิทธิชัย นันทพฤษา, 2543: 19) นักจิตวิทยาสังคมได้ศึกษาค้นคว้าพฤติกรรมร่วมของฝูงชน พบว่า “บุคคลใดก็ตามที่มาประกอบเข้าเป็นฝูงชนไม่ว่าจะมีแบบแผนการดำเนินชีวิตส่วนตัว อาชีพ นิสัยใจคอ หรือสติปัญญาเป็นอย่างไร คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันก็ตาม จะมีส่วนร่วมในอารมณ์ของฝูงชนนั้นๆ” นั่นคือ ฝูงชนจะมีความเป็นเอกภาพทางใจ จึงแสดงออกมาเหมือนกันถึงอารมณ์ที่รุนแรงและไร้เหตุผล และเมื่อรวมตัวเป็นฝูงชนจะเกิดพฤติกรรมร่วมโดยทันที นอกจากนั้นจะพบว่า ตัวการสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมร่วมก็คือ การระบาดทางอารมณ์ (Social contagion) หมายถึง การมีความรู้สึกและอารมณ์ร่วมกัน ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการแสดงออกของพฤติกรรม เพราะพฤติกรรมร่วมเป็นพฤติกรรมซึ่งเกิดนอกเหนือจากกฎเกณฑ์บรรทัดฐานของสังคม แต่การระบาดทางอารมณ์จะขึ้นอยู่กับลักษณะของฝูงชนว่าเป็นฝูงชนประเภทใด ถ้าเป็นฝูงชนประเภทการรวมตัวกันยามปกติ เช่น การดูมหรสพ การทำพิธีมงคล พฤติกรรมร่วมก็คือการปรบมือ โห่ร้องยินดี สนุกสนาน เป็นต้น แต่พฤติกรรมร่วมที่เป็นการรวมตัวของฝูงชนที่มีเป้าหมาย จะมีแบบแผนที่มีอิทธิพลต่อสังคมอาจสร้างความวุ่นวาย

ลักษณะสำคัญของการระบาดทางอารมณ์ก็คือ การที่ฝูงชนได้รับ หรืออยู่ในสภาวะที่มีลักษณะ ดังนี้

1) ถูกชักจูงหรือแนะนำได้ง่าย (Suggestibility) คือ เมื่อคนเข้าไปอยู่ในฝูงชนที่มีสภาวะวุ่นวาย สับสน คนจะขาดความมั่นใจในสถานภาพของตนเองจึงมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามคนในกลุ่มชนนั้นเพราะมีความตั้งเครียดทางอารมณ์อยู่ด้วยความมีเหตุผลจึงน้อยลง ขาดความสามารถในการไตร่ตรองแก้ไขสถานการณ์ เมื่อผู้มาชว่นก็ปฏิบัติตามโดยทันที

2) การกระตุ้นทางอารมณ์ (Stimulation) มีอิทธิพลอย่างมากโดยเฉพาะในสภาวะที่สับสนวุ่นวาย จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางอารมณ์ที่พร้อมจะแสดงออกถึงพฤติกรรมที่รุนแรง เพื่อเป็นการถ่ายทอดหรือปลดปล่อยอารมณ์ที่ตึงเครียดนั้น การเร้าอารมณ์จะเป็นการกระทำแบบวงจรมาย้อนไปย้อนมา ได้แก่

จะเห็นว่า บุคคลที่ 1 ซึ่งเป็นคนคนเดียวกัน และเป็นคนเริ่มต้นเร้าอารมณ์แต่บุคคลที่ 3 ย้อนกลับมาเร้าอารมณ์ บุคคลที่ 1 อัตราความรุนแรงเพิ่มจาก I เป็น IV

3) และถ้าบุคคลที่ชุมนุมในฝูงชนมีวิถีชีวิต สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ ชนชั้นเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน การระบาดของอารมณ์ก็จะมีอิทธิพลมากขึ้นและรวดเร็ว

อาจกล่าวได้ว่าการระบาดของอารมณ์เป็นสาเหตุหลักในการชุมนุมของฝูงชนที่จะสามารถบอกแนวโน้มของความรุนแรงในการชุมนุมของฝูงชนได้ เนื่องจากการระบาดของอารมณ์ทำให้เกิดเอกภาพทางใจ แก่ฝูงชน จึงสามารถผลักดันให้มีพฤติกรรมที่ไร้เหตุผล ก้าวร้าว รุนแรงได้ ทำให้กลุ่มคนขาดระเบียบวินัย ขาดการตระหนักถึงผิดชอบชั่วดี และเหตุผล ซึ่งถ้าสังคมนั้นๆ มีการพัฒนาด้านสื่อสารคมนาคม (Mass communication) แล้ว การระบาดของอารมณ์จะยิ่งขยายผลตัวมันเองได้อย่างมีระบบและมีศักยภาพ จนยากที่จะควบคุมได้ เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ วิทยุติดตามตัว โทรสาร ดาวเทียม เป็นต้น

2.แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการชุมนุมประท้วง

Binstock และ Ely (1971: 2 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541: 9) ได้กล่าวถึงความยากจนที่ก่อให้เกิดความไร้อำนาจ (Powerless) ว่าความยากจนสามารถทำให้มนุษย์ตกอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ เมื่อเกิดความพยายามที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือสถาบันอื่นใดที่มีความซับซ้อน ไม่ว่าจะการเข้ามาเกี่ยวข้องกับนั้นจะเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการ ตลอดจนแม้แต่เพื่อพยายามที่จะต่อสู้ เพื่อปกป้องตนเองก็ตาม เกี่ยวกับเรื่องนี้ ลิฟสกี (Lipsky, 1972: 158-181 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541: 10) เรียกว่าเป็นกลุ่ม ค่อนข้างไร้อำนาจ (Relatively powerless groups) กลุ่มชนที่ค่อนข้างไร้อำนาจตามทัศนะของ ลิฟสกี จึงต้องเป็นกลุ่มที่ขาดทรัพยากรทางการเมืองแบบที่สังคมยอมรับ (Conventional political resources) ที่จะเอื้ออำนวยให้กลุ่มบรรลุนิติภาวะ หรือสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายทางการเมืองได้ จึงหันมายึดการประท้วงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อรอง เมื่อใดก็ตามที่กลุ่มประชาชนดังกล่าวประสบกับความทุกข์ยาก ความเจ็บปวด คือเมื่อเกิดปัญหาที่ประชาชนไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพังทางออกที่ดีกว่าหรือเครื่องมือที่ดี ที่ทำให้กลุ่มจะได้รับความสำคัญ ก็คือ การมารวมตัวกันเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมืองหรือการประท้วง บรูม และ เซลส์นิก ให้ความเห็นว่าเป็นการรวมตัวกันก็จะเกิดภาวะแพร่ระบาดของอารมณ์ ซึ่งเป็นภาวะที่จิตอยู่ในสภาพที่ถูกชักจูงได้โดยง่าย เนื่องจากความตึงเครียดทางอารมณ์ที่มีอยู่หรือในภาวะที่จิตอยู่ในสภาพถูกกระตุ้นได้ง่าย ซึ่งรูปแบบจะมีลักษณะการติดต่อตอบสนองเป็นวงกลมตาข่ายโยงใยซึ่งกันและกัน ซึ่งมักจะเกิดในหมู่ผู้ที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกัน ดังนั้นการแพร่ระบาดของอารมณ์จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางจิตได้ มีส่วนช่วยขวัญ

โดยการสร้างภาวะจิตทั่วไปในหมู่มวลชนมาชิกให้พร้อมที่จะเสียสละเผชิญภัยร่วมกันหรืออุทิศตนต่อ
อุดมการณ์ ทุกคนจะรู้สึกว่าเป็นพรรคพวกเดียวกัน รักใคร่และเห็นอกเห็นใจกัน ซึ่งจะเป็นภาวะที่ทำให้
บุคคลอาจจะแสดงความกล้าหาญและแสดงความพยายามอย่างถึงขีดสุด

ดังนั้น ในภาวะที่ประชาชนมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและอำนาจทางการเมือง
เกิดขึ้น ก็จะพยายามแสวงหาและสร้างโอกาสและอำนาจในทางการเมืองให้แก่ตนเองและกลุ่มโดย
อาศัยปัจจัยหรือแหล่งที่ก่อให้เกิดอำนาจ 3 ปัจจัย ดังที่ Bierstedt 1974: 220-241 อ้างถึงใน วีระศักดิ์
เครือเนตร, 2541: 11) ได้ศึกษาไว้ คือ

1) อำนาจ มาจากความสามารถในการควบคุมหรือได้รับการสนับสนุนจากคนจำนวน
มากๆ หรือได้รับการสนับสนุนจากคนที่เป็นส่วนใหญ่ในสังคม เนื่องจากยังมีจำนวนคนมากเท่าใดก็ยิ่ง
ส่งเสริมให้มีอำนาจมาก เช่น คนสองคนย่อมจะสามารถบังคับ ให้คนเพียงคนเดียวกระทำตามที่พวก
เขาปรารถนาได้ แล้วถ้าคนเป็นจำนวนมาก คนก็ย่อมจะมีความสามารถที่จะกระทำเช่นนั้นได้ง่ายมาก
ยิ่งๆ ขึ้น การที่จะสังเกตเห็นพลังอำนาจที่เกิดมาจากความเป็นส่วนใหญ่ของสังคมที่มีประสิทธิภาพ จะ
ปรากฏชัดเจนเมื่อวิเคราะห์ถึงกระบวนการแสดงสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งหากพรรค
การเมืองใดที่มีศักยภาพและสามารถครองใจคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ ก็ย่อมมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะ
ได้รับการสนับสนุนและส่งผลให้สามารถก่อตั้งรัฐบาลได้

2) อำนาจ มาจากความเป็นองค์กรที่เข้มแข็งและมีระเบียบวินัย กล่าวคือ ถึงแม้ว่าจะ
มีอำนาจจากการมีผู้สนับสนุนจำนวนมากหรือครองใจเสียงส่วนใหญ่ในสังคมได้ แต่ถ้าหากขาดความ
เป็นองค์กรไร้ระเบียบวินัยแล้ว ก็ย่อมจะขาดเสถียรภาพ ซึ่งในสถานการณ์เช่นนั้น แม้ว่าจะมีกลุ่มที่เล็ก
กว่าแต่กลับมีความเป็นองค์กรและมีระเบียบวินัยสูงกว่าก็สามารถควบคุมคนส่วนใหญ่ที่ขาดความ
เป็นองค์กรได้เช่นกัน ดังนั้น นอกจากจะเป็นเสียงส่วนใหญ่หรือกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากเสียงส่วน
ใหญ่แล้ว ยังต้องมีความเป็นองค์กรและมีระเบียบวินัยสูงด้วย ซึ่งหากปรากฏว่ามีกลุ่มใดที่ประกอบไป
ด้วย 2 ปัจจัยนี้แล้ว ย่อมเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพถึงขนาดอาจเรียกได้ว่า เป็นกำลังทางสังคมที่มีพลัง
อำนาจมากที่สุดในโลกก็ได้

3) อำนาจ มาจากทรัพยากร อันหมายถึง หลายสิ่งหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นเงิน เครดิต
ทรัพย์สินสมบัติ ความรู้ความชำนาญ ความฉลาด อาวุธตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งถึงแม้
กลุ่มต่างๆ อาจจะมีจำนวนสมาชิกเสียงสนับสนุนจำนวนมากและมีความเป็นองค์กรสูงอยู่แล้วแต่
ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรและความชำนาญในการนำทรัพยากรนั้นๆมาใช้ ก็ทำให้กลุ่มมี
ความแตกต่างกัน เช่น กลุ่ม 2 กลุ่มมีจำนวนและเสียงสนับสนุนเท่าๆกัน และทั้ง 2 กลุ่มนั้นมีความเป็น
องค์กรสูงเท่ากันอีกด้วย แต่กลุ่ม ทั้ง 2 กลับมีโอกาสและมีศักยภาพในการเข้าถึงทรัพยากรทางการ

เมืองที่แตกต่างกัน หรือแม้จะสามารถครอบครองทรัพยากรได้เท่าเทียมกัน ก็ยังอาจจะเหลื่อมล้ำกันในด้านความชำนาญในการนำทรัพยากรไปก่อให้เกิดอำนาจทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลให้กลายเป็นผู้มีพลังอำนาจทางการเมืองเหนือกว่ากลุ่มอื่นๆ

การรวมกลุ่มเพื่อชุมนุมประท้วง มักจะมีสาเหตุมาจากปัญหาของประชาชนที่เกิดขึ้นมีความทุกข์ความเจ็บปวดร่วมกัน เกิดความไม่พอใจ จึงมารวมตัวกัน โดยมีความมุ่งมาตปรารถนา ร่วมกัน คือเพื่อให้ได้รับการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่านอกจากความไม่พอใจในสถานะภาพความเป็นอยู่หรือความทุกข์ จะเป็นสาเหตุของการรวมกลุ่มแล้วยังแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการระดมปัจจัยที่จะก่อให้เกิดอำนาจ ทั้ง 3 ประการดังกล่าวหรืออย่างน้อยก็แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการระดมผู้ร่วมชุมนุม ทั้งนี้เพราะ ปกติมนุษย์ทั่วไปจะชอบอยู่กับบ้านเฉยๆ ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับสังคมการเมืองแล้วทำไมจึงละทิ้งความเป็นส่วนตัวเพื่อมาร่วมในกลุ่ม ทั้งๆที่เต็มไปด้วยความเสี่ยงต่อชีวิต เสี่ยงต่อการสูญเสียอิสรภาพตลอดจนการสูญเสียทรัพย์สิน โดยคาดหวังเป้าหมายหรือผลประโยชน์ร่วมที่มีความไม่แน่นอน (Scott, 1990: 118 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541: 13)

Oberschall (1973 cited in Scott, 1990: 119 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541: 13) เห็นว่าการที่ประชาชนเกิดแรงจูงใจให้มาแสดงพฤติกรรมร่วมกัน โดยไม่สนใจชีวิตความสุขสบายส่วนตัวและยึดเป้าหมายหรือผลประโยชน์ร่วม ก็เพราะความปรารถนาถึงสวัสดิการสังคมอันจะนำมาซึ่งความมั่นคงผาสุกของตน ซึ่งการที่จะได้มาจะต้องผ่านกระบวนการ ที่สำคัญ คือสามารถเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับอำนาจและโครงสร้างทางการเมืองให้ได้

ดังนั้น กระบวนการของการประท้วงจึงมีความจำเป็นที่ต้องอาศัยผู้นำหรือแกนนำที่มีประสิทธิภาพและสามารถระดมทรัพยากรมนุษย์ให้มาร่วมในกลุ่มได้ ตัวผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำสูง (Leadership) ซึ่งถือว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและปฏิบัติตามที่ตนต้องการ โดยยุทธวิธีที่ผู้นำอาจเลือกใช้เพื่อให้สมาชิกเกิดความคล้อยตามนั้นมีมากมาย เช่น การให้คำแนะนำ การพูดชักชวน การโฆษณา การแสดงออกถึงความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ความเป็นแบบอย่างหรือสัญลักษณ์แก่ผู้อื่น เป็นต้น (Teard, 1935: 33-52 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541: 13)

เรื่องการระดมทรัพยากรมนุษย์ดูเหมือนจะเป็นเรื่องยากที่สุด เพราะการที่ปัจเจกบุคคลจะเข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ ยังต้องขึ้นอยู่กับโอกาสในทางการเมืองซึ่งมีปัจจัยกำหนด นั่นคือ แบบแผนทางวัฒนธรรม โครงสร้างทางสังคมการเมือง และพฤติกรรมส่วนบุคคลซึ่งหมายถึง การรับรู้และแรงจูงใจ เป็นต้น (Andrian and Apter, 1995: 1-10 อ้างถึงใน วีระศักดิ์ เครือเนตร, 2541:

13) นอกจากนี้การระดมทรัพยากรยังอาจหมายถึงความร่วมมือ ความสามารถในการระดมพันธมิตรและยุทธวิธีในการดำเนินกระบวนการประท้วง อีกด้วย

3.แนวคิดเกี่ยวกับภารกิจและหน้าที่ของตำรวจ

ภารกิจและหน้าที่ของตำรวจโดยทั่วไป

ประเสริฐ เมฆมณี (2523 อ้างถึงใน อธิธิชัย นันทพฤกษา, 2543: 10) ระบุว่ากิจการตำรวจเป็นกิจการที่มีภารกิจในการรับผิดชอบต่อความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ด้วยการก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งก็คือการป้องกันอาชญากรรมนั่นเอง กล่าวคือ ตำรวจมีภารกิจหลักในการป้องกันอาชญากรรมในรูปลักษณะต่าง ๆ ด้วยการตัดช่องโอกาส ควบคุม หรือขจัดปัจจัยต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการกระทำผิดหรือความไม่สงบเรียบร้อยเกิดขึ้นการรักษากฎหมาย การบริการประชาชน โดยการกำหนดภารกิจของตำรวจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่าน ได้อธิบายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

Lenard (อ้างถึงใน อธิธิชัย นันทพฤกษา, 2543: 10) ได้อธิบายถึงหน้าที่ตำรวจจะต้องประกอบด้วย

- 1) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2) การตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสังคม
- 3) การป้องกันอาชญากรรมและควบคุมแหล่งเสื่อมโทรม
- 4) การควบคุมการจราจร
- 5) การปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของตำรวจ

Hoover ผู้อำนวยการตำรวจสืบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (F.B.I) (อ้างถึงใน อธิธิชัย นันทพฤกษา, 2543: 11) ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจพอประมวลสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- 1) การคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 2) การรักษาความสงบเรียบร้อย
- 3) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- 4) การสืบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดและละเมิดกฎหมายบ้านเมือง
- 5) การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับโดยเคร่งครัด
- 6) การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของส่วนบุคคลหรือปัจเจกชน

อัศจรรย์พรรณ เทศปุระ (2530 อ้างถึงใน อิทธิชัย นันทพฤษภา, 2543: 11) จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยเบิร์กเลย์ แคลิฟอร์เนีย ได้จำแนกลักษณะหน้าที่ของตำรวจไว้ ดังนี้

1) การปกป้องคุ้มกัน การตัดช่องโอกาส ช่องทาง เพื่อมิให้บุคคลซึ่งจะมีแนวโน้มหรือพฤติกรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและอาชญากรรมด้วยการตรวจตราท้องที่ป้องกันเหตุลวงหน้า

2) การปราบปรามอาชญากรรม

3) จับผู้กระทำผิดและละเมิดกฎหมายของบ้านเมือง

4) การรวบรวมประจักษ์พยาน หลักฐาน เพื่อประโยชน์ต่ออรรถคดี

5) การส่งเสริมประชาชนให้ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีและถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น

6) การค้นหาทรัพย์สินที่สูญหาย

ปุระชัย เปี่ยมสมบุรณ (2533 อ้างถึงใน อิทธิชัย นันทพฤษภา, 2543: 11) ลักษณะความคาดหวังในหน้าที่ของตำรวจ มีลักษณะเกี่ยวกับประชาชน ตลอดจนถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนตลอดเวลา และเป็นด่านแรกของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งประกอบไปด้วยตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ประชาชนมักคาดหวังว่าตำรวจต้องมีความรู้ มีความสามารถ มีความเก่งกล้าในทุก ๆ ด้าน มีความสามารถในทุก ๆ ทาง ดังเช่น Voolmer ได้เปรียบเทียบตำรวจว่า “ตำรวจต้องมีความเฉลียวฉลาดดูใจโลมอน มีความกล้าหาญดุจเดวิด มีความแข็งแรงดุจแซมซัน มีความอดทนดุจจาคอบ มีความเป็นผู้นำดุจโมเสส มีความกรุณาดุจกุซามาริแทน มีความเก่งกล้าด้านยุทธวิธีดุจอเล็กซานเดอร์ มีความซื่อสัตย์ดุจคาเนียว มีความเป็นนักการทูตดุจลินคอล์น” นอกจากนี้ ยังต้องมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และมีความเข้าใจในสังคมในเรื่องต่าง ๆ อีกด้วย

ใน “แผนแม่บทกรมตำรวจ พ.ศ. 2530-2534” ได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของตำรวจไทยว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกันในการกำหนดลักษณะหน้าที่โดยทั่วไปของตำรวจไทยไว้ ดังนี้

1) รักษาความสงบเรียบร้อยทั้งภายในและภายนอก เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

2) รักษากฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญา

3) บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

4) ดูแลผลประโยชน์ของสาธารณะ

จากแผนแม่บทดังกล่าว จะเห็นได้ว่าภารกิจหน้าที่ของตำรวจเป็นลักษณะภารกิจที่ครอบคลุมกว้างขวางมาก ทำให้ตำรวจมีฐานะในหลายบทบาทได้แก่ ฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุข ภารกิจตามกฎหมายต่างๆ ลักษณะภารกิจของตำรวจในฐานะการรักษาความสงบเรียบร้อยและประโยชน์สุขแก่ประชาชน ที่สำคัญได้แก่ภารกิจการ

ป้องกันอาชญากรรมในสังคม เพื่อให้ประชาชนรู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต รู้สึกปลอดภัย และสบายใจเมื่อพบตำรวจ

ภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม

จลาจล

ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลมีภารกิจหน้าที่ในการป้องกัน ควบคุมระงับและสลายฝูงชนที่ชุมนุมเรียกร้องหรือการก่อความไม่สงบต่างๆ รวมทั้งการกระทำของกลุ่มชนอันเป็นเหตุที่จะก่อการร้ายในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนและเสริมกำลังให้กับตำรวจท้องที่เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเขตนครบาลและเขตพื้นที่อื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการ

นอกจากนี้ในยามปกติกำลังหน่วยนี้ก็ยังสามารถที่จะนำเอาไปใช้ในการควบคุมฝูงชนในลักษณะอื่นๆ ที่มีใช้การชุมนุมเรียกร้องหรือการก่อความไม่สงบเช่นควบคุมฝูงชนในงานพระราชพิธีต่างๆ การแข่งขันกีฬาหรือการแสดงมโหรีสพให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

หลังจากเกิดเหตุการณ์ วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ขึ้นในประเทศไทยหรือที่เรียกกันว่าวันมหาวิปโยค สถานการณ์ในบ้านเมืองตลอดจนสภาพของสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะขาดระเบียบ แบบแผนและกฎเกณฑ์ มีกลุ่มบุคคลต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ก่อการสไตรค์ เดินขบวนมีการรวมตัวแสดงพลังเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ต่อบริษัทหรือรัฐบาลต้องจำยอมอยู่เนือง ๆ เข้าทำนองใช้กฎหมายเหนือกฎหมาย เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายไม่อาจจะรักษากฎหมายให้เคร่งครัดได้

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มบุคคลผู้ไม่หวังดีต่อประเทศชาติได้ฉวยโอกาสเข้าแทรกแซงยุยง ส่งเสริม โดยมีเจตนาจะก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยที่กรุงเทพมหานครเป็นสถานที่ตั้งทำการของผู้บริหารระดับสูงของประเทศ เหตุการณ์ส่วนใหญ่จึงมักเกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร กำลังตำรวจจากสถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ เป็นจำนวนมากถูกระดมมารักษาความสงบเรียบร้อยตามสถานที่เกิดการชุมนุมของฝูงชนอยู่เป็นประจำ เป็นเหตุให้กำลังตำรวจนครบาลที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอันเป็นภารกิจหลักไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชนได้ คดีอาชญา

กรรมเกิดมากขึ้นยังผลให้ตำรวจภูธรวิภาควิจารณ์เกี่ยวกับสมรรถนะและประสิทธิภาพจากประชาชนทั่วไป

ด้วยเหตุนี้ พล.ต.ท.ณรงค์ มหานนท์ (ยศขณะนั้น) ขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการตำรวจนครบาลได้ดำเนินการจัดเพิ่มกำลังตำรวจให้กับกองกำกับการวิทยุและศูนย์รวมข่าว(กก.วศ.น.)จำนวน 2 กองร้อย เมื่อวันที่ 19 ก.ย.2518 โดยให้กำลัง 2 กองร้อยนี้ มีหน้าที่พิเศษในการระงับป้องกันและปราบปรามการเดินขบวน ก่อการสไตรค์ ในรูปของกองร้อยปราบจลาจลทั้งนี้เพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจของสถานีตำรวจนครบาลต่างๆ และให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง กรมตำรวจ (ในขณะนั้น) ได้มองเห็นความสำคัญของตำรวจพิเศษหน่วยนี้จึงมีคำสั่งให้ทางกองบัญชาการพิเศษ โดยรวมกองกำกับการวิทยุและศูนย์รวมข่าว กองกำกับการรักษาสถานที่ กองกำกับการสุนัขตำรวจ และกองกำกับการการตำรวจม้า กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้เสนอโครงสร้างนี้ต่อกรมตำรวจ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2519 (หนังสือของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ 0518/498 ลงวันที่ 9 มกราคม 2519)

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2519 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เล่ม 93 ตอนที่61 กำหนดให้ตั้งกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษขึ้น โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กองกำกับการคือ

- 1) กองกำกับการอำนวยการ (กก.อก.)
- 2) กองกำกับการศูนย์รวมข่าว (กก.ศร.)
- 3) กองกำกับการสายตรวจ (กก.สตร.)
- 4) กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล (กก.ปจ.)
- 5) กองกำกับการอารักขาและรักษาความปลอดภัย (กก.อป.)
- 6) กองกำกับการสุนัขตำรวจ (กก.สข.)
- 7) กองกำกับการตำรวจม้า (กก.ม.)

แต่เดิมนั้นกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์วิทยุและศูนย์รวมข่าวและนำรวมเป็นหนึ่งในโครงสร้างของกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษโดยยกฐานะเป็นกองกำกับการ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2519 ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ในการป้องกันและควบคุมการจลาจล หรือการกระทำของกลุ่มชนอันเป็นเหตุที่จะก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนและเสริมกำลังให้กับตำรวจท้องที่ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเกิดในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และเขตพื้นที่อื่น ๆ ตามแต่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการ

ปัจจุบันกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ (บก.สปพ.) สังกัดอยู่ใน กองบัญชาการตำรวจนครบาล มีการแบ่งโครงสร้างและการบริหารราชการออกเป็น 7 กองกำกับการ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนผังการแบ่งส่วนบริหารงานของ
กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล (กก.ปจ.) ปัจจุบันเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ มีโครงสร้างและแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 1 แผนก 2 งาน และ 6 กองร้อย ดังนี้

**แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของ
กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล**

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ปัจจุบันมีอัตรากำลังพลทั้งชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวน ดังต่อไปนี้

ระดับชั้นยศ	อัตราอนุญาต	ตัวคนจริง	อัตรารว่าง
กก.ปจ.			
สัญญาบัตร	5	5	-
ประทวน	-	-	-
แผนกธุรการ			
สัญญาบัตร	4	2	2
ประทวน	14	12	2
งาน 1			
สัญญาบัตร	4	-	-
ประทวน	10	10	-
งาน 2			
สัญญาบัตร	4	1	3
ประทวน	14	11	3
กองร้อยที่ 1			
สัญญาบัตร	5	4	1
ประทวน	150	132	18
กองร้อยที่ 2			
สัญญาบัตร	5	3	2
ประทวน	150	137	13
กองร้อยที่ 3			
สัญญาบัตร	5	3	2
ประทวน	150	143	7
กองร้อยที่ 4			
สัญญาบัตร	5	3	2
ประทวน	150	143	7

ระดับชั้นยศ	อัตราอนุญาต	ตัวคนจริง	อัตราว่าง
กองร้อยที่ 5			
สัญญาบัตร	5	2	3
ประทวน	150	124	26
กองร้อยที่ 6			
สัญญาบัตร	5	4	1
ประทวน	150	134	16
รวมทั้งสิ้น	985	873	108

โครงสร้างของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

1. แผนกธุรกิจ มีหน้าที่

- 1) แยกประเภทเอกสาร
- 2) จัดทำสถิติปริมาณงานเข้า – ออก ประจำเดือน ประจำปี
- 3) รับผิดชอบงานธุรการ ของกองกำกับการฯ
- 4) รับผิดชอบหน้าที่ กำล้างพล คดีวินัย และสวัสดิการของกองกำกับการฯ
- 5) รับผิดชอบงานด้านการเงินและพัสดุของกองกำกับการฯ
- 6) รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงานของกองกำกับการฯ
- 7) รับผิดชอบงานอื่น ๆ ที่มีได้ระบุว่า เป็นหน้าที่ของกองร้อยโดยเฉพาะ
- 8) งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. งาน 1 (แผนและการฝึก) มีหน้าที่

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายและแผนงาน
- 2) จัดทำแผนการฝึกและอบรมตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

- 3) จัดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุม ระวัง และสลายฝูงชนในส่วนของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล
- 4) งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

3. งาน 2 (ส่งกำลังบำรุง)

- 1) งานดำเนินการด้านเอกสารเบิกจ่ายทุกประเภทของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล
- 2) งานรับ-จ่ายและตรวจสอบเอกสารการเงินของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลทุกประเภท
- 3) การเก็บรักษาและนำเงินส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) งานจัดหาและเบิกจ่ายพัสดุ ได้แก่ วัสดุครุภัณฑ์และสิ่งของหลวงต่าง ๆ
- 5) งานควบคุมดูแลการใช้และซ่อมบำรุงยานพาหนะและสิ่งของหลวง
- 6) งานการจัดทำบัญชีสิ่งของหลวงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหน่วยงาน
- 7) งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. กองร้อยที่ 1, 2, 3, 4 และ 6 มีหน้าที่

- 1) รับผิดชอบงานธุรการของกองร้อย
- 2) ป้องกันและควบคุมการก่อจลาจลในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- 3) ป้องกันและควบคุมการกระทำใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวายและความไม่สงบเรียบร้อย ในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- 4) สนับสนุนและเสริมกำลังให้กับตำรวจท้องที่ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- 5) เสริมกำลังให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ขาดกำลังเป็นกรณีพิเศษ
- 6) งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

5. กองร้อยที่ 5 มีหน้าที่

- 1) รับผิดชอบงานธุรการของกองร้อย
- 2) ควบคุมการก่อจลาจลและกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยปฏิบัติการทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
- 3) ต่อต้านและปราบปรามการก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยปฏิบัติทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
- 4) เสริมกำลังพิเศษสนับสนุนตำรวจท้องที่การปราบปรามอาชญากรรมที่ร้ายแรงในเขตกองบัญชาการตำรวจนครบาล
- 5) งานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

4. การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมฝูงชนและปราบจลาจล

1. การดำเนินการขั้นต้นในการควบคุมฝูงชนและปราบปรามจลาจล

ปราโมทย์ นุชสำเนียง (2533: 43) กล่าวว่า การจลาจลนั้นมักไม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเฉียบพลัน แต่จะมีลำดับขั้นตอนของการเกิดเหตุ ดังนี้

1.1 เมื่อมีข้อขัดแย้งที่ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขให้ลุล่วงเรียบร้อยไปได้ในทันที กลุ่มคนที่รู้สึกตัวเองว่าเสียเปรียบ ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม หรือมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง อาจรวมตัวกันเป็นกลุ่มคนตั้งข้อเรียกร้องเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ

1.2 การเรียกร้องของกลุ่มคนดังกล่าว อาจมีคนเห็นด้วยจำนวนมาก ซึ่งเหตุผลในการเห็นด้วยอาจจะเป็นเพราะตนเองมีประโยชน์เกี่ยวข้องด้วย หรือได้รับการปลุกกระดมจนมีความเห็นคล้อยตามก็ได้ เมื่อคนที่เห็นด้วยจำนวนมากนั้นเข้ามารวมตัวกับกลุ่มคนที่เรียกร้องทำให้เพิ่มจำนวนมากขึ้น เรียกคนจำนวนมากนี้ว่าฝูงชน

1.3 จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับข่าว ทำหน้าที่ประมวลข่าวสารที่ได้รับมาเสนอผู้บังคับบัญชา โดยเฉพาะในข่าวเกี่ยวกับเหตุจลาจล เช่น ข่าวลือ ข่าวที่ได้มาจากการปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ ข่าวจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี แฟกซ์ โทรศัพท์ วิทยุสมัครเล่น เป็นต้น เมื่อมีข่าวซึ่งประมวลได้ความที่น่าจะเกิดรวมตัวของฝูงชนก่อการจลาจลได้ เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการสืบสวน จากข้อมูลที่ควรศึกษาโดยวัตถุประสงค์ในการสืบสวนนั้นกระทำเพื่อให้เกิดผลดังนี้

1.1 เข้าดำเนินการช่วยแก้ปัญหาข้อขัดแย้งของฝูงชนให้สำเร็จลุล่วง เพื่อให้ฝูงชน
สลายตัวเสียก่อนจะรวมตัวกันเป็นจำนวนมาก

1.2 เพื่อให้ฝูงชนที่รวมตัวกันรู้ตัวว่าการกระทำของเขานั้นอยู่ในสายตาเจ้าหน้าที่
ตำรวจตลอดเวลา เพื่อที่จะได้ไม่ลงมือกระทำผิดกฎหมาย

1.3 ถ้าไม่สามารถช่วยดำเนินการตามข้อ 1 ได้ก็จะเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา
จากการสืบสวน ใช้วางแผนเพื่อปราบปรามจลาจลต่อไป

2. การตรวจสอบชนิดของฝูงชน

จะต้องสืบสวนให้ทราบว่า การชุมนุมของฝูงชนนั้นเป็นชนกลุ่มใด เช่น ถ้าเป็นชนชั้น
ผู้ใช้แรงงานคาดว่าจะมีความรุนแรง การเจรจาด้วยเหตุผลอาจไม่ได้รับการยอมรับจากฝูงชน ผู้ใช้
แรงงานนั้นมักจะให้ความเชื่อถือในตัวผู้นำของเขาสูง ดังนั้นแนวทางการสลายฝูงชนน่าจะทำได้โดย
หาข้อตกลงให้หัวหน้าของเขายอมรับ แต่ถ้าฝูงชนที่ก่อความวุ่นวายเป็นปัญญาชนในกลุ่มของเขาเอง
อาจกระทำการไม่รุนแรง แต่กลุ่มของคนพวกนี้มักจะมีความสามารถสูงในการใช้ศิลปะการพูดจูงใจให้
คนอื่นคล้อยตาม เห็นด้วย และสามารถรวมตัวกันจำนวนมาก ซึ่งอาจจะเป็นเหตุจลาจลใหญ่โตได้ การ
สลายฝูงชนนั้นอาจทำได้โดยใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการพูด ซึ่งจะต้องมีข้อมูล เหตุผลมา
หักล้างทำลายความน่าเชื่อถือของผู้ปลุกระดม หรือใช้กำลังเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สกัดกั้นไม่ให้ฝูง
ชนมารวมตัวกัน ณ ที่ปลุกระดม

3. การตรวจสอบจำนวนของฝูงชนที่จะเข้าร่วมก่อความวุ่นวาย

ในขณะที่ทำการสืบสวนนี้ยังไม่มีฝูงชนมารวมตัวกันจริง ๆ ฉะนั้นการศึกษาในข้อนี้จึง
เป็นการประมาณจาก ข้อมูลอื่นๆ เช่น สาเหตุที่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ ถ้าสาเหตุนั้นมี
คนจำนวนน้อยได้รับผลกระทบหรือเกี่ยวข้องอยู่ก็น่าเชื่อว่าจะมีคนมารวมตัวกันจำนวนไม่มากนัก
แต่ทั้งนี้ก็ต้องดูที่ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจมีสมัครพรรคพวกมาก หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการที่จะเอาชนะ
อย่างจริงจัง ประกอบทั้งตนเองมีอิทธิพลทางการเงินสูง ซึ่งอาจใช้จ้างวานได้ ก็อาจมีฝูงชนมาร่วมด้วย
จำนวนมากก็ได้ ซึ่งในการแก้ปัญหาจำนวนของฝูงชนนั้นถ้าปรากฏว่าสาเหตุที่ฝูงชนไม่ได้รับความ
เป็นธรรม ซึ่งเขาไม่สามารถแก้ไขโดยวิธีอื่นได้ก็น่าเชื่อว่าฝูงชนคงจะมารวมตัวกันมาก โดยเจ้าหน้าที่

ไม่สามารถยับยั้งห้ามปรามได้ แต่ก็อาจร้องขอหรือแทรกตัวเข้าไปเป็นผู้ในกลุ่มย่อยคอยชักนำไม่ให้กระทำผิดกฎหมายได้

4. หัวหน้ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

การสืบค้นหาตัวหัวหน้านั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความระมัดระวังพอสมควร เพราะหัวหน้าบางคนนั้นอาจปรากฏตัวอย่างเปิดเผยแสดงให้รู้ทั่วกันว่าเป็นหัวหน้า แต่บางครั้งตัวหัวหน้านั้นอาจจะเป็นนายทุนชักใยอยู่เบื้องหลัง ส่วนผู้ที่ออกมาปรากฏตัวแสดงตนว่าเป็นหัวหน้าอาจเป็นหุ่นที่ถูกเชิดอยู่ก็ได้ ตัวหัวหน้านั้นมีความสำคัญมาก เพราะบางครั้งเมื่อตัดตัวหัวหน้าออกไปจะทำให้ฝูงชนขาดการส่งกำลังบำรุงอาจเลิกการชุมนุมกันก็ได้ และบางครั้งตัวหัวหน้าอาจเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความเชื่อถือมาก ถ้าหัวหน้าดังกล่าวนี้แสดงตนว่าเป็นผู้นำประชาชนที่ให้ความเชื่อถือ ก็จะมารวมตัวกันจำนวนมาก วิธีปฏิบัติในการสลายฝูงชนเมื่อรู้ตัวหัวหน้าแล้ว เจ้าหน้าที่อาจจับกุมเมื่อหัวหน้ากระทำผิดกฎหมายเพื่อตัดโอกาสไม่ให้ดำเนินการปลุกระดมต่อ หรือส่งเจ้าหน้าที่ติดตามความเคลื่อนไหว โดยเปิดเผยของเจ้าหน้าที่จะทำให้หัวหน้าหวาดเกรง กลัวถูกจับกุม ไม่กล้ากระทำอะไรมากนัก อาจต้องเลิกล้มแผนการปลุกระดมก็ได้

5. ความประพฤติของฝูงชน

ในการรวมตัวของฝูงชนนั้น บางครั้งฝูงชนอาจต้องการเพียงแต่จะเรียกร้องให้แก้ไขสิ่งที่เขากำลังได้รับความเดือดร้อนอยู่เท่านั้น ไม่ได้ประสงค์จะก่อความวุ่นวาย ซึ่งกรณีนี้ฝูงชนก็จะรวมตัวกันโดยสงบ การปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ก็เพียงแต่รักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้น แต่บางครั้งผู้นำของฝูงชนมีความประสงค์ให้เกิดความวุ่นวาย เพื่อประโยชน์อย่างอื่นจึงอาจปลุกระดมยั่วยุให้ฝูงชนเกิดอารมณ์โกรธแค้นบ้าคลั่งก็ได้ หรือแม้แต่บางครั้งอาจไม่มีความประสงค์ถึงขั้นจะก่อเหตุวุ่นวายแต่เพียงเพื่อต้องการให้ฝูงชนรวมตัวกันอยู่ต่อไป ก็อาจเลี้ยงสุรา หรือของมีเงินเมา ซึ่งเมื่อฝูงชนมีอาการมีเมามากจะไม่สามารถควบคุมสติยั้งคิดก็จะก่อเหตุรุนแรงจะต้องเตรียมกำลังเครื่องมี และยุทธวิธีที่จะรับมือกับฝูงชนที่ก่อเหตุ

6. ความรู้สึกของประชาชนทั่วไปที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ดังที่ได้กล่าวแต่แรกแล้วว่า ในการสืบสวนนั้นยังไม่มีเหตุผู้ชุมนุมรวมตัวกันจริง ๆ ดังนั้น การสืบสวนในเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่ต้องคาดการณ์จากเหตุผล ที่น่าจะเป็นไปได้ แต่อาจใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มคนหลายอาชีพ หรือจากสื่อมวลชนที่ออกข่าวว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการรวมตัวของผู้ชุมนุม เพราะส่วนใหญ่ประชาชนทั่วไปให้ความเชื่อถือกับการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เคเบิลทีวี หรือโทรทัศน์ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง สำหรับการคาดการณ์ความรู้สึกของประชาชนก็คือสาเหตุ เพราะถ้าสาเหตุเป็นเรื่องของผลประโยชน์ คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือเป็นเรื่องอยู่ในวงจำกัดพวกใดพวกหนึ่งก็ตาม ประชาชนทั่วไปมักไม่ให้ความสนใจและมักจะมองว่าการรวมตัวของผู้ชุมนุมเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องและไม่เห็นด้วย แต่ในทางตรงข้ามถ้า เรื่องนั้นเป็นสาเหตุที่กระทบกระเทือนต่อคนส่วนใหญ่ หรือเห็นว่าเป็นเรื่องของการข่มเหงรังแกผู้ที่ด้อย กว่าแล้ว ประชาชนก็จะมองว่าเป็นเรื่องสมควรที่มีการรวมตัวของผู้ชุมนุมและอาจเข้าร่วมสนับสนุนด้วยความรู้สึกของประชาชนทั่วไปว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้า ประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับผู้ชุมนุม แต่เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างเฉียบขาดก็อาจ ทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกับผู้ชุมนุมต่อต้านเจ้าหน้าที่

7. สถานที่จัดการชุมนุมประท้วง

7.1 การศึกษาสถานที่ที่แบ่งสถานที่ที่จะต้องศึกษาออกเป็น 3 สถานที่ คือ สถานที่ รวมตัวจะต้องศึกษาและจัดทำแผนที่ สถานที่นี้แบ่งสถานที่ที่จะต้องรวมตัวซึ่งอาจปิดกั้นเส้นทางไม่ผู้ ชนมารวมกัน หรืออาจจัดให้มีการกระทำหรือแสดงอย่างอื่นห่างจากที่รวมตัวกันเพื่อเบี่ยงเบนความ สนใจผู้ชุมนุมตัว

7.2 สถานที่ที่เป็นเส้นทางผู้ชุมนุม เมื่อผู้ชุมนุมรวมตัวกันแล้วอาจเดินทางไปยังเป้าหมาย การเดินทางไปนั้นเส้นทางที่จะผ่านต้องศึกษาว่าเป็นเส้นทางอันตรายเป็นที่ตั้งของปั้มน้ำมัน ร้านขาย สุรา ร้านจำหน่ายอาวุธ ปืน มีด วัตถุระเบิดหรือไม่ ซึ่งอาจจำเป็นต้องปิดกั้นเส้นทางอันตราย ให้ผู้ชุมนุม อ้อมไปยังเป้าหมายโดยไม่ให้ผ่านเส้นทางอันตรายดังกล่าว

7.3 สถานที่เป้าหมาย คือ จุดมุ่งหมายที่ผู้ชุมนุมจะเดินทางไปหาต้องศึกษาว่ามีจุดอ่อน ในการเข้าหรือโจมตีที่ใดบ้าง ที่ใดเป็นที่เก็บเชื้อเพลิงหรือทรัพย์สินที่มีค่าซึ่งจะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่

ควบคุมดูแลอย่างเข้มแข็ง ในกรณีจำเป็นอาจต้องเคลื่อนย้ายวัตถุอันตราย หรือทรัพย์สินที่มีค่าออกจากสถานที่เป้าหมาย

5. การวางแผนปราบปรามจลาจล

ปราชญ์ นุชสำเนียง (2533: 46) ได้กล่าวไว้ว่าเมื่อมีเค้าวว่าจะเกิดเหตุการณ์ฝูงชนก่อความวุ่นวาย เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง ศึกษา ระยะเวลาที่ดำเนินการสืบสวนอยู่ก็จะต้องดำเนินการสลายฝูงชนควบคู่ไปด้วย แต่ถ้าเกินความสามารถไม่อาจสลายฝูงชนได้ให้รวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการสืบสวนทั้งหมดส่งให้กองอำนวยการวางแผนการปราบปรามจลาจลต่อไป

1. กำหนดตัวผู้สั่งการในการปราบปราม

โดยปกติผู้มีหน้าที่สั่งการน่าจะเป็นหัวหน้าหน่วยปราบจลาจล แต่บางครั้งที่ฝูงชนก่อความวุ่นวายอาจเป็นเหตุใหญ่โตที่จำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่ หลายหน่วยมาร่วมกันปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงจะต้องกำหนดตัวผู้สั่งการให้แน่ชัดลงไป มิฉะนั้นถ้าแต่ละหน่วยสั่งกันเองก็ไม่สามารถรวมกำลังปฏิบัติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ แต่อย่างน้อยผู้สั่งการก็ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยกำลังหลักที่ใช้ปฏิบัติ เพราะถ้าใช้ผู้บังคับบัญชาจากที่อื่น แม้จะมีความสามารถในการปฏิบัติก็จริงแต่ในห้วงระยะเวลาสั้นๆ ที่เข้ามาร่วมปฏิบัติกับกองกำลังอาจมีความคลางแคลงใจ และไม่สู้จะให้ความเชื่อถือในความสามารถอันอาจนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่มีความเต็มใจนักก็ได้

1.2 มีความรู้ในยุทธวิธีในการปราบจลาจล การปราบจลาจลนั้นถึงแม้ผู้ที่ร่วมตัวกันก่อการจลาจลเป็นผู้ที่กระทำผิดกฎหมายก็ตาม แต่ยังไม่ถึงกับถือได้ว่าผู้ร่วมก่อจลาจลเป็นอาชญากร การปฏิบัติต่อฝูงชนเหล่านี้จำเป็นต้องศึกษาทั้งกฎหมายสภาพสังคม และจิตวิทยามวลชน และจำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีในการเข้าดำเนินการอย่างระมัดระวัง ไม่ได้ใช้กำลังเข้าปราบปรามอย่างรุนแรงเด็ดขาดเพียงอย่างเดียว ฉะนั้นผู้สั่งการจะต้องมีความรู้ในสิ่งดังกล่าวข้างต้น เพราะถ้าใช้คนที่ไม่มีความรู้ด้านนี้เข้าปฏิบัติแล้ว นอกจากจะทำให้เหตุการณ์ไม่สงบลงแต่อาจลุกลามเกิดความเสียหายมากขึ้นได้

1.3 เป็นผู้ที่ทราบสถานการณ์มาตั้งแต่ต้น ผู้สั่งการควรจะได้รับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับตั้งแต่แรก เพราะในการปฏิบัติแม้จะมีแผนให้ปฏิบัติก็ตามแต่บางครั้งมีเหตุการณ์พลิกผัน

ไม่เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ จำเป็นต้องตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าโดยฉับพลันทันที ผู้ที่ติดตามสถานการณ์มาตั้งแต่แรกย่อมมีโอกาสที่จะใช้วิจรรณญาณแก้ไขปัญหาคเฉพาะหน้าได้ดี และถูกต้องกว่าผู้ที่ไม่ทราบเบื้องหลังของเรื่องที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรก

2. จัดตั้งกองอำนวยการทำแผนที่ที่เกิดเหตุและวางแผนปราบปรามจลาจล

การจัดตั้งกองอำนวยการเป็นสิ่งจำเป็นมากที่จะเป็นที่ยอมรับของข้อมูลข่าวสาร และเป็นที่ยอมรับในการวางแผน หรือใช้เป็นสำนักงานสั่งการของผู้บังคับบัญชาชั้นสูงได้สถานที่ตั้งกองอำนวยการควรเป็นสถานที่ปกปิดหรืออยู่ในสถานที่ปลอดภัย เพราะจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการก่อจลาจลฝูงชนมักมุ่งที่จะเข้าทำลายกองอำนวยการซึ่งถ้ากองอำนวยการตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย เจ้าหน้าที่ข่าวสาร เจ้าหน้าที่วางแผน หรือผู้บังคับบัญชาที่ร่วมปฏิบัติในกองอำนวยการจะขาดสมรรถภาพในการทำงานซึ่งอาจทำให้การอำนวยการล้มเหลวก็ได้

กองอำนวยการไม่ควรตั้งอยู่ในที่เกิดเหตุซึ่งเป็นเป้าหมายที่ฝูงชนจะมุ่งหน้าไปหา เพราะถ้าฝูงชนก่อการจลาจลทำลายที่เกิดเหตุซึ่งเป็นเป้าหมาย กองอำนวยการก็จะพลอยถูกทำลายไปด้วย แต่กองอำนวยการก็ไม่ควรอยู่ห่างไกลจากที่เกิดเหตุมากนักเพราะอาจจะไม่สะดวกแก่การส่งข่าวสารเข้าไปที่กองอำนวยการเป็นเหตุให้กองอำนวยการได้รับข่าวที่ไม่เป็นข่าวที่ปัจจุบันทันที และการสั่งการก็อาจไม่สะดวก รวดเร็ว ดังนั้น กองอำนวยการจึงควรตั้งอยู่ใกล้บริเวณที่เกิดเหตุ ซึ่งอาจซ่อนเร้นอยู่ในอาคารร้านค้าของเอกชน หรืออาจซ่อนอยู่ในรถตู้ของสื่อมวลชนที่มีเครื่องหมายสื่อมวลชนก็ได้

การทำแผนที่ที่เกิดเหตุ นั้น หมายความว่ารวมถึงบริเวณที่เกิดเหตุโดยรอบเพื่อใช้ในการวางแผนสั่งกำลังเจ้าหน้าที่เกิดเหตุได้สะดวก รวดเร็ว วางแผนปิดกั้นไม่ให้ฝูงชนผ่านพื้นที่ต้องห้ามหรือพื้นที่อันตราย และการวางแผนใช้กำลังเจ้าหน้าที่ผลักดันให้ฝูงชนหลบหนีสลายตัวไปตามทิศทางใดบ้าง

การวางแผนปราบปรามจลาจลนั้นต้องกระทำโดยที่มงานเจ้าหน้าที่โดยใช้ข้อมูลจากการสืบสวน ข้อควรศึกษา และข้อมูลปัจจุบันจากเจ้าหน้าที่ที่ปะปนฝูงชนที่กำลังก่อเหตุ หน่วยงานและข้อมูลปัจจุบันจากเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ประสานงานกับรัฐบาลเพื่อทราบนโยบายในการดำเนินการจากรัฐบาล นอกจากนั้นยังต้องใช้ข้อมูลจากทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ด้วย เช่น ทราบว่าเจ้าหน้าที่มีกำลังน้อยมากเพียงใด มีขีดความสามารถสูงเพียงใด อาวุธและอุปกรณ์พร้อมอย่างไร เป็นต้น สิ่งที่ต้องคำนึงให้มากในทางวิชาการสำหรับในการวางแผนคือ ข้อมูลจากข้อควรศึกษาในหัวข้อความรู้

สิทธิของประชาชนทั่วไปที่มีต่อผู้ชนที่ก่อความไม่สงบเพื่อจะได้ดำเนินการวางแผนว่าจะใช้หลักนิติศาสตร์หรือหลักรัฐศาสตร์ ก็จะมีข้อดีข้อเสียในตัวของมันเอง ถ้าดำเนินการผิดพลาดอาจเกิดความเสียหายได้ เช่น ยกตัวอย่างการใช้หลักนิติศาสตร์เพียงอย่างเดียว ใช้ในกรณีประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วยกับผู้ชนผลดีก็คือทำให้ประชาชนทั่วไปเคารพเชื่อฟังกฎหมายเพราะเห็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด แต่ผลเสียก็คือ อาจมีการต่อสู้ขัดขวาง ซึ่งจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สิน และอาจทำให้เกิดเหตุการณ์ลุกลามใหญ่โตได้ ถ้าใช้หลักรัฐศาสตร์เพียงอย่างเดียวในกรณีที่ประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับผู้ชน คือใช้ความระมัดระวังเข้าหากัน ยอมละเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อย จะเกิดผลดีคือ เหตุการณ์จะสงบเรียบร้อยได้ แต่ผลเสียคือคนอื่นอาจถือเป็นเยี่ยงอย่างที่จะก่อความวุ่นวายได้โดยไม่ต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย และบางครั้งอาจสร้างความลำบากกับเจ้าหน้าที่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่าละเว้นไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157) เจ้าหน้าที่จะย้อนกลับไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดก็ไม่ได้แล้ว เนื่องจากคดีอาจขาดอายุความแล้วก็ได้ ดังนั้น การปฏิบัติอาจต้องใช้ทั้งหลักนิติศาสตร์ และหลักรัฐศาสตร์ผสมกันไป เช่น กันผู้ชนบางคนไว้เป็นพยาน และดำเนินคดีกับบรรดาผู้ก่อการหรือหัวหน้าโดยเฉียบขาด เป็นต้น ส่วนในทางปฏิบัติ การที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการในการปราบปรามจลาจลจะฟ้องนโยบายในขณะนั้นเป็นหลักว่ามีนโยบายจะให้ดำเนินการกับผู้ชนที่ก่อความวุ่นวายอย่างไร

3. จัดเจ้าหน้าที่ออกปะปนกับผู้ชนที่ก่อความวุ่นวาย

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามข้อนี้จะต้องหาข่าวจากผู้ชนส่งให้กองอำนาจการใช้อำนาจปราบปรามจลาจลการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่จะต้องแต่งกายและประพฤติตนให้เหมาะสมกลมกลืนกับผู้ชน โดยพยายามแทรกตัวให้มีโอกาสใกล้ชิดรับทราบข่าวสารจากฝ่ายหัวหน้าผู้ชนว่าจะปฏิบัติการอย่างไร เจ้าหน้าที่จึงต้องอำพรางตนเองให้แนบเนียน เพราะถ้าถูกจับได้จากฝ่ายผู้ชน เจ้าหน้าที่อาจได้รับอันตราย หรือฝ่ายหัวหน้าของผู้ชนอาจทำเป็นแกล้งไม่รู้เท่าทัน แต่แกล้งบอกข่าวการวางแผนของผู้ชนอย่างผิด ๆ เมื่อเจ้าหน้าที่ที่ปะปนผู้ชนส่งข่าวที่ได้รับผิด ๆ กลับมาที่กองอำนาจการก็ทำให้การวางแผนของกองอำนาจการผิดพลาดได้ ข้อที่น่าสังเกต ในการก่อการจลาจลนั้นบรรดาผู้เป็นหัวหน้ามักจะได้ดำเนินการปรึกษาหารือวางแผนกันมาในสถานที่ที่มีเฉพาะกลุ่มหัวหน้าเรียบร้อยแล้ว จะไม่มาวางแผนซ้ำท่ามกลางผู้ชนอีก ฉะนั้น ข่าวที่ได้รับว่ามีวางแผนกันต่อหน้าผู้ชนจึงอาจเป็นแผนลวงให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่เข้าใจผิดก็ได้

4. จัดเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์

เจ้าหน้าที่สังเกตการณ์จะทำหน้าที่เฝ้าสังเกตความเคลื่อนไหวของฝูงชนตามจุดต่าง ๆ บนที่สูงทั้งรายงานความเคลื่อนไหว และจำนวนของฝูงชนเข้าไปที่กองอำนาจการเพื่อวางแผนปราบปรามจลาจล และทำหน้าที่ป้องกันการลอบโจมตีของฝ่ายตรงข้าม หรือมือที่สามซึ่งอยู่บนที่สูงที่อาจโจมตีทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝูงชนได้ เพื่อให้เกิดการเข้าใจผิดซึ่งกันและกัน การแต่งกายของเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ต้องแต่งเครื่องแบบเรียบร้อย เพื่อให้ไม่ทำให้เจ้าหน้าที่ข้างล่างเข้าใจผิดว่าเป็นฝ่ายตรงข้าม อุปกรณ์และอาวุธประจำกาย ได้แก่ วิทยุรับส่งติดต่อกองอำนาจการ กล้องส่องทางไกล และอาวุธปืน M 16 เพื่อใช้ป้องกันขัดขวางไม่ให้เจ้าหน้าที่ถูกลอบโจมตี

5. ติดต่อประสานงานหน่วยเกี่ยวข้องที่อาจต้องขอความช่วยเหลือในการประสานงาน

หน่วยที่อาจต้องขอความช่วยเหลือ เช่น หน่วยกำลัง หน่วยโรงเรียนตำรวจ หน่วยกองกำลังตำรวจ หน่วยสารวัตรทหารทั้งสามเหล่าทัพ หน่วยดับเพลิง หรือหน่วยไฟฟ้า เป็นต้น การประสานงานจะต้องมีการวางแผนประสานงานไว้ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุว่าในกรณีจะขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานนั้น ๆ จะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้รับความสะดวก โดยดำเนินงานให้มีการประสานงานทั้งด้านตรงและด้านข้าง เพราะถ้ารอให้เกิดเหตุรุนแรงขึ้นมาเสียก่อนจึงดำเนินการร้องขอความช่วยเหลือทันที โดยไม่ได้ประสานงานกันไว้ก่อน อาจไม่ได้รับการช่วยเหลือเต็มที่หรือรวดเร็วเท่าที่ต้องการ

6. จัดเตรียมอาวุธและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้

ในการตั้งหน่วยปราบปรามจลาจลนั้นต้องมีอาวุธและอุปกรณ์ในการปราบปรามจลาจลที่จำเป็น เช่น กระบอง หมวกกันกระแทก โล่ แก๊สน้ำตา และอาวุธปืน แม้ว่าสิ่งของเหล่านั้นจะไม่ได้ใช้ในงานปราบปรามจลาจลแต่ถ้าเก็บรักษาไว้นาน ๆ ก็จะทำให้เสื่อมสภาพหมดอายุใช้งานได้ การเตรียมการในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องเตรียมอาวุธและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา ของสิ่งใดเสื่อมสภาพหรือหมดอายุใช้งานก็ควรจำหน่ายของเบิกใหม่ทดแทนได้ และการเตรียมอุปกรณ์ควรจะมีจำนวนมากว่าเจ้าหน้าที่ เพราะขณะปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามจลาจล ถ้ามีการชำรุดเสียหายในขณะ

เกิดเหตุจะได้มีการปรับเปลี่ยนได้ทันที่ การที่จะรอให้เกิดเหตุเสียก่อนแล้วจึงจัดเตรียมอาวุธและอุปกรณ์นั้นอาจไม่ทันการ เนื่องจากอาวุธและอุปกรณ์บางชนิด แม้มีเงินพร้อมจะซื้อได้แต่สิ่งของเหล่านี้ก็ไม่มีวางจำหน่ายในท้องตลาด เช่น วิทยุรับส่ง ปืนยิงแก๊สน้ำตา ระเบิดน้ำตา หรือกระบอง เป็นต้น

7. จัดเจ้าหน้าที่ถ่ายภาพในที่เกิดเหตุขึ้น

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะผันแปรเปลี่ยนไปตลอดเวลา บางครั้งจะมีบุคคลกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นให้เราเห็นเพียง 2-3 นาที แล้วเหตุการณ์นั้นจะไม่เกิดซ้ำอีก แม้ภายหลังจะมีการจับกุมบุคคลนั้นได้ และเรายืนยันว่าเจ้าหน้าที่ได้แต่ศาลอาจไม่เชื่อเพราะมีเวลาเห็นหน้าบุคคลนั้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การถ่ายภาพในที่เกิดเหตุจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดได้ การถ่ายภาพควรถ่ายทั้งภาพนิ่ง ภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ โดยให้มีเจ้าหน้าที่หลายคนถ่ายในหลายมุม และบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่วางแผนจะสามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง และทราบว่าผู้ใดเป็นผู้มีบทบาทอย่างไรในการจลาจล เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปราบปราม นอกจากนี้ หลังเกิดเหตุแล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการยังสามารถนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาศึกษาจุดอ่อนจุดแข็ง และวิวัฒนาการของการจลาจล เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรการป้องกันและปราบปรามจลาจลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาด้วย

8. จัดเจ้าหน้าที่พยาบาล

การจัดเตรียมการในข้อนี้หมายถึงความรวมถึงการจัดให้มีเครื่องช่วยชีวิต เครื่องปฐมพยาบาลพร้อมเจ้าหน้าที่รวมอยู่กับชุดเจ้าหน้าที่ที่เข้าดำเนินการควบคุมฝูงชนและรวมถึงการจัดยานพาหนะ เช่น รถ เรือ เครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ สำหรับนำผู้บาดเจ็บส่งสถานพยาบาล และได้มีการประสานงานโรงพยาบาลใกล้เคียงให้เตรียมห้องฉุกเฉินและเครื่องช่วยชีวิตให้พร้อมไว้ การเน้นความสำคัญของเจ้าหน้าที่ตามข้อนี้ เนื่องจากจะได้รับประโยชน์อย่างมากมาจากการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่พยาบาล ดังนี้

8.1 ช่วยลดอันตรายซึ่งเกิดกับเจ้าหน้าที่ แทนที่จะได้รับอันตรายหนักถึงขั้นเสียชีวิตก็อาจเพียงบาดเจ็บเท่านั้น หรือแทนที่จะได้รับบาดเจ็บสาหัสก็ได้รับบาดเจ็บเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

8.2 เป็นขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ที่ยังไม่ได้รับบาดเจ็บเมื่อเห็นเพื่อนของตนซึ่งได้รับบาดเจ็บ ได้รับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้องและปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ก็จะทำให้ขวัญกำลังใจของผู้ที่ไม่ได้รับบาดเจ็บดีขึ้นด้วย

8.3 การปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ และฝูงชนอาจมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสองฝ่าย เจ้าหน้าที่พยาบาลต้องปฏิบัติตามจรรยาแพทย์ ทำการรักษาให้ทั้งสองฝ่ายที่บาดเจ็บโดยไม่เลือกปฏิบัติ การกระทำเช่นนี้ จะช่วยลดแรงกดดันจากฝูงชน ทำให้ไม่ต้องการปะทะทำร้ายเจ้าหน้าที่

6.แนวคิดเปรียบเทียบการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมในต่างประเทศ

6.1 ประเทศอังกฤษ

การบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในภาวะปกติ

(Card, 1987 อ้างถึงใน วินิจ เจริญชัยยง, 2538: 60) ระบบการปกครองของประเทศอังกฤษที่ให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างมากที่จะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีข้อห้ามไว้ แม้อังกฤษจะไม่มีรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร แต่มีรัฐธรรมนูญที่เป็นจารีตประเพณี ที่มีการรับรองถึงสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ คือ สามารถจัดการชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนได้ซึ่งการชุมนุมนั้นจะต้องไม่ละเมิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประชาชนชาวอังกฤษมีองค์ประกอบที่สามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในภาวะปกติ

ในการเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะของประเทศอังกฤษในภาวะปกติจะมีผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ คือ

1) ผู้รับผิดชอบในการเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะ

ในการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะ จะต้องเป็นผู้จัดการเดินขบวนและผู้จัดการชุมนุมสาธารณะเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะให้เรียบร้อย โดยกฎหมายของอังกฤษไม่ได้กำหนดจำนวน คุณสมบัติ หรืออายุของผู้จัดการเดินขบวนหรือการชุมนุมสาธารณะไว้ เพียงแต่จะต้องมีการระบุชื่อ และที่อยู่ของผู้จัดการเดินขบวนและผู้จัดการชุมนุมสาธารณะไว้ในหนังสือบอกกล่าว โดยมีหน้าที่จะต้องดูแลดูแลการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะให้เรียบร้อยไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง และต้องเป็นผู้ยื่นหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการจัดการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะ

2) ผู้เดินขบวนหรือผู้ชุมนุมสาธารณะ

ในประเทศอังกฤษได้มีกฎหมายกำหนดให้ผู้เข้าร่วมในการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะ จะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองบัญญัติไว้ ถ้าฝ่าฝืนก็จะต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย

3) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบในการเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะ

ในการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะของอังกฤษทุกครั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งในกรุงลอนดอนอาจอยู่ในความดูแลของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลลอนดอน ส่วนท้องที่อื่นก็อยู่ในความดูแลของหัวหน้าตำรวจท้องที่นั้น โดยมีอำนาจในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าไปรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และอาจมีการกำหนดเงื่อนไขในการเดินขบวนหรือการชุมนุมสาธารณะเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และถ้าเห็นการเดินขบวนหรือการชุมนุมสาธารณะจะนำไปสู่การก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองก็สามารถออกคำสั่งห้ามการชุมนุมใด ๆ ได้

2. ลักษณะและวิธีในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในภาวะปกติ

วิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในการเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะ คือ

1) ต้องมีการทำหนังสือบอกกล่าวแก่สถานีตำรวจของท้องที่ว่าจะมีการเดินขบวนหรือชุมนุมสาธารณะ โดยจะต้องทำเป็นหนังสือบอกกล่าวซึ่งต้องระบุ ชื่อ ที่อยู่ อาชีพของผู้จัดการเดินขบวนหรือผู้จัดการชุมนุมสาธารณะ เส้นทางสถานที่ วัน เวลา ในการเดินขบวนหรือการชุมนุม

สาธารณะ วัตถุประสงค์ในการชุมนุม จำนวนผู้เข้าร่วมชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน และจะต้องลงลายมือชื่อของผู้จัดการเดินขบวนและผู้จัดการชุมนุมสาธารณะ

2) การทำหนังสือกล่าวแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้จัดการเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะ จะต้องไปยื่นด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นไปยื่นแทน หรืออาจส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับแทนได้ ซึ่งจะต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกวันทำการ ซึ่งถ้าไม่สามารถทำการได้ทันโดยมีเหตุสมควรก็ต้องยื่นหนังสือบอกกล่าวโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

3) หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่ได้รับหนังสือบอกกล่าว จะต้องออกไปรับคำบอกกล่าวให้แก่ผู้ยื่นหนังสือบอกกล่าว ซึ่งอาจจะมีการกำหนดเงื่อนไขในการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมืองได้ และถ้าเห็นว่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยอย่างร้ายแรงขึ้นก็มีคำสั่งห้ามการเดินขบวน และการชุมนุมสาธารณะได้ ซึ่งมีระยะเวลากำหนดไม่เกิน 3 เดือน ต่อสภาท้องถิ่นในเขตนั้น ส่วนสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งห้ามการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องอุทธรณ์ต่อสภาท้องถิ่นที่ออกคำสั่งห้ามโดยอาจมีการพิจารณาภายหลังที่จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งห้ามการชุมนุมได้

3. ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในภาวะปกติ

ข้อจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษมีเพียงเล็กน้อยเพื่อให้การเดินขบวนและการชุมนุมประท้วงเป็นไปโดยสงบเรียบร้อย จึงมีข้อจำกัด คือ

1) ห้ามการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนใกล้รัฐสภาในระยะ 1 ไมล์ หรือห้ามผ่านหรือเข้าไปใกล้สถานที่บางแห่ง อาทิเช่น พระราชวัง ทำเนียบรัฐบาล ฯลฯ

2) ห้ามการเดินขบวนประท้วง หรือชุมนุมสาธารณะที่ก่อให้เกิดการรบกวนประชาชนในสถานที่นั้น หรือกีดขวางทางจราจร

3) ห้ามนำอาวุธอันตรายไปร่วมในการเดินขบวน หรือการชุมนุมสาธารณะ
 ส่วนบทลงโทษ ถ้ากระทำการฝ่าฝืนกฎหมายรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในการควบคุมการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะของอังกฤษ คือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 ปอนด์ หรือทั้งจำทั้งปรับในกรณีต่อไปนี้

3.1 ผู้จัดการเดินขบวนหรือการชุมนุมสาธารณะ ที่ไม่สามารถดำเนินการตามที่แจ้งในหนังสือบอกกล่าวได้ และก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง

3.2 ผู้เข้าร่วมเดินขบวนหรือชุมนุมสาธารณะ ที่ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามที่กำหนดให้ เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง

การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของอังกฤษในภาวะไม่ปกติ

ในอังกฤษตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยได้ถือว่าเป็นแม่แบบประชาธิปไตยระบบรัฐสภา โดยมีกษัตริย์เป็นประมุข ประเทศอังกฤษมีสถานการณ์ทางการเมืองที่สงบเรียบร้อยมาตลอด ไม่ค่อยมีภาวะการฉุนเฉียว การก่อกบฏ การเกิดรัฐประหารหรือการก่อความวุ่นวายในบ้านเมือง จึงมีน้อยครั้งที่จะมีภาวะไม่ปกติ ทำให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนอังกฤษจึงมีอยู่ตลอดเวลา แม้ในภาวะไม่ปกติบางกรณี เช่น สงครามโลก ประชาชนชาวอังกฤษก็ยังคงมีสิทธิเสรีภาพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ เพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นต่อรัฐ โดยการเปิดไฮด์ปาร์กในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ได้ ในปัจจุบัน จึงเห็นได้ว่าประเทศอังกฤษไม่มีกฎหมายว่าด้วยสถานการณ์ฉุกเฉินไม่มีกฎหมายการศึกษาที่จะจำกัดเสรีภาพในด้านต่างๆ ของประชาชนชั่วคราว ไม่มีกฎหมายที่ให้เจ้าหน้าที่ทหารเข้ามาดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ แต่เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น ซึ่งถ้ามีการก่อความวุ่นวายในบ้านเมืองก็จะใช้กฎหมายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเท่านั้น ซึ่งจะใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับในภาวะปกติ ดังนั้น สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการเดินขบวนประท้วงในอังกฤษจึงมีอยู่ตลอดเวลาไม่มีการจำกัดแม้ในภาวะไม่ปกติ โดยประชาชนจะต้องทำตามกฎหมายกำหนดในเรื่องการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะเช่นเดียวกับในภาวะปกติ

สรุป

จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ของการชุมนุมในอังกฤษนั้น เสรีภาพในการชุมนุมและการเดินขบวนถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาในระบอบประชาธิปไตย แต่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองจึงมีกฎหมายที่วางกฎเกณฑ์ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของอังกฤษ คือ ถ้าจะมีการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนเมื่อใดจะต้องมีการแจ้งหนังสือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่บ้านเมืองให้ทราบก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 6 วัน โดยจะต้องแจ้ง วัน เวลา เส้นทางเดินขบวนหรือสถานที่ที่จะชุมนุมสาธารณะ และต้องมีชื่อและที่อยู่ของผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัยแก่ส่วนรวม ซึ่งถ้าการชุมนุมและการเดินขบวนก่อให้เกิดความ

ไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สินบ้านเมือง เจ้าหน้าที่บ้านเมืองอาจมีคำสั่งยุติไม่ให้มีการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนได้

6.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา

การบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาในภาวะปกติ

(“Mob and Riots,” 1984 อ้างถึงใน วินิจ เจริญชัยยง, 2538: 71) ระบบการปกครองของสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างมาก และได้บัญญัติไว้ในบทแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 1 ของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาว่า “ประชาชนมีสิทธิที่จะชุมนุมกันโดยสงบ และจะยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อรัฐบาลได้ จะห้ามหรือขัดขวางเสรีภาพของประชาชนนี้ไม่ได้” แม้ว่าสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประชาชนได้มีการรับรองในรัฐธรรมนูญแล้วก็ตาม ประชาชนจะต้องเดินขบวนและชุมนุมสาธารณะโดยไม่ละเมิดต่อกฎหมายทั่วไปจึงสามารถชุมนุมได้โดยอิสระถ้าการชุมนุมนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความวุ่นวายในบ้านเมือง ซึ่งระบบกฎหมายของอเมริกาจะไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะโดยเฉพาะจึงใช้กฎหมายทั่วไป คือ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง ในการควบคุมดูแลการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนโดยมีองค์ประกอบพิจารณาเป็น 3 ส่วน คือ

1. บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาในภาวะปกติ

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนในสหรัฐอเมริกาจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม คือ

1) ผู้ชุมนุมหรือผู้เดินขบวน

ในอเมริกาไม่ได้กำหนดตัวบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน ประชาชนทุกคนที่เข้าร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนจะต้องร่วมกันรับผิดชอบโดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองเกี่ยวกับมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อย คือ กฎหมายอาญาถ้าฝ่าฝืนชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนจนเกิดความวุ่นวายก็จะมีตามผิดตามที่กฎหมายอาญาบัญญัติ

2) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบในการดูแลการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน ในการเดินขบวนและการชุมนุมสาธารณะในสหรัฐอเมริกาจะอยู่ในการดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะและท้องที่ที่เส้นทางการเดินขบวนผ่าน ตำรวจไม่มีอำนาจในการห้ามการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน มีเพียงหน้าที่ในการดูแลควบคุมการชุมนุมให้เป็นไปโดยสงบไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง และถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมหรือกลุ่มผู้เดินขบวนก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็สามารถจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมายอาญาได้ ในฐานะการชุมนุมโดยผิดกฎหมาย (unlawful assembly) ความผิดฐานก่อการจลาจล (mob or riot) โดยส่งฟ้องดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรม

2. ลักษณะและวิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาในภาวะปกติ

ในสหรัฐอเมริกาไม่มีการกำหนดขั้นตอนวิธีการในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนและไม่มีผู้รับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะ แต่ก่อนที่จะมีการชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนจะต้องมีการบอกกล่าวแก่เทศบาลท้องที่ หรือสถานีตำรวจท้องที่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแลรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้แก่การชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนโดยสงบ ตามหลักการที่รัฐอเมริกามีบัญญัติคุ้มครองสิทธิของประชาชนไว้

3. ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาในภาวะปกติ

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาไม่มีข้อห้าม หรือข้อจำกัดใดๆ ประชาชนสามารถที่จะชุมนุมสาธารณะ และเดินขบวนได้ทุกวัน ทุกเวลา ทุกสถานที่ ซึ่งจะต้องไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองและไม่กระทบต่อความปลอดภัยของบ้านเมืองของประชาชนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ชุมนุม

ซึ่งถ้าการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือก่อให้เกิดการจลาจลในบ้านเมือง ก็จะมีความผิดมีบทกฎหมายลงโทษ คือ

1) ความผิดอาญา (criminal liability) ซึ่งมีความผิดเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนในกฎหมายอาญา คือ

1.1 ความผิดฐานการชุมนุมโดยผิดกฎหมาย (unlawful assembly) คือ การชุมนุมที่ก่อให้เกิดความวุ่นวาย ไม่ใช่การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนโดยสงบ แต่มีวัตถุประสงค์ในการละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

1.2 ความผิดฐานก่อการจลาจล (mob or riot) คือ การชุมนุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีการสร้างความวุ่นวายปั่นป่วนในบ้านเมือง ทำลายข้าวของ ทำลายสถานที่ราชการ ใช้อาวุธทำร้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือว่าเป็นการทำผิดกฎหมายอาญา ในเรื่องการก่อการจลาจล (mob) ผู้ชุมนุมโดยผิดกฎหมายจะถูกจับส่งฟ้องต่อศาลระบบ common law ของสหรัฐอเมริกาที่มีคำพิพากษาเป็นบรรทัดฐานในฐานะความผิดก่อการจลาจล ดังนี้

“การกระทำที่จะถือว่าเป็นการกระทำผิดฐานก่อการจลาจล (mob or riot) คือ การกระทำตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐและเอกชน เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองในสังคม จึงแตกต่างกับสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ (freedom of peaceful assembly) แต่มีรากฐานอันเดียวกันคือประชาชนมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและถูกกฎหมาย ถ้าการชุมนุมก่อให้เกิดการจลาจล (mob or riot) ก็ผิดกฎหมาย เพราะในรัฐธรรมนูญอเมริกาให้สิทธิในการชุมนุมโดยสงบที่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่ให้สิทธิในการชุมนุมก่อความวุ่นวายในบ้านเมือง ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีบัญญัติในรัฐธรรมนูญรับรองไว้”

2) ความผิดทางแพ่ง (civil liability)

ความผิดทางแพ่ง จะมีความผิดฐานละเมิด (damages) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชนทั่วไป มีการทำลายสถานที่ราชการ ทำร้ายร่างกายเจ้าหน้าที่รัฐ จึงต้องชดเชยค่าเสียหายจากการก่อการจลาจลที่ไม่ใช่การชุมนุมโดยสงบโดยชอบด้วยกฎหมาย ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายต้องชดเชยค่าเสียหายแก่รัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนอื่นที่ได้รับความเสียหายจากการก่อการจลาจล ก่อความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง

การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของสหรัฐอเมริกาในภาวะไม่ปกติ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ ประธานาธิบดี ที่มีรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรที่บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวอเมริกันเป็นฉบับแรกของโลก จึงไม่มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ถือว่าเป็นประเทศแห่งความมีสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างยิ่งประเทศหนึ่ง ในภาวะไม่ปกติของสหรัฐอเมริกามีน้อยครั้งเพราะในอเมริกาจะไม่มี

การก่อขบฏ การรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลแต่จะมีภาวะไม่ปกติ คือ ในกรณีสงครามโลก กรณีป้องกัน การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ที่จะมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน และกฎอัยการศึกในภาวะ สงครามเท่านั้น แต่ประชาชนอเมริกันทุกคนยังคงมีสิทธิเสรีภาพต่างๆ ตามที่รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา บัญญัติรับรองไว้เช่นเดิม แม้ในภาวะไม่ปกติก็ตามประชาชนยังคงออกมาชุมนุมประท้วงคัดค้าน รัฐบาลในการทำสงครามได้ แม้จะเป็นภาวะไม่ปกติ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าไม่มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพใน การชุมนุมโดยสงบของอเมริกาในภาวะไม่ปกติ ประชาชนยังคงมีสิทธิเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญ อเมริกาบัญญัติรับรองไว้ในเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบก็ไม่ได้ถูกจำกัด ประชาชนยังคงออกมา ชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนได้ตามระบอบประชาธิปไตย แม้ในภาวะไม่ปกติก็ตาม

สรุป

หลักเกณฑ์ของการชุมนุมในสหรัฐอเมริกาจะเห็นได้ว่า ประชาชนชาวอเมริกันมีสิทธิ เสรีภาพที่จะชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนและยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อรัฐบาลไม่ตลอดเวลา แต่มีข้อ จำกัด คือ จะไม่คุ้มครองถึงการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ในบ้านเมือง ซึ่งถือว่าการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่ผิดกฎหมายขัดต่อหลักการรักษา ความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง ซึ่งมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาก่อให้เกิดการจลาจล (mob) ในบ้านเมือง และถ้าก่อให้เกิดความเสียหายจะถือว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งอีก ในฐานละเมิดที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย โดยใช้ประมวลกฎหมายอาญาคุ้มครองคดีที่ เกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนที่ถือว่าการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย

6.3 ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

การบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประเทศจีนในภาวะ ปกติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา(อ้างถึงใน วินิจ เจริญชัยยง, 2538: 97) ได้กล่าว ถึงเรื่องนี้ว่าระบบกฎหมายของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนจีนไว้ในรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างชัดเจน ซึ่งมีการรับรองถึงสิทธิเสรีภาพใน การชุมนุมโดยสงบของประชาชนด้วย คือ พลเมืองชาวจีนมีเสรีภาพในการพูด ในการพิมพ์ ในการ

ชุมนุม ในการรวมตัวเป็นองค์กรถาวร และในการเดินขบวน จึงเห็นได้ว่าเสรีภาพในการชุมนุมและการเดินขบวนได้มีการรับรองและมีองค์ประกอบของกฎหมายที่บัญญัติถึงการชุมนุมโดยสงบ ซึ่งสามารถสรุปได้ออกเป็น 3 ส่วนคือ

1.บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประชาชนในภาวะปกติ

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในภาวะปกติ มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม คือ

1) ผู้รับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศจีน จะต้องมียุติพลหรือกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน ซึ่งมีหน้าที่ขออนุญาตในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนต่อเจ้าหน้าที่รัฐก่อน และต้องดูแลรักษาควบคุมการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย ถ้าเกิดปัญหาใดๆ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการจัดการชุมนุมจะต้องรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด

2) ผู้ชุมนุมสาธารณะและผู้เดินขบวน

ประเทศจีนได้กำหนดข้อห้ามของประชาชนที่จะเข้าร่วมในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน จะต้องไม่กระทำการใด ๆ ดังนี้ คือ จะต้องไม่ทำการก่อวินาศกรรมหรือข่มขู่ต่อส่วนราชการของรัฐ ส่วนราชการทหาร ส่วนการศึกษาการสาธารณสุข และในการชุมนุมหรือการเดินขบวนจะต้องไม่พกพาอาวุธปืน วัตถุระเบิด ของมีคม ท่อนเหล็ก ท่อนไม้ หรือสิ่งของอื่น ๆ ที่จะใช้เป็นอาวุธ และจะชุมนุมสาธารณะหรือเดินขบวนกีดขวางทางจราจรไม่ได้ผู้ชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนจะใช้ความรุนแรงก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมืองไม่ได้ ถ้าฝ่าฝืนก็จะมีผลตามกฎหมายชุมนุมสาธารณะและกฎหมายอาญาบัญญัติไว้

3) เจ้าหน้าที่รัฐผู้รับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศจีนทุกครั้งจะต้องขออนุญาตต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดการชุมนุมของประชาชน คือ สำนักรักษาความมั่นคงของประเทศ (municipal public security bureaus) สำนักรักษาความมั่นคงของอำเภอ (county security bureaus) หรือสำนักรักษาความมั่นคงของเทศบาล (municipal public security sub-bureaus) และในท้องที่ที่จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะหรือมีเส้นทางของการเดินขบวนผ่านเทศบาล

หรืออำเภอตั้งแต่สองท้องที่ขึ้นไปจะมีหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุม คือ องค์การรักษาความมั่นคง (public security organ)

โดยหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุมการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของจีนมีหน้าที่พิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน โดยจะพิจารณาจากคำขออนุญาตของบุคคลหรือกลุ่มผู้รับผิดชอบในการจัดการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน ถ้ามีการอนุญาตแล้วก็จะมีการแจ้งให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาคอยควบคุมดูแลและการชุมนุมให้เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย และถ้าเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนนั้นจะก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมืองก็สามารถสั่งยุติการชุมนุมได้

2. ลักษณะและวิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประเทศจีนในภาวะปกติ

วิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประเทศจีนในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประชาชน คือ

1) ต้องทำหนังสือขออนุญาตในการจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนต่อหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบต่อการชุมนุมในท้องที่นั้น โดยหนังสือขออนุญาตจะต้องระบุวัตถุประสงค์ของการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน ชื่อที่อยู่ อาชีพของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดการชุมนุม วิธีการและเส้นทางในการชุมนุมและเดินขบวน สถานที่ที่จะชุมนุม วันเวลา จำนวนของผู้เข้าร่วมการชุมนุม และลงลายมือชื่อบุคคลหรือกลุ่มผู้รับผิดชอบในการจัดการชุมนุม

2) ระยะเวลาในการทำหนังสือขออนุญาตในการจัดการชุมนุม จะต้องยื่นคำขออนุญาตต่อหน่วยงานรัฐ ที่รับผิดชอบล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันก่อนที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน

3) หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับหนังสือขออนุญาตในการจัดการชุมนุมจะพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่ โดยจะทำหนังสือแจ้งต่อผู้จัดการชุมนุมว่าอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามคำขอภายในเวลา 2 วัน ก่อนวันที่จะจัดการชุมนุมหรือการเดินขบวน ซึ่งถ้าไม่อนุญาตจะต้องมีหนังสือแจ้งและระบุเหตุผลที่ไม่อนุญาต ถ้าไม่แจ้งผลภายในเวลาดำหนดถือว่าอนุญาตให้มีการจัดการชุมนุมได้

ถ้ามีคำสั่งไม่อนุญาตในการจัดการชุมนุมของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ ผู้ขออนุญาตจัดการชุมนุมสามารถอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ เพื่อขอให้พิจารณาใหม่ภายใน 3 วัน นับแต่ได้รับคำสั่งห้ามชุมนุม และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนจะทำคำ

ชี้ขาดภายใน 3 วัน นับแต่มีคำอุทธรณ์ว่าจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจัดการชุมนุมสาธารณะ และการเดินขบวน

4) ถ้าการประชุมสาธารณะมีความจำเป็นอย่างแท้จริง ที่ต้องมีการชุมนุมเนื่องจาก เหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ต้องรายงานให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจในท้องที่ทราบโดยพลัน เมื่อ ได้รับรายงานแล้วให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจทำการตรวจสอบวินิจฉัยว่าจะอนุญาตหรือไม่อนุญาต และ ถ้าการประชุมสาธารณะมีวัตถุประสงค์เพื่อกดดันให้มีการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งเฉพาะเจาะจง หลังจากได้รับคำขอเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบอาจแจ้งแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ แก้ปัญหาจากการที่จะมีการชุมนุมสาธารณะ โดยมีอำนาจเลื่อนการประชุมสาธารณะออกไปอีก 5 วัน ได้ เพื่อให้มีการเจรจาปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดชุมนุมสาธารณะกับหน่วยงานของรัฐ เสียก่อน

3. ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของ ประเทศจีนในภาวะปกติ

ข้อจำกัดของการชุมนุมโดยสงบในประเทศจีน มีข้อห้ามในการชุมนุมสาธารณะและ การเดินขบวน คือ

1) ห้ามการชุมนุมที่ต่อต้านหลักการพื้นฐานในรัฐธรรมนูญ หรือจะก่อให้เกิดอันตราย ต่ออธิปไตยของรัฐ หรือจะเป็นการยุยงให้เกิดความแตกแยกของคนในชาติและห้ามการชุมนุมที่จะ ก่อให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน และทำลายความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2) ห้ามการชุมนุมในระยะ 10 ถึง 300 เมตร รอบสถานที่ต่อไปนี้คือ ที่ทำการสภา ประชาชนแห่งรัฐ ที่ทำการคณะรัฐมนตรี ที่ทำการคณะกรรมการอาหาร ศาลประชาชนสูงสุด สภา อัยการประชาชนสูงสุด สถานที่คันตุกะของรัฐ สถานทูต สถานกงสุล ที่ตั้งสำคัญทางการทหาร ท่า อากาศยาน สถานีรถไฟ ท่าเรือ สถานีวิทยุโทรทัศน์

3) ห้ามไม่ให้มีการชุมนุมสาธารณะ หรือเดินขบวนในช่วงเวลาที่ทุ่มถึงหกโมงเช้าของ วันรุ่งขึ้น เว้นแต่ได้มีการขออนุญาตแล้ว

4) การชุมนุมสาธารณะจะต้องไม่ขัดกับหลักกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคง ของชาติ และต้องไม่ขัดกับหลักกฎหมายอาญา ซึ่งการชุมนุมโดยสงบจะต้องไม่กระทบกับความสงบ เรียบร้อยของประเทศ

ซึ่งจะบทลงโทษถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนในประเทศจีน คือ

1) ผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อการดำเนินการด้านความมั่นคงในระหว่างการประชุมสาธารณะ ต้องระวางโทษตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยโทษทางปกครองเพื่อความมั่นคง

2) องค์การรักษาความมั่นคง อาจลงโทษบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะโดยการตักเตือน หรือควบคุมตัวไว้ไม่เกิน 15 วัน จากกรณีไม่ได้ขออนุญาตในการชุมนุมสาธารณะหรือไม่ได้ดำเนินการตามคำขออนุญาตชุมนุมสาธารณะ

3) ผู้เข้าร่วมในการชุมนุมสาธารณะที่พกพาอาวุธ ของมีคมหรือวัตถุระเบิด จะถูกสอบสวนในความผิดทางอาญาโดยนำบทบัญญัติของกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ

4) ในกรณีการประชุมสาธารณะที่มีได้ยื่นคำขออนุญาตหรือยื่นคำขอแล้วแต่ไม่ได้รับอนุญาต หรือมิได้ดำเนินการตามคำขออนุญาต หรือมีการละเมิดคำสั่งให้สลายการชุมนุมและมีการทำลายความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรง หรือการประชุมสาธารณะนำไปสู่การปิดล้อมหน่วยราชการ หรือบุกรุกเข้าไปในสถานที่ราชการขัดขวางการดำเนินงานตามปกติของรัฐ หรือมีการยึดที่สาธารณะ มีการกีดขวางการจราจรของยานพาหนะ หรือคนเดินเท้า หรือการรวมตัวกันปิดกั้นการจราจร ซึ่งเป็นการทำลายความสงบเรียบร้อยของสถานที่สาธารณะและการจราจร บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบการประชุมสาธารณะจะต้องถูกสอบสวนในความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องตามบทบัญญัติของกฎหมายอาญา

5) บุคคลใด ครอบงวน ขัดขวางหรือทำลายโดยวิธีการใดต่อการชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย องค์การรักษาความมั่นคงอาจลงโทษโดยการตักเตือนหรือกักขังไม่เกิน 15 วัน และถ้าการครอบงวน ขัดขวาง ก่อให้เกิดสถานการณ์ร้ายแรงและมีความผิดอาญา บุคคลนั้นจะต้องถูกสอบสวนในความผิดทางอาญาตามบทบัญญัติของกฎหมายอาญา

6) ในระหว่างการประชุมสาธารณะบุคคลใดทำให้ทรัพย์สินสาธารณะหรือทรัพย์สินของเอกชนเสียหาย หรือทำอันตรายแก่ชีวิต หรือร่างกายผู้อื่น บุคคลนั้นต้องรับผิดชอบใช้สินไหมทดแทนตามกฎหมายแพ่งต่างหากจากการถูกลงโทษตามกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องและกฎหมายว่าด้วยโทษทางปกครองเพื่อความมั่นคง

การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของประเทศจีนในภาวะไม่ปกติ

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการปกครองในระบบคอมมิวนิสต์ โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์จีนเพียงพรรคเดียวในการบริหารปกครองประเทศจีน ซึ่งมีการบัญญัติรัฐธรรมนูญให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเช่นเดียวกับประเทศในระบบประชาธิปไตย ซึ่งในทางความเป็นจริงประเทศจีนยังปกครองในระบบเผด็จการขึ้นอยู่กับอำนาจของผู้นำประเทศจีนในขณะนั้นเท่านั้นจึงจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่ว่าในสภาวะปกติหรือไม่ปกติ

ซึ่งในภาวะไม่ปกติในกรณีมีสงครามหรือมีการประกาศภาวะฉุกเฉิน มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ประชาชนชาวจีนจะไม่มีสิทธิเสรีภาพใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้อำนาจรัฐบาลจีนที่จะประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือกฎว่าด้วยโทษทางปกครองเพื่อความมั่นคง ประชาชนจึงถูกลิดรอนสิทธิเสรีภาพด้านต่างๆ คือ ห้ามชุมนุมทางการเมือง ห้ามออกนอกบ้าน ซึ่งจะเข้มงวดกว่าในภาวะปกติ ซึ่งในระยะหลัง ปี ค.ศ. 1985 เป็นต้นมา มีการผ่อนคลายการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของจีน ทำให้บรรดานิสิตนักศึกษาหัวสมัยใหม่เรียกร้องประชาธิปไตยต่อรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ จนก่อให้เกิดเหตุการณ์เทียนอันเหมิน จนต้องมีการประกาศภาวะฉุกเฉิน ห้ามการชุมนุมและการเดินขบวน การของประชาชนจีน

ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าในภาวะไม่ปกติของจีนได้จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างยิ่งมากกว่าในภาวะปกติที่ประชาชนก็แทบจะไม่มีสิทธิเสรีภาพใดๆ ต้องอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลจีนเท่านั้น เพราะในภาวะปกติอาจขออนุญาตต่อรัฐบาลจีนในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนได้ครั้งคราว ถ้าเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญรัฐบาลจีนก็จะอนุญาตให้ชุมนุมโดยสงบได้

สรุป

หลักเกณฑ์ของการชุมนุมในสาธารณรัฐประชาชนจีนจะเห็นได้ว่า การชุมนุมประท้วงของชาวจีนมีเสรีภาพในการชุมนุมอย่างจำกัด แม้ในรัฐธรรมนูญจะมีบทบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการเดินขบวน แต่ในทางปฏิบัติประเทศจีนปกครองระบบคอมมิวนิสต์การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนประท้วงจึงเป็นไปได้ยาก นอกจากบางสถานการณ์ที่รัฐบาลจีนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ออกมาชุมนุมเดินขบวน และนอกจากนี้ยังมีกฎหมายชุมนุมสาธารณะที่มีขั้นตอนวิธีการควบคุมการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน คือ จะต้องขออนุญาตชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนต่อเจ้าหน้าที่รัฐทุกครั้ง ต้องมีชื่อของผู้จัดการชุมนุม ต้องแจ้งกำหนดเวลาสถานที่เส้นทางเดิน

ชบวน และการชุมนุมต้องปราศจากอาวุธ ต้องไม่มีการก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐและส่วนรวม ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาคำขออนุญาตชุมนุมสาธารณะและเดินขบวนแล้ว อาจมีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ชุมนุมสาธารณะก็ได้ และถ้าฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมห้ามเดินขบวนก็จะมีความผิดกฎหมาย

6.4 ประเทศเกาหลีใต้

การบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ ในภาวะปกติ

ระบบกฎหมายของประเทศเกาหลีใต้ได้มีการบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกาหลีใต้ไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีการบัญญัติรับรองในเรื่องเสรีภาพในการชุมนุมไว้ด้วย คือ ประชาชนเกาหลีใต้จะมีเสรีภาพในการพูด การพิมพ์ การชุมนุม และการรวมตัวเป็นองค์กรถาวร

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ จึงมีรัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและมีองค์ประกอบที่สามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วนคือ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, อ้างถึงใน วินิจ เจริญชัยยง, 2538: 82)

- 1.บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ในภาวะปกติ
- 2.ลักษณะและวิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ในภาวะปกติ
- 3.ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ภาวะปกติ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ในภาวะปกติ

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของเกาหลีใต้ในภาวะปกติจะมีผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมคือ

1) ผู้รับผิดชอบในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของเกาหลีใต้จะต้องมีผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการชุมนุมให้เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย คือ ในการชุมนุมสาธารณะต้องมีผู้จัดการชุมนุมสาธารณะ ส่วนการเดินขบวนต้องมีผู้จัดการเดินขบวน โดยไม่ได้กำหนดจำนวน คุณสมบัติ อายุของผู้จัดการชุมนุมสาธารณะและผู้จัดการเดินขบวนไว้ แต่จะต้องระบุชื่อ ที่อยู่ อาชีพ ของผู้จัดการ โดยจะต้องมีหนังสือบอกกล่าวแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือผู้จัดการเดินขบวนมีหน้าที่จะต้องดูแลให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปโดยสงบเรียบร้อย ถ้าไม่สามารถควบคุมดูแลรักษาความสงบได้จะต้องประกาศยุติการชุมนุมหรือการเดินขบวนโดยอาจร้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2) ผู้ชุมนุมสาธารณะและผู้เดินขบวน

ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าร่วมชุมนุมสาธารณะ หรือเดินขบวนได้ตามสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญเกาหลีใต้บัญญัติรับรอง แต่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้จัดการชุมนุมสาธารณะและผู้จัดการเดินขบวนเพื่อให้การชุมนุมเป็นไปโดยสงบเรียบร้อย และจะต้องไม่กระทำการใดๆ ที่จะทำให้เกิดวัตถุประสงค์ของการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน หรือ กระทำการใดที่ผิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง

3) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบในการดูแลและการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน

ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศเกาหลีใต้จะต้องมีเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม คือ หัวหน้าตำรวจแห่งท้องที่จะมีการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน เป็นผู้ดูแลให้การชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนเป็นไปอย่างเรียบร้อยและคอยอำนวยความสะดวกในการชุมนุม โดยจะมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยตามที่ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนได้ร้องขอ

ระบบกฎหมายของเกาหลีใต้ได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจถ้าเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนนั้นขัดต่อกฎหมาย หรือการชุมนุมจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยก็จะมีคำสั่งห้ามการชุมนุมได้ และกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนแล้วต่อมาเกิดความไม่

สงบเรียบร้อยในการชุมนุม โดยผู้จัดการชุมนุมและเดินขบวนไม่สามารถจัดการได้ก็ร้องขอให้ตำรวจช่วยในการสลายการชุมนุมหรือการเดินขบวนได้ โดยต้องประกาศยุติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนนั้นเสียก่อน

2. ลักษณะและวิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ภาวะปกติ

วิธีการในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ในการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนคือ

1) ต้องทำหนังสือบอกกล่าวยื่นต่อสถานีตำรวจท้องที่ที่จะทำการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน โดยต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ ที่อยู่ อาชีพ ของผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน เรื่องในการชุมนุม จำนวนผู้ชุมนุม วัตถุประสงค์ของการชุมนุม วัน เวลา สถานที่หรือเส้นทางในการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวน และต้องลงลายมือชื่อผู้จัดการชุมนุมเป็นสำคัญ

2) ระยะเวลาในการทำหนังสือบอกกล่าวแก่สถานีตำรวจท้องที่ที่รับผิดชอบ และจะต้องยื่นให้ทราบล่วงหน้าก่อนการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง

3) หัวหน้าสถานีตำรวจที่ได้รับหนังสือบอกกล่าวแจ้งการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนแล้ว จะต้องออกไปรับแจ้งทันทีแล้วยื่นให้กับผู้ยื่นหนังสือบอกกล่าวการชุมนุมโดยไม่มีกำหนดเวลาในการออกไปรับแจ้งแก่ผู้ยื่น ถ้าหัวหน้าสถานีตำรวจที่ได้รับคำบอกกล่าวเห็นว่า การชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนนั้นจะเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมายบ้านเมือง ก็อาจแจ้งคำสั่งห้ามการชุมนุมเป็นหนังสือไปยังผู้จัดการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนโดยเร็วนับแต่ได้รับหนังสือบอกกล่าว ซึ่งผู้จัดการชุมนุมสามารถอุทธรณ์คำสั่งห้ามการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนได้ต่อผู้บัญชาการตำรวจระดับสูง เพื่อให้เพิกถอนคำสั่งห้ามดังกล่าว

4) การคุ้มครองผู้เข้าร่วมชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศเกาหลีใต้ เกาหลีใต้มีการบัญญัติคุ้มครองประชาชนผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน โดยห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมก่อกวนการชุมนุมโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้ความรุนแรงหรือการข่มขู่ ถ้าผู้จัดการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนเห็นว่าจะก่อให้เกิดความวุ่นวายในการขัดขวางการชุมนุม ผู้จัดการชุมนุมสามารถแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบและขอความคุ้มครองในการจัดการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนได้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าของที่ตำรวจที่จะต้องเข้ามาคุ้มครองดูแลและการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้มีความปลอดภัย

3. ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของ เกาหลีใต้ในภาวะปกติ

ข้อจำกัดของการชุมนุมโดยสงบในเกาหลีใต้ มีข้อห้ามมิให้มีการชุมนุมสาธารณะและ
การเดินขบวนในข้อต่อไปนี้ คือ

- 1) การชุมนุมหรือการเดินขบวนตามวัตถุประสงค์ของพรรคการเมืองที่คณะกรรมการ
รัฐธรรมนูญสั่งยุบเลิกพรรคการเมืองนั้นแล้ว
- 2) การชุมนุมหรือเดินขบวนที่มีผลต่อการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม
- 3) การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของ
บ้านเมือง หรือก่อให้เกิดความไม่สงบในสังคม
- 4) การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ขัดต่อหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 5) ห้ามชุมนุมก่อนพระอาทิตย์ขึ้นและหลังพระอาทิตย์ตก
- 6) ห้ามชุมนุมหรือเดินขบวนภายในเขต 200 เมตร นับจากสถานที่ต่อไปนี้ คือ
อาคารรัฐสภา อาคารศาล อาคารสถานเอกอัครราชทูต อาคารที่พำนักของประธานาธิบดี ของ
ประธานสภา ของประธานศาลสูง ของนายกรัฐมนตรี และของเอกอัครราชทูต อาคารที่ทำการของ
รัฐบาลกลาง ศาลากลางจังหวัด สถานีรถไฟ
- 7) ห้ามชุมนุมหรือเดินขบวนบนถนนสายหลักของประเทศ ถ้าเห็นว่าเป็นการกีด
ขวางทางจราจร และมีบทลงโทษถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของการชุมนุมประท้วงหรือการเดินขบวน
คือ เข้าร่วมชุมนุมและเดินขบวนจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้จัดการชุมนุม ถ้าทำการฝ่าฝืนข้อห้ามในการ
ชุมนุม หัวหน้าสถานีตำรวจอาจมีคำสั่งยุติการชุมนุมและสลายการชุมนุมหรือการเดินขบวนได้ และ
ถ้าเกรงว่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบอีก เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องควบคุมตัวผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมที่
ฝ่าฝืนคำสั่งมา เพื่อลงโทษตามกฎหมายชุมนุมสาธารณะที่มีบทลงโทษคือ จำคุกไม่น้อยกว่า 1 ถึง 7
ปี และมีโทษปรับซึ่งเป็นบทหนักและบทเบาในการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายชุมนุมสาธารณะ และถือ
ว่ามีความผิดกฎหมายอาญาอีกฐานความผิดหนึ่ง

การจำกัดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบของเกาหลีใต้ในภาวะไม่ปกติ

ในเกาหลีใต้มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบในสภาวะไม่ปกติ ในกรณีมีภาวะสงคราม ภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของประเทศชาติ จึงมีบทบัญญัติพิเศษที่ให้อำนาจรัฐในการปฏิบัติต่อสถานการณ์ไม่ปกติ คือ กฎอัยการศึก

กฎอัยการศึกจึงเป็นกฎหมายที่ใช้ในภาวะที่มีความจำเป็นทางทหารหรือในภาวะสงคราม ภาวะฉุกเฉินเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประเทศ จึงต้องมีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งอาจจะกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งกฎอัยการศึกของเกาหลีใต้มีสาระสำคัญสรุปได้คือ

1. การประกาศกฎอัยการศึกจะประกาศได้ต่อเมื่อมีภาวะสงคราม หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน การก่อการจลาจล ความวุ่นวายภายในบ้านเมือง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชนด้วย คือ รัฐบาลสามารถอ้างการชุมนุมก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยจึงประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ทุกด้าน

2. ผู้ที่มีอำนาจประกาศกฎอัยการศึกของเกาหลีใต้ คือ

(1) ประธานาธิบดีเป็นผู้มีอำนาจประกาศกฎอัยการศึกโดยจะต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจเสนอต่อประธานาธิบดี ผ่านนายกรัฐมนตรีให้มีการประกาศกฎอัยการศึก

ในการประกาศกฎอัยการศึก ประธานาธิบดีจะต้องระบุเหตุผลประเภทวัน เวลา และเขตใช้บังคับของกฎอัยการศึก และเป็นผู้แต่งตั้งผู้บัญชาการกฎอัยการศึกหลังจากนั้น ประธานาธิบดีจะต้องแจ้งการประกาศกฎอัยการศึกให้รัฐสภาทราบโดยไม่ขัดขวางและถ้าอยู่ในระหว่างปิดสมัยประชุมรัฐสภา ประธานาธิบดีจะต้องเรียกประชุมรัฐสภาทันที เพื่อแจ้งเรื่องประกาศกฎอัยการศึกให้รัฐสภาทราบ

(3) ระยะเวลาที่มีผลใช้บังคับกฎอัยการศึกและการยกเลิกประกาศกฎอัยการศึก คือ เมื่อประกาศกฎอัยการศึกแล้วจะมีผลใช้บังคับจนกว่าจะถูกยกเลิก และการยกเลิกประกาศกฎอัยการศึกโดยประธานาธิบดีเมื่อเห็นว่าสถานการณ์กลับคืนสู่สภาวะปกติแล้ว หรือรัฐสภาร้องขอให้ยกเลิกกฎอัยการศึก หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจเสนอแนะให้มีการยกเลิกกฎอัยการศึกโดยผ่านนายกรัฐมนตรีไปยังประธานาธิบดีเมื่อเห็นว่าสถานการณ์

การถกกลับคืนสู่ภาวะปกติ ซึ่งประธานาธิบดีจะต้องเสนอเรื่องการยกเลิกกฎอัยการศึกให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

ผลของการประกาศใช้กฎอัยการศึก คือ

(1) ผู้บัญชาการกฎอัยการศึก มีอำนาจเข้าควบคุมดูแลการดำเนินการทางปกครองและการดำเนินคดีเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎอัยการศึก

(2) ผู้บัญชาการกฎอัยการศึกมีอำนาจกำหนดมาตรการพิเศษในการจับกุม กักขัง ริบทรัพย์สิน ตรวจค้น สืบสวนและจัดทำบัญชีผู้ต้องหา และทำลายทรัพย์สินเมื่อมีความจำเป็น

(3) ให้ศาลทหารมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีผู้ที่กระทำผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก ซึ่งผู้บัญชาการกฎอัยการศึกอาจมอบหมายให้ศาลพลเรือนเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวแทนได้ในความผิดฐานปลุกปั่นให้เกิดการกบฏ ความผิดเกี่ยวกับการรุกรานจากภายนอกประเทศ หรือความผิดที่กระทบต่อความสัมพันธ์ทางการทูต

สรุป

หลักเกณฑ์ของการชุมนุมในเกาหลีใต้จะเห็นได้ว่า ประชาชนเกาหลีใต้มีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ แต่จะต้องไม่ขัดต่อหลักความมั่นคงความสงบเรียบร้อยของประเทศโดยมีกฎหมายชุมนุมสาธารณะ กำหนดขั้นตอนวิธีการในการชุมนุมและการเดินขบวนในเกาหลีใต้ที่จะต้องมีการแจ้งหนังสือไปยังสถานีตำรวจให้ทราบถึงสถานที่ชุมนุมสาธารณะ หรือเส้นทางเดินขบวน ถ้าการชุมนุมผิดกฎหมายก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยภายในบ้านเมืองก็จะมีผลตามที่ยกกฎหมายชุมนุมสาธารณะกำหนด และในภาวะไม่ปกติมีการประกาศกฎอัยการศึกที่ใช้ในกรณีเกิดสงคราม หรือมีการก่อวินาศกรรมความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เจ้าหน้าที่รัฐก็สามารถยุติไม่ให้มีการชุมนุมสาธารณะหรือการเดินขบวนได้ชั่วคราว ซึ่งมีการจำกัดระยะเวลาการประกาศกฎอัยการศึก เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวเกาหลีใต้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นนอกจากจะหมายถึง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแล้วยังหมายถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการประท้วงอีกด้วย ในเมื่อการชุมนุมประท้วงหมายถึงความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลด้วยการก่อให้เกิดความเสียหายทางกายภาพ (physical damage) ต่อบุคคลและทรัพย์สิน การประท้วงนี้จึงมีความสัมพันธ์กับความขัดแย้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Huntington and Nelson, อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 33)

ตามความหมายของพจนานุกรม Webster คำว่า ความขัดแย้ง (conflict) มาจากรากศัพท์ภาษา ละติน คือ configure หมายถึงการต่อสู้ (fight) การทำสงคราม(warfare) ความไม่ลงรอยกัน หรือการเข้ากันไม่ได้ (incompatibility) การขัดซึ่งกันและกันหรือ การเป็นปรปักษ์ (opposition) (อรุณ รักธรรม และ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2527: 5)

ลอเรนซ์ (Lorenz, 1969 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 34) ได้อธิบายความขัดแย้งของมนุษย์ว่า เกิดขึ้นจากพื้นฐานของแนวความคิด สัญชาติญาณความก้าวร้าว การขัดแย้งและการต่อสู้ เป็นกระบวนการเพื่อการทดแทนหรือชดเชย สิ่งที่เป็นสัญชาติญาณความก้าวร้าว และการทำลายล้างของมนุษย์ โดยผ่านทางกรขัดแย้งหรือการแข่งขัน

ดาห์เรนดอร์ฟ (Dahrendorf, 1956 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 34)) เห็นว่าความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ในสังคมเป็นสิ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็จริง แต่แหล่งกำเนิดอันเป็นที่มาของความขัดแย้งในสังคมนั้น เกิดจากการรวมตัวขึ้นเป็น องค์การ ของกลุ่มในสังคม

โคลแมน (Coleman, 1957 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 36) ศึกษาความขัดแย้งในระดับจุลภาค (Micro analysis approach) อธิบายถึง พลวัตของพัฒนาการความขัดแย้ง การคาดการณ์เพื่อทำนาย และ ควบคุมความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการประท้วงนั้น ความขัดแย้งเป็นต้นเหตุสำคัญ และการประท้วงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อทางฝ่ายทำการประท้วงได้ชั่งน้ำหนัก ผลได้ผลเสียที่จะเกิดจากการประท้วงนั้นเสียก่อน

ทฤษฎีการขัดแย้งเป็นทฤษฎีแม่บทที่สำคัญของสังคมวิทยาเนื้อหาสาระของทฤษฎีสมัยใหม่ของทฤษฎีนี้สืบเนื่องมาจาก แนวคิดของนักสังคมวิทยาชาวเยอรมันสองคนคือ Karl Mar George Simmel โดยที่ Turner ได้นำมาเรียบเรียงใหม่เพิ่มเติม

แนวคิดความสำคัญของ Karl Marx

(อ้างถึงใน สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2536: 46)

สาระความคิดเกี่ยวกับการขัดแย้ง เป็นความคิดส่วนหนึ่งในตัวแบบ model เรื่องการขัดแย้งเชิงปฏิวัติระหว่างชนชั้นและการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมของ Marx ในตัวแบบนั้นเขามีความเห็นเกี่ยวกับองค์การทางสังคม ซึ่งเป็นปอเกิดของแนวคิดการขัดแย้งของทฤษฎีสังคมวิทยาปัจจุบัน ฐานคติที่สำคัญของ Marx มี 3 ประการ คือ

1) องค์การทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเป็นเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กำหนดรูปแบบขององค์การอื่น ๆ ของสังคมล้วนเป็นภาพสะท้อน หรือ ได้รับอิทธิพลจากองค์การเศรษฐกิจของสังคมทั้งสิ้น

2) องค์การเศรษฐกิจของสังคมใด ๆ ย่อมมีขุมพลังที่เป็นต้นกำเนิดการขัดแย้งเชิงปฏิวัติระหว่างชนชั้นในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นเสมอ (ยกเว้นสังคมแบบคอมมิวนิสต์การขัดแย้งเชิงปฏิวัติระหว่างชนชั้นนั้นเป็นกระบวนการวิภาษวิธี (dialectics) และจะเกิดเป็นยุคสมัยโดยองค์การเศรษฐกิจแต่ละยุคจะได้หว่านเมล็ดเชื้อทำลายตนเองลงไว้ในสังคมด้วยการแบ่งชนชั้นต่าง ๆ ในสังคมออกเป็นกลุ่มหรือสองพวก (เช่นพวกชนชั้นกรรมาชีพ และชนชั้นนายทุน)ซึ่งในท้ายที่สุดจะมีการโค่นล้มชนชั้นที่ครองอำนาจโดยชนชั้นที่ถูกปกครอง

3) การขัดแย้งจะมีลักษณะเป็นสองหลัก (bipolar) คือ หลักหนึ่งได้แก่ชนชั้นที่ถูกเอารัดเอาเปรียบซึ่งตกอยู่ในภาวะเงื่อนไขแบบหนึ่งอันเกิดจากลักษณะขององค์การเศรษฐกิจที่จะทำให้เขาตระหนักใน “ความสนใจ” แท้จริงของเขา ต่อมาจึงได้ก่อตั้งองค์การปฏิบัติทางการเมืองเพื่อต่อต้านชนชั้นที่มีอำนาจ และเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งเป็นหลักที่สองในกระบวนการขัดแย้งนี้

การวิเคราะห์ในเชิงทฤษฎีขัดแย้งของ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ซึ่งมีข้อสมมติว่าการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจกำหนดการจัดระเบียบทางสังคมโครงสร้างชนชั้นและการจัดระเบียบทางสถาบันต่าง ๆ ค่านิยมทางวัฒนธรรม ความเชื่อศาสนา และระบบความคิดเป็นผลสะท้อนอย่างสูงสุดของพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสังคม (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข , 2530 : 44) และ มาร์กซ์ กล่าวว่า การจัดระเบียบทางเศรษฐกิจเป็นพลังที่ก่อให้เกิดการปฏิวัติหรือการขัดแย้งทางชนชั้น มาร์กซ์ เชื่อว่าสภาพความเป็นอยู่ทางสังคม ซึ่งหมายถึงระบบเศรษฐกิจที่เป็นรากฐานสำคัญซึ่งกำหนดโครงสร้างของสังคมแต่ละสังคม (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ และฉลาดชาย รมิตานนท์ , 2524 : 23-52)

มาร์กซ์ ได้แบ่งโครงสร้างของสังคมออกเป็น 2 ส่วน คือ (ประจितร มหาหิง , 2529 :25)

1.โครงสร้างส่วนบน (Superstructure) ได้แก่ สถาบันทางสังคมต่างๆ เช่น กฎหมาย ศาสนา ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่อยู่ 2 ประการ คือ

1.1 สร้างความชอบธรรมในกฎหมาย จริยธรรมซึ่งชนชั้นนำบัญญัติไว้เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตน

1.2 เป็นเครื่องมือของชนชั้นผู้ปกครองเพื่อการรักษาสถานภาพที่เหนือกว่า

2.โครงสร้างส่วนล่าง (Substructure) เป็นรากฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ พลังการผลิต ทรัพยากร เทคโนโลยี ฯลฯ มาร์กซ์ เชื่อว่าโครงสร้างส่วนล่างนี้จะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างส่วนบน

แผนภาพที่ 3 : โครงสร้างของสังคมในทัศนะของคาร์ล มาร์กซ์

มาร์กซ์ ได้แบ่งปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกพลังการผลิต ได้แก่ ทรัพยากร วัตถุดิบ และเทคโนโลยีที่นำมาใช้เพื่อการผลิตในสังคมซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ของการผลิต คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มมีความสัมพันธ์กันในเรื่องการผลิตอันจะก่อ

ให้เกิดชนชั้นในสังคม ซึ่ง มาร์กซ์ ได้แบ่งไว้ 2 ชั้น คือ ชั้นผู้เป็นเจ้าของปัจจัยในการผลิต และ ชั้นผู้ไม่เป็นเจ้าของปัจจัยในการผลิต

มาร์กซ์ ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบวัตถุนิยมวิภาษวิธี (Dialectic Materialism) ไปวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยศึกษาความขัดแย้งจากการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจเป็น พื้นฐานที่จะกำหนดการจัดระเบียบทางสังคมใหม่ ทฤษฎีการขัดแย้งของ มาร์กซ์ ที่อธิบายการขัดแย้ง มีลักษณะการต่อสู้ระหว่างนายทุนกับกรรมกรในเรื่องการจัดระเบียบทางสังคม ดังแผนภาพต่อไปนี้ (วิชัย รูปชาติ , 2534 : 53-58)

แผนภาพที่ 4 : การจัดระเบียบทางสังคมในทัศนะของคาร์ล มาร์กซ์

จากแผนภาพข้างต้นพอที่จะอธิบายได้ว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างนายทุน ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตกับกรรมกรผู้ซึ่งไม่มีปัจจัยการผลิตในสังคมที่เรียกว่ามีการจัดระเบียบทางสังคมที่อาศัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดเริ่มจะมีผลประโยชน์ขัดกันเมื่อนายทุนพยายาม ขูดรีด เอาไร้อาเปรียบจากกรรมกร จนกระทั่งกรรมกรทนการเอาไร้อาเปรียบเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวของนายทุนไม่ได้ มีจิตสำนึกร่วมกันรวมกลุ่มการต่อต้านการเอาไร้อาเปรียบจนกระทั่งแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ที่มุ่งต่อสู้กันเรียกได้ว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้นจนถึงการขัดแย้งขั้นรุนแรง และมีการจัดระเบียบทางสังคมใหม่ในที่สุด (ประจิตร์ มหาหิง , 2529 : 36)

สามารถที่จะสรุปทฤษฎีการขัดแย้งได้ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ความสัมพันธ์ทางสังคมมีลักษณะเป็นระบบ ความสัมพันธ์ทางสังคมเริ่มที่จะมีความขัดแย้งกับผลประโยชน์

2. ตามข้อเท็จจริงจะเปิดเผยให้รู้วาระบบทางสังคมเดิมจะก่อให้เกิดความขัดแย้ง

3. ความขัดแย้งจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเป็นธรรมชาติของระบบสังคมด้วย

4. ความขัดแย้งนั้นมีแนวโน้มที่เห็นเด่นชัดในรูปการขัดแย้งที่ผลประโยชน์ขัดกัน จนกระทั่งกลายเป็นทั้งสองฝ่ายเข้าด้วยกันไม่ได้

5. ความขัดแย้งส่วนมากจะเกิดขึ้นบ่อย ๆ ยิ่งเมื่อการกระจายทรัพยากรที่หายากได้หมดไป

6. ความขัดแย้งดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในระบบสังคมต่าง ๆ

7. ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นและมีอยู่ตลอดเวลา

แนวความคิดของ Simmel

(อ้างถึงใน สัจญา สัจญาวิวัฒน์, 2536: 46)

Simmel ต้องการที่จะพยายามสร้างข้อความนามธรรมจากลักษณะของกระบวนการ และเหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่ในสภาพต่าง ๆ ทางสังคมอย่างกว้างขวาง เป้าหมายในการทำงานเช่นนั้น ก็เพื่อที่จะค้นหาข้อความนามธรรมที่แสดงให้เห็นกระบวนการทางสังคมที่พื้นฐานที่สุดขององค์การทางสังคม

Simmel มีความเห็นว่า

- 1) การขัดแย้งเป็นสิ่งเก่าแก่ และหลีกเลี่ยงไม่พ้นของสังคม
- 2) โครงสร้างทางสังคมประกอบด้วยกระบวนการที่แยกไม่ออกในความเป็นจริง 2

ประเภท

- กระบวนการก่อสัมพันธ์

- กระบวนการแตกสัมพันธ์

- 3) การขัดแย้งมิได้เกิดจากผลประโยชน์เท่านั้น แต่เกิดจากสัญชาตญาณด้วย

4) แหล่งเหตุของการขัดแย้งที่สำคัญที่สุดแหล่งหนึ่ง อาจมาจากปัจจัยทางชีววิทยาของร่างกายมนุษย์

แนวความคิดของ Turner

(อ้างถึงใน สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2536: 59)

Turner ได้เรียบเรียงความคิดของ Marx ในรูปแบบใหม่ดังนี้

- 1) ยิ่งการแบ่งปันสิ่งของหายากเป็นไปอย่างไม่เสมอภาคเท่าไร การขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มที่มีอำนาจและกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจในสังคม ก็จะมีมากขึ้น
- 2) ยิ่งกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจตระหนักในผลประโยชน์แท้จริงของพวกเขาขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มความเป็นไปได้ในการที่เขาจะตั้งข้อสงสัย ความชอบธรรม ของระบบการแบ่งปันสิ่งของหายากนั้นมากขึ้น
- 3) ยิ่งกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจตระหนักในผลประโยชน์แท้จริงของพวกเขาขึ้นเท่าไรและยิ่งเขามีความสงสัยในความชอบธรรมของระบบแบ่งปันสิ่งของหายากของสังคมมากขึ้นเท่าไรความเป็นไปได้ที่เขาจะเข้าร่วมในการขัดแย้งเปิดเผย กับกลุ่มที่มีอำนาจของสังคมก็มากขึ้น
- 4) ยิ่งสมาชิกของกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจยึดถืออุดมการณ์ร่วมมือกันมากขึ้นเท่าไร และยิ่งโครงการสร้างภาวะผู้นำทางการเมืองมีความก้าวหน้าพัฒนามากขึ้นเท่าไร การแบ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจและกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจก็จะมีมากขึ้น หรือชัดเจนขึ้น
- 5) ยิ่งมีการแบ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจ และกลุ่มที่อยู่ใต้อำนาจมากขึ้นเท่าไรการขัดแย้งก็ยิ่งมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น
- 6) ยิ่งการขัดแย้งมีความรุนแรงมากขึ้นเพียงไร การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของระบบสังคมและการแบ่งปันสิ่งของหายากเสียใหม่ก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

แม้ว่าจะมีการกล่าวในเรื่องเดียวกันเช่น Simmel กล่าวว่า หากเป้าหมายของกลุ่มคู่กรณีมีความขัดแย้งแล้วกลุ่มจะพยายามประนีประนอมกัน มากกว่าจะต่อสู้กันแต่ Marx กลับเห็นตรงข้ามกันเห็นว่า หากชนชั้นใดที่มีอำนาจได้ตระหนักในผลประโยชน์แท้จริงของตนแล้ว การขัดแย้งอย่างรุนแรงจะเกิดขึ้น โดยที่เกิดจากฐานคติของ Marx ที่ว่าความเข้มข้นของการขัดแย้งเป็นสิ่งหลีกเลี่ยงเสียมิได้ จะต้องเกิดขึ้นในระบบสังคม การเปลี่ยนแปลงก็ต้องเกิดขึ้นในโครงสร้าง สำหรับ Simmel มีฐานคติว่าการขัดแย้งเป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่งเท่านั้น กระบวนการนี้มีความเข้มข้น และมีผลกระทบต่อสังคม ส่วนรวมระดับต่าง ๆ กันสุดแต่ว่าภาวะเงื่อนไขและสำหรับ Turner ซึ่งมีความคิดในแนวเดียวกันกับ Marx ได้นำเอาแนวความคิดมาเรียบเรียงใหม่ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

แนวความคิดของ Ralf Dahrendorf

(อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2537:108)

Dahrendorf กล่าวว่า แต่ละสังคมประกอบด้วยสัมพันธ์ภาพต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งรวมเข้าด้วยกันภายใต้แต่สัมพันธ์ภาพ สามารถแยกพิจารณาได้เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจและตำแหน่งที่ไร้อำนาจ อำนาจและตำแหน่งจัดเป็นหัวใจของการศึกษาระบบสังคม อำนาจไม่ได้กำเนิดในตัวบุคคล แต่กำเนิดในตำแหน่ง นอกจากนี้ กลุ่มซึ่งอยู่ในแต่ละตำแหน่งต่างก็มีผลประโยชน์ซึ่งมักก่อให้เกิดภาวะขัดแย้งซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ในขณะที่กลุ่มไร้อำนาจก็พยายามที่จะแสวงหาแนวทางในการดำรงอำนาจไว้ กลุ่มไร้อำนาจ ความขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์และอำนาจนี้อย่างน้อยที่สุดจะอยู่ในภาวะแอบแฝงในสภาวะที่กลุ่มไร้อำนาจ ยังไม่ตระหนักถึงผลประโยชน์ของตน กลุ่มดังกล่าวก็จะอยู่ในลักษณะที่เรียกว่า “กลุ่มสิ่งขัดแย้ง” แต่เมื่อใดก็ตามที่กลุ่มสิ่งขัดแย้งเริ่มตระหนักถึงผลประโยชน์และอำนาจ อันควรมีควรได้ของคน ตลอดจนมีภาวะผู้นำเกิดขึ้นอย่างเพียงพอภายในกลุ่ม กลุ่มนี้ก็จะปรับสภาพเป็น “กลุ่มผลประโยชน์” จะทำการต่อสู้เพื่ออำนาจและผลประโยชน์ของกลุ่ม โดยการแย่งชิงจากกลุ่มที่มีอำนาจอยู่เดิม ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ความขัดแย้ง คือปรากฏการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นของสังคม จะเกิดขึ้นอยู่ในสังคมตลอดเวลาและจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของระบบสังคมและการแบ่งปันสิ่งของหายากหรือผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ ย่อมมีมากขึ้นด้วย การชุมนุมประท้วงเป็นเครื่องมือที่ผู้ชุมนุมประท้วงใช้เพื่อต่อกรกับกลุ่มผู้มีอำนาจ เมื่อเกิดความขัดแย้งกันระหว่างชนชั้นในสังคม

8. ทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie Theory)

เมอร์ตัน (Merton, 1938 อ้างถึงใน อธิติชัย นันทพฤกษา, 2543: 34) ได้อธิบายสภาพไร้บรรทัดฐานหรือไร้กฎหมายของ Anomie ว่าเป็นสภาพที่สลับซับซ้อนอันประกอบไปด้วย ความยากจน การมีโอกาสน้อยอย่างจำกัด ที่จะไปสู่ความสำเร็จในการดำรงชีวิตหรือเป้าหมายของบุคคล บุคคลที่อยู่ในระดับต่ำขาดโอกาสหรือบุคคลที่มุ่งประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักก็ย่อมไม่ยอมรับค่านิยมและกฎเกณฑ์ระเบียบ หรือกฎหมายของสังคม บุคคลเหล่านี้จะทำทุกอย่างตามความต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่คำนึงถึงตัวศีลธรรม กฎหมาย แม้ว่าการบรรลุเป้าหมายจะต้องฝ่าฝืนกฎหมาย กระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมก็ตาม

เมอร์ตัน นำแนวคิด “Anomie” ของ เดอร์ไคร์ มาปรับปรุงและเพิ่มเติมแนวคิดเรื่องสิทธิและความเสมอภาคของเขาเข้าไปด้วย กลายเป็นแนวคิดใหม่ที่เขาเสนอว่า

ทุกสังคมประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ โครงสร้างทางวัฒนธรรม (Cultural Structure) และโครงสร้างทางหรือสังคม (Social Structure)

โครงสร้างทางวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดเป้าหมาย (Goals) และแบบบรรทัดฐาน (Norms) ของแต่ละบุคคล ซึ่งควรจะเท่าเทียมเสมอภาคกัน

โครงสร้างทางสังคม เป็นตัวกำหนดวิธีการที่เหมาะสมอันชอบธรรมที่บุคคลจะใช้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ โครงสร้างทางสังคมนี้เป็นตัวกำหนดระดับชั้นของบุคคล โดยปัจจัยทางฐานะ ตำแหน่ง การเงิน เกียรติยศ ชื่อเสียง ของบุคคล

เมื่อใดก็ตามที่ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายที่ต้องการกับวิธีการที่เหมาะสมที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายนั้นขัดแย้งกัน ไม่อาจจะไปด้วยกันได้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องขาดจากกัน เมื่อบุคคลไม่อาจใช้วิธีการที่ชอบธรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายได้ ก็จะใช้ความชอบธรรมที่อยู่ในกรอบแห่งบรรทัดฐานของสังคม โดยการละเมิดฝ่าฝืนกฎหมายเพื่อให้ได้บรรลุเป้าหมายและผลประโยชน์แห่งตน

ในสังคมปัจจุบันจะพบว่า มีประชากรที่มีปัญหาปรากฏอยู่เสมอ หากปรากฏอยู่เป็นจำนวนมากและกระจัดกระจายทั่วไปในสังคม ย่อมแสดงถึงความไม่เสมอภาคและความเอาเปรียบในสังคม กลุ่มบุคคลเหล่านี้ น่าจะเป็นภัยต่อผู้มีอำนาจปกครองและนายทุน โดยเฉพาะกลุ่มเชื้อประทุสังคม

ในสังคมไทยปัจจุบันก็เช่นกัน เนื่องจากปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนต้องตกอยู่ในภาวะที่ลำบากมากขึ้น และเมื่อไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จึงต้องใช้วิธีการ

นอกระบบคือการชุมนุมประท้วงเป็นเครื่องมือ ที่จะเรียกร้องความสนใจจากผู้มีอำนาจในสังคมเพื่อให้ได้มาซึ่งการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม

9. ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคม

การเคลื่อนไหว (Movement) เป็นภาษาอังกฤษมีรากศัพท์มาจากกรีกภาษาฝรั่งเศส โบราณว่า “mouvoir” ซึ่งหมายถึง เคลื่อน (move) กวน (stir) หรือ กระตุ้น (impel) และมาจากภาษาละตินว่า (movimentum) โดยทั่วไปในภาษาอังกฤษ คำว่า “movement” หมายถึง “ลำดับของการกระทำและความพยายามของบุคคล เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์พิเศษบางประการ” (Wilkinson, 1971: 11 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 37)

วิลกินสัน (อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 37) ได้สรุปลักษณะของการเคลื่อนไหวทางสังคมได้ 3 ประการดังนี้

1) การเคลื่อนไหวทางสังคม เป็นความพยายามรวมหมู่ที่ไตร่ตรองไว้แล้ว (deliberate collective endeavor) ในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในทิศทางใดๆ และไม่เว้นแต่การใช้ความรุนแรง (violence) ผิดกฎหมาย (illegality) ปฏิวัติ (revolution) เพื่อที่จะไปสู่ชุมชนอุดมคติ (utopian community)

2) การเคลื่อนไหวทางสังคม ต้องสร้างความมั่นใจให้กับองค์การในสัดส่วนอย่างน้อยที่สุดจำนวนหนึ่ง ตั้งแต่องค์การประเภทที่ไม่เป็นทางการ มีลักษณะหลวม ๆ เป็นเพียงส่วนหนึ่งขององค์การไปจนถึงองค์การที่มีความเป็นสถาบันสูง มีลักษณะเป็นราชการและกลุ่มบริษัท

3) การเข้าร่วมของการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อเปลี่ยนแปลงขององค์การเป็นการตั้งใจที่จะรวมตัวกัน (conscious volition) เข้าร่วมทางบรรทัดฐานกับจุดหมายของการเคลื่อนไหวหรือความเชื่อ และการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในส่วนของ ผู้ตามหรือมวลชนสมาชิก

ทาโรว์ (Tarrow, 1994: 1-2 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 38) ได้ให้นิยามการเคลื่อนไหวว่าเป็นการทำทลายรวมหมู่ (collective challenges) โดยประชาชนที่มีความมุ่งหมายร่วมกัน (common purposes) และมีความเป็นปึกแผ่น (solidarity) ในการรักษาปฏิสัมพันธ์ (sustain interaction) กับชนชั้นนำทั้งหลาย (elites) ฝ่ายต่อต้านการประท้วง (opponents) และหน่วยงานราชการ (authorities) โดยมีคุณสมบัติเชิงประจักษ์ (empirical properties) ได้แก่ การท้าทาย (challenge) ความมุ่งหมายร่วมกัน (common purposes) ความปึกแผ่น (solidarity) และการรักษาปฏิสัมพันธ์ (sustain interaction)

การทำทลายรวมหมู่ (collective challenge) หมายถึง การขัดขวาง (interrupting) หรือ การแสดง (rendering) ความไม่แน่ใจการกระทำของผู้อื่น ซึ่งมักจะมีนัยได้โดยการมีคำขวัญ (slogans) โดยรูปแบบของการแต่งกาย บทเพลงหรือการใช้ชื่อวัตถุที่คุ้นเคยด้วยสัญลักษณ์ ใหม่หรือแตกต่างออกไป การเคลื่อนไหวมีการกระทำที่หลากหลายตั้งแต่การให้แรงจูงใจที่เลือก (selective incentives) ต่อสมาชิก การสร้างความเห็นพ้อง (consensus) ระหว่างผู้สนับสนุนปัจจุบัน หรืออนาคต (prospective) ทำการวิ่งเต้น (lobbying) และเจรจาต่อรอง (negotiating) กับหน่วยงานราชการ และ ทำทลายกฎของวัฒนธรรม (cultural codes) ผ่านศาสนาใหม่ หรือการฝึกฝนตนเอง อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะสำคัญ ของการเคลื่อนไหวทางสังคมได้แก่การทำทลายรวมหมู่นี้เนื่องจากต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้สนับสนุน และได้รับความสนใจจากทั้งฝ่ายต่อต้านการประท้วง และกลุ่มที่สาม เนื่องจากโดยพื้นฐานแล้วขาดแคลนทรัพยากรที่คงที่ประเภทเงินองค์การ การเข้าถึงรัฐเป็นต้น

ความมุ่งหมายร่วมกัน (common purposes) มีความหมายว่าประชาชนไม่เสี่ยงชีวิตหรือเวลาของตนเอง กับการเคลื่อนไหวทางสังคม นอกจากพวกเขาคิดว่ามันมี เหตุผลที่ดีในอันจะทำเช่นนั้น เหตุผลที่ว่านี้คือการมีความมุ่งหมายร่วมกัน

ความเป็นปึกแผ่น (solidarity) หมายถึงการที่สมาชิกมีการรับรู้ (recognition) ต่อผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งแปรเปลี่ยนตาม การอุทิศตนร่วมกัน (common devotion) ได้แก่ความรู้สึกชาตินิยม ชาติพันธุ์นิยม ซึ่งเป็นพื้นฐาน ขององค์กรเคลื่อนไหวตั้งแต่ในอดีต เนื่องจากสามารถดึงความรู้สึก ถึงความเป็นปึกแผ่น หรือเอกลักษณ์ร่วมกันได้มากกว่า ประเด็นอื่น ๆ เช่นเรื่องของชนชั้นเป็นต้น อย่างไรก็ตามการจลาจล (riots) หรือฝูงชน (mob) ไม่ใช่เป็นตัวการเคลื่อนไหวทางสังคมในตัวของมันเองหากแต่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมต่างหาก

การรักษาการกระทำรวมหมู่ (Sustaining collective action) การรักษาการกระทำรวมหมู่ต่อฝ่ายต่อต้านการประท้วงเท่านั้นที่จะทำให้ ปัญหาที่ได้เถียงกันกลายเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม ทั้งนี้ด้วยการมีความมุ่งหมายร่วมกัน เอกลักษณ์ การรวมหมู่ (collective identities) และความสามารถในการแสดงการทำทลาย (identifiable challenge)

ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมจากทัศนะของ มาร์กซ์ (Marx) เลนิน (Lenin) และกรัมสกี (Gramsci)

(อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 41)

นักทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมยุคแรก ๆ เช่น มาร์กซ์ (Marx) และเอนเงิล (Engels) ประสบความสำเร็จในการแสดงให้เห็นถึงปัญหาการพัฒนาโครงสร้างทางสังคมมากกว่าการให้ความสำคัญต่อการเลือกหนทางปฏิบัติของบุคคล แต่ถึงแม้จะไม่ได้แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างทางสังคมและบุคคลดังกล่าวแล้ว มาร์กซ์ และเอนเงิล ก็ชี้ให้เห็นว่า การกระทำรวมหมู่เป็นรากฐานของโครงสร้างทางสังคม ส่วนเลนิน (Lenin) และกรัมสกี (Gramsci) ได้แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจต่อบทบาทของโอกาสทางการเมือง (political opportunities) องค์การ (organization) และวัฒนธรรม (culture) ที่มีบทบาทในการสร้างการกระทำรวมหมู่

มาร์กซ์ เขียนเรื่อง พื้นฐานของสังคมนิยม ซึ่งสร้างศักยภาพในการระดมสมาชิก (mobilization potential) เลนินให้ความสำคัญเรื่ององค์การเคลื่อนไหว (movement organization) เพื่อที่จะสร้างโครงสร้างการเคลื่อนไหว และป้องกันการกระจายตัวเพื่อให้มีการรวมตัวกันเรียกว่าวงได้ชัดขึ้น ส่วนกรัมสกี กล่าวถึงการสร้างวัฒนธรรมที่จำเป็น ในการสร้างความเห็นพ้องต้องกันของสมาชิกในวงกว้าง (broad consensus) ในเรื่องเป้าหมายของฝ่ายตน (party's goal)

ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคม ระดับบุคคล

(อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 42)

ในช่วงทศวรรษ 1960 และ 1970 ทฤษฎีที่ใช้อธิบายความเคลื่อนไหวสำคัญ ๆ ได้แก่ แนวความคิดของ เกรร์ (Gurr) ในหนังสือเรื่อง Why Men Rebel โดยมีแนวความคิดหลัก ๆ ว่า ความคับข้องใจ (frustration) จะนำไปสู่การก้าวร้าว (aggression) หมายถึง ความรู้สึกที่ถูกลดทอนสิทธิเปรียบเทียบ (relative deprivation) ในเรื่องเศรษฐกิจและสังคมที่บุคคลไม่อาจจะอดกลั้นต่อไปได้ และจะนำไปสู่การใช้ความรุนแรงทางการเมือง ซึ่งทฤษฎีนี้จะถูกใช้ในการแปลความหมายการเดินขบวนเพื่อสิทธิของพลเมืองใน ตัวอย่างเช่น การที่เกษตรกรมาชุมนุมประท้วงเพราะการขาดการมีสิทธิพลทางสังคมและเศรษฐกิจ และยังใช้อธิบายการประท้วงอื่น ๆ ที่เกิดในปัจจุบันนี้ด้วย เช่น กลุ่ม NGO ในประเทศไทยประท้วงเพราะได้รับการสนับสนุนจากเกษตรกร ผู้ตงงาน นักวิชาการที่ไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล เป็นต้น

10. ทฤษฎีผลประโยชน์ส่วนตนที่มีเหตุผล (Rational Self-Interest)

แนวความคิดนี้เสนอว่า การปฏิบัติ และรูปแบบอื่น ๆ ของการกระทำทางสังคมได้รับผลมาจากความหวังที่แต่ละบุคคลจะได้รับทำให้แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับทางการเมือง (Tullock, 1971: 425-447 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 44)

โอลสัน (Olson, 1994 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 44) ผู้บุกเบิกตัวแบบการเลือกด้วยเหตุผล (rational choice model) อธิบายว่า บุคคลจะไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรวมหมู่ขนาดใหญ่ นอกเสียจากว่าจะเห็นผลประโยชน์ (benefits) มากกว่าต้นทุน (costs) ของการมีส่วนร่วม นั่น มิฉะนั้นบุคคลจะมีเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมการเคลื่อนไหวใด ๆ และจะคอยรับผลประโยชน์ร่วมกับคนอื่นโดยไม่ต้องลงแรง (free rider) ดังนั้นผลประโยชน์ส่วนบุคคล (self-interest) คือแรงจูงใจให้มีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหว

ในหนังสือ The Logic of Collective Action โอลสัน กล่าวไว้ว่า สมาชิกคนสำคัญของกลุ่มซึ่งมีผลประโยชน์ที่เพียงพอในทรัพย์สินส่วนรวม (Collective good) เท่านั้นจึงจะเข้าไปเป็นผู้นำ เพราะหากกลุ่มมีขนาดใหญ่ ประชาชนส่วนใหญ่จะพอใจในการได้รับบริการได้เปล่า (free rider) จากความพยายามของผู้ที่มีความสนใจในสินค้าที่ต้องการร่วมกันนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้นำที่ดีมีทางเลือกสองทางคือ บังคับกะเกณฑ์ (impose) หรือให้ทางเลือกด้วยการเสนอแรงจูงใจที่เลือก (selective incentives) เพื่อจะสร้างความมั่นใจว่าการมีส่วนร่วมของเขามีคุณค่า ตัวอย่างเช่น ในกรณีของแรงงานที่มีการเรียกร้องค่าแรงนั้นผู้ที่ไม่เข้าร่วมด้วยก็อาจได้ผลประโยชน์แบบได้เปล่าเช่นกัน ดังนั้นจะมี แรงจูงใจอื่นให้เลือกได้อีกเช่น แผนงานเงินบำนาญ (pension plans) หรือโอกาสการพักผ่อนต่าง ๆ (recreational opportunities) เป็นต้น อย่างไรก็ตามแนวคิดของโอลสัน นั้นมีการโต้แย้งว่าประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวนั้น ไม่ได้เกิดจากผลประโยชน์ส่วนตน (self-interest) เท่านั้น แต่เพราะว่ามีความเชื่ออย่างลึกซึ้ง (deeply held beliefs) การตัดสินใจจะเข้าสมาคมกับผู้อื่น อย่างไรก็ตามการกระทำรวมหมู่ก็เห็นได้ว่าเกิดทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มขนาดเล็กไม่ว่าจะมีความเสี่ยงมากหรือน้อยก็ตามดังนั้น แนวความคิดของโอลสันอาจไม่สามารถใช้วิเคราะห์การเคลื่อนไหวทางสังคมได้เพราะปัญหาที่แท้จริงของการเคลื่อนไหวของสังคม คือตัวสังคมนั่นเอง

แนวความคิดเรื่องการเลือกด้วยเหตุผลนี้ จะเห็นว่าการเบี่ยงเบนจากตัวแบบเชิงเหตุผลนี้จะเกิดขึ้น เฉพาะเมื่อเกิดการบังคับ (coercion) หรือข้อจำกัดภายนอก (external constraints) เท่านั้น ที่จะทำให้การใช้เหตุผลนี้เปลี่ยน

ตัวแบบการเลือกด้วยเหตุผลมีประสิทธิภาพในการอธิบายว่าทำไมประชาชนส่วนใหญ่ จึงไม่มีส่วนร่วมในกลุ่มที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของเรา แต่ปัญหาดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าไม่สามารถอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผลว่าทำไมชนกลุ่มเล็ก ๆ ยังมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ได้ ทั้งนี้เพราะตัวแบบนี้จำกัดการอธิบายอยู่เพียงเฉพาะเรื่องทางเศรษฐกิจและรางวัลตอบแทนที่ชัดเจนเท่านั้น การใช้เหตุผลตามแนวนี้จึงจำกัดอยู่เฉพาะในกลุ่มนักเศรษฐศาสตร์เท่านั้น

11. ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Chaos Theory)

ความไร้ระเบียบในทางวิทยาศาสตร์นั้นหมายความว่า สภาพและกระบวนการของระบบที่ไร้เสถียรภาพ มีความอ่อนไหวสูงและเปราะบาง ทำให้เกิดพัฒนาการที่ดำเนินไปอย่างไม่เป็นเส้นตรง กวัดแกว่ง จนถึงก้าวกระโดดอย่างฉับพลัน จึงยากที่จะทำนายความเป็นไปหรือผลลัพธ์ได้อย่างแม่นยำ ดังนั้นความบังเอิญจึงมีบทบาทสูงในทฤษฎีนี้ ซึ่งแตกต่างจากวิทยาศาสตร์คลาสสิก ซึ่งถือว่าความบังเอิญเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือตัวแปรในกฎเกณฑ์ ไม่สามารถนำมาพิสูจน์ได้ จึงถือว่าไม่มีตัวแปรความบังเอิญในระบบ

ส่วนในระบบพลวัตของสังคมมนุษย์นั้นเป็นระบบเปิด มีปฏิกริยา (Interaction) ซึ่งกันและกันทั้งภายในระบบและกับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา จึงทำให้ระบบมีความอ่อนไหวอย่างยิ่งยวด เมื่อสภาวะของระบบที่เคยมีเสถียรภาพได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตลอดเวลา ปัจจัยภายในของระบบก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ เมื่อปฏิกริยาได้ตอบสนองกลับเข้ามา (Feed Back) ของปรากฏการณ์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเกิดขึ้นนับครั้งไม่ถ้วน (Recursive) ทั้งเหตุการณ์เล็ก ๆ ไปจนถึงเหตุการณ์ใหญ่ ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อตัวระบบมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดเมื่อระบบของปัจจัยภายในและภายนอกไม่สามารถทนต่อการกวัดแกว่งหนัก ๆ ได้ ระเบียบโครงสร้างต่าง ๆ ของระบบก็จะเริ่มสั่นคลอน ในช่วงเวลานี้เอง ความไร้ระเบียบจะเข้าครอบงำระบบทั้งระบบ ระบบจะมีความอ่อนไหวและเปราะบางอย่างยิ่ง จนกระทั่งการกระทำหรือเหตุการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ บางอย่างก็สามารถทำให้ระบบระเบียบเก่าล่มสลายได้

ตรงจุดที่ระบบเก่ากำลังจะก้าวข้ามไปสู่ระบบใหม่ มันเป็นช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างชนิดก้าวกระโดด (Exponential Phase) และเรียกจุดนี้ว่าทางแพร่ง (Bifurcation) ซึ่งมีให้มนุษย์เลือกหลายด้าน ซึ่งในจุดนี้เองที่ความบังเอิญต่าง ๆ (Chance) มีบทบาทที่จะทำให้ระบบเคลื่อนไปในทิศทางใด แต่ว่ามนุษย์ในสังคมมีสติปัญญา มีประสบการณ์ สามารถเรียนรู้เหตุการณ์

ต่าง ๆ จากอดีต สามารถตระหนักถึงผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงได้ มนุษย์จึงเข้ามามีบทบาทต่อการตัดสินใจเลือกทางแพรงสายใดสายหนึ่ง โดยไม่ปล่อยให้เหตุการณ์ดำเนินไปตามยถากรรม

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังดำเนินไปสู่จุดที่เป็นทางแพรง ระบบระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สามารถจะจัดการให้สังคมดำเนินไปอย่างมีเสถียรภาพ สังคมเริ่มสะสมความวุ่นวายเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวขยาย (Amplifier) ของความไร้ระเบียบในปัจจุบันนี้ ก็ได้แก่

1. ปัญหาการแข่งขันระหว่างประเทศในเศรษฐกิจทุนนิยมโลก
2. การพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะ Micro technology ส่งผลให้เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม และการสื่อสารสารสนเทศต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างมาก
3. การสื่อสารทำให้เกิดระบบโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างประเทศต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว
4. ธุรกิจข้ามชาติต่าง ๆ ย้ายฐานการผลิตเข้ามาภายในประเทศ ทำให้เกิดการกลายเป็นเมืองภายในเมืองใหญ่ต่าง ๆ ทำให้ชนบทล่มสลายเกิดช่องว่างระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท
5. ระบบคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมถูกทำลายเพราะประชาชนถูกอมเมาด้วยความทันสมัยของวัฒนธรรมตะวันตก โดยขาดพื้นฐานทางด้านการศึกษาไม่สามารถใช้ความทันสมัยนั้นอย่างถูกต้อง
6. เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด องค์กรอาชญากรรม ความรุนแรงในครอบครัว คอร์รัปชัน การก่อการร้าย ความยากจน
7. เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มาจากการจัดการทรัพยากร ป่าไม้ ดินน้ำล้าธาร ฝุ่นดิน และพลังงานอย่างไม่ถูกต้อง

ตรงจุดที่เป็นทางแพรงนี้เองที่ทฤษฎีไร้ระเบียบให้ความสำคัญต่อกระบวนการการจัดตั้งตนเองขึ้นใหม่จากความไร้ระเบียบ และอย่างที่กล่าวมาแล้วว่าทั้งความบังเอิญและตัวมนุษย์เองมีบทบาทสำคัญในการเลือกทางเดินใหม่ให้กับสังคม แต่ในสังคมไทย ซึ่งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายราชการ กลุ่มธุรกิจ รวมถึงชนชั้นกลางที่มีการศึกษาส่วนใหญ่ที่เป็นพลังผลักดันสังคม กลับถูกครอบงำด้วยระบบความคิดแบบทุนนิยม วัตถุนิยมเก่า ๆ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตก การฝากความหวังให้กลุ่มเหล่านี้เป็นแกนนำในการเลือกทางเดินที่ถูกต้องที่จุดทางแพรงของสังคมเพื่อนำพาชาติไปสู่ระบบระเบียบสังคมที่ดีกว่า สามารถแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้นั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่น ต้องรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย องค์กรประชาชน ซึ่งมีประสบการณ์ได้รับผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ซึ่งสร้างปัญหา

ต่อสิ่งแวดล้อม ต่อวิถีชีวิตในชนบทของไทย ซึ่งจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นพลังใหม่ สถาบันใหม่ ในการผลักดันสังคม ซึ่งปัจจัยสำคัญประการใหม่ที่จะช่วยเสริมความเข้มแข็งให้กลุ่มพลังใหม่เหล่านี้คือ เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งเป็นตัวสร้างเครือข่ายขององค์กรประชาชนในท้องถิ่น ต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยงกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกิดการพัฒนาขึ้นในแต่ละกลุ่ม จนกระทั่งก้าวออกมามีบทบาทในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ต่อกลุ่มรัฐบาล

12. ทฤษฎีพยาธิทางสังคม (Social Pathology)

สมมติฐานหลักของทฤษฎี พยาธิทางสังคมอยู่ที่การเปรียบเทียบสังคมกับสิ่งที่มีชีวิตหรือถือว่าสังคมคือ สิ่งที่มีชีวิตอย่างหนึ่งนั่นเอง (Organic Analogy) ดังนั้นทฤษฎีพยาธิวิทยาทางสังคมจึงเป็นการเปรียบเทียบหรือ การศึกษาหาความรู้จากสิ่งที่มีชีวิต โดยถือว่าสังคมมนุษย์เปรียบเสมือนร่างกายมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิตขนาดใหญ่ ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและต้องทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อก่อให้เกิด คุณภาพ ดังนั้นตามแนวความคิดนี้ ปัญหาสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคล สถานการณ์ หรือ กระบวนการทางสังคมใดทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตซึ่งก็คือสังคมนี้ไม่สามารถดำเนินไปตามปกติได้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจาก การไม่สามารถที่จะทำหน้าที่ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ อวัยวะทางสังคมจึงต้องหยุดชะงักหรือมีอาการเจ็บป่วยขึ้น ดังนั้นเมื่อส่วนใดของสังคมป่วยจะเรียกว่า “พยาธิทางสังคม” เมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้นในส่วนใดส่วนหนึ่งของสังคม สภาพในสังคมโดยทั่วไปจึงพลอยเสื่อมโทรม ไปด้วย ซึ่งพื้นฐานของความป่วยไข้ทางสังคมนั้นถ้าจะวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งลงไป ก็ได้แก่แนวความคิดในเรื่องศีลธรรม เพราะปัญหาสังคมก็คือ การละเมิดกฎเกณฑ์หรือความคาดหวังทางศีลธรรมอันเป็นหลักสำคัญของความเป็นระเบียบและความเจริญก้าวหน้าทางสังคม (สุพัตรา สุภาพ , 2543 : 8)

ในการนำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้ โดยจะนำมาวิเคราะห์ว่าความยากจนเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือความผิดปกติของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันทางเศรษฐกิจ สถาบันการเมืองการปกครอง เป็นต้น ทำให้สถาบันเหล่านั้นไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร และปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ส่งผลให้เกิดปัญหาความยากจนตามมา (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ , 2540 : 140)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยในประเทศไทย

1. **ธีรเวทย์ ประมวลรัฐการ** กล่าวถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม และ วัฒนธรรม” ไว้ในบทความเรื่อง “สิ่งแวดล้อมกับมนุษย์ : แนวความคิดทางมานุษยวิทยา” (ธีรเวทย์ ประมวลรัฐการ , 2540 : 12-14) โดยกล่าวว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม” หมายความว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นสัตว์ที่ไม่สามารถอยู่คนเดียวได้ มนุษย์จะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและมนุษย์ไม่เอายากถูกแยกออกไปให้อยู่โดดเดี่ยว โดยปกติแล้วมนุษย์จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคม คือ มีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอและได้รับความพอใจจากการติดต่อดังกล่าว ผลจากการมาอยู่รวมกันของมนุษย์ทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มจึงเป็นลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ที่จะช่วยให้แต่ละคนสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ ในการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มนั้นจะก่อให้เกิดการกระทำระหว่างกันของมนุษย์ (Human Interaction) ซึ่งเป็นผลมาจากการที่มนุษย์ต้องติดต่อสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา เมื่อมีการมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มและภายในกลุ่มมีการติดต่อสัมพันธ์กันในทางสังคมวิทยาจะเรียกกลุ่มนั้นว่า “สังคม (Society)” หรืออาจกล่าวได้ว่าผลของการกระทำระหว่างกันก่อให้เกิดสังคมนั่นเอง

สังคมมีอิทธิพลต่อมนุษย์ กล่าวคือ ในทางสังคมวิทยาถือว่าพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้หรือการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และจากการที่มนุษย์มีการกระทำระหว่างกันหรือเกี่ยวข้องกันนี้ทำให้มนุษย์กลายเป็นสัตว์สังคม และจากการที่มีความสัมพันธ์กับคนอื่นทำให้แต่ละคนได้รับคุณค่าและก่อให้เกิดความเชื่อและมาตรฐานความประพฤติ ดังนั้น พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่รวมทั้งความเชื่อ การปฏิบัติและการกระทำต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องของการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเรียนรู้จากผู้อื่น หรือกล่าวได้ว่าเป็นผลที่ได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกในสังคมของมนุษย์นั่นเอง ดังนั้นการกระทำระหว่างกันของมนุษย์จึงเป็นลักษณะทางสังคมหรือการรวมกันเป็นกลุ่มอันเป็นเรื่องของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน นอกจากนี้ผลจากการกระทำระหว่างกันส่วนใหญ่ของมนุษย์ทำให้เกิดขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่ม เกิดจารีต คุณค่า และมาตรฐานของความประพฤติ ซึ่งถือได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมของกลุ่มสังคม ดังนั้นกลุ่มสังคมจึงกลายเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการจัดระเบียบของชีวิตมนุษย์ในสังคม และสิ่งที่ทำให้วิถีชีวิตหรือการดำรงชีวิตของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ มีความคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันก็คือวัฒนธรรมนั่นเอง สังคมเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ เช่น ระบบการเมือง ระบบศาสนา ระบบครอบครัว

ระบบเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นสังคมจึงเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่ครบถ้วนในตัวเองไม่ใช่เป็น แต่เพียงผลรวมของส่วนต่าง ๆ เท่านั้น การคงอยู่ของสังคมจะขึ้นอยู่กับความมั่นคงของความสัมพันธ์ทางสังคมในแง่ที่ว่าความสัมพันธ์ทางสังคมนั้นจะสอดคล้องกับแบบแผนซึ่งเป็นวัฒนธรรมของสังคมหรือไม่ นอกจากนี้ความมั่นคงของความสัมพันธ์ทางสังคมยังขึ้นอยู่กับว่าความสัมพันธ์ นั้น ๆ ช่วย บำบัดความต้องการของบุคคลหรือเป็นอุปสรรคต่อความต้องการของเขา มนุษย์ได้สิ่งต่าง ๆ หลาย อย่างจากการมาอยู่รวมกันเป็นสังคม แต่ในขณะที่เดียวกันมนุษย์ก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานบางอย่างที่วางไว้เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมเรียกว่าการจัดระเบียบทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคมก่อให้เกิดการควบคุมทางสังคม เนื่องจากเมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นสังคมก่อให้เกิดการพึ่งพาอาศัยต่อกันขึ้น (Mutual Dependencies) ถ้าบุคคลหนึ่งต้องพึ่งพาบุคคลอื่นเป็นจำนวนมากในสังคม บุคคลนั้นจะต้องมีการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างที่ไม่บังควร เพื่อให้เขาสามารถอยู่ในสังคมและติดต่อกับผู้อื่นได้ มิฉะนั้นอาจจะไปขัดกับบุคคลที่เขาต้องพึ่งพาอาศัย นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในสังคมและการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจะทำให้เกิดมีความรับผิดชอบขึ้นมา เช่น พ่อแม่เมื่อมีลูกก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อลูก เป็นต้น ที่มาของความ เป็นระเบียบในสังคมเกิดจากความเข้าใจร่วมกันในกฎเกณฑ์และในแนวทางปฏิบัติที่บุคคลควรยึดถือ เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและติดต่อกับบุคคลอื่น (Normative Order) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมซึ่งรวมถึงความผูกพันซึ่งกันและกัน การร่วมมือ การแบ่งงาน การแข่งขัน การขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะเป็นไปตามแบบอย่าง (Pattern Social Relation) ก็เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคม เครื่องมืออย่างหนึ่งที่สังคมใช้ในการจัดระเบียบของสังคมคือบรรทัดฐานและบรรทัดฐานเองก็เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมจะเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมและเป็นพฤติกรรมที่คาดหวังว่าทุกคนควรจะทำเช่นนั้น เมื่อบรรทัดฐานเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ดังนั้นบรรทัดฐานจึงผ่านกระบวนการตีความหมายและให้คุณค่าทางสังคมมาแล้วว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ บรรทัดฐานจึงเป็น สิ่งที่มีอิทธิพลเหนือความนึกคิดของมนุษย์และเป็นกฎเกณฑ์ให้คนปฏิบัติและควบคุมไปตามที่สังคม ต้องการ บรรทัดฐานจึงเป็นของคู่กับสังคมมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกัน นอกจากนี้วัฒนธรรมของแต่ละสังคมทำให้เห็นความแตกต่างของในแต่ละสังคม ความแตกต่างระหว่างคนในสังคมต่าง ๆ จะเกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากกว่าเกิดจากธรรมชาติหรือเกิดจากความแตกต่างทางชีวภาพ ดังนั้นการกระทำบางอย่างที่มีลักษณะเหมือนกัน ในสังคมหนึ่งอาจเห็นว่าควร แต่ในอีกสังคมหนึ่งอาจจะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ดีหรือไม่สมควรปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตามวัฒนธรรม

หรือการให้คุณค่าในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนดขึ้นเพื่อการอยู่รวมกันเป็นสังคมทั้งสิ้น หน้าที่ของการมีวัฒนธรรมในสังคมจึงช่วยให้มนุษย์เข้าใจว่ามนุษย์ควรจะเป็นอะไรและต้องการอะไร

2. อานนท์ อภาภิรมย์ กล่าวถึงเรื่องปัญหาสังคม (2527 : 1-3) โดยกล่าวว่า ในสมัยก่อนนั้น นักสังคมวิทยาบางท่านมีความเชื่อว่า สังคมมนุษย์มีลักษณะเหมือนอินทรีย์ (Organism) กล่าวคือ มีการเกิด แก่ เจ็บ ตาย เพราะฉะนั้นตามแนวความคิดดังกล่าว สังคมจึงอาจมีโรคภัยไข้เจ็บ หรือที่เรียกว่า “พยาธิทางสังคม (Social Pathology)” โดยทั่วไปแล้วนักสังคมวิทยาและนักสังคมศาสตร์ต่างเชื่อว่าปัญหาสังคมหลายอย่างหลายประการเกิดจากอัตราการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันของสังคมหรือวัฒนธรรม และจากความล้มเหลวของระบบวัฒนธรรมในการเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม และการต่อต้านซึ่งกันเป็นความรู้สึกภายในของบุคคล ในสังคมนั้น การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ในสังคมปัจจุบันนี้ ตลอดจนการที่ส่วนต่าง ๆ ของสังคมเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่ได้สัดส่วนสมดุลกัน ก่อให้เกิดการขัดข้องในการดำรงชีวิตอย่างที่เคยปฏิบัติกันมาแต่เดิมของสมาชิกในสังคม ความขัดข้องดังกล่าวนี้ได้แก่ “ปัญหาสังคม” ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ผิดไปจากเดิม ในสังคมหนึ่ง ๆ บางครั้งอาจจะไม่มีปัญหาสังคมปรากฏขึ้นเลย แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสังคมนั้นเป็นสังคมในอุดมคติที่มีแต่ความเป็นระเบียบ คนในสังคมมีคุณธรรมสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าดูตามข้อเท็จจริง สังคมนั้นจะต้องมีปัญหาบางประการแอบแฝงอยู่ แต่ปัญหาที่มีนั้นมิได้ปรากฏออกมาให้เห็นชัดเจน ซึ่งอาจจะยิ่งทำให้ปัญหานั้นทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เป็นการแสดงว่าสังคมนั้นกำลังเสื่อม โดยทั่วไปสังคมที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เจริญก้าวหน้าแล้ว จะมีปัญหาสังคมน้อยมาก แต่ถ้าเป็นสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น สังคมเหล่านี้จะมีปัญหาสังคมที่แสดงให้เห็นว่าคุณในสังคมมีความต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมของตนให้ดีขึ้น

3. ประสาท หลักศิลา กล่าวถึงปัญหาสังคม (2534 : 3) โดยกล่าวไว้ว่า ปัญหาสังคมสามารถพิจารณาได้หลายทัศนะ โดยทั่วไปแล้ว นักสังคมวิทยาและนักสังคมศาสตร์ เชื่อกันว่า ปัญหาสังคมหลายอย่างหลายประการ เกิดขึ้นจากอัตราการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของสังคมซึ่งเปลี่ยนไปตามกาลเวลา การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ผู้คนทั้งหลายก็ไม่ค่อยรู้สึก แต่ถ้าสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างฉับพลันและมีผลสะท้อนไปยังส่วนอื่น ๆ ของสังคม ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่และความเชื่อของคน

ทั่ว ๆ ไปถูกกระทบกระเทือน สมาชิกส่วนใหญ่ตระหนักและยอมรับร่วมกันว่านั่นเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา เป็นสิ่งที่ต้องการการแก้ไข และการแก้ไขจะทำให้เป็นผลสำเร็จมาหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันของคนในกลุ่มนั้น ๆ นักสังคมวิทยาจึงพิจารณาว่า ปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่ จะดำเนินการแก้ไขนั้นควรจะดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเหล่านั้นให้ถี่ถ้วนเสียก่อนเพื่อช่วยให้การแก้ไขกระทำได้ตรงจุด และในปัจจุบันปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากมาย และบางปัญหาก็อธิบายว่า นานยังไม่สามารถแก้ไขได้ ยิ่งนับวันปัญหาก็อธิบายเพิ่มขึ้น และบางปัญหาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโครงสร้างของสังคมเสียใหม่ ปัญหาสังคมจึงเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวางและเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคนในสังคม

4.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ กล่าวถึงปัญหาสังคม (2541 , 4-5) โดยมองว่า ปัญหาสังคมคือความเสียหายหรือความล้มเหลวของความสัมพันธ์ทางสังคม หรือองค์การทางสังคม (Social Organization) การเสียหาย คือ ไม่ปกติ ไม่สมดุล ไม่มั่นคง ไม่มีพลัง ก่ออันตราย ทำให้ความสัมพันธ์เสียหาย และทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมสูญสลายไปในที่สุด หรือกล่าวได้ว่า ปัญหาสังคมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในสังคมของมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์จึงต้องประสบพบเห็นปัญหาสังคม อยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ลักษณะร่วมของปัญหาสังคม ได้แก่

- 1.มีการละเมิดกฎของสังคมเกิดขึ้น
- 2.การละเมิดนั้นเกิดขึ้นถี่มากจนทำให้คนเป็นจำนวนมากในสังคมให้ความสนใจ
- 3.เมื่อเกิดความสนใจและห่วงใยถึงขนาดบุคคลเหล่านั้นจะเริ่มเรียกร้องให้มีการจัดการเรื่องเหล่านั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง

เมื่อคนในสังคมไม่อาจรับผิดชอบต่อสภาพเช่นนั้นได้และต้องหาทางแก้ไขสถานการณ์นั้นให้ดีขึ้นได้ด้วยการร่วมมือกันทางสังคม ซึ่งสามารถแยกอธิบายได้ดังต่อไปนี้

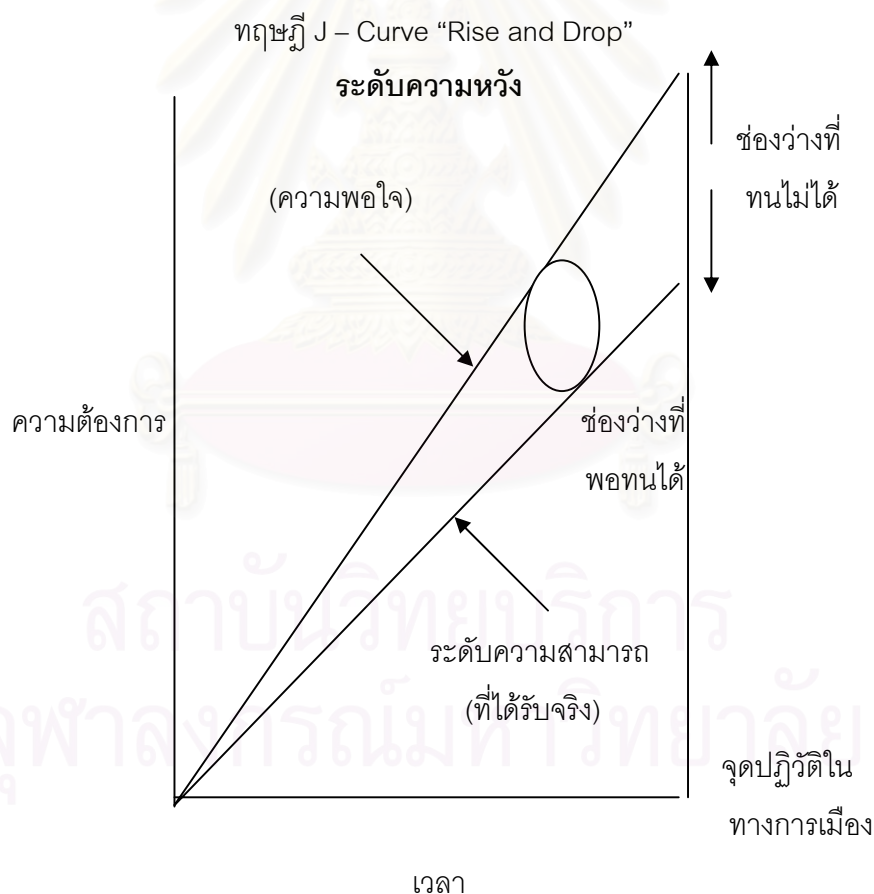
- 1.สถานการณ์ซึ่งมีผลต่อคนจำนวนมาก
- 2.สถานการณ์เช่นนั้นคนส่วนใหญ่ไม่พอใจให้เกิดขึ้น
- 3.คิดกันว่ามีทางที่พอจะแก้ไขสถานการณ์นั้นได้
- 4.ด้วยการกระทำร่วมกันทางสังคม

5. **สุทธิพร จิระพันธ์ และวรวุฒิ อ่างรังัญญ์** ได้ร่วมกันดำเนินการวิจัย เรื่อง “ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกิน” (2524 : 10) โดยได้ดำเนินการวิจัยใน เขต 12 จังหวัด คือ พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สุพรรณบุรี นครนายก สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท นครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์ เมื่อปี 2522 ซึ่งพบว่า มีเกษตรกรผู้ไม่มีที่ทำกินเลย รวม 92,000 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19 ของครัวเรือนเกษตรกรทั้ง 12 จังหวัด จังหวัดที่มีครัวเรือน เกษตรกรไร้ที่ทำกินมากที่สุด ได้แก่ นครสวรรค์ พิจิตร และพระนครศรีอยุธยา และพบว่า ขนาดการถือครองที่ดินมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนฐานะและรายได้ของเกษตรกรอย่างมาก ผู้ที่ มีการถือครองที่ดินมากจะมีโอกาสดีกว่าผู้ที่มีที่ดินถือครองน้อยกว่าตามลำดับ ดังนั้นเกษตรกรที่มี โอกาสน้อยที่สุดจึงเป็นเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองน้อยหรือไม่มีที่ดินเป็นของตนเองเลย ไม่ว่าจะ เป็นในด้าน การศึกษา การรักษาพยาบาล การกระจายทรัพย์สินและการประกอบอาชีพ เช่น ในด้านการศึกษา เกษตรกรไร้ที่ดินทำกินประมาณ 15 % ไม่ได้รับการศึกษาใด ๆ เลย แม้กระทั่งใน ด้านการมีโอกาส รับจ้างใน โครงการสร้างงานในชนบทของรัฐก็ตาม

6. **นฤจร อธิธิจักระจรัส** ในบทความเรื่อง “ปัญหาความยากจนกับบทบาทของ กลุ่มเกษตรกร” (2523 : 8-16) โดยได้ทำการวิจัยปัญหาความยากจนกับบทบาทของกลุ่มเกษตรกรใน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วงข่ายของความสัมพันธ์ทางสังคมของเกษตรกรมีความสำคัญ ต่อกิจกรรมและการดำเนินชีวิตประจำวันของเกษตรกรเอง วงข่ายนี้เป็นวงข่ายของการสนับสนุนซึ่งกัน และกันในรูปแบบของสมัครพรรคพวก (Entourage) ซึ่งประกอบด้วยผู้อุปถัมภ์และผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ โดยผู้อุปถัมภ์เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์และผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์จะเป็นผู้ให้ บริการและรักษาผลประโยชน์แก่ผู้อุปถัมภ์ ผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์พยายามแสวงหา การเข้าร่วมสมัคร พรรคพวกกับผู้อุปถัมภ์ เพราะความด้อยศักยภาพที่จะไปสู่โอกาสของชีวิตที่ตนหวังจะได้รับ และผู้อยู่ ใต้อุปถัมภ์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในอุปถัมภ์เพียงคนเดียวหรือตลอดไป จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ ยากจนมีขีดขั้นของการให้บริการและรักษาผลประโยชน์แก่ผู้อื่นในระดับต่ำและจำกัด จึงมีโอกาสน้อย ที่จะเข้าไปอยู่ในวงข่ายของความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมัครพรรคพวก แต่เข้าไปอยู่ในวงข่ายและ รับการอุปถัมภ์จากผู้อื่นโครงการกลุ่มเกษตรกรอาจได้รับความสำเร็จบ้างในด้านการเพิ่มรายได้และ ผลผลิตในลักษณะรวม ๆ แต่มิได้แก้ปัญหากษตรกรที่ยากจนเลย เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่ากลุ่ม เกษตรกรในโครงการส่งเสริมของรัฐบาล ตั้งขึ้นเพื่อรับความช่วยเหลือจากรัฐมากกว่าที่จะคิดถึงการมี ขึ้นเพื่อรับความร่วมมือและช่วยเหลือกันเองระหว่างสมาชิกทั้งหมด เกษตรกรที่ยากจนจึงมิได้รับ ประโยชน์จากกลุ่มเกษตรกรตามความมุ่งหมาย

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

7.เดวีส์ (Davies) (1969 อ้างถึงใน พีรพร บุญลอย, 2538: 25) ได้เสนอผลงานเรื่อง “J – Curve Theory” ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอันมาก โดยเขาพัฒนาทฤษฎีจากความก้าวร้าวจากความคับข้องใจ เพื่อใช้อธิบายสาเหตุของการเกิดการปฏิวัติในทางการเมืองโดยประชาชนว่า เกิดจากช่องว่างที่ห่างกันมากระหว่างระดับความคาดหวังที่จะได้รับและระดับที่ได้รับจริงคือได้รับมาต่ำกว่าที่คาดหวังเอาไว้สูง (ดังแผนภาพ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อประชาชนได้ตามที่ต้องการแล้ว ความคาดหวังก็เพิ่มมากกว่าระดับที่ได้รับเพิ่มจริงดังนั้น เมื่อความคาดหวังเพิ่มสูงขึ้นมาก แต่ระดับความสามารถที่จะตอบสนองเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความผิดหวังและจะเริ่มผิดหวังมากขึ้นเรื่อย ๆ ถ้ามีช่องว่างมากขึ้นเรื่อย ๆ และก็เป็นสาเหตุให้เกิดการร่วมกันแสดงออกซึ่งความไม่พอใจทางการเมือง

ที่มา : ถวิล ไชยจันทร์, 2530: 12 โดยพัฒนามาจาก Davies, 1969: 691 อ้างถึงใน
พีรพร บุญลอย, 2538: 26

ตามแนวความคิดของ “J – Curve Theory” ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความมั่นคงในทางการเมืองนั้นยังคงมีอยู่ได้ ถ้าหากว่าประชาชนยังมีความพอใจ หรือไม่ยินดียื่นได้ร้ายต่อการบริหารงานของรัฐบาล แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลนั้นได้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างใด อาจเป็นไปได้ว่าประชาชนยังมีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำอยู่ก็เป็นไปได้ ในทางตรงข้าม หากถึงแม้ว่ารัฐบาลจะสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศมีความเจริญและประชาชนมีความอยู่ดีกันดี แต่เมื่อใดก็ตามที่ประชาชนรู้สึกไม่พอใจแล้วก็อาจก่อความรุนแรงทางการเมืองขึ้นมาได้

8.เอิร์ล แรบ และเกอตุ๊ด เจ. เซลซนิก (Earl Raab and Gertrude J. Selznick) ได้เขียนหนังสือเรื่อง Major Social Problems 2 nd. Ed. (Earl Raab and Gertrude J. Selznick , 1995 :32)อธิบายว่า ปัญหาสังคมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาขั้นมูลฐาน (Basic Aspiration) อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ถ้าหากสังคมไม่สามารถจัดบริการสิ่งเหล่านี้ได้อย่างเพียงพอและทั่วถึงจะทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น ทั้งนี้เพราะความปรารถนาขั้นมูลฐานของประชาชนจำนวนมากไม่ได้รับการตอบสนอง นอกจากนี้ ปัญหาสังคมยังเกี่ยวข้องกับระเบียบขั้นมูลฐาน (Basic Order) ของสังคมอีกด้วย กล่าวคือ ปัญหาสังคมเกิดขึ้นในเมื่อขีดความสามารถของสังคมที่มีการจัดระเบียบดีแล้วประสบความล้มเหลวในการวางระเบียบในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหมู่ประชาชน เช่น เกิดความไม่แน่นอนขึ้นในสถาบันต่าง ๆ หรือมีการละเมิดกฎหมาย หรือเกิดอุปสรรคขัดข้องในการถ่ายทอดค่านิยมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง และนอกจากนี้ ปัญหาสังคมคือ ปัญหาในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างหมู่ประชาชน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนที่อยู่ร่วมกันนั้นจำเป็นต้องสร้างสัมพันธ์ภาพอันมั่นคงขึ้น เพื่อให้เขาทั้งหลายจะได้ทราบว่ามิอะไรบ้างที่บุคคลอื่นพึงหวังได้จากเขา และมีอะไรบ้างที่เขาพึงหวังจะได้รับจากบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นกฎหรือระเบียบของความสัมพันธ์ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางแห่งพฤติกรรมของบุคคลอันพึงมีต่อบุคคลอื่น ๆ และกฎหรือระเบียบบางอย่างเหล่านี้เองได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของบรรทัดฐาน เพราะฉะนั้นปัญหาสังคมจึงเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหรือระเบียบซึ่งประชาชนทั้งหลายได้ร่วมกันสร้างขึ้นมา Earl Raab and Gertrude J. Selznick สรุปว่า ปัญหาสังคมก็คือ ปัญหาความสัมพันธ์ของมนุษย์ซึ่งคุกคามสังคมอย่างรุนแรง หรือขัดขวางความปรารถนาที่สำคัญของประชาชนจำนวนมากพอ

9.ไวเนอร์ (Weiner) (Weiner, 1971: 161-163 อ้างถึงใน พงศกร รอดชมภู, 2540: 20) ได้สรุปนิยามต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ เป็น 10 ความหมายด้วยกัน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำในการสนับสนุนหรือการกระทำในการเรียกร้อง กับผู้นำของรัฐบาล ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือเผด็จการก็ได้ เช่น การออกเสียงประชามติ การร่วมชุมนุมเห็นด้วยกับการกระทำของรัฐบาล เพื่อแสดงว่าเป็นการสนับสนุนของมหาชน หรือเพื่อแสดงว่ารัฐบาลมีความชอบธรรม (Legitimacy)

2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความพยายามที่สามารถในการสร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาล หรือการเลือกตั้งผู้นำรัฐบาลยกตัวอย่างเช่น การวิพากษ์วิจารณ์ในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล

3) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำของพลเมืองของรัฐตามที่กำหนดไว้ในตัวบทกฎหมาย ตัวอย่างเช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การร่วมชุมนุมยื่นข้อเรียกร้อง และการวิ่งเต้นในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้นการกระทำเหล่านี้เน้นที่ว่าต้องไม่ขัดกฎหมาย

4) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง วิธีการมีตัวตน ซึ่งความหมายนี้ผู้ที่เห็นด้วยก็คือผู้ที่เชื่อในระบบประชาธิปไตยแบบมีตัวตน ซึ่งความหมายนี้ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วย คือ พวกที่นิยมแบบประชาธิปไตยโดยตรง

5) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความรู้สึกแปลกแยก (alienation) เพราะความรู้สึกนี้ทำให้ขาดความสนใจและขาดการกระทำได้ และการไม่กระทำที่มาจากความรู้สึกแปลกแยกนั้น อาจก่อให้เกิดผลตามมา แต่ปัญหาก็มีให้คิดว่า เราจะยึดถือปฏิบัติอย่างไรในการที่จะถือว่าการไม่กระทำอันใด ซึ่งมีผลมาจาก ความรู้สึกแปลกแยก เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง

6) การมีส่วนร่วมทางการเมืองนอกจากจะหมายถึงการกระทำของพวกที่มีความตื่นตัวทางการเมืองมาก ตัวอย่างเช่น พวกที่สมัครเข้ารับเลือกตั้งหรือพวกที่เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วเรายังหมายรวมไปถึง การกระทำที่ดูจะมีการตื่นตัวทางการเมืองน้อย เช่น พวกที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงแต่ก็ชอบถกเถียงพูดจากันเกี่ยวกับเรื่องการเมืองกับเพื่อนบ้าน หรือพวกที่แสดงความคิดเห็นทางการเมือง หรือพวกที่สนใจข่าวสารทางการเมืองในสื่อสารมวลชน

7) แม้การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีคนมองว่าเป็นเรื่องของความต่อเนื่อง แต่ก็หมายรวมถึง การกระทำทางการเมืองที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว และมีความรุนแรงเข้าไปด้วย เช่นการเกิดการจลาจลจู่โจม หรือการลอบสังหาร เป็นต้น

8) การมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งมองว่าต้องมีจุดหมายที่จะมีอิทธิพลต่อผู้นำทางการเมืองนั้น ก็ดูได้ไปถึงการกระทำที่ต้องการไปมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติและดำเนินงานของข้าราชการได้ด้วย

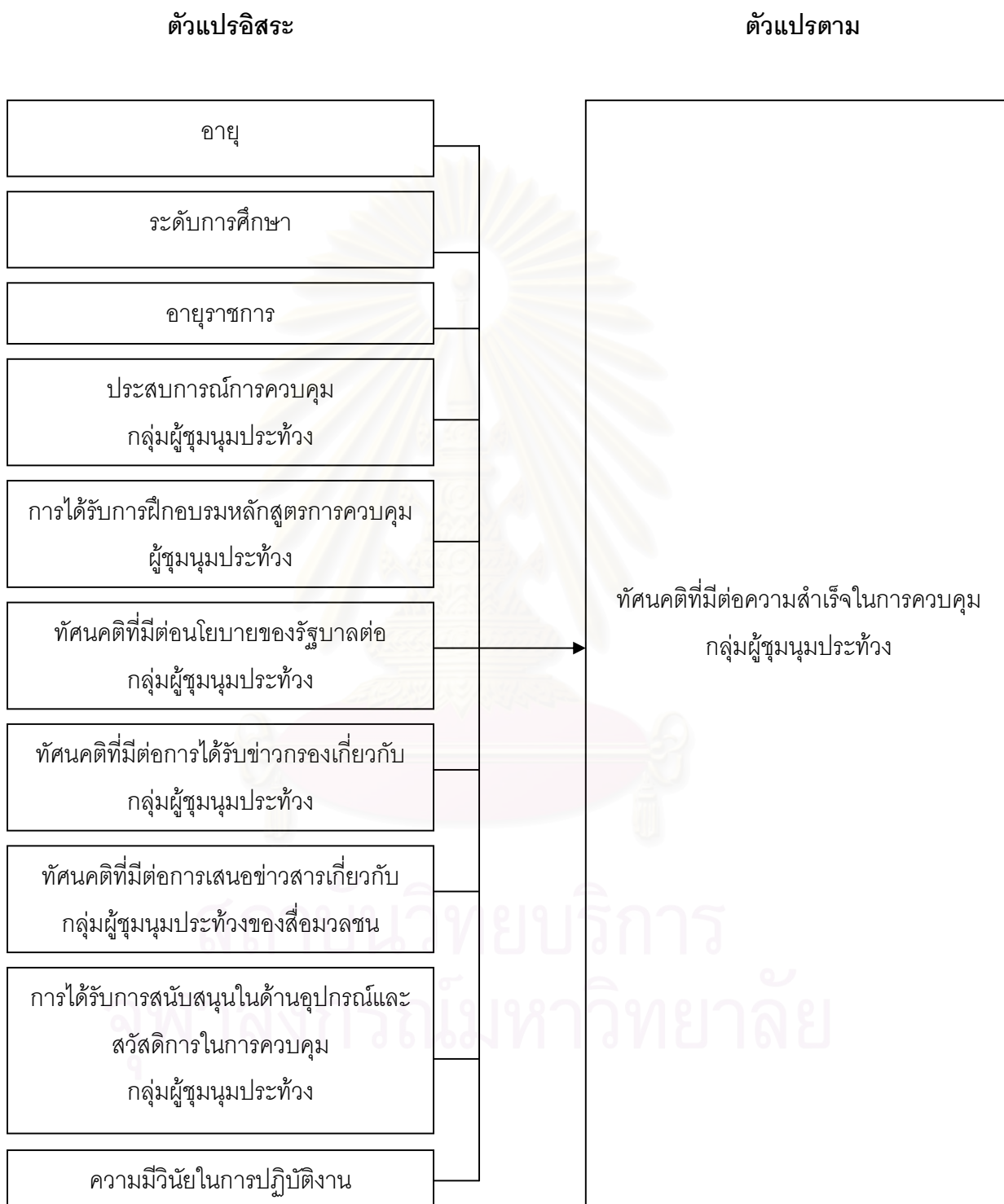
9) การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้เป็นการกระทำที่จะมีผลต่อการดำเนินงานทางการเมืองในทุก ๆ ระดับ ซึ่งหมายถึงการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติด้วย

10) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ดูที่การปฏิบัติทางการเมือง ซึ่งอะไรจะเป็นการปฏิบัติทางการเมืองนั้นก็เป็นเรื่องที่อาจต่างกันได้ เช่นตามกาลเทศะเวลาหนึ่ง อาจจะเป็นแต่อีกเวลาหนึ่ง อาจไม่เป็น หรือ ในท้องถิ่นหนึ่งถือว่าเป็น แต่ในอีกท้องถิ่นหนึ่งอาจไม่ถือว่าเป็นก็ได้

10. **พอล บี ฮอร์ตตันและ เจอรัลด์ อาร์ เลสลีย์ (Paul B. Horton and Gerald R. Leslie)** ได้เขียนหนังสือเรื่อง “The Sociology of Social Problems” (Paul B. Horton and Gerald R. Leslie , 1998 : 12) ได้อธิบายความหมายของปัญหาสังคมไว้ว่า “ปัญหาสังคม คือ ภาวะที่มีผลกระทบกระเทือนต่อบุคคลที่มีจำนวนมากพอ และภาวะดังกล่าวไม่เป็นที่พึงปรารถนาของปวงชน ซึ่งต่างมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ควรจะมีการกระทำร่วมกันบางประการเพื่อแก้ไขสภาวะที่เกิดขึ้นนั้น” (Condition affecting a significant number of people , in ways considered undesirable and about which it is felt something can be done through collective social action.)

10. **วิลเลียม คอบลัม (William Kornblum)** (William Kornblum , 1989 : 1-2) อธิบายปัญหาสังคมว่า เป็นสถานการณ์เบี่ยงเบนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่บุคคลหรือกลุ่มไม่อาจปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติเช่นบุคคลอื่น เพราะได้เกิดความแปลกแยกด้านค่านิยม เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิต หรือมีแบบแผนชีวิตและวัฒนธรรมแตกต่างจากสังคม ตัวอย่างเช่น ระบบอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ได้ส่งเสริมแนวความคิดวัตถุนิยมเพิ่มขึ้น จนเกิดการทำลายหรือลดคุณค่าของมนุษย์ด้วยกัน เช่น การกัดกันแรงงาน การว่างงาน การจ้างงานไม่ยุติธรรม เป็นต้น จึงพบได้เสมอในระบบงานอุตสาหกรรมทั่วไป ดังนั้น สภาพคนยากไร้ จรจัด ภาวะโรคจิต โรคประสาท การฆ่าตัวตาย การประท้วงและการเรียกร้องต่าง ๆ หรือแม้ภาวะคนชราที่ถูกทอดทิ้งก็เป็นภาวะที่อาจเห็นได้ไม่ยาก

กรอบในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

- 1) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุน้อย
- 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ
- 3) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการน้อย
- 4) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงน้อย
- 5) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ มากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ น้อย
- 6) รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่ารัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 7) การได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาด
- 8) การเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการเสนอข่าวที่บิดเบือน
- 9) การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดแคลนการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆ
- 10) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ขาดวินัย

- 11) การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง
- 12) การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีทักษะในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดทักษะในการประสานงาน
- 13) ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงประเภทต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 14) การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติการณ์ก้าวร้าวรุนแรงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติการณ์ชุมนุมอย่างสงบ
- 15) การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็น“มือบ๊อดตั้ง”มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริงๆ
- 16) ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถและประสบการณ์มากมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย
- 17) การแสดงออกของประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการวิจัย (Operational Definition)

เจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมาก หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุน้อย หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา
ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีลงมา

อายุราชการ หมายถึง จำนวนปีนับตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการตำรวจ

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการมาก หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการมากกว่า 15 ปีขึ้นไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการน้อย หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการตั้งแต่ 15 ปีลงมา

ประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง หมายถึง ประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่ 10 ปีลงมา

การได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง หมายถึง การได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การวัดตัวแปร

ในการวัดตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-Ended Questionnaire) โดยกำหนดให้ผู้ตอบทำเครื่องหมายลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อเท็จจริงและทัศนคติของผู้ตอบ และกำหนดค่าตัวเลขในแต่ละคำตอบเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณ ในการวัดตัวแปรแต่ละตัวถือหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอายุ

1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมากกำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุน้อยกำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

2. ตัวแปรระดับการศึกษา

2.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

3. ตัวแปรอายุราชการ

3.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการมากกำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

3.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการน้อย กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

4. ตัวแปรประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

4.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

4.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

5. ตัวแปรการได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง

5.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เคยผ่านหลักสูตรฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

5.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่เคยผ่านหลักสูตรฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

6. ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "5"

2. เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "4"

3. เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"

4. ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"

5. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

6.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

6.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "1"

7. ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "5"

2. เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "4"

3. เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"

4. ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"

5. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

7.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

7.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "1"

8. ตัวแปรทัศนคติต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "5"
2. เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "4"
3. เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"
4. ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"
5. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

8.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

8.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "1"

9. ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และสวัสดิการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับของการได้รับการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และสวัสดิการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

1. มาก กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"
2. ปานกลาง กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"
3. น้อย กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 15 คะแนน

9.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 8-15 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

9.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-7 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "1"

10. ตัวแปรความมีวินัยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม

ประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับของความมีวินัยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.มากที่สุด กำหนดระดับคะแนนเป็น "5"
- 2.มาก กำหนดระดับคะแนนเป็น "4"
- 3.ปานกลาง กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"
- 4.น้อย กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"
- 5.น้อยที่สุด กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

10.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

10.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "1"

11. ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "5"
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "4"
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น "3"
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น "2"
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น "1"

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

11.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น "2"

11.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

12.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

12.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

12.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

13.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 2 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 2 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 10 คะแนน

13.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 6-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

13.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-5 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

14.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้ วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนนสำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

14.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

14.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

15.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

15.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

15.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

16.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

16.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

16.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

17.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 5 ข้อที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

- 1.เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
- 2.เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
- 3.เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
- 4.ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
- 5.ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

17.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 11-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

17.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-10 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

18.ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรนี้คือแบบสอบถามในรูปแบบ Likert's Scale จำนวน 10 ข้อ ที่จะมีการแบ่งระดับรูปแบบของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท และกำหนดค่าตัวเลขเป็นคะแนน สำหรับทัศนคติในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้

1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “5”
2. เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “4”
3. เฉย ๆ กำหนดระดับคะแนนเป็น “3”
4. ไม่เห็นด้วย กำหนดระดับคะแนนเป็น “2”
5. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดระดับคะแนนเป็น “1”

เมื่อรวมคะแนนจากข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ จะมีคะแนนเต็มเป็น 25 คะแนน

18.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 26-50 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “2”

18.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตอบคำถามในส่วนนี้และได้คะแนนในช่วงระหว่าง 1-25 คะแนน กำหนดให้มีค่าตัวเลขเป็น “1”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Social Survey) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ต้องปฏิบัติงานในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจำนวน 407 นาย เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อ้างอิงถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมดที่ต้องปฏิบัติงานในด้านดังกล่าว

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเฉพาะที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงถือเป็นการสุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non Random Sampling) เพราะไม่เปิดโอกาสในการถูกเลือกให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด เพื่อให้ได้ประชากรเฉพาะกลุ่มที่ต้องการทำวิจัยจริง ๆ เท่านั้น

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ได้อาศัยข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้จากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 407 ชุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนอกจากนี้ยังได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยภาคสนามทางมานุษยวิทยา (Anthropological Field Research) ที่เรียกว่า การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับ ผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน ซึ่ง

คัดเลือกจากบุคคลผู้มีความสำคัญใน กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร เช่น ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หัวหน้าชุด เป็นต้น

2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสารอื่น ๆ (Documentary Research) เช่น ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย บทความจากวารสารต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารของทางราชการ เช่น ข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Closed-End Question) โดยแบ่งออกเป็น 14 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน
5. ข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการและอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่
6. ข้อมูลเกี่ยวกับวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร
7. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
8. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
9. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

11. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

12. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

13. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

14. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

การทดสอบความน่าเชื่อถือและความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเมื่อได้จัดทำแบบสอบถามนี้ขึ้นมาแล้วก็ได้ทำการทดสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ (Validity) โดยการนำแบบสอบถามนี้ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ และได้ลงความเห็นว่ข้อคำถามที่นำมาใช้ในแบบสอบถามนั้นถูกต้องและเหมาะสมแล้ว

นอกจากนี้แล้วยังได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยเพื่อให้แน่ใจว่าข้อคำถามที่ตั้งขึ้นมาสามารถใช้วัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานในการวิจัยได้จริง การทดสอบความน่าเชื่อถือนี้ทำโดยวิธีการ Pre-Test กับกลุ่มประชากรทดสอบซึ่งก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่ไม่มีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จำนวน 30 คน ซึ่งกลุ่มประชากรทดสอบดังกล่าวเป็นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามจะใช้วิธีการคำนวณค่าความสัมพันธ์ของข้อคำถามในแต่ละส่วนที่ใช้วัดตัวแปรแต่ละตัว โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดค่าตัวแปร โดยกำหนดค่าความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

1. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกและสูงมาก
2. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.50-0.69	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
3. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.30-0.49	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง

4.ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.10-0.29	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้น
มีความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ		
5.ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.01-0.09	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้น
มีความสัมพันธ์ทางบวกและต่ำมาก		
6.ค่าความสัมพันธ์ในระดับ 0.00	แสดงว่า	ข้อคำถามในส่วนนั้น
ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย		

ผลจากการทดสอบความน่าเชื่อถือนี้จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับตัวแปรแต่ละตัวแปรเพื่อที่จะนำไปพิสูจน์สมมติฐานในการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้นไป โดยคำถามในแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับตัวแปรในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้โดยได้ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของตัวแปร 13 ตัวแปร ได้แก่

- 1.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 2.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง
- 3.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน
- 4.ตัวแปรสวัสดิการและอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร
- 5.ตัวแปรวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร
- 6.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 7.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 8.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 9.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
- 10.ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

11. ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม
จرائمที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

12. ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม
จرائمที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

13. ตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม
จرائمที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

สำหรับตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ประสบการณ์การควบคุม
กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และการได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمไม่ต้องใช้การทดสอบความน่าเชื่อถือ
เนื่องจากคำถามที่ใช้วัดตัวแปรดังกล่าวมุ่งหวังให้ผู้ตอบตอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับตนเอง ไม่ใช่
คำถามที่ใช้วัดทัศนคติหรือความรู้สึกแต่อย่างใด

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุม
ประท้วง

ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปราม จرائمที่มีต่อนโยบายของ รัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4424	.7472
2	.5675	.7163
3	.6072	.7102
4	.5813	.7022
5	.5796	.7138

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7617

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กงกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง คือ .7617 ทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่า วัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ กงกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจرائمที่มีต่อ การได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับ การชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.6067	.7144
2	.5834	.7180
3	.5102	.7438
4	.6330	.6992
5	.4063	.7738

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7732

การทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กงกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7732 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.5591	.5591
2	.6531	.6531
3	.1796	.1796
4	.7879	.7879
5	.5689	.5689

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7617

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชนซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .761 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรสวัสดิการและอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

ข้อคำถามเกี่ยวกับสวัสดิการและอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4737	.6717
2	.4023	.7011
3	.4839	.6667
4	.6872	.6097
5	.4023	.7011

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7175

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรสวัสดิการและอุปกรณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7175 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

ข้อคำถามเกี่ยวกับวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4899	.6869
2	.6640	.6212
3	.6434	.6285
4	.4090	.7135
5	.3092	.7572

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7304

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7304 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4078	.7357
2	.5631	.6823
3	.6939	.6222
4	.4781	.7131
5	.4250	.7306

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7462

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7462 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่
ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจราจรที่มีต่อ การประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ควบคุมและปราบปราม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.7845	-
2	.7845	-

Reliability Coefficients 2 Items

Alpha = .8649

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน
การควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัว
แปรนี้ทั้งหมด 2 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 2 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ
.8649 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่
จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจرائمที่มีต่อ ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4165	.7423
2	.5149	.7237
3	.6069	.6649
4	.6522	.6458
5	.4841	.7167

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7476

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7476 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจราจรที่มีต่อ พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.5386	.7286
2	.3841	.8051
3	.6551	.6936
4	.6004	.7121
5	.6176	.7025

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7698

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7698 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจرائمที่มีต่อ ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.4149	.7019
2	.3453	.7232
3	.4434	.6927
4	.5265	.6579
5	.7056	.5730

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .7223

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7223 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.7943	.9037
2	.9091	.8784
3	.8097	.9018
4	.6871	.9233
5	.8260	.8951

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .9199

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .9199 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.5944	.7854
2	.4059	.8451
3	.6118	.7807
4	.8166	.7209
5	.6655	.7655

Reliability Coefficients 5 Items

Alpha = .8171

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 5 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .8171 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อความ แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจرائمที่มีต่อ ความสำเร็จในการควบคุม กลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	.3159	.6887
2	.2566	.7040
3	.2299	.6982
4	.5369	.6563
5	.6655	.6286
6	.4580	.6651
7	.6006	.6402
8	.3099	.6940
9	.3477	.6828
10	.1911	.7294

Reliability Coefficients 10 Items

Alpha = .7021

จากการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข้อความในแบบสอบถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรนี้ทั้งหมด 10 ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามทั้ง 10 ข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก คือ .7021 และมีทิศทางเป็นบวกในทุกข้อคำถาม แสดงให้เห็นว่าวัดไปในเรื่องเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องตัดข้อความใดออกจากแบบสอบถามในส่วนนี้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Literature Survey) ได้แก่ ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย บทความจากวารสารต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารของทางราชการ เช่น ข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยโดยการสำรวจเชิงสำรวจ (Social Survey) ซึ่งเป็นข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา (Anthropological Field Research) จาก

2.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลที่มีความสำคัญในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร เช่น ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หัวหน้าชุด เป็นต้น และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นฝ่ายปฏิบัติ เช่น ผู้บังคับหมู่ หรือรองสารวัตร เป็นต้น โดยก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญนั้นผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาคัดเลือกผู้ให้ข่าวสำคัญโดยการพิจารณาผู้ให้ข่าวสำคัญที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามจราจรโดยตรง และยังได้พิจารณาจากความสมัครใจของผู้ถูกคัดเลือกที่จะยอมเป็นผู้ให้ข่าวสำคัญให้กับผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข่าวสำคัญด้วยตนเอง ในการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข่าวสำคัญนี้ผู้วิจัยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข่าวสำคัญรายละเอียดประมาณ 1-2 ชั่วโมง หลังจากเสร็จสิ้นจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญก็จะทำการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกต่อไป การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้เริ่มทำการสัมภาษณ์เจาะลึกเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2545 และเสร็จสิ้นในวันที่ 12 มีนาคม 2545

2.2 จากแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 500 ชุด โดยทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรคนละ 1 ชุด และเรียกเก็บคืนในวันรุ่งขึ้น พร้อมกับกำชับให้กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามให้ตรงกับข้อเท็จจริงหรือทัศนคติหรือความรู้สึกของตนเอง โดยไม่ต้องเกรงใจผู้วิจัย การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้เริ่มทำการสำรวจตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2544 และเสร็จสิ้นในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2545 โดยที่ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 ชุดและได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 407 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้วิธีการทางสถิติ สำหรับสถิติที่จะใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะสามารถแบ่งออกเป็น

1. ข้อมูลเกี่ยวกับ คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ทศนคติ และข้อเสนอแนะต่างๆ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum) เพื่อบรรยายลักษณะตัวแปรที่ศึกษา

2. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงใช้เทคนิควิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปร (Bivariate Relationship) โดยใช้การวิเคราะห์ ไคสแควร์ (Chi-Square Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ ซึ่งจะใช้โปรแกรม SPSS/PC (Statistical Package For The Social Science Personal Computer Plus) เพื่อคำนวณข้อมูลทางสถิติให้ได้ผลตรงตามความต้องการ สำหรับสถิติที่จะใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดังกล่าวนี้ เนื่องจากตัวแปรส่วนใหญ่มีระดับในการวัดเป็นข้อมูลระดับนามมาตรา (Nominal Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จึงเป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1. การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัดค่าตัวแปร

2. การใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) โดยระบุจำนวนค่าของข้อมูลเป็นร้อยละ เพื่อพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

3. การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Technique) เพื่อทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independent) คือ ดูค่าแห่งความเป็นอิสระระหว่างตัวแปร 2 ตัว และได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Test of Significant) ไว้ด้วยเพื่อให้เป็นการวิจัยที่มีมาตรฐานทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในการพิสูจน์สมมติฐานจะยึดค่าไคสแควร์เป็นหลัก กล่าวคือ

หากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางภาคผนวก แสดงว่าตัวแปร 2 ตัวเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน สมมติฐานจะถูกปฏิเสธ

หากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มากกว่าค่าไคสแควร์ในตารางที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 แสดงว่าตัวแปร 2 ตัวไม่เป็นอิสระต่อกัน คือมีความสัมพันธ์กัน สมมติฐานจะได้รับการยอมรับ

ค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ หากค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้ในแต่ละตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวถูกปฏิเสธ แต่หากค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

4. การหาค่า Goodman and Kruskal's Coefficient of Ordinal Association หรือ GAMMA เพื่อนำมาวิเคราะห์ทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่าแปรผันไปในทิศทางเดียวกันหรือแปรผกผันกันอย่างไร หากตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กัน แต่หากตัวแปรทั้งสองตัวเป็นอิสระต่อกันก็ไม่จำเป็นที่จะต้องหาค่า GAMMA โดยพิจารณาระดับความสัมพันธ์ คือ

1. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกและสูงมาก และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
2. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.50-0.69	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกและมากพอสมควร และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
3. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.30-0.49	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
4. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.10-0.29	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกและต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
5. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.01-0.09	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
ทางบวกและต่ำมาก และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
6. ค่าความสัมพันธ์ในระดับ 0.00	แสดงว่า	ไม่มีความสัมพันธ์
กันเลย และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน		
7. ค่าความสัมพันธ์ต่ำกว่าระดับ 0.00	แสดงว่า	ตัวแปรทั้งสองตัว
แปรผันกันในเชิงผกผัน		

ส่วนข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม (Social Survey) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จะเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์ทางมานุษยวิทยา (Anthropological Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในบทนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 จะเป็นการนำเสนอผลการวิจัยที่เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและร้อยละในการตอบแบบสอบถามในแต่ละส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางการแจกแจงความถี่ (Frequency) ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะมีลักษณะเป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุของกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง อายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง ประสิทธิภาพควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของกลุ่มตัวอย่าง ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของกลุ่มตัวอย่าง การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ของกลุ่มตัวอย่าง ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้เวลา สลายกลุ่มผู้ชุมนุมของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 จะเป็นการนำเสนอผลการสัมภาษณ์เจาะลึก (In -depth Interview) จากผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา (Descriptive)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 16 แสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
20-30	125	39.7
31-40	169	41.5
41-50	90	22.1
51-60	23	5.7
รวม	407	100.0

จากตาราง สามารถอธิบายได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปราม จราจร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) = 35.78

ตารางที่ 17 แสดงระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด	22	5.4
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	201	49.4
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	179	44.0
ระดับปริญญาตรี	5	1.2
ระดับปริญญาโท	0	0.0
รวม	407	100.0

จากตารางสามารถอธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จราจร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 201 นาย คิดเป็นร้อยละ 49.4 เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า รองลงมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 179 นาย คิดเป็นร้อยละ 44.0 ต่อมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตารางที่ 18 แสดงอายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงอายุราชการตำรวจ (ปี)	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1-5	113	27.8
6-10	65	16.0
11-15	124	30.5
16-20	59	14.5
21-25	31	7.6
26 ปีขึ้นไป	15	3.6
รวม	407	100.0

จากตาราง สามารถอธิบายได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้ารับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 1-5 ปี จำนวน 113 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.8 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้ารับราชการ

ตำรวจ ตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 65 นาย คิดเป็นร้อยละ 16 เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้ารับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 11-15 ปี จำนวน 124 นาย คิดเป็นร้อยละ 30.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้ารับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 16-20 ปี จำนวน 59 นาย คิดเป็นร้อยละ 14.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้ารับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 21-25 ปี จำนวน 31 นาย คิดเป็นร้อยละ 7.6 และเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمเข้ารับราชการตำรวจตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป จำนวน 15 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตารางที่ 19 แสดงประสพการณ์ในการทำงานด้านควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ประสพการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
1-5	240	59.0
6-10	91	22.4
11-15	54	13.3
16-20	14	3.4
21-25	7	1.7
26 ปี ขึ้นไป	1	0.2
รวม	407	100.0

จากตารางสามารถอธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสพการณ์ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 1-5 ปี จำนวน 240 นาย คิดเป็นร้อยละ 59 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم มีประสพการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 6-10 ปี จำนวน 91 นาย คิดเป็นร้อยละ 22.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم มีประสพการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 11-15 ปี จำนวน 54 นาย คิดเป็นร้อยละ 13.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم มีประสพการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 16-20 ปี จำนวน 14 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمมีประสพการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 21-25 ปี จำนวน 7 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.7 และเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและ

ปราบปราม จราจรล มีประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 26 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตารางที่ 20 แสดงการใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรล

ระยะเวลาที่ใช้ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
ประมาณ 6 ชั่วโมง	97	23.8
ประมาณ 12 ชั่วโมง	237	58.3
ประมาณ 24 ชั่วโมง หรือ 1 วัน	56	13.8
ประมาณ 48 ชั่วโมง หรือ 2 วัน	14	3.4
ประมาณ 72 ชั่วโมง หรือ 3 วัน	3	0.7
รวม	407	100.0

จากตาราง สามารถอธิบายได้ว่า ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 237 นาย คิดเป็นร้อยละ 58.3 คิดว่าควรใช้เวลาในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรใช้เวลาประมาณ 12 ชั่วโมง ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจราจรลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรใช้เวลาในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ประสบความสำเร็จ นั้นควรใช้เวลาประมาณ 6 ชั่วโมง จำนวน 97 นาย คิดเป็น ร้อยละ 23.8 ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันปราบปรามจราจรล คิดว่าการใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรใช้เวลาประมาณ 24 ชั่วโมง หรือ 1 วัน เป็นจำนวน 56 นาย คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรล คิดว่าควรใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ประสบความสำเร็จ นั้นควรใช้เวลาประมาณ 48 ชั่วโมง หรือ 2 วัน เป็นจำนวน 14 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรล คิดว่าการใช้เวลาควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ประสบความสำเร็จนั้นควรใช้เวลาประมาณ 72 ชั่วโมง หรือ 3 วัน เป็นจำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตารางที่ 21 แสดงประสบการณ์การฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ประสบการณ์การฝึกอบรม	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	352	86.5
เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	55	13.5
รวม	407	100.0

จากตาราง สามารถอธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 352 นาย คิดเป็นร้อยละ 86.5 เคยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 นาย คิดเป็นร้อยละ 13.5 ยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก่อน

ตารางที่ 22 แสดงการใช้เวลาในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง โดยเร็วที่สุดในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

ระยะเวลาการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมโดยเร็วที่สุด	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
สามารถสลายกลุ่มผู้ชุมนุมภายใน 24 ชั่วโมง	43	10.6
ไม่สามารถสลายกลุ่มผู้ชุมนุมภายใน 24 ชั่วโมง	364	89.4
รวม	407	100.0

จากตารางสามารถอธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 364 นาย คิดเป็นร้อยละ 89.4 คิดว่าไม่สามารถสลายกลุ่มผู้ชุมนุมได้ภายใน 24 ชั่วโมง และเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 นาย คิดเป็นร้อยละ 10.6 คิดว่า สามารถสลายกลุ่มผู้ชุมนุมได้ภายใน 24 ชั่วโมง

ตารางที่ 23 แสดงการใช้เวลาในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามทัศนคติเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร

ระยะเวลาการสลายกลุ่มผู้ชุมนุม	จำนวน (นาย)	คิดเป็นร้อยละ
ประมาณ 6 ชั่วโมง	86	21.1
ประมาณ 12 ชั่วโมง	232	57.0
ประมาณ 24 ชั่วโมง หรือ 1 วัน	72	17.7
ประมาณ 48 ชั่วโมง หรือ 2 วัน	13	3.2
ประมาณ 72 ชั่วโมง หรือ 3 วัน	4	1.0
รวม	407	100.0

จากตาราง สามารถอธิบายได้ดังนี้ ตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ส่วนใหญ่ จำนวน 232 นาย คิดเป็นร้อยละ 57 คิดว่า ควรสลายกลุ่มผู้ชุมนุม ที่ใช้ความรุนแรงภายใน 12 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร จำนวน 86 นาย คิดเป็นร้อยละ 21.2 คิดว่าควรสลายกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรง ภายใน 6 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร จำนวน 72 นาย คิดเป็นร้อยละ 17.7 คิดว่าควรสลายกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงภายใน 24 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร จำนวน 13 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.2 คิดว่าควรสลายกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงภายใน 48 ชั่วโมง หรือ 2 วัน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร จำนวน 4 นาย คิดเป็นร้อยละ 1 คิดว่าควรสลายกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรง ภายใน 72 ชั่วโมง หรือ 3 วัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ข้อมูลในส่วนของคนคัดค้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจลที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.หากรัฐบาลมีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะช่วยให้การปราบปรามจرائمจลาจลทำได้ง่ายขึ้น	27	6.6	224	55.0	16	3.9	92	22.6	48	11.8	3.22	1.21
2.หากรัฐบาลมีนโยบายให้ใช้ความรุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามจرائمจลาจลด้วยความยากลำบาก	90	22.1	153	37.6	31	7.6	102	25.1	31	7.6	3.42	1.28

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.หากรัฐบาลสนใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะก่อให้เกิดความไม่แน่ใจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าจะปฏิบัติกรอย่างไรกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	56	13.8	200	49.1	6	1.5	126	31.0	19	4.7	3.36	1.19
4.หากรัฐบาลมีนโยบายที่จะยินยอมตามข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงก็ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	95	23.3	144	35.4	31	7.6	109	26.8	28	6.9	3.42	1.29

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.นโยบายของรัฐที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ยุทธวิธีในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	53	13.0	192	47.2	24	5.9	123	30.2	15	3.7	3.36	1.15

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่
ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจลที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง

ข้อความคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.การได้รับข่าวกรองอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากขึ้น	29	7.1	222	54.5	15	3.7	96	23.6	45	11.1	3.23	1.21
2.การได้รับข่าวกรองที่มีความถูกต้องเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จะมีส่วนทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากขึ้น	93	22.9	152	37.3	31	7.6	105	25.8	26	6.4	3.44	1.27

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.การได้รับข่าวกรองที่คลุมเครือเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลทำให้เกิดความสับสนในการเลือกใช้ทวิวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	66	16.2	194	47.7	5	1.2	127	31.2	15	3.7	3.42	1.19
4.ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ทวิวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	99	24.3	145	35.6	29	7.1	109	26.8	25	6.1	3.45	1.28

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.การได้รับข่าวกรองจากแหล่งข่าวมากกว่า 1 แหล่งที่แตกต่างกันมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดความสับสนในการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	61	15.0	186	45.7	21	5.2	125	30.7	14	3.4	3.38	1.17

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวเองปรักศนคติของเจ้าหน้าที่
 ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจราจรที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. หากสื่อมวลชนเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นไปในเชิงบวกจะมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคุณกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างยากลำบากมากขึ้น	27	6.6	218	53.6	15	3.7	109	26.8	38	9.3	3.12	1.18
2. หากสื่อมวลชนเสนอข่าวว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงด้วยความยากลำบากมากขึ้น	91	22.4	150	36.9	27	6.6	111	27.3	28	6.9	3.41	1.28

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.หากไม่มีการนำเสนอ ข่าวเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของ สื่อมวลชน ชนจะทำให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงได้สะดวกยิ่งขึ้น	61	15.0	193	47.4	4	1.0	130	31.9	19	4.7	3.36	1.21
4.การเสนอข่าวเกี่ยวกับ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงใน ลักษณะที่ บิดเบือน ข้อเท็จจริงของสื่อมวลชน มีผลต่อประสิทธิภาพใน การปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	94	23.1	140	34.4	25	6.1	122	30.0	26	6.4	3.38	1.30

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
5.การเสนอข่าวของสื่อมวลชนในขณะที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงถือเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	61	15.0	181	44.5	17	4.2	135	33.2	13	3.2			3.35	1.18

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจรจาด

อุปกรณ์และสวัสดิการ	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม						ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก		ปานกลาง		น้อย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.โต๊ะและหมวก	52	12.7	256	62.9	99	24.3	1.89	0.62
2.กระบอง	59	14.5	223	54.8	125	30.7	1.84	0.65
3.อาหารและน้ำดื่ม	46	11.3	271	66.6	90	22.1	1.89	0.57
4.เบาะเตียง	32	7.9	230	56.5	145	35.6	1.72	0.60
5.การรักษาพยาบาลกรณีที่ได้รับบาดเจ็บ	52	12.8	245	60.2	110	27.0	1.87	0.64

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวอย่างแปรวินัยในการปฏิบัติ
หน้าที่ด้านควบคุมและปราบปรามจราจลของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจล

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1.การแต่งกาย	28	6.9	218	53.6	15	3.7	111	27.3	35	8.6			3.23	1.17
2.ระเบียบแถว	88	21.6	150	36.9	27	6.6	117	28.7	25	6.1			3.39	1.27
3.การตรงต่อเวลา	61	15.0	190	46.7	4	1.0	134	32.9	18	4.4			3.35	1.21
4.การปฏิบัติตามคำสั่ง ของผู้บังคับบัญชา	94	23.1	135	33.2	25	6.1	128	31.4	25	6.1			3.36	1.30
5.ความอดทนต่อการยั่ว เยวของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง	59	14.5	179	44.0	17	4.2	138	33.9	14	3.4			3.32	1.18

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่
ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่ต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุมและผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นการช่วยให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้มีปฏิบัติการที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น	21	5.2	189	46.4	17	4.2	147	36.1	33	8.1	3.04	1.17
2.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่จะช่วยให้การชุมนุมประท้วงยุติลงเร็วยิ่งขึ้น	65	16.0	141	34.6	17	4.2	159	39.1	25	6.1	3.15	1.27

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ควรใช้ความรุนแรงไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น	41	10.1	151	37.1	8	2.0	191	46.9	16	3.9	3.02	1.18
4.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประจบ	67	16.5	137	33.7	13	3.2	162	39.8	28	6.9	3.13	1.29

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
5.การไม่สามารถอดทนต่อการวิจัยของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเลือกใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	43	10.6	156	38.3	20	4.9	171	42.0	17	4.2			3.09	1.18

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่
 ดำรงจอกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจตที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงการที่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจจราจร ตำรวจดับเพลิง เป็นต้นจะทำให้การปฏิบัติงานในด้าน การควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากกว่าการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจตจะต้องปฏิบัติหน้าที่แต่เพียงหน่วยเดียว	33	8.1	195	47.9	18	4.4	139	34.2	22	5.4	3.19	1.15

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
2. ในกรควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงไม่จำเป็น ต้องมีการประสานงาน กับหน่วยงานใดเนื่องจาก เจ้าหน้าที่ตำรวจกอง กำกับการป้องกันและ ปราบปรามจรรยา สามารถดำเนินการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงเพียงหน่วยงาน เดียวได้ทั้งนี้เพื่อความ เป็นเอกภาพในการ ทำงาน	35	8.6	164	40.3	22	5.4	160	39.3	26	6.4	3.05	1.18

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในทัศนคติของเจ้าหน้าที่
 ดำรงจอกงกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจราจลที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นกลุ่มเกษตรกรสามารถควบคุมได้ง่าย	22	5.4	168	41.3	15	3.7	173	42.5	29	7.1	2.95	1.16
2.ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นกลุ่มการเมืองสามารถควบคุมได้ยาก	55	13.5	133	32.7	12	2.9	182	44.7	25	6.1	3.03	1.25
3.ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นกลุ่มผู้เข้มแข็งงานสามารถควบคุมได้ยาก	42	10.3	120	29.5	12	2.9	218	53.6	15	3.7	2.89	1.18
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นกลุ่มองค์กรเอกชนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมสามารถควบคุมได้ยาก	61	15.0	132	32.4	5	1.2	181	44.5	28	6.9	3.04	1.28

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.ปัญหาของกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงมีผล โดยตรงต่อการเลิกใช้ ยุทธวิธีในการควบคุม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	47	11.5	136	33.4	18	4.4	185	45.5	21	5.2	3.01	1.21

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวอย่างแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمที่มีต่อพฤติกรรมการของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีอารมณ์รุนแรงมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเลิกใช้ความรุนแรงในการควบคุม	18	4.4	184	45.2	14	3.4	164	40.3	27	6.6	3.00	1.14
2.การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ยึดเอายาวนานมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเลิกใช้ความรุนแรงในการควบคุม	55	13.0	150	36.9	10	2.5	175	43.0	19	4.7	3.11	1.22

ข้อความ	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมการก้าวร้าวมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ ตำรวจไม่ประสบ ความสำเร็จ	43	10.6	139	34.2	10	2.5	202	49.6	13	3.2	2.99	1.18
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ ชุมนุมประท้วงด้วยความสงบส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ใน ด้านการควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงด้วยความ สะดวกมากขึ้น	54	13.3	152	37.3	5	1.2	171	42.0	25	6.1	3.10	1.25

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของผู้เจ้าหน้าที่ตำรวจ	40	9.8	142	34.9	15	3.7	189	46.4	21	5.2	2.98	1.19

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวอย่างแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمืดดำที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ ถูกจำนวนให้มาชุมนุม สามารถควบคุมได้ยาก กว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่มีปัญหาเดือร้อน จริง ๆ	14	3.4	193	47.4	17	4.2	160	39.3	23	5.7	3.04	1.11
2.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ ถูกจำนวนให้มาชุมนุม มักมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว รุนแรงมากกว่ากลุ่มผู้ ชุมชนประท้วงที่มีปัญหา เดือร้อนจริง ๆ	44	10.8	147	36.1	11	2.7	187	45.9	18	4.4	3.03	1.20

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริง ๆ มีระยะเวลาในการชุมนุม น้อยกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ถูกจ้างวาน	38	9.3	146	35.9	13	3.2	195	47.9	15	3.7			2.99	1.17
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริง ๆ สามารถควบคุมได้ง่าย	43	10.6	160	39.3	10	2.5	172	42.3	22	5.4			3.07	1.21
5.เจ้าหน้าที่ตำรวจ ประสบความสำเร็จใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหา เดือดร้อนจริง ๆ มากกว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ถูกจ้างวาน	36	8.8	153	37.6	17	4.2	190	46.7	11	2.7			3.03	1.14

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในทัศนคติของเจ้าหน้าที่
 ดำรงจอกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจลาจลที่มีความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่เข้มแข็งและได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก ๆ จะส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ยากลำบากยิ่งขึ้น	17	4.2	191	46.9	17	4.2	163	40.0	19	4.7	3.06	1.11
2. กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพมากมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้อย่างยิ่งยั้ง	56	13.8	136	33.4	19	4.7	182	44.7	14	3.4	3.09	1.21

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้อย่างยิ่งขึ้น	48	11.8	148	36.4	15	3.7	183	45.0	13	3.2			3.09	1.19
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีวาทศิลป์สามารถพูดจาโน้มน้าวให้ผู้ชุมนุมคล้อยตามได้จะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้อย่างยิ่งขึ้น	58	14.3	149	36.6	15	3.7	163	40.0	22	5.4			3.14	1.24

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความเข้มแข็งและอีกกลุ่มจะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้อย่างยิ่งยั้ง	34	8.4	147	36.1	22	5.4	191	46.9	13	3.2	3.00	1.14

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمรสีกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.หากประชาชนมีทัศนคติที่เป็นไปในทางเห็นใจกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างยากลำบากมากขึ้น	25	6.1	193	47.4	17	4.2	147	36.1	25	6.1	3.11	1.15
2.ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ทวิวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	68	16.7	138	33.9	17	4.2	170	41.8	14	3.4	3.19	1.24

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
3. พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อทัศนคติของประชาชนทั่วไป	54	13.3	150	36.9	15	3.7	177	43.5	11	2.7			3.14	1.19
4. วิธีการในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีผลโดยตรงต่อทัศนคติของประชาชนทั่วไปที่จะมีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	64	15.7	145	35.6	21	5.2	155	38.1	22	5.4			3.18	1.25
5. หากประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะมีผลให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างระมัดระวังขึ้น	36	8.8	157	38.6	24	5.9	177	43.5	13	3.2			3.06	1.14

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตอบของกลุ่มตัวอย่างในตัวเองและเปรียบเทียบผู้นำที่สำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائمจราจรที่มีความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.ในการชุมนุมประท้วง ส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่านสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้อยู่ในความสงบได้ภายใน 24 ชั่วโมง	20	4.9	188	46.2	37	9.1	123	30.2	39	9.6	3.07	1.16
2.ในการชุมนุมประท้วง ส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยุติตัวได้ภายใน 24 ชั่วโมง	36	8.8	153	37.6	30	7.4	167	41.0	21	5.2	3.04	1.16

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
3.ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านมีส่วนในการป้องกันไม่ให้เกิดกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงใช้ความรุนแรง	55	13.5	144	35.4	49	12.0	139	34.2	20	4.9	3.18	1.18
4.ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ของสังคม เช่น ไม่ก่อให้เกิดปัญหาจราจร เป็นต้น	58	14.3	130	31.9	36	8.8	160	39.3	23	5.7	3.10	1.23

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
5. ในการชุมนุมประท้วง ส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านก่อให้เกิดความพึงพอใจของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	62	15.2	155	38.1	38	9.3	145	35.6	7	1.7	3.29	1.15		
6. ในการชุมนุมประท้วง ส่วนใหญ่ท่านคิดว่า ภาพพจน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านเป็นภาพพจน์ในเชิงบวกที่ปรากฏต่อสาธารณชน	46	11.3	173	42.5	35	8.6	138	33.9	15	3.7	3.24	1.14		

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
7.ในการชุมนุมประท้วง ทุกครั้งท่านคิดว่าท่าน ปฏิบัติหน้าที่ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงอยู่ภายในกรอบ ของกฎหมาย	54	13.3	162	39.8	33	8.1	133	32.7	25	6.1			3.21	1.21
8.ในการชุมนุมประท้วง ส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่าน สามารถปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงโดยไม่มีผู้ใด ได้รับบาดเจ็บทั้งฝ่าย ตำรวจและฝ่ายกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วง	39	9.6	166	40.8	47	11.5	135	33.2	20	4.9			3.17	1.14

ข้อคำถาม	จำนวนและร้อยละการตอบแบบสอบถาม												ค่าเฉลี่ย	S.D.		
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		เฉย ๆ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		จำนวน	ร้อยละ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
9.ในการชุมนุมประท้วง ทุกครั้งท่านคิดว่าท่าน สามารถปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงได้ตามนโยบาย ของผู้บังคับบัญชาและ นโยบายของรัฐบาล	52	12.8	124	30.5	57	14.0	150	36.9	24	5.9					3.07	1.19
10.ปัจจุบันท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของท่านมี ประสิทธิภาพในระดับใด	22	5.4	134	32.9	80	19.7	145	35.6	26	6.4					2.95	1.08

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เจาะลึก

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ในครั้งนี้ นอกเหนือจากที่ผู้วิจัย จะเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยยังใช้ระเบียบวิธีวิจัยภาคสนาม (Social Survey) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ อีกด้วย โดยใช้เทคนิควิจัย ดังต่อไปนี้

การสัมภาษณ์ และเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (key Informant) จำนวน 10 คน ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลผู้มีประสบการณ์การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล โดยก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญนั้นผู้วิจัยได้ทำการ พิจารณาคัดเลือกผู้ให้ข่าวสำคัญ โดยการพิจารณาผู้ให้ข่าวสำคัญที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมกลุ่มผู้ให้ข่าวสำคัญ โดยการพิจารณาผู้ให้ข่าวสำคัญที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยตรง และยังได้พิจารณาจาก จากข้อความสมัครใจ ของผู้ถูกคัดเลือกที่จะยอมเป็นผู้ให้ข่าวสำคัญให้กับผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข่าวสำคัญด้วยตนเอง

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณีที่ 1

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ นายดาบตำรวจสกล (นามสมมติ)

อายุ 49 ปี

ภูมิลำเนา กรุงเทพมหานคร

นายดาบตำรวจสกล ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมู่ร้อย 5 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรี ในสาขารัฐศาสตร์ ซึ่งมาเรียนเพิ่มเติมภายหลังจากเข้ารับราชการตำรวจแล้ว นายดาบตำรวจสกลรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 28 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มาตั้งแต่จบการเรียนตำรวจจนครบกาล ในตำแหน่งลูกแถว จนถึงปัจจุบันนี้รับหน้าที่เป็นครูฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เพิ่ง

เข้ามาบรรจุใหม่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้ง จากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของ ต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

นายดาบตำรวจสกลให้สัมภาษณ์ว่า เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง ครั้งแรกคือเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 โดยได้รับข่าวสารการชุมนุมจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และคำบอกเล่าจากเพื่อน ๆ ซึ่งเข้าไปร่วมชุมนุมประท้วงที่บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ตนเอง ไม่ได้ไปร่วมด้วยเพราะคุณแม่ขอร้องไม่ให้ไป ซึ่งความรู้สึกต่อเหตุการณ์ในครั้งนั้น ในช่วงแรกรู้สึก สับสนต่อข่าวสารต่างๆที่ได้รับทั้งข่าวที่ได้จากสื่อมวลชน ข่าวจากทางทหาร และข่าวลือต่างๆ ซึ่ง ขัดแย้งกันไปหมด แต่โดยรวมแล้วก็เข้าข้างกลุ่มนักศึกษา และต่อต้านกลุ่มทหารที่ใช้กำลังเข้าสลาย กลุ่มผู้ชุมนุม จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและสูญหายจำนวนมาก ซึ่งในจำนวนนั้นก็มีคนที่รู้จักกับผู้ให้ ข่าวสำคัญด้วย

ต่อมาเมื่อนายดาบตำรวจสกลเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงผู้ให้ข่าวสำคัญ จึงใช้หลักประณิประนอมในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมเสมอมาและจะ เริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมก่อนเสมอว่าพวกเขามีความเดือดร้อน มีเจตนาอะไรมา ทำอะไรและอธิบายให้เข้าใจว่าการทำงานของตำรวจนี้เป็นหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งการพูดคุยกับกลุ่มผู้ ชุมนุมจะทำให้ทราบถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของกลุ่มผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้เดือดร้อนจริงๆ หรือเป็นผู้ที่ถูกจ้าง งานมาหรือมีกลุ่มหรือองค์กรใดสนับสนุนอยู่ จากประสบการณ์ทำให้ทราบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมทั้งสองกลุ่ม นี้เกิดจากสาเหตุเดียวกันคือ เกิดจากสาเหตุที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขจากรัฐบาล และประชาชนที่เดือด ร้อนต้องการแสดงความเดือดร้อนนั้นให้รัฐบาลทราบ ด้วยการชุมนุมประท้วงเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ ทราบปัญหา ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมเห็นอกเห็นใจพวกตนและเป็นการสร้างกระแสกดดันรัฐบาลผ่าน ทางาสื่อมวลชน ส่วนในมือบจัดตั้งนั้นจะใช้สื่อตรงจุดนี้กระจายภาพที่เป็นลบกับรัฐบาล โดยใช้ความ เดือดร้อนของประชาชนเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ส่วนตน แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้น การชุมนุม ประท้วงช่วยแก้ปัญหาให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมในระดับต้นเท่านั้น คงเป็นการเรียกร้องความสนใจต่อรัฐบาล แต่ขั้นตอนการแก้ปัญหาจริงนั้นขึ้นอยู่กับรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจแก้ปัญหา ว่าจะมีความจริงใจหรือ ความสามารถในการแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด

โดยสรุปแล้วนายดาบตำรวจสกลมีทัศนคติเชิงบวกต่อการชุมนุมประท้วงมากกว่า เพราะเป็นการตรวจสอบและเปิดเผยการทำงานที่ผิดพลาดของรัฐทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับรู้ปัญหาเพื่อจะได้อยู่ร่วมกันแก้ไขและสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

นายดาบตำรวจสกลให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล นั้นได้รับอิทธิพลจากหลายฝ่ายเช่น ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชน และรัฐบาล เป็นต้น โดยเฉพาะรัฐบาลที่เปรียบเสมือนเป็นฝ่ายตรงข้ามกับกลุ่มผู้ชุมนุมและเป็นเสมือนนายของตำรวจ ซึ่งรัฐบาลแต่ละชุดจะมีทัศนคติต่อการชุมนุมไม่เหมือนกันและมีทัศนคติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มปัญหาไม่เหมือนกัน ดังนั้น การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละครั้ง จึงต้องฟังนโยบายของรัฐบาลด้วยซึ่งในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละครั้ง นายดาบตำรวจสกลต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อยมากที่สุด ดังนั้น แนวทางปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมที่ดีที่สุด ควรทำอย่างละมุนละม่อม ใช้วิธีการพูดคุยบอกกล่าวกันอย่างสุภาพ เพื่อลดความกดดันกันระหว่างตำรวจและผู้ชุมนุม ซึ่งความจริงแล้วความรุนแรงในระหว่างการชุมนุม มักเกิดจากความเครียดของผู้ชุมนุม ที่ต้องรอ คำตอบข้อเรียกร้องจากรัฐบาลมากกว่าจะเกิดจากการทำงานของตำรวจ ซึ่งเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้นตำรวจต้องอดทนต่อพฤติกรรมรุนแรงของกลุ่มผู้ชุมนุมให้ได้ การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมจะต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาก่อน และจะใช้ความรุนแรง เพื่อยุติพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในขณะนี้เท่านั้นส่วนการสลายการชุมนุมหรือไม่นั้นต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาอีกเช่นกัน

นายดาบตำรวจสกล ให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นต้องทำงานอยู่ระหว่างความขัดแย้งของผู้ชุมนุมและรัฐบาล ทำให้ต้องทำงานด้วยความกดดันเพราะถ้าทำงานให้การชุมนุมเป็นไปอย่างมีระเบียบ ตำรวจก็ไม่ได้รับค่าชมอะไร เพราะเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์รุนแรงและตำรวจต้องใช้กำลังก็จะต้องได้รับการต่อว่าจากสังคมอย่างมาก ทำให้เกิดความรู้สึก ท้อใจกับหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมบ้างบางครั้ง

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องอุปกรณ์และสวัสดิการต่างๆ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะ ปัจจุบัน ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลมีเพียงชุดพาดักหรือชุดฝึกสีน้ำเงินเข้มของตน เท่านั้นที่เป็นอุปกรณ์พื้นฐานซึ่งไม่สามารถป้องกันอันตรายในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ได้เลย ส่วน อุปกรณ์เสริมอื่นๆ เช่น หมวกกันน็อค ก็เป็นหมวกกันน็อคของรถจักรยานยนต์แบบราคาถูก หรือโล่พลาสติกใสที่คล้ายกันอยู่ก็เสื่อมสภาพไปมาแล้ว และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วยและ ถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความรุนแรง ในระดับนี้ เพราะอุปกรณ์ที่ใช้สลายกลุ่มผู้ชุมนุมมีคุณภาพรุนแรงเกินไป เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธ สงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเรื่องสวัสดิการต่างๆ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ได้รับค่าตอบแทนเฉพาะเงินเดือนและเงินเลี้ยงชีพ อีก 1,200 บาทเท่านั้นและ สวัสดิการด้านอื่นๆ สวัสดิการที่พักอาศัย ก็ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะ สวัสดิการการรักษาพยาบาลใน กรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ซึ่งทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก

3. ปัญหาด้านความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากการทำงานของตำรวจ จะได้รับอิทธิพลจากรัฐบาลอย่างมาก ทำให้ผู้บังคับบัญชา ไม่สามารถใช้วิจารณญาณตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ต้องคอยรับนโยบายจากรัฐบาลตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน จะเกิดความเครียดสับสนทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของนายดาบตำรวจสกล ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ เพิ่มอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เพียงพอและเหมาะสมกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิง กระสุนยาง กระบองยาง แก๊สน้ำตา

2. กองบัญชาการตำรวจนครบาล ต้องปรับปรุงค่าตอบแทนหรือเบี้ยเลี้ยงให้เหมาะสมกับภาระงานตลอดจน ควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้เพียงพอ เช่น สวัสดิการบ้านพักอาศัย สหกรณ์

ร้านค้า ตลอดจนกองทุนเพื่อการศึกษาบุตร-ธิดาข้าราชการตำรวจ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้ถูกต้องและเป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. รัฐบาลควรออกกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจน เช่น ขอบเขตของผู้ชุมนุม อำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม ขั้นตอนการทำงานการประสานงานของตำรวจหน่วยต่าง ๆ และหน่วยงานของรัฐอื่น เช่น ทหาร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อเป็นการจัดระเบียบการชุมนุมประท้วง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณีที่ 2

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ   สิบตำรวจโทสมชาย (นามสมมติ)
อายุ   27 ปี
ภูมิลำเนา   กรุงเทพมหานคร

สิบตำรวจโทสมชาย ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมู่ร้อย 1 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต เอกการปกครอง จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมาเรียนเพิ่มเติมภายหลังจากเข้ารับราชการตำรวจแล้ว สิบตำรวจโทสมชายรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 7 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่จบโรงเรียนตำรวจนครบาล มาบรรจุในตำแหน่งลูกแถว ร้อย 2 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จนถึงปี 2543 ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล เนื่องจากมีประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก และเคยได้รับการคัดเลือกเข้าฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

สิบตำรวจโทสมชายให้สัมภาษณ์ว่า เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือเหตุการณ์ การชุมนุมประท้วงเกี่ยวกับราคาพืชผลทางการเกษตรแต่จำไม่ได้แล้วว่าเป็นเกษตรกรกลุ่มใด โดยสิบตำรวจโทสมชายโดยสารถรถประจำทางผ่านไปบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้าจำได้ว่ามีผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมากประมาณ 400-500 คน มีการปิดถนนและตั้งเวทีไฮด์ปาร์คโจมตีรัฐบาลและเผาหุ่นนายกรัฐมนตรี ในขณะนั้นคือ นายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งความรู้สึกต่อเหตุการณ์ในครั้งนั้นในช่วงแรกรู้สึกไม่พอใจการกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุมเพราะทำให้การจราจรติดขัดมาก และรู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ป่าเถื่อน สว่างภาพพจน์ที่ไม่ดีกับนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งอยู่ในบริเวณนั้นจำนวนมาก

ต่อมาเมื่อสิบตำรวจโทสมชายมีประสบการณ์ชีวิตมากขึ้นและเริ่มเข้าใจเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงมากขึ้น ทำให้รู้สึกว่าการชุมนุมนั้นต้องประสบความยากลำบากมากเมื่อต้องจากบ้าน

เข้ามาประท้วงในเมือง หลังจากเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง สิบตำรวจโทสมชายจึงต้องทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมก่อนเสมอว่าพวกเขามีความเดือดร้อนหรือมี เจตนาอะไรอะไร และอธิบายให้เข้าใจว่าการทำงานของตำรวจนี้เป็นหน้าที่ และใช้หลักประนีประนอม ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมเสมอมา ซึ่งการพูดคุยกับกลุ่มผู้ชุมนุมและการสังเกตการณ์จะทำให้ทราบ ถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของกลุ่มผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้เดือดร้อนจริงๆ หรือเป็นผู้ที่ถูกจ้างงานมาหรือมีกลุ่ม หรือองค์กรใดสนับสนุนอยู่ เช่นการสนับสนุนเสบียงอาหาร การเช็คยอดกลุ่มผู้ชุมนุม ผู้นำการชุมนุม หน้าเดิมแต่เปลี่ยนกลุ่มปัญหาเป็นต้น จากประสบการณ์รู้สึกสงสารกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีปัญหาจริงๆ แต่ว่า รู้สึกไม่ชอบกลุ่มมีอบจัดตั้งเลยเพราะรู้สึกว่าเป็นพวกที่เห็นแก่ตัวที่เอาความเดือดร้อนของชาวบ้านมา เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ใส่ตัว และสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่จำเป็น และซึ่งใน ความเป็นจริงแล้วนั้น การชุมนุมประท้วงอาจจะช่วยแก้ปัญหาให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมได้บ้างเท่านั้น ขึ้นอยู่ กับปัญหาของกลุ่มและรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจแก้ปัญหาว่าจะมีความจริงใจหรือความสามารถในการ แก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด โดยสรุปแล้วสิบตำรวจโทสมชายมีทัศนคติต่อการชุมนุมประท้วงว่ารู้สึก สงสารกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ก็เป็นเพียงการเรียกร้องความสนใจต่อรัฐบาลเท่านั้น และมักก่อให้เกิดความ เดือดร้อนรำคาญให้แก่ประชาชนทั่วไปอีกด้วย เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้กับตำรวจโดยไม่จำเป็น

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

สิบตำรวจโทสมชายต้องการให้ทุกครั้งที่มีการชุมนุมประท้วง ต้องเร่งจัดระเบียบของ กลุ่มผู้ชุมนุมให้เร็วที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ ประชาชนทั่วไป ดังนั้น แนวทางปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมที่ดีที่สุด คือควรรีบประสานทำความเข้าใจกับ ผู้นำการประท้วง โดยใช้วิธีการพูดคุยบอกกล่าวกันอย่างสุภาพ เพื่อให้การชุมนุมเป็นไปอย่างสันติและมี ระเบียบ เป็นการลดความกดดันกันระหว่างตำรวจและผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไป และเกี่ยวกับการ ใช้ความรุนแรงในระหว่างการชุมนุมนั้นตำรวจจะไม่ใช้ความรุนแรงโดยไม่มีเหตุจำเป็นเด็ดขาด ซึ่ง กลุ่มผู้ชุมนุมต้องมีพฤติกรรมก้าวร้าวก่อเหตุรุนแรงจนถึงระดับที่จะก่อความเสียหายให้กับส่วนรวม เช่น บุกบุกทำลายทรัพย์สินหรือสถานที่ราชการ และจะใช้ความรุนแรงเพื่อยุติพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงใน ขณะนี้เท่านั้นส่วนการสลายการชุมนุมหรือไม่นั้นต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเท่านั้น

สิบตำรวจโทสมชายให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นได้รับอิทธิพลจากรัฐบาลค่อนข้างมากเพราะรัฐบาลนั้นเปรียบเสมือนนายของ ตำรวจ ซึ่งรัฐบาลแต่ละชุดจะมีทัศนคติต่อการชุมนุมไม่เหมือนกันและมีทัศนคติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละ

กลุ่มปัญหาไม่เหมือนกัน ดังนั้น การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละครั้ง จึงต้องพึงนโยบายของรัฐบาลด้วย โดยถ้ารัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมอย่างเต็มที่แต่ต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย จะทำให้ตำรวจสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น แต่ถ้าไม่ยอมให้มีสิทธิในเรื่องนี้เลยหรือไม่ยอมรับฟังปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมเลยก็จะทำให้การชุมนุมยืดเยื้อ และก่อให้เกิดความเครียดแก่กลุ่มผู้ชุมนุมจนอาจเกิดการจลาจลได้ในที่สุด

สืบตำรวจโทสมชายให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้น ต้องทำงานอยู่ระหว่างความขัดแย้งของผู้ชุมนุมและรัฐบาล ทำให้ต้องทำงานด้วยความกดดันเพราะภาพพจน์ในการทำงานไม่ดี โดยที่ดูเหมือนว่าตำรวจใช้ความรุนแรงกับประชาชนที่เดือดร้อน และไม่ค่อยได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับมาอย่างเต็มที่ในการทำงานตามหน้าที่ของตำรวจทั่วไป

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะปัจจุบันตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลมีเพียงเครื่องแบบชุดพาดิกเท่านั้นที่เป็นอุปกรณ์พื้นฐานส่วนตัวซึ่งไม่สามารถใช้ป้องกันตัวในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ได้เลย ส่วนอุปกรณ์เสริมอื่นๆก็ไม่ได้มาตรฐานและไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในงานควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมเลย เช่น หมวกกันน็อคสีดาราคาถุก หรือโล่พลาสติกใสที่แตกร้าวไปหมดทั้งบานแล้ว และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วย และ ตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เพราะอุปกรณ์ที่ใช้สลายกลุ่มผู้ชุมนุมมีคุณภาพรุนแรงเกินไป เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธสงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะสวัสดิการการรักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทางกองกำกับการไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก เนื่องจากการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างที่จะเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน ดังเช่นในกรณีที่รองผู้กำกับที่ควบคุมการชุมนุมประท้วงถูกผู้ชุมนุมบีบบังคับจนต้องเข้าโรงพยาบาล

3. ปัญหาการขาดเอกภาพในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากการทำงานของตำรวจจะได้รับอิทธิพลจากหลายฝ่าย เช่น รัฐบาล สื่อมวลชน หรือกระแสสังคมอย่างมาก ทำให้ผู้บังคับบัญชา ไม่

กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน เกิดความสับสนทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

4. ปัญหาที่เกิดจากรูปแบบการชุมนุมที่เปลี่ยนไป เช่น การใช้อุจจาระราดตัว การแก้ผ้าประท้วง ทำให้ตำรวจไม่ทราบวิธีจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมเหล่านี้ หรือเกิดความยุ่งยากในการจัดการ

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสืบตำรวจโทสมชาย ได้แก่

1. รัฐบาลต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ขอบเขตเสรีภาพในการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุม ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ เพิ่มอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เพียงพอและเหมาะสมกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิงกระสุนยาง กระบองยาง แก๊สน้ำตา

4. กongsก้ากับการป้องกันและปราบปรามจลาจลควรจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาการชุมนุมประท้วงที่มีการพัฒนารูปแบบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้จะได้มองเห็นปัญหาในภาพรวมและหาแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 3

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ   สิบตำรวจเอกสุรชัย (นามสมมติ)
อายุ   33 ปี
ภูมิลำเนา   ปราจีนบุรี

สิบตำรวจเอกสุรชัย ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมู่ร้อย 4 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนศรีมหาโพธิ ผู้ให้ข่าวสำคัญรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 9 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่จบโรงเรียนตำรวจนครบาล แล้วมาบรรจุในตำแหน่งลูกแถว ร้อย 6 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล เนื่องจากมีประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก และเคยได้รับการคัดเลือกเข้าฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

สิบตำรวจเอกสุรชัยให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงคัดค้านการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านซึ่งนำโดยผู้สมัครที่แพ้การลงคะแนนเสียง พวกรอคพวคของตนเองไปประท้วงคณะกรรมการเลือกตั้งที่ว่าการอำเภอ ซึ่งจำได้ว่าการประท้วงไม่รุนแรงมากนัก มีผู้ชุมนุมประมาณ 50 คน ในช่วงแรกก็มีการใช้อารมณ์โต้เถียงกันแต่สุดท้ายก็ตกลงทำความเข้าใจกันได้ ซึ่งความรู้สึกต่อเหตุการณ์ในครั้งนั้น คิดว่าเป็นเรื่องของผู้ใหญ่เด็กไม่ควรไปยุ่ง และคิดว่าเป็นการกระทำที่รุนแรงมาก ซึ่งความจริงแล้วควรตกลงกันด้วยเหตุผลจะดีกว่า

ต่อมาเมื่อสิบตำรวจเอกสุรชัยเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ก็จะใช้ประสบการณ์การทำงานมาใช้ทำความเข้าใจจุดประสงค์ของกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งทำความเข้าใจได้ไม่ยากนักเพราะก่อนเกิดการชุมนุมแต่ละกลุ่มนั้นจะทราบข่าวสารความเป็นมาหรือปัญหาของกลุ่มบ้างแล้วจากสื่อมวลชนล่วงหน้า ซึ่งถ้ากลุ่มใดเมื่อเกิดปัญหาแล้วออกมาประท้วงเลย

มักจะเป็นกลุ่มที่มีปัญหาจริงๆ แต่ถ้ากลุ่มใดที่เริ่มมาชุมนุมประท้วงบ่อยครั้งมักจะเริ่มมีกลุ่มสนับสนุน อยู่เบื้องหลังและมักจะมีผลประโยชน์มาเกี่ยวข้องเสมอ การชุมนุมประท้วงนั้นอาจจะไม่สามารถช่วย แก้ปัญหาให้กลุ่มผู้ชุมนุมได้เต็มที่นัก แต่ก็ช่วยเรียกร้องความสนใจให้รัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจได้รับรู้ และทำความเข้าใจปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มบ้าง

การชุมนุมประท้วงนั้นถึงแม้ว่าจะถูกมองว่าเป็นใช้กฎหมาย แต่ความจริงแล้วมันเป็นคง ทางเลือกสุดท้ายของกลุ่มผู้ชุมนุม มิฉะนั้นแล้วคงจะไม่มีใครอยากเข้ามาลำบากในเมืองถ้าไม่เดือด ร้อนจริงๆ ในทางตรงข้ามถ้าสังคมไม่มีการชุมนุมประท้วงเลยอาจจะไม่ได้หมายความว่าสังคมนั้นไม่มี ปัญหาแต่ประชาชนอาจจะไม่มีสิทธิในการชุมนุมแสดงความคิดเห็นเพราะรัฐบาลเป็นเผด็จการก็ได้

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

สืบตำรวจเอกสุรชัยให้สัมภาษณ์ว่าในระหว่างการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้น ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมบ้างตามความเหมาะสมและต้องใช้ความสุภาพพูดคุยทำ ความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุม จึงจะสามารถควบคุมผู้ชุมนุมให้อยู่ในความสงบเรียบร้อยได้ดีกว่าการ ใช้กำลังรุนแรง แต่ถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมรุนแรง เช่น ทำร้ายตำรวจ ทำลายทรัพย์สินของราชการ ก็ จำเป็นต้องใช้กำลังตอบโต้เพื่อให้กลุ่มผู้ชุมนุมกลับไปอยู่ในความสงบโดยให้เกิดการบาดเจ็บเสียหาย น้อยที่สุด

สืบตำรวจเอกสุรชัยให้สัมภาษณ์ว่ารัฐบาลอาจจะมีอิทธิพลต่อการทำงานของตำรวจ กองกำลังการป้องกันและปราบปรามจลาจลบ้างแต่ไม่น่าจะมากนัก เพราะการทำงานของตำรวจนั้น เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ถ้ารัฐมีนโยบายเปิดโอกาสให้มีการชุมนุมได้อย่างเสรี ก็จะทำให้ ตำรวจทำงานหนักขึ้นเป็นการเพิ่มปริมาณงานทำให้ตรวจต้องเหน็ดเหนื่อยมากขึ้น แต่ถ้าตรงข้ามถ้า รัฐบาลมีนโยบายจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนแล้วกลับจะทำให้ตำรวจจะยิ่งทำงานหนักมากขึ้นอีก เพราะว่าการชุมนุมต่างๆจะสะสมความเดือดร้อนมากขึ้นเรื่อยๆจนในที่สุดก็จะเกิดความจลาจลไปทั่ว ประเทศ และไม่สามารถควบคุมได้จนเกิดความเสียหายมากมายจนประมาณไม่ได้

สืบตำรวจเอกสุรชัยให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำลังการป้องกันและ ปราบปรามจลาจลนั้นไม่ค่อยได้ใช้ความรู้ความสามารถ เป็นการทำงานที่ซ้ำซากจำเจไม่ค่อยน่า ภาคภูมิใจมากนัก

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ในส่วนของการทำงานด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสืบทำรวจเอกสุรชัย สืบทำรวจเอกสุรชัยคิดว่าปัจจุบันการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นก็มีประสิทธิภาพพอสมควร แต่ก็มีปัญหาและอุปสรรคบ้างได้แก่

1. การขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเหล่านี้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากค่าตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสวัสดิการต่างๆอยู่ในระดับต่ำ
3. ปัญหาการขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาระดับสูง โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่เข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมอย่างแท้จริง
4. ปัญหาการแทรกแซงของกลุ่มมือที่สามที่หวังผลประโยชน์จากความเดือดร้อนของกลุ่มผู้ชุมนุม

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสืบทำรวจเอกสุรชัย ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องให้งบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวของตำรวจ เช่น เสื้อเกราะกันกระแทกแบบคลุมทั้งตัวเหมือนของตำรวจประเทศเกาหลีใต้ และอุปกรณ์ปราบจลาจล เช่น แก๊สน้ำตา ปืนยิงกระสุนยาง ซึ่งเป็นอาวุธที่ไม่ทำอันตรายถึงชีวิต
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุดเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องสนับสนุนผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ให้เข้ามารับหน้าที่ในส่วนนี้โดยเฉพาะ

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณีที่ 4

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	จำลอง ตันนวิวัฒน์ (นามสมมติ)
อายุ	41 ปี
ภูมิลำเนา	ฉะเชิงเทรา

จำลอง ตันนวิวัฒน์ ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมู่ร้อย 3 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนบางปะกงบวรวิทยายนต์ ผู้ให้ข่าวสำคัญรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 20 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่จบโรงเรียนตำรวจนครบาล โดยเข้ามาบรรจุในตำแหน่งลูกแถว ร้อย 2 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล เนื่องจากมีประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก และเคยได้รับการคัดเลือกเข้าฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

จำลอง ตันนวิวัฒน์ ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือการประท้วงเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นจากโรงงานแปง และโรงสีข้าว ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ทำให้ไม่สามารถนำน้ำในแม่น้ำมาใช้บริโภคหรืออุปโภคได้ และทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจ ผู้ได้รับความเดือดร้อนจากสองฝั่งแม่น้ำมาชุมนุมประท้วงที่ศาลากลางจังหวัดกว่า 100 คน เรียกร้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดช่วยแก้ไข แต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้และฝุ่นก็ยังคงคั่งอยู่จนถึงทุกวันนี้ โดยความรู้สึกต่อการชุมนุมประท้วงในครั้งนั้น เพราะว่ามีความเดือดร้อนจริง ๆ จึงรู้สึกผิดหวังต่อผู้ที่มีอำนาจแต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ ปล่อยให้ประชาชนต้องอดทนต่อมลภาวะเอาเอง

ต่อมาเมื่อจำลอง ตันนวิวัฒน์ เข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จากประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับการฝึกอบรม ประกอบกับการพูดคุยกับกลุ่มผู้ชุมนุมทำให้ทราบว่าปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มนั้นไม่เหมือนกัน บางกลุ่มก็มีปัญหาจริง ๆ แต่

บางกลุ่มกลับไม่รู้จักรพอ ไม่รู้จักพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ไม่รู้จักไปทำอย่างอื่น คอยแต่มาชุมนุมประท้วง เรื่อง เดิมๆ หน้าเดิมๆ

จำลองตำรวจวันชนะกล่าวว่าไม่แน่ใจว่าการชุมนุมประท้วงนั้นจะช่วยแก้ปัญหาของ กลุ่มผู้ชุมนุมได้จริง เพราะเคยมีประสบการณ์มาก่อน แต่ถ้าจะให้เกิดผลลัพธ์ให้เป็นรูปธรรม ต้องมีการ พุดคุยเจรจาต่อรองกันระหว่างตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมและผู้มีอำนาจ ให้เข้าใจต้นตอของปัญหาและ ช่วยกันคิดหาทางแก้ไข จนสรุปเป็นข้อตกลงกันได้ ซึ่งน่าจะเป็นวิธีที่ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตย มากกว่า และทำให้ภาพพจน์ของประเทศไทยดีกว่าการประท้วงโดยใช้กำลังอย่างเดียว

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

จำลองตำรวจวันชนะให้สัมภาษณ์ว่าถ้ารัฐบาลมีนโยบายที่ให้สิทธิเสรีภาพในการ ชุมนุมกับประชาชนแล้วจะทำให้ตำรวจทำงานสบายขึ้น ไม่เหนื่อยมาก เพราะการชุมนุมประท้วงจะ ดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อย ไม่ใช้กำลัง ไม่ใช้ความรุนแรง แต่ถ้ารัฐบาลมีนโยบายจำกัดการชุมนุม ของประชาชนแล้วจะยิ่งทำตำรวจทำงานยากยิ่งขึ้น เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงถูกทอดทิ้งให้ เผชิญหน้ากับปัญหาโดยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ทำให้เกิดอารมณ์โกรธแค้น และถูกระบายออกด้วย การใช้ความรุนแรง ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจึงต้องให้ความสะดวกแก่ กลุ่มผู้ชุมนุมบ้างตามสมควรเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าตำรวจและประชาชนนั้นอยู่ฝ่ายตรงข้ามกัน เสมอไป และเป็นการทำให้ภาพพจน์ในการทำงานของตำรวจดีขึ้น

แต่ถ้าถ้าผู้ชุมนุมเริ่มที่จะไม่อยู่ในกฎระเบียบของสังคม ใช้ความรุนแรงและสร้างความ เสียหายให้กับส่วนรวม ก็ต้องใช้กำลังเข้าด้านแบบป้องกันและผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมไว้ไม่ให้ลุกลามมาก ขึ้น เป็นการถ่วงเวลาไว้ให้มีเวลาเจรจากันใหม่ และคอยฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาว่าจะจัดการอย่างไร ต่อไป

จำลองตำรวจวันชนะให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นเป็นหน้าที่ที่ต้องรับแรงกดดันจากทั้งกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ผู้บังคับบัญชาสื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งบางครั้งก็จำเป็นต้องใช้กำลังบ้างเพราะความจำเป็นของหน้าที่การงาน แต่ก็สงสารกลุ่มผู้ชุมนุมที่เดือดร้อนจริงๆว่าที่ต้องมาชุมนุมก็เพราะความจำเป็นเหมือนกัน

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ในส่วนของการทำงานด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าสิบตำรวจวันชนะ เจ้าสิบตำรวจวันชนะคิดว่าปัจจุบันการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นก็มีประสิทธิภาพพอสมควร แต่ก็มีปัญหาและอุปสรรคบ้างได้แก่

1. การขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเหล่านี้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากค่าตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสวัสดิการต่างๆอยู่ในระดับต่ำ
3. ปัญหาการขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเพราะเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เมื่ออยู่ประจำการจนครบวาระแล้วก็จะย้ายเปลี่ยนหน่วยงานออกไป ทำให้ไม่รู้สึกผูกพันกับหน่วยงานและทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
4. ปัญหาความเครียดจากการทำงานเนื่องจากระหว่างการทำงาน ไม่สามารถผ่อนคลายได้ และเวลาการทำงานไม่แน่นอน ถ้าเป็นเหตุการณ์ยืดเยื้อก็ต้องคอยระวังเหตุอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่มีเวลาทำธุระส่วนตัว

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าสิบตำรวจวันชนะ ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องให้งบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวของตำรวจ เช่น เสื้อเกราะกันกระแทกแบบคลุมทั้งตัวเหมือนของตำรวจประเทศเกาหลีใต้ และอุปกรณ์ปราบจลาจล เช่น แก๊สน้ำตา ปืนยิงกระสุนยาง ซึ่งเป็นอาวุธที่ไม่ทำอันตรายถึงชีวิต
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุดเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
3. รัฐบาลต้องให้ความจริงจังที่จะแก้ปัญหาให้กับประชาชน มากกว่านี้โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของรัฐบาลเอง

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 5

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	ร้อยตำรวจเอกสุนทร (นามสมมติ)
อายุ	27 ปี
ภูมิลำเนา	สุราษฎร์ธานี

ร้อยตำรวจเอกสุนทร ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมวดร้อย 1 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาโท MBA จากมหาวิทยาลัยเอกชน ร้อยตำรวจเอกสุนทรรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 6 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่ปี 2541 ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ก็ได้รับการฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหน้าที่ และสามารถควบคุมสั่งการผู้ปฏิบัติได้

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจเอกสุนทรให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือการชุมนุมประท้วงของประชาชนในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ โดยในขณะนั้นร้อยตำรวจเอกสุนทรกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมปลายที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมประท้วงภายในจังหวัดครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นชุมนุมเล็ก ๆ มีคนร่วมชุมนุมประมาณ 200 คน จัดเวทีประชาชนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อเรื่องที่เกิดขึ้น ขณะนั้นยังไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องจริงจังอะไรนักเพียงแค่ตามเพื่อน ๆ ออกไปดูบรรยากาศการชุมนุมเท่านั้น แต่ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์การใช้กำลังสลายการชุมนุมของประชาชน โดยได้ดูภาพเหตุการณ์ต่างๆจากโทรทัศน์ ได้เห็นการกระทำของทหารในโรงแรมรัตนโกสินทร์ เห็นตำรวจยิงปืนใส่กลุ่มผู้ชุมนุม เห็นฝูงชนกำลังเผากองสลากรินแบ่งรัฐบาล ก็รู้สึกตกใจต่อการตัดสินใจของกลุ่ม รสช. ว่าทำไมต้องทำรุนแรงถึงขนาดนี้ ถ้าไม่ใช้ความรุนแรงสลายกลุ่มผู้ชุมนุมก็จะไม่เกิดโศกนาฏกรรมเช่นนี้ แต่ในที่สุดด้วยพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทำให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากันใช้ยุติวิกฤตการณ์ในครั้งนั้นได้

ต่อมาเมื่อร้อยตำรวจเอกสุนทรเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จากประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ถึงแม้ว่าจุดประสงค์และบริบทของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะแตกต่างกันออกไปเป็นปัญหาเรื่องเกี่ยวกับความเป็นอยู่การทำมาหากิน แต่ร้อยตำรวจเอกสุนทรจะระลึกละเอ้ออยู่เสมอว่าจะไม่ใช้กำลังต่อกลุ่มผู้ชุมนุมโดยไม่จำเป็นเด็ดขาดเพราะถ้าใช้กำลังภาพพจน์ของตำรวจจะกลายเป็นผู้ร้ายทันที ถึงแม้จะเป็นการใช้กำลังเพราะความจำเป็นก็ตาม เช่น เหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมป็นเข้ามาในทำเนียบและไม่ยอมถอนกำลังออกไปจนทำให้ต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมและจับกุมไปดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก ตอนนั้นมีแม่ลูกอ่อนถูกจับ และคนแก่ถูกตีหัวแตก เมื่อเป็นข่าวออกมาทำให้ถูกต่อว่าว่าทำเกินกว่าเหตุ ทั้ๆที่กลุ่มผู้ชุมนุมเหล่านั้นบุกคุกสถานที่ราชการ ในยามวิกาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ขอร้องและให้เวลาสลายการชุมนุมแล้วแต่ไม่ทำ ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจจึงต้องใช้ความอดทนต่อการช่วยขุของกลุ่มผู้ชุมนุมให้ได้

ในการชุมนุมแต่ละครั้งนั้นจะทราบคร่าวๆก่อนแล้วว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีปัญหาเกี่ยวกับอะไรจากหน่วยข่าวต่างๆ ต่อมาเมื่อเข้าถึงสถานที่ที่ชุมนุมแล้วก็ต้องใช้ประสบการณ์ประเมินลักษณะของกลุ่มเช่น ความเครียดของปัญหา ความจริงจังของกลุ่มผู้ชุมนุม ข้อเรียกร้องต่างๆ ประกอบกับการพูดคุยกับกลุ่มผู้ชุมนุมทำให้คาดคะเนว่ากลุ่มจะมีลักษณะอย่างไร มีพฤติกรรมอย่างไร การชุมนุมจะยืดเยื้อหรือไม่ หรือเป็นมือบจัดตั้งหรือไม่

ร้อยตำรวจเอกสุนทรกล่าวว่าการชุมนุมประท้วงนั้นจะไม่ช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมได้เลย ถ้ารัฐบาลไม่จริงจังในการแก้ปัญหา เพราะรัฐบาลส่วนใหญ่มักจะเป็นคนสร้างปัญหาเหล่านั้นเองและมักจะมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับปัญหาเหล่านั้นเสมอ และถ้าต้องการให้แก้ปัญหาการชุมนุมประท้วงได้อย่างแท้จริง ต้องมีการปฏิรูประบบการเมืองและระบบบริหารของราชการโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากรต่างๆในท้องถิ่นที่มาจากความต้องการของคนท้องถิ่นจริงๆ เพราะปัจจุบันนี้รัฐมักจะทำแทนประชาชนเสมอโดยที่ยังไม่ได้พิจารณาถึงความต้องการ ผลดีหรือผลเสียที่จะกระทบต่อคนในท้องถิ่น

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจเอกสุนทรให้สัมภาษณ์ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง การตัดสินใจของผู้บริหารเหตุการณ์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่าตำรวจระดับผู้ปฏิบัติหน้าที่นั้นจะคอยรับฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาอย่างเดียว เพราะฉะนั้นผู้บังคับบัญชาต้องมีความเด็ดขาดในการตัดสินใจและต้องเป็นผู้ที่เข้าใจธรรมชาติของการชุมนุมประท้วงพอสมควร จึงจะสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ แต่

ในข้อเท็จจริงยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารเหตุการณ์อีกต่อหนึ่ง นั่นคือผู้บัญชาการระดับสูงกว่าที่ลงมาช่วยทำงาน เพราะเป็นการแสดงความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นการทำงานเพื่อเอาหน้า แต่ว่าเป็นความลำบากต่อผู้ปฏิบัติเพราะจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาหลายคน และผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นคู่กรณีกับกลุ่มผู้ชุมนุม และเป็นผู้กำหนดนโยบายว่าควรจัดการแก้ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มอย่างไร บางครั้งก็ต้องใช้ตำรวจถ่วงเวลากลุ่มผู้ชุมนุมไว้ก่อน เพราะยังไม่สามารถตัดสินใจได้ทันที ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การทำงานของตำรวจไม่สะดวก

แต่ถ้าถ้าเป็นสถานการณ์ปกติแล้วตำรวจจะใช้แนวทางปฏิบัติเดียวกันในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง คือ ต้องใช้ความสุภาพพูดจาตกลงกับกลุ่มผู้ชุมนุมให้เกิดความเข้าใจว่ามีจุดประสงค์อะไร และทำความเข้าใจว่าสิ่งใดได้และสิ่งใดทำไม่ได้ เพื่อจัดระเบียบการชุมนุมให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติตำรวจต้องพยายามผลักดันผู้ชุมนุมให้กลับไปอยู่ในสงบโดยใช้ความรุนแรงน้อยที่สุด ให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

ร้อยตำรวจเอกสุนทรให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างมีความกดดันเพราะต้องทำงานใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาระดับสูง และเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนอยู่เสมอ ถ้าทำงานได้ดีสามารถควบคุมการชุมนุมให้อยู่ในความสงบ ก็เสมอตัว แต่ถ้าเกิดความผิดพลาดไปกระทบกระทั่งฝ่ายใดเข้าก็อาจจะถูกตำหนิและไม่มีความมั่นคงในหน้าที่การงานได้

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาการขาดแคลนและไม่ทันสมัยของอุปกรณ์
2. ปัญหาการแทรกแซงการทำงานจากฝ่ายการเมืองและจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงกว่า
3. ปัญหาค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะค่ารักษาพยาบาล ไม่เหมาะสมกับสภาวะการดำรงชีวิตโดยสุจริต

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของร้อยตำรวจเอกสุนทร ได้แก่

1.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องให้งบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวของตำรวจ เช่น เสื้อเกราะกันกระแทกแบบคลุมทั้งตัวเหมือนของตำรวจประเทศเกาหลีใต้ และอุปกรณ์ปราบจลาจล เช่น แก๊สน้ำตา ปืนยิงกระสุนยาง ซึ่งเป็นอาวุธที่ไม่ทำอันตรายถึงชีวิต

2.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3.ควรเร่งให้มีการปฏิรูปการเมือง การทำงานของรัฐบาล ปฏิรูประบบราชการ ให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจในระบบประชาธิปไตยและรู้จักตรวจสอบการทำงานของภาครัฐที่อาจจะมีผลกระทบต่อท้องถิ่นของตนเอง

4.รัฐบาลต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่รับผิดชอบการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมให้ชัดเจน และกำหนดขอบเขตของการชุมนุมให้เป็นระบบระเบียบมากกว่านี้เพื่อความสะดวกในการทำงานของผู้เกี่ยวข้อง และเพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 6

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	ร้อยตำรวจโทมานะ (นามสมมติ)
อายุ	24 ปี
ภูมิลำเนา	เชียงใหม่

ร้อยตำรวจโทมานะปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมวดร้อย 2 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐศาสตร์ ผู้ให้ข่าวสำคัญรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 3 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่ปี 2542 ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ก็ได้รับการฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ และสามารถควบคุมสั่งการผู้ปฏิบัติได้

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจโทมานะให้สัมภาษณ์ว่าก่อนที่จะเข้ารับราชการตำรวจนั้นไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงเลย เพราะยังไม่สนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้เลย แต่ว่าเมื่อได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้วก็ได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 14 ตุลาคม และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬบ้างเล็กน้อยแต่ก็ยังไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก เพียงแค่มีความรู้สึกที่สงสารนักศึกษาประชาชนที่ถูกปราบปรามโดยคำสั่งผู้นำที่เป็นเผด็จการในขณะนั้นและคิดว่าคนไทยไม่ควรต้องมาเช่นฆ่ากันเอง

ต่อมาเมื่อร้อยตำรวจโทมานะเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จากประสบการณ์แล้วรู้สึกว่าการชุมนุมส่วนใหญ่แล้วมักถูกชักจูงให้มาร่วมชุมนุมมากกว่าที่จะเดินทางมาด้วยความสมัครใจโดยมีกลุ่มแกนนำเป็นผู้ชักจูงมา เพราะดูจากกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนมากมักมีแต่คนแก่เด็กวัยรุ่นเด็กอ่อนและผู้หญิง ซึ่งกลุ่มนี้ไม่ใช่กลุ่มแรงงานหลักของครอบครัวคือเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างจะว่างงาน ซึ่งถ้ามีค่าตอบแทนให้บ้างก็น่าจะถูกชักจูงได้ง่ายๆ และนอกจากนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่เป็นแกนนำนั้นส่วนใหญ่มีฐานะดีมากกว่าปกติซึ่งเป็นที่น่าคิดว่าอาจจะได้รับเงินสนับสนุนจากภายนอกเพราะถ้าพึ่งเงินของกลุ่มไม่น่าที่จะจัดการชุมนุมประท้วงได้ และยิ่งถ้าสามารถ

ทำให้ปัญหาของกลุ่มคนน่าสนใจมากเพียงใดก็ยิ่งทำให้แกนนำมีฐานะดีมากกว่านั้น จึงทำให้เห็นว่าบางคนไปเป็นแกนนำให้กลุ่มผู้ชุมนุมหลายกลุ่มปัญหา เพราะยิ่งถ้ามีโครงการไปเสนอกลุ่มที่ลงทุนให้มากเท่าไรก็มีโอกาสได้รับเงินอุดหนุนมากเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้วการชุมนุมส่วนใหญ่มักแอบแฝงจุดประสงค์ไว้ทั้งสิ้นโดยชักจูงชาวบ้านที่เดือดร้อนมาเป็นเครื่องมือ

การชุมนุมประท้วงจึงมีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นข่าวของแกนนำและกลุ่มผู้ชุมนุมก็ได้เรียกร้องความสนใจจากรัฐบาลบ้างเท่านั้น รัฐบาลอาจจะแก้ปัญหของผู้ชุมนุมได้บ้างแต่ไม่ทั้งหมดส่วนใหญ่จะเป็นการถ่วงเวลาให้ผู้ชุมนุมสลายตัวไปเท่านั้นเพราะปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของรัฐบาลเองและยังมีผลประโยชน์อยู่ในโครงการเหล่านั้นมากมาย

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจโทมานะให้สัมภาษณ์ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงสิ่งสำคัญอยู่ที่นโยบายของรัฐบาลว่าจะให้ทำอะไรและผู้บังคับบัญชาชั้นสูงที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาดูแลเหตุการณ์ สองสิ่งนี้เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เพราะตำรวจนั้นได้รับการฝึกมาแล้วทั้งการเจรจาต่อรองหรือการใช้กำลัง

ร้อยตำรวจโทมานะให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างที่จะซ้ำซากจำเจและไม่ค่อยมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเพราะว่าผู้บังคับบัญชาชั้นสูงไม่ค่อยให้ความสนใจกับผู้ปฏิบัติหน้าที่เพราะไม่ค่อยมีผลประโยชน์และมีแต่ความกดดันเพราะต้องทำงานใกล้ชิดกับรัฐบาล และเป็นที่สนใจของสื่อมวลชนอยู่เสมอ ถ้าทำงานได้ดีสามารถควบคุมการชุมนุมให้อยู่ในความสงบ ก็เสมอตัว แต่ถ้าเกิดความผิดพลาดไปกระทบกระทั่งฝ่ายใดเข้าก็อาจจะถูกตำหนิและไม่มีความมั่นคงในหน้าที่การงานได้

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาการขาดแคลนและไม่ทันสมัยของอุปกรณ์
2. ปัญหาค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะค่ารักษาพยาบาล ไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ต้องทำ และความเสี่ยงที่จะได้รับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม
3. ปัญหาความไม่เด็ดขาดของผู้บังคับบัญชาทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ปฏิบัติสับสนขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของร้อยตำรวจโทมานะ ได้แก่

- 1.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องให้งบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวของตำรวจ เช่น เสื้อเกราะกันกระแทกแบบคลุมทั้งตัวเหมือนของตำรวจประเทศเกาหลีใต้ และอุปกรณ์ปราบจลาจล เช่น แก๊สน้ำตา ปืนยิงกระสุนยาง ซึ่งเป็นอาวุธที่ไม่ทำอันตรายถึงชีวิต
- 2.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
- 3.รัฐบาลควรที่จะมีนโยบายจัดการหรือตรวจสอบความเคลื่อนไหวของแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมและกลุ่มที่ให้ความสนับสนุนกลุ่มเหล่านี้ว่ามีภัยต่อความมั่นคงของชาติหรือไม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 7

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ ร้อยตำรวจโทจิรัชศักดิ์ (นามสมมติ)
อายุ 30 ปี
ภูมิลำเนา นครสวรรค์

ร้อยตำรวจโทจิรัชศักดิ์ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับหมวดร้อย 6 กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ให้ข่าวสำคัญรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 10 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงตั้งแต่ปี 2538 ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ก็ได้รับประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากพอสมควร และได้รับการฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจโทจิรัชศักดิ์ให้สัมภาษณ์ว่า เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือเหตุการณ์ เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ คือหลังจากเรียนจบการศึกษาในระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนโยธินบูรณะ แล้วแต่ยังไม่ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เมื่อร้อยตำรวจโทจิรัชศักดิ์ได้รับข่าวการปฏิวัติและได้ติดตามสถานการณ์จากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ขณะนั้นยังไม่รู้สึกอะไรกับเหตุการณ์นี้มากนัก เพราะกำลังคิดเรียนต่อในระดับปริญญา ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์ประท้วงที่ถนนราชดำเนิน เหตุการณ์เริ่มเข้มข้นมากขึ้นมีการปิดถนนและตั้งเวทีเฮรัปาร์คใจมิตรรัฐบาล รสช. จึงเริ่มมีอาการร่วมและอยากรู้ อยากเห็น เมื่อมีกลุ่มเพื่อนที่เป็นนักดนตรีชาวใต้มาชักชวนให้ไปร่วมชุมนุมก็ติดตามไปด้วยซึ่งเมื่อเข้าไปในบริเวณที่มีการชุมนุม ก็ได้พบเห็นว่ามีกลุ่มคนได้ปิดกั้นบริเวณสถานที่ชุมนุมไว้และคอยตรวจสอบคนเข้าออก ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจในสถานการณ์และกลัวว่าจะเกิดความยุ่งยากเวลาที่ต้องการเดินทางกลับบ้าน เพราะเห็นแล้วว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มมีความเครียดมากและมีพฤติกรรมที่เริ่มใช้อารมณ์มาก ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารที่รักษาความสงบอยู่ในขณะนั้นกลับปฏิบัติ

งานอย่างเงี้ยๆ ร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์จึงสังเกตการอยู่รอบนอกแล้วจึงเดินทางกลับบ้าน ต่อมาเมื่อเกิดการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมอย่างรุนแรงจนมีผู้เสียชีวิตและสูญหายจำนวนมาก ก็มีความรู้สึกที่ไม่อยากให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นในประเทศไทยเลย เพราะเป็นเหตุการณ์ที่คนไทยต้องมาเข่นฆ่ากันเอง ฝ่ายประชาชนก็ถือโอกาสก่อความไม่สงบในบ้านเมือง ฝ่ายเจ้าหน้าที่ก็ใช้กำลังเกินกว่าเหตุ ครั้งนั้น ในช่วงแรกรู้สึกไม่พอใจการกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุม

ต่อมาเมื่อร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์เข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์จะหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมให้มากที่สุดเพื่อทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมก่อนเสมอว่าพวกเขามีความเดือดร้อนหรือมีเจตนาอะไรอะไร และพอที่จะแยกแยะได้ว่า ถ้าเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความเดือดร้อนจริงมักจะมีพฤติกรรมกรรมการชุมนุมที่สงบและใช้การเจรจาอย่างสันติ แต่ถ้าเป็นมือบ้จัดตั้งแล้วมักจะมีภารกิจการทำงานของรัฐบาลมากกว่าที่จะเรียกร้องความช่วยเหลือจากรัฐบาล

การชุมนุมประท้วงในสายตาของร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์นั้นคิดว่าไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาให้ผู้ชุมนุมประท้วงได้ หรือได้แต่ช่วยให้รัฐบาลหันมาสนใจปัญหาของผู้ชุมนุมบ้างเท่านั้น และการชุมนุมแต่ละครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาการจราจร ประเทศมีภาพพจน์ที่ไม่ดี อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ ทำให้การชุมนุมมีภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อประชาชนทั่วไป ถ้าจะเรียกร้องควรเรียกร้องผ่านทางสื่อมวลชนแทน ให้สื่อมวลชนเป็นตัวกลางประสานงานกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องให้มาช่วยแก้ไขปัญหาโดยประกาศให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ด้วยว่าใครมีปัญหาอะไรและหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบและมีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรและมีการติดตามผลการดำเนินการภายหลังอย่างต่อเนื่องด้วย ซึ่งปัจจุบันก็มีรายการโทรทัศน์และวิทยุบางรายการที่ทำหน้าที่แบบนี้บ้างแล้ว

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์กล่าวว่าการทำงานของตำรวจนั้นมักได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐเสมอ เช่นถ้ารัฐมีนโยบายว่าต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ชุมนุมเมื่อเกิดการชุมนุมแล้วต้องจัดชุดประสานงานแก้ปัญหาให้กลุ่มผู้ชุมนุมพอใจโดยเร็วนั้นจะทำให้เกิดการชุมนุมมากขึ้นเป็นการเพิ่มงานให้กับตำรวจแต่จะไม่เหนื่อยเพราะว่าการชุมนุมจะไม่ยืดเยื้อ แต่ถ้ารัฐมีนโยบายว่าไม่สนใจกลุ่มผู้ชุมนุมเลยก็จะยิ่งทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมโกรธแค้น ยิ่งเพิ่มความเครียดให้ตำรวจเพราะกลุ่มผู้ชุมนุมมีโอกาสใช้ความรุนแรงสูง ดังนั้นทุกครั้งที่มีการชุมนุมประท้วง ตำรวจจึงต้องควรรีบประสานทำความเข้าใจกับ

ผู้นำการประท้วง เร่งจัดระเบียบของกลุ่มผู้ชุมนุมให้เร็วที่สุด เพื่อที่จะไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนทั่วไป ดังนั้น แนวทางปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมที่ดีที่สุด คือ การพูดคุยบอกกล่าวกันอย่างสุภาพ เพื่อให้การชุมนุมเป็นไปอย่างมีระเบียบ และเป็นการลดความกดดันกันระหว่างตำรวจและผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไป และเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในระหว่างการชุมนุมนั้นตำรวจจะไม่ใช้ความรุนแรงโดยไม่มีเหตุจำเป็นเด็ดขาด ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมต้องมีเตรียมตัวที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวก่อเหตุรุนแรง เช่น เริ่มจับถืออาวุธที่จะก่อให้เกิดความเสียหายให้กับส่วนรวม เพราะการชุมนุมไม่ควรมีการใช้ความรุนแรงดังนั้นจึงต้องรีบยุติพฤติกรรมนั้นลงให้เร็วที่สุด ส่วนการสลายการชุมนุมหรือไม่นั้นต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเท่านั้น

ร้อยตำรวจโทจิรัชศักดิ์ให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นมีเกียรติมีความน่าภาคภูมิใจในแง่ที่ว่าต้องเป็นผู้ที่อุทิศตนเสียสละต้องใช้ความอดทนรอบคอบในการตัดสินใจเพื่อรักษาภาพพจน์ของตำรวจ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะปัจจุบันตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ต้องใช้อุปกรณ์ที่ชำรุดไม่ได้มาตรฐาน และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วย และตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธสงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะสวัสดิการการรักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทางกองกำกับการไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก เนื่องจากการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างที่จะเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของร้อยตำรวจโทจิรศักดิ์ ได้แก่

1. รัฐบาลต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตั้งมาตรฐานการชุมนุมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อให้เกิดแบบแผนเดียวกัน เช่น ขอบเขตเสรีภาพในการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุม ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ พัฒนาศักยภาพของอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เหมาะสมและเพียงพอกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และป้องกันตัวเอง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิงกระสุนยาง กระบองยาง เครื่องช็อกไฟฟ้ากำลังต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 8

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	พันตำรวจตรีชิตชนก (นามสมมติ)
อายุ	37 ปี
ภูมิลำเนา	พัทลุง

พันตำรวจตรีชิตชนกปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้บังคับกองร้อย กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง พันตำรวจตรีชิตชนกรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 10 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมา 5 ปี ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ก็ได้รับประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากพอสมควร และได้รับการฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

พันตำรวจตรีชิตชนกให้สัมภาษณ์ว่า เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือเหตุการณ์ เหตุการณ์การชุมนุมประท้วงของประชาชนชาวไทยมุสลิมกรณีที่ถูกข้าราชการฝ่ายปกครองในท้องถิ่นกีดกัน มีเหตุมาจากตำรวจเข้าไปจับผู้ต้องสงสัยในหมู่บ้านของชาวมุสลิมโดยไม่มีหมายจับ ทำให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันขัดขวางไม่ให้นำตัวออกมาจากหมู่บ้าน จนตำรวจต้องส่งกำลังสนับสนุนเข้าไปช่วยนำผู้ต้องสงสัยออกมา และชาวบ้านรวมตัวกันไปชุมนุมประท้วงต่อที่สถานีตำรวจ เรียกร้องให้ตำรวจปล่อยตัวคนของเขา โดยที่ขณะนั้นพันตำรวจตรีชิตชนกเรียนอยู่ในระดับมัธยมต้น และมีบ้านพักอยู่ใกล้สถานีตำรวจจึงเข้าไปสังเกตเหตุการณ์ที่สถานีตำรวจ พบว่ากลุ่มชาวบ้านมีการละหมาดขอพรพระเจ้า และส่งผู้แทนเข้าไปเจรจากับผู้กำกับสถานีตำรวจ ในที่สุดเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบถามคำผู้ต้องสงสัยแล้วก็ส่งตัวคืนให้กับกลุ่มผู้ชุมนุม เหตุการณ์จึงยุติลงได้ ขณะนั้นมีความรู้สึกว่าการนี้ทำไม่จำเป็นต้องมาประท้วงกันด้วย ทำให้เกิดความมึนงง ประชาชนทั่วไปที่มาติดต่อบริการที่สถานีตำรวจก็เดือดร้อน เพราะตำรวจทำงานไม่ได้ต้องคอยระวังถ้าเกิดการใช้ความรุนแรง ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากเพราะตนเองยังเด็กและมีความรู้สึกอย่างชาวไทยพุทธที่มักจะมีอคติกับชาวมุสลิมบ้าง

ต่อมาเมื่อพันตำรวจตรีชิตชนกเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง พันตำรวจตรีชิตชนกจึงเริ่มเข้าใจธรรมชาติของกลุ่มผู้ชุมนุมมากขึ้นว่าการชุมนุมประท้วงนั้นเกิดมาจากประชาชนคนธรรมดาที่นั่นไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะต่อรองกับอำนาจรัฐได้แต่ถ้าพวกเขาพร้อมตัวกันออกมาเยอะๆ จะทำให้เสียงเรียกร้องของเขาดังขึ้นและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบก็ต้องรีบหันมาสนใจปัญหาของกลุ่มทันที ดังนั้นการชุมนุมประท้วงจึงเป็นวิธีการเดียวที่ใช้ได้ผลเมื่อต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพราะฉะนั้นเมื่อต้องปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการชุมนุมประท้วงแล้วต้องพยายามพูดคุยกับแกนนำเพื่อทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมก่อนเสมอว่าพวกเขามีความเดือดร้อนหรือมีเจตนาอะไรอะไร และเพื่อที่จะแยกแยะได้ว่าถ้าเป็นกลุ่มใดที่มีความเดือดร้อนจริงซึ่งมักจะชุมนุมอย่างสงบและใช้การเจรจาอย่างสันติ แต่ถ้าเป็นมีอบจัดตั้งแล้วมักจะมีภารกิจที่การทำงานของรัฐบาลมากกว่าที่จะเรียกร้องความช่วยเหลือ เพื่อให้เป็นข่าวและลดความน่าเชื่อถือของรัฐบาล

พันตำรวจตรีชิตชนกคิดว่าการชุมนุมประท้วงนั้นช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้บ้างช่วยแก้ปัญหาก็ได้น้อยมาก คือ ช่วยให้รัฐบาลหันมาสนใจปัญหาของผู้ชุมนุมบ้างเท่านั้น เพราะว่ารัฐไม่มีความจริงใจที่จะแก้ปัญหา เพียงแค่จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานชุดใหม่มาดูแลปัญหา แล้วก็ปล่อยเรื่องไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ปัญหาที่คาราคาซังไม่ได้รับการแก้ไขแล้วกลุ่มผู้ชุมนุมก็ต้องเดินทางกลับมาทวงถามความคืบหน้าของปัญหาอีกไม่มีที่สิ้นสุด และการชุมนุมแต่ละครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมายเพราะการชุมนุมประท้วงนั้นทำให้เกิดการระบอบทางอาชญากรรมซึ่งจะทำให้ผู้ชุมนุมขาดการใช้เหตุผลและเมื่ออาชญากรรมตั้งเครียดมากๆก็อาจจะก่อการจลาจลขึ้นได้

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

พันตำรวจตรีชิตชนกกล่าวว่าการทำงานของตำรวจนั้นได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐมากพอสมควรเพราะว่าโครงสร้างราชการไทยนั้นยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายการเมือง ซึ่งตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลก็ทำงานใกล้ชิดกับฝ่ายการเมือง และเพราะว่ารัฐบาลแต่ละชุดจะมีนโยบายต่อการให้เสรีภาพในการชุมนุมแตกต่างกันไปและยังมีความแตกต่างกันในความรู้สึกต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มปัญหา ดังนั้นในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจึงต้องรับฟังนโยบายจากรัฐบาลด้วย ถ้ารัฐบาลมีนโยบายที่จะให้เสรีภาพในการชุมนุมประท้วง และให้ความสนใจกับปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ก็จะทำให้ตำรวจทำงานไม่เหนื่อยเพราะการชุมนุมจะไม่ยืดเยื้อ ไม่ต้องใช้ความรุนแรงให้เสียภาพพจน์ แต่ถ้ารัฐบาลมีนโยบายไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ชุมนุมหรือมี

อคติกับกลุ่มผู้ชุมนุม จะทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกว่ารัฐไม่สนใจปัญหาของตนอาจจะก่อความไม่สงบเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคมและเพื่อแก้แค้นรัฐบาล

ดังนั้นวิธีการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ดีที่สุดควรใช้ความเป็นกันเองกับกลุ่มผู้ชุมนุมและอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มผู้ชุมนุมตามสมควร ทำความเข้าใจกับผู้นำของกลุ่มให้ทราบว่าขอบเขตการชุมนุมนั้นมีอะไรบ้างและให้หลีกเลี่ยงการทำผิดกฎหมายและสิ่งที่เป็นการรบกวนประชาชนทั่วไป ด้วยซึ่งจะทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดความเกรงใจไม่กล้าทำอะไรที่เกินเลย แต่ถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงแล้วต้องรีบยับยั้งพฤติกรรมนั้นโดยเร็วที่สุดเสียที่เร็วที่สุดและไม่ใช้รุนแรงมากเพื่อไม่ให้เกิดการระบาดทางอารมณ์ในกลุ่มหรือเลียนแบบพฤติกรรมกันในกลุ่มผู้ชุมนุมที่เหลือ

พันตำรวจตรีชิดชนกให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นมีเกียรติมีความน่าภาคภูมิใจในแง่ที่ว่าต้องเป็นผู้ที่อุทิศตนเสียสละต้องใช้ความอดทนรอบคอบในการตัดสินใจเพื่อรักษาภาพพจน์ของตำรวจ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะปัจจุบันตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ต้องใช้อุปกรณ์ที่ชำรุดไม่ได้มาตรฐาน และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วย และตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธสงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะสวัสดิการการรักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทางกองกำกับการไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก เนื่องจากการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างที่จะเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน

3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบราชการของตำรวจที่ปล่อยให้มีการย้ายข้ามหน่วยมาเอาตำแหน่งซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในหน่วยขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของพันตำรวจตรีชิตชนก ได้แก่

1. รัฐบาลต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตั้งมาตรฐานการชุมนุมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อให้เกิดแบบแผนเดียวกัน เช่น ขอบเขตเสรีภาพในการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุม ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการรักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ พัฒนาศักยภาพของอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เหมาะสมและเพียงพอกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และป้องกันตัวเอง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิงกระสุนยาง กระบองยาง เครื่องช็อกไฟฟ้ากำลังต่ำ

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดคุณสมบัติของผู้นำหน่วยให้มีประสิทธิภาพการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพื่อให้โอกาสเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งในหน่วยงานที่ตนเองมีความถนัดป้องกันคนนอกหน่วยใช้กองกำลังกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเป็นทางผ่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 9

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	พันตำรวจโทพุทธิพงษ์ (นามสมมติ)
อายุ	40 ปี
ภูมิำเนา	สมุทรปราการ

พันตำรวจโทพุทธิพงษ์ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งรองผู้กำกับกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จบการศึกษาระดับปริญญาโทสาขารัฐนิติศาสตร์ พันตำรวจโทพุทธิพงษ์รับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 13 ปี และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมา 5 ปี ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ก็ได้รับประสบการณ์ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากพอสมควร และได้รับการฝึกอบรมการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งจากหลักสูตรของกรมตำรวจ และจากหลักสูตรของสหรัฐอเมริกา

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

พันตำรวจโทพุทธิพงษ์ให้สัมภาษณ์ว่า เกี่ยวกับประสบการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงของคนงานโรงงานน้ำปลาประท้วงขอขึ้นค่าแรง เนื่องเส้นทางการเดินทางไปโรงเรียนนั้นต้องผ่านโรงงานแห่งนี้ แต่การชุมนุมทำให้การจราจรติดขัดมากจนทำให้ต้องไปโรงเรียนสาย ซึ่งก็ทำให้รู้สึกไม่ค่อยดีมากเพราะไม่เข้าใจว่าทำไมกลุ่มผู้ชุมนุมต้องใช้กำลังกดดันเจ้าของโรงงานและการแสดงออกของกลุ่มผู้ชุมนุมนั้นก็ใช้อารมณ์ ปลูกกระดมให้ร้องเอะอะโวยวาย การแต่งกายของกลุ่มแกนนำก็ดูไม่เรียบร้อย และใช้ภาษาไม่สุภาพ

ต่อมาเมื่อพันตำรวจโทพุทธิพงษ์เข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง พันตำรวจโทพุทธิพงษ์จึงเข้าใจว่ากลุ่มผู้ชุมนุมนั้นบางกลุ่มก็ได้รับความเดือดร้อนจริงๆแต่หลายๆกลุ่มที่เป็นกลุ่มที่หวังผลประโยชน์เพราะได้ทราบเกี่ยวกับแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงบางคนที่มีพฤติกรรมหาประโยชน์จากปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมโดยรับเงินสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนต่างชาติที่ให้ทุนช่วยเหลือกรณีต่างๆ เช่น ฤกษ์เมตติทธิมนุชยชน กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยแกนนำพวกนี้ซึ่งมีทั้งที่เติบโตมาจากชาวบ้านเอง ที่มาจากนิสิตนักศึกษา NGO และข้าราชการบางคน

เมื่อมีโอกาสเป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมก็จะมีโอกาสก้าวมาสู่การเมืองมาก เพราะมีฐานมวลชนอยู่ในมือ และมีชื่อเสียงจากการเป็นผู้ที่เรียกร้องเพื่อสังคม ดังนั้น การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละครั้งเมื่อควบคุมสถานการณ์เบื้องต้นแล้วจึงจำเป็นต้องหาข่าวเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มเก็บรวบรวมไว้ให้มากที่สุดเพื่อให้ทราบจุดประสงค์ที่แท้จริงและวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อเตรียมกำลังคน อุปกรณ์ต่างๆ เตรียมการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

พันตำรวจโทพุทธิพงษ์คิดว่าการทำงานที่ช่วยแก้ไขปัญหานั้นช่วยแก้ไขปัญหามันได้บ้างน้อยมาก คือ ช่วยให้รัฐบาลหันมาสนใจปัญหาของผู้ชุมนุมบ้างเท่านั้น เพราะถ้ารัฐไม่มีความจริงใจที่จะแก้ปัญหา เพียงแค่จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานชุดใหม่มาดูแลปัญหา แล้วก็ปล่อยเรื่องไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ปัญหาที่คาราคาซังไม่ได้รับการแก้ไขแล้วกลุ่มผู้ชุมนุมก็ต้องเดินทางกลับมาทวงถามความคืบหน้าของปัญหาอีกไม่มีที่สิ้นสุด และการชุมนุมแต่ละครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมายเพราะการชุมนุมประท้วงนั้นทำให้เกิดการระบอบทางอารมณ์ซึ่งจะทำให้ผู้ชุมนุมขาดการใช้เหตุผลและเมื่ออารมณ์ตั้งเครียดมาก ๆ ก็อาจจะก่อการจลาจลขึ้นได้

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

พันตำรวจโทพุทธิพงษ์กล่าวว่าการทำงานของตำรวจนั้นได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐมากพอสมควรเพราะว่าโครงสร้างราชการไทยนั้นยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายการเมือง ซึ่งตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลก็ทำงานใกล้ชิดกับฝ่ายการเมือง และเพราะว่ารัฐบาลแต่ละชุดจะมีนโยบายต่อการให้เสรีภาพในการชุมนุมแตกต่างกันไปและยังมีความแตกต่างกันในความรู้สึกต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มปัญหา ดังนั้นในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจึงต้องรับฟังนโยบายจากรัฐบาลด้วย ถ้ารัฐบาลมีนโยบายที่จะให้เสรีภาพในการชุมนุมประท้วง และให้ความสนใจกับปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ก็จะทำให้ตำรวจทำงานไม่เหนื่อยเพราะการชุมนุมจะไม่ยืดเยื้อ ไม่ต้องใช้ความรุนแรงให้เสียภาพพจน์ แต่ถ้ารัฐบาลมีนโยบายไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ชุมนุมหรือมีอคติกับกลุ่มผู้ชุมนุม จะทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดความรู้สึกว่ารัฐไม่สนใจปัญหาของตนอาจจะก่อความไม่สงบเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคมและเพื่อแก้แค้นรัฐบาล

ดังนั้นวิธีการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ดีที่สุดควรใช้ความเป็นกันเองกับกลุ่มผู้ชุมนุมและอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มผู้ชุมนุมตามสมควร ทำความเข้าใจกับผู้นำของกลุ่มให้ทราบว่าขอบเขตการชุมนุมนั้นมีอะไรบ้างและให้หลีกเลี่ยงการทำผิดกฎหมายและสิ่งที่เป็นการรบกวนประชาชนทั่วไป ด้วยซึ่งจะทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดความเกรงใจไม่กล้าทำอะไรที่เกินเลย แต่ถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมที่

ใช้ความรุนแรงแล้วต้องยับยั้งพฤติกรรมนั้นโดยเร็วที่สุดเจียบที่สุดและไม่ใช้รุนแรงมากเพื่อไม่ให้เกิดการระบาดทางอารมณ์ในกลุ่มหรือเลียนแบบพฤติกรรมกันในกลุ่มผู้ชุมนุมที่เหลือ

พันตำรวจโทพุทธิพงษ์ให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นมีเกียรติมีความน่าภาคภูมิใจในแง่ที่ว่าต้องเป็นผู้ที่อุทิศตนเสียสละต้องใช้เวลาอดทนรอบคอบในการตัดสินใจเพื่อรักษาภาพพจน์ของตำรวจ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์และความไม่ทันสมัยของอุปกรณ์ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะปัจจุบันตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ต้องใช้อุปกรณ์ที่ชำรุดไม่ได้มาตรฐาน และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วย และตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธสงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะสวัสดิการการรักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทางกองกำกับการไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก เนื่องจากการทำงานของตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลนั้นค่อนข้างที่จะเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน

3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบราชการของตำรวจที่ปล่อยให้มีการย้ายข้ามหน่วยมาเอาตำแหน่งซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในหน่วยขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของพันตำรวจโทพุทธิพงษ์ ได้แก่

1. รัฐบาลต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตั้งมาตรฐานการชุมนุมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อให้เกิดแบบแผนเดียวกัน เช่น ขอบเขตเสรีภาพในการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุม ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับภาระค่าใช้จ่ายในสังคมปัจจุบัน ตลอดจน สวัสดิการการ

รักษาพยาบาลต่างๆ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาชั้นเงินเดือน ให้เป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3.สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ พัฒนาศักยภาพของอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เหมาะสมและเพียงพอกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และป้องกันตัวเอง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิงกระสุนยาง กระบองยาง เครื่องช็อกไฟฟ้ากำลังต่ำ

4.สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำหนดคุณสมบัติของผู้นำหน่วยให้มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพื่อให้โอกาสเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งในหน่วยงานที่ตนเองมีความถนัดป้องกันคนนอกหน่วยใช้กองกำลังกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเป็นทางผ่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญกรณี 10

ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ

ชื่อ	พันตำรวจเอกกิตติ (นามสมมติ)
อายุ	44 ปี
ภูมิลำเนา	กรุงเทพมหานคร

พันตำรวจเอกกิตติปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้กำกับ กองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล อายุ จบการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับปริญญาโท ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ พันตำรวจเอกกิตติรับราชการตำรวจมาเป็นเวลานาน 28 ปี และปฏิบัติหน้าที่ในกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเป็นเวลา 2 ปี

ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง

พันตำรวจเอกกิตติให้สัมภาษณ์ว่า เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงครั้งแรกคือ ขณะที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมต้นและได้พบเห็นการชุมนุมประท้วงของเกษตรกรชาวไร่อ้อย นำรถบรรทุกอ้อยประมาณสิบล้อปิดโรงงานน้ำตาลเพื่อเรียกร้องให้โรงงานรับซื้ออ้อยในราคาที่สูงกว่าราคาขั้นต่ำ ตอนนั้นรู้สึกสงสารชาวไร่ที่มาชุมนุมประท้วงมากเพราะว่าได้ทราบว่าคุณนายทุนกดราคาอ้อยต่ำมากและเคยเรียกร้องไปยังหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องหลายครั้งแล้วก็ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ หน้าซ้ำเมื่อปีที่แล้วยังประสบปัญหาภัยแล้งจนผลผลิตเสียหาย ทำให้ชาวไร่อ้อยลำบากยากจนมาก จำได้ว่า มีชาวไร่มาร่วมชุมนุมประมาณ 200 คน และมีคนขึ้นไปบนกองอ้อยหลังรถบรรทุกแล้วตะโกนด่าโรงงานน้ำตาลด้วย รู้สึกสงสัยว่าการชุมนุมประท้วงทำไมต้องมีการใช้ความรุนแรงก่อนเสมอแล้วค่อยใช้การเจรจากันทุกครั้ง

ต่อมาเมื่อพันตำรวจเอกกิตติเข้ารับราชการตำรวจและได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง พันตำรวจเอกกิตติจึงให้นโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมเสมอและจะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไปควบคุมการชุมนุมเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมก่อนว่าพวกเขามีความเดือดร้อน หรือว่ามีเจตนาอะไรมาทำอะไรและอธิบายให้เข้าใจว่าการทำงานของตำรวจนี้เป็นหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งการพูดคุยกับกลุ่มผู้ชุมนุมจะทำให้ทราบถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของกลุ่มผู้ชุมนุม

ว่าเป็นผู้เดือดร้อนจริงๆ หรือเป็นผู้ที่ถูกจ้างวานมาหรือมีกลุ่มหรือองค์กรใดสนับสนุนอยู่ เพื่อช่วยในการวางแผนการควบคุมการชุมนุมประท้วงให้เหมาะสม

และเข้าใจว่าการชุมนุมประท้วงช่วยแก้ปัญหาให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมในระดับต้นเท่านั้น คือเป็นการเรียกร้องความสนใจจากรัฐบาล แต่ขั้นตอนการแก้ปัญหาจริงนั้นต้องขึ้นอยู่กับรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจแก้ปัญหาว่าจะมีความจริงใจหรือความสามารถในการแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใด

ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

พันตำรวจเอกกิตติให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นได้รับอิทธิพลจากหลายฝ่ายเช่น ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชน และรัฐบาลเป็นต้น ซึ่งรัฐบาลแต่ละชุดจะมีทัศนคติต่อการชุมนุมไม่เหมือนกันและมีทัศนคติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มปัญหาไม่เหมือนกัน ดังนั้นการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละครั้งจึงต้องฟังนโยบายของรัฐบาลด้วย และแนวทางในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมให้อยู่ในความสงบเรียบร้อยมากที่สุด จึงควรใช้วิธีการพูดคุยบอกกล่าวกันอย่างสุภาพ เพื่อลดความกดดันกันระหว่างตำรวจและผู้ชุมนุม ซึ่งเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้นตำรวจต้องอดทนต่อพฤติกรรมรุนแรงของกลุ่มผู้ชุมนุมให้ได้ การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมจะต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาก่อน และจะใช้ความรุนแรง เพื่อยุติพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในขณะนี้เท่านั้นส่วนการสลายการชุมนุมหรือไม่นั้นต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาอีกเช่นกัน

พันตำรวจเอกกิตติให้สัมภาษณ์ว่าการทำงานของกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจลนั้นต้องทำงานอยู่ระหว่างความขัดแย้งของผู้ชุมนุมและรัฐบาล ทำให้ต้องทำงานด้วยความกดดันเพราะถ้าทำงานให้การชุมนุมเป็นไปอย่างมีระเบียบ ตำรวจก็ไม่ได้รับคำสั่งอะไร เพราะเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์รุนแรงและตำรวจต้องใช้กำลังก็จะต้องได้รับการต่อว่าจากสังคมอย่างมาก ทำให้เกิดความรู้สึก ท้อใจกับหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมบ้างบางครั้ง

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

1. ปัญหาเรื่องอุปกรณ์และสวัสดิการต่างๆ เป็นปัญหาสำคัญที่สุด เพราะ ปัจจุบันตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลมีเพียงชุดฟาดิกหรือชุดฝึกสีน้ำเงินเข้มของตนเท่านั้นที่เป็นอุปกรณ์พื้นฐานซึ่งไม่สามารถป้องกันอันตรายในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ได้เลย ส่วนอุปกรณ์เสริมอื่นๆ เช่น หมวกกันน็อค ก็เป็นหมวกกันน็อคของรถจักรยานยนต์แบบราคาถูก หรือ

โล่งพลาสติกใส่ที่คล้ายกันอยู่ก็เสื่อมสภาพไปมาแล้ว และอุปกรณ์ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนคนอีกด้วย และถ้าเกิดความจำเป็นต้องสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ตำรวจก็ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความรุนแรงในระดับนี้ เพราะอุปกรณ์ที่ใช้สลายกลุ่มผู้ชุมนุมมีอนุภาครุนแรงเกินไป เช่น อาวุธปืน เป็นอาวุธสงครามไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

2. ปัญหาเรื่องสวัสดิการต่างๆ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ได้รับค่าตอบแทนเฉพาะเงินเดือนและเงินเสี่ยงภัย อีก 1,200 บาทเท่านั้นและสวัสดิการด้านอื่นๆ สวัสดิการที่พักอาศัย ก็ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะ สวัสดิการการรักษาพยาบาลในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งกองกำกับการป้องกันและปราบปรามโลไม่มีงบประมาณจัดให้เลย ซึ่งทำให้ตำรวจขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานมาก

3. ปัญหาด้านความเป็นเอกภาพในกรปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากการทำงานของตำรวจจะได้รับอิทธิพลจากรัฐบาลอย่างมาก ทำให้ผู้บังคับบัญชา ไม่สามารถใช้อำนาจเด็ดขาดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ต้องคอยรับนโยบายจากรัฐบาลตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน จะเกิดความเครียดสับสนทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของพันตำรวจเอกกิตติ ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดงบประมาณ เพิ่มอุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เพียงพอและเหมาะสมกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เช่น ชุดเกราะอ่อน ปืนยิงกระสุนยาง กระบองยาง แก๊สน้ำตา

2. กองบัญชาการตำรวจนครบาล ต้องปรับปรุงค่าตอบแทนหรือเบี้ยเลี้ยงให้เหมาะสมกับภาระงานตลอดจน ควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้เพียงพอ เช่น สวัสดิการบ้านพักอาศัย สหกรณ์ร้านค้า ตลอดจนกองทุนเพื่อการศึกษาบุตร-ธิดา ข้าราชการตำรวจ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบพิจารณาขึ้นเงินเดือน ให้ถูกต้องและเป็นธรรมมากที่สุด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. รัฐบาลควรออกกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงให้ชัดเจน เช่น ขอบเขตของผู้ชุมนุม อำนาจหน้าที่ของตำรวจผู้ควบคุมการชุมนุม ขั้นตอนการทำงานการประสานงานของตำรวจหน่วยต่าง ๆ และหน่วยงานของรัฐอื่น เช่น ทหาร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อเป็นการจัดระเบียบการชุมนุมประท้วง

ตารางที่ 37 สรุปผลการสัมภาษณ์เจาะลึก

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล				ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุม ผู้ชุมนุม ประท้วง (ปี)		
1. ดาบ ตำรวจ สกด	นายดาบ ตำรวจ	ปริญญาตรี	28	28	เคยฝึกอบรม การระดม และสื่อสาร มวลชน	<p>1. ต้องใช้วิธีการประนีประนอม</p> <p>2. ต้องทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงว่ามีจุดประสงค์ต่ออะไร</p> <p>3. ได้รับความพึงพอใจจากนโยบายของรัฐ</p> <p>4. ใช้ความรุนแรงเพื่อยุติเหตุการณ์</p> <p>5. รุนแรงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <p>6. รู้สึกเครียดบ้างเพราะถูกกดดันจาก ผู้บังคับบัญชาและสื่อมวลชน</p> <p>7. ขาดแคลนเบาะเสียงและสวัสดิการ หน้าที่</p>

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับการศึกษา	อายุราชการ (ปี)	ประสบการณ์ในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรมในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง		
2. สืบ ตำรวจ โท สมชาย	สืบ ตำรวจ โท	ปริญญาตรี	7	7	เคยฝึกอบรม	1. สงสารกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 2. การชุมนุมอาจแก้ไขปัญหาได้บ้างขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความจริงใจของรัฐบาล 3. มักก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป 4. เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้กับตำรวจ	1. ใช้หลักการประเมินระยะยอม 2. ต้องทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุม 3. ไม่ใช้ความรุนแรงโดยไม่มีจำเป็น 4. ใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งพฤติกรรมก้าวร้าว 5. ภาพพจน์ไม่ค่อยดี เหมือนกับว่า ตำรวจขอใช้ความรุนแรงกับประชาชนที่เดือดร้อน 6. ขาดแคลนอุปกรณ์ 7. ขาดแคลนสวัสดิการต่าง ๆ 8. ขาดเอกภาพในการทำงาน

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
3. สิบ ตำรวจ เอก สุรชัย	สิบ ตำรวจ เอก	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	9	9	เคยฝึกอบรม	<p>1. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เต็มที่</p> <p>2. เป็นการเรียกร้องความสนใจ</p> <p>3. มักมีกลุ่มสนับสนุนและมี ผลประโยชน์เสมอ</p> <p>4. เป็นทางเล็ดลอดสุดท้าย</p> <p>5. เป็นสิ่งจำเป็นในสังคม</p>	<p>1. ต้องทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุม</p> <p>2. ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่ม ผู้ชุมนุมบ้างตามความเหมาะสม</p> <p>3. จำเป็นต้องใช้ความรุนแรงเมื่อกลุ่ม ผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรงก่อน แต่ การใช้ความรุนแรงของฝ่ายตำรวจ จะต้องก่อให้เกิดความเสียหาย น้อยที่สุดต่อสาธารณชน และ สาธารณสมบัติ</p> <p>4. เป็นงานที่ไม่ค่อยได้ใช้ ความสามารถของตนเองเท่าที่ควร</p> <p>5. ลักษณะงานซ้ำซาก น่าเบื่อ</p>

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้वासาคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
4.	จ่าสิบ ตำรวจ	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	20	20	เคยฝึกอบรม	1. ผู้ชุมนุมบางกลุ่มไม่รู้จุดพอใจใน ข้อเรียกร้องของตน และไม่รู้จัก ความพอดีในการชุมนุมประท้วง 2. ไม่แน่ใจว่าการชุมนุมประท้วงจะ สามารถช่วยแก้ไขปัญหของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้จริง 3. จะต้องมีการเจรจาตกลงกัน ระหว่างฝ่ายรัฐกับฝ่ายผู้ ชุมนุมจึงจะสามารถแก้ไขปัญห ได้	1. ต้องให้ความสะดวกแก่กลุ่มผู้ ชุมนุมตามสมควร 2. ในบางครั้งจำเป็นต้องใช้กำลังเพื่อ ป้องกันความเสียหายต่อสาธารณะ และเพื่อผลักดันให้กลุ่มผู้ชุมนุม กลับไปอยู่ในความสงบ 3. วิธีการในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงได้รับอิทธิพลมาจาก นโยบายของรัฐ 4. มีความเครียดสูงเพราะเป็นการ ทำงานที่ไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับการศึกษา	อายุราชการ (ปี)	ประสบการณ์ในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรมในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง		
5. ร้อยตำรวจเอก เอก สุนทร	ร้อยตำรวจเอก	ปริญญาโท	6	6	เคยฝึกอบรม	<p>1. ตำรวจภาคมีความจริงใจกับปัญหาของประชาชนจริงการชุมนุมประท้วงก็มีผลดีเนื่องจากรัฐบาลจะมีความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <p>2. ในขณะที่เดียวกันถ้ารัฐบาลไม่มีความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของประชาชน การชุมนุมประท้วงก็ไม่ก่อให้เกิดผลดีแต่อย่างใดต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p>	<p>1. ต้องอดทนต่อการร้ยภัยของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <p>2. ต้องหาข่าวเพื่อประเมินสถานการณ์และวางแผนการทำงาน</p> <p>3. ขาดเอกภาพในการทำงานเป็นอย่างมาก อันเป็นผลมาจากนโยบายของผู้บังคับบัญชาและรัฐบาล</p> <p>4. การใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเมื่อไม่สามารถทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมได้ แต่ควรใช้ความรุนแรงให้น้อยที่สุด</p> <p>5. ขาดแคลนอุปกรณ์และสวัสดิการ</p> <p>6. กฎหมายไม่ทันสมัย</p>

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้พยาน					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
6. ร้อย ตำรวจ โท โทมานะ	ร้อย ตำรวจ โท	ปริญญาตรี	3	3	เคยฝึกอบรม	<p>ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มักถูกชักจูงให้มาชุมนุมโดยมีค่าตอบแทน 2. แกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมมักทำประโยชน์จากการชุมนุมประท้วง 3. การชุมนุมประท้วงไม่สามารรถแก้ไขปัญหาได้หมด 4. รัฐบาลมักไม่ค่อยมีความจริงจังในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุม 	<p>ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและนโยบายของรัฐบาล 2. เป็นงานที่ซ้าซากจำเจ 3. ไม่ค่อยมีความก้าวหน้า 4. มีความกดดันเพราะต้องทำงานใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาและได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน 5. ขาดแคลนอุปกรณ์ 6. ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านสวัสดิการ 7. ผู้บังคับบัญชาไม่มีความเด็ดขาด

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
7. ร้อย ตำรวจ โท จรัสศักดิ์	ร้อย ตำรวจ โท	ปริญญาตรี	10	6	เคยฝึกอบรม	<p>ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มผู้ชุมนุมที่เดือร้อนจริง มักจะมาชุมนุมโดยสงบ 2. ถ้าเป็นม็อบจัดตั้งมักจะมีเจตนาการทำงานของรัฐบาล 3. การมาชุมนุมประท้วงไม่สามารรถแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ชุมนุมได้ 4. การชุมนุมประท้วงมักก่อปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป 5. การชุมนุมประท้วงสร้างภาพที่เป็นลบให้แก่ประเทศ 6. ควรใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางเพื่อประสานความเข้าใจระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุม ประชาชน และรัฐบาล 	<p>ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติหน้าที่มักได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐ 2. การทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นอย่างยิ่ง 3. ควรใช้ความรุนแรงเมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเตรียมตัวที่จะมีพฤติกรรมรุนแรง 4. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นงานที่มีเกียรติ 5. ขาดแคลนอุปกรณ์และสวัสดิการ

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้พยานสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
8. พัน ตำรวจ ตรี ชิตชนก	พัน ตำรวจ ตรี	ปริญญาโท	10	5	เคย	<p>ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การชุมนุมประท้วงเป็นรูปแบบหนึ่งของวิธีการต่อรองกับรัฐบาล 2. การชุมนุมประท้วงเป็นวิธีการที่ช่วยแก้ไขปัญหาค่อนข้างมาก 3. รัฐบาลส่วนใหญ่ก็ไม่มีความจริงใจในการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 4. การชุมนุมประท้วงเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาจลาจลตามมาในภายหลัง 	<p>ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งสำคัญในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงคือต้องทำความเข้าใจกับแก่นนำของกลุ่มผู้ชุมนุม 2. การปฏิบัติหน้าที่มักได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐ 3. ควรใช้ความเป็นกันเองกับกลุ่มผู้ชุมนุม 4. จะใช้ความรุนแรงก็ต่อเมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มใช้ความรุนแรง 5. เป็นงานที่นำภาคภูมิใจเพราะเป็นผู้ที่อดทนและเสียสละ 6. ขาดแคลนอุปกรณ์และสวัสดิการ

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้พยานสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
9. พัน ตำรวจ โท พุทธิ พงศ์	พัน ตำรวจ โท	ปริญญาโท	13	5	เคยฝึกอบรม	<p>1. เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้ได้มากที่สุดเพื่อนำมากำหนดยุทธวิธีในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง</p> <p>2. นโยบายของรัฐบาลมีอิทธิพลต่อการทำงาน</p> <p>3. ครรชำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มผู้ชุมนุมตามสมควร</p> <p>4. ต้องยับยั้งความรุนแรงของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยเร็วที่สุด</p> <p>5. มีความภาคภูมิใจในการทำงาน เพราะเป็นงานที่ต้องอดทนและเสียสละ</p> <p>6. ขาดแคลนอุปกรณ์และสวัสดิการ</p>	

ลำดับที่	ภูมิหลังของผู้ให้ข่าวสำคัญ					ทัศนคติและความเข้าใจต่อการ ชุมนุมประท้วง	ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
	ยศ	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ (ปี)	ประสบการณ์ใน การควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (ปี)	การฝึกอบรม ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง		
10. พัน ตำรวจ เอก กิติ	พัน ตำรวจ เอก	ปริญญาโท	28	2	เคยฝึกอบรม	<p>ทัศนคติและความเข้าใจต่อการชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การชุมนุมประท้วงไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคือเรื่องเดียวที่ทำได้ 2. รัฐบาลยังขาดความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 3. มักมีกลุ่มผลประโยชน์แอบแฝงอยู่เบื้องหลังการชุมนุมประท้วง 4. การชุมนุมประท้วงมักก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป 	<p>ทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องใช้หลักการประเมินประสิทธิผลเป็นหลักสำคัญในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 2. ต้องทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 3. การปฏิบัติงานมักจะได้รับอิทธิพลจากนโยบายของรัฐ 4. จำเป็นที่จะต้องมีการใช้ความรุนแรงบ้างเพื่อยุติเหตุการณ์ที่ก้าวร้าวของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง 5. เป็นงานที่มีเกียรติ เพราะต้องเสียสละและอดทน 6. ขาดแคลนอุปกรณ์และสวัสดิการ 7. กฎหมายไม่ทันสมัย

บทที่ 5

การพิสูจน์สมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการพิสูจน์สมมติฐานในแต่ละข้อ ซึ่งเป็นผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม โดยในส่วนนี้จะนำเสนอใน 4 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อใช้ดูค่าแห่งความเป็นอิสระ

ระหว่างตัวแปร 2 ตัว และได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Test of Significant) ไว้ด้วย เพื่อให้เป็นการวิจัยที่มีมาตรฐานทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ในการพิสูจน์สมมติฐานในแต่ละข้อจะพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) เป็นหลัก หาก ค่าไคสแควร์ที่สามารถคำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ ในตารางภาคผนวกที่

ระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวไม่เป็นอิสระระหว่างกัน กล่าวคือ ตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กัน สมมติฐานจะได้รับการยอมรับ และจะนำตัวแปรทั้งสองตัวไปหาค่า การหา

ค่า Goodman and Kruskal's Coefficient of Ordinal Association หรือ GAMMA เพื่อนำมาวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่าแปรผันไปในทิศทางเดียวกันหรือ

แปรผกผันกันอย่างไร แต่หากค่าไคสแควร์ที่สามารถคำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์ในตารางภาคผนวกที่ระดับ

นัยสำคัญ .05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวเป็นอิสระระหว่างกัน คือตัวแปรทั้งสองตัวไม่มี ความสัมพันธ์ต่อกันเลย สมมติฐานจึงถูกปฏิเสธและไม่มี ความจำเป็นที่จะต้อง

หาค่าทิศทาง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (GAMMA) อีก ค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 กล่าวคือ หากค่า ASYMP.SIG

ที่คำนวณได้ในแต่ละตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวถูกปฏิเสธ แต่หากค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

3. การหาค่า Goodman and Kruskal's Coefficient of Ordinal Association หรือ GAMMA เพื่อนำมาวิเคราะห์หาทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่าแปรผันไปใน

ทิศทางเดียวกันหรือแปรผกผันกันอย่างไร โดยพิจารณาระดับความสัมพันธ์ คือ

3.1. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงว่า มีความสัมพันธ์ใน

ทางบวกและสูงมาก และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน

3.2. ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.50-0.69 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ใน

ทางบวกและมากพอสมควร และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน

3.3.ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.30-0.49 ทางบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
3.4.ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.10-0.29 ทางบวกและต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
3.5.ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.01-0.09 ทางบวกและต่ำมาก และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน	แสดงว่า	มีความสัมพันธ์ใน
3.6.ค่าความสัมพันธ์ในระดับ 0.00 กันเลย และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน	แสดงว่า	ไม่มีความสัมพันธ์
3.7.ค่าความสัมพันธ์ต่ำกว่าระดับ 0.00 แปรผันกันในเชิงผกผัน	แสดงว่า	ตัวแปรทั้งสองตัว
4.การอภิปรายผลในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา Analysis)	(Descriptive	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพิสูจน์สมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย

ตารางที่ 39 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรอายุของตำรวจและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

อายุของตำรวจ	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ตำรวจที่มีอายุน้อย	90 (22.1%)	101 (24.8%)	191 (46.9%)
ตำรวจที่มีอายุมาก	77 (18.9%)	139 (34.2%)	216 (53.1%)
รวม (คน)	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-square = 5.514 (df=1) ASYMP.SIG = 0.019

GAMMA = 0.233

จากตารางที่ 39 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 90 คนคิดเป็นร้อยละ 22.1 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุน้อยแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยมีจำนวนทั้งสิ้น 191 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีจำนวนทั้งสิ้น 216 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่าตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 5.514 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.019 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรอายุของตำรวจ และตัวแปร ความสำเร็จในการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอายุของตำรวจ และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่าตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร อายุของตำรวจ และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.233 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถ

ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุมากจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากทั้งจากประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์การทำงานในอาชีพตำรวจและประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทำให้สามารถใช้ประสบการณ์ที่ได้รับมาช่วยในการวิเคราะห์เหตุการณ์และเลือกใช้ยุทธวิธีตำรวจในการรับมือกับสถานการณ์ มาปรับใช้ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าและประสบความสำเร็จมากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย ซึ่งยังขาดความรู้และประสบการณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 2 ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 40 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรระดับการศึกษาและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ระดับการศึกษา	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ระดับการศึกษาต่ำ	108 (26.5%)	81 (19.9%)	189 (46.4%)
ระดับการศึกษาสูง	59 (14.5%)	159 (39.1%)	218 (53.6%)
รวม (คน)	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 37.853 (df=1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.565

จากตารางที่ 40 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำและเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 108 คนคิดเป็นร้อยละ 26.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงแต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่ง

เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 159 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39.1 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำมีจำนวนทั้งสิ้น 189 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงมีจำนวนทั้งสิ้น 218 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 37.853 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเป็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรระดับการศึกษา และตัวแปร ความสำเร็จในการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรระดับการศึกษา และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร ระดับการศึกษา และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.565 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก พอสมควร และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงนั้นจะเป็นผู้ที่มีวิธีการคิดการตัดสินใจอย่างมีระบบและมีเหตุผลและสามารถทำความเข้าใจและวิเคราะห์เหตุการณ์เพื่อเลือกยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีการศึกษาต่ำกว่าซึ่งยังขาดความรู้และไม่มีการคิดที่เป็นระบบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 3 ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย

ตารางที่ 41 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรอายุราชการและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

อายุราชการ	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
อายุราชการน้อย	124 (30.5%)	148 (36.4%)	272 (66.8%)
อายุราชการมาก	43 (10.6%)	92 (22.6%)	135 (33.2%)
รวม (คน)	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-square = 7.0363 (df=1) ASYMP.SIG = 0.008

GAMMA = 0.284

จากตารางที่ 41 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการน้อยและเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 124 คนคิดเป็นร้อยละ 30.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการมากแต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการน้อยแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างที่อายุราชการมากและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 92 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22.6 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการน้อยมีจำนวนทั้งสิ้น 272 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการมากมีจำนวนทั้งสิ้น 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 7.036 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.008 จะเป็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรอายุราชการและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอายุราชการ และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่าตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร อายุราชการและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.284 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุราชการมากจะเป็นผู้ที่มีการทำงานในอาชีพตำรวจและประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทำให้สามารถใช้ประสบการณ์ที่ได้รับมาช่วยในการวิเคราะห์เหตุการณ์และเลือกใช้ยุทธวิธีตำรวจในการรับมือกับสถานการณ์ มาปรับใช้ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าและประสบความสำเร็จมากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย ซึ่งยังขาดความรู้และประสบการณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 4 ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
มากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้
ชุมนุมประท้วงน้อย

ตารางที่ 42 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรประสบการณ์ในการ
ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ประสบการณ์ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง	ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้า หน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบ ความสำเร็จการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบ ความสำเร็จการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ประสบการณ์ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงน้อย	133 (32.7%)	168 (41.3%)	301 (74.0%)
ประสบการณ์ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงมาก	34 (8.4%)	72 (17.7%)	106 (26.0%)
รวม (คน)	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-square = 4.752 (df=1) ASYMP.SIG = 0.029

GAMMA = 0.253

จากตารางที่ 42 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกอง
กำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่ม
ผู้ชุมนุมประท้วงน้อยและเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มี
จำนวน 133 คนคิดเป็นร้อยละ 32.7 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล
ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากแต่ เป็นผู้ที่ไม่ประสบ

ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 168คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 ส่วน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 72 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17.7 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยมีจำนวนทั้งสิ้น 301 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากมีจำนวนทั้งสิ้น 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 4.752 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.029 จะเป็นที่ได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่.05กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่า ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร ประสิทธิภาพในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จราจร พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.253 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ตำรวจที่มี ประสิทธิภาพในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ มากกว่าตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “ตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากจะสามารถใช้ประสิทธิภาพที่ได้รับมาช่วยในการวิเคราะห์เหตุการณ์และเลือกใช้ยุทธวิธีตำรวจ ในการรับมือกับสถานการณ์ เช่น ทราบขั้นตอนในการจัดวางกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจและ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ทำให้สามารถควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมให้อยู่ในระเบียบได้อย่างรวดเร็วกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 5 ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย

ตารางที่ 43 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การเข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตรการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
การเข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตรการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง น้อย	51 (12.5%)	29 (7.1%)	80 (19.7%)
การเข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตรการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มาก	116 (28.5%)	211 (51.8%)	3276 (80.3%)
รวม (คน)	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-square = 21.239 (df=1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.524

จากตารางที่ 43 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยและเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 51 คนคิดเป็นร้อยละ 12.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม

ปราชญ์ฉลาดซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากแต่ เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 29คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากและเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 211คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.8 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยมีจำนวนทั้งสิ้น 80 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากมีจำนวนทั้งสิ้น 327 คน คิดเป็นร้อยละ 80.3 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 21.239 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเป็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่า ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้

มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร การฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจرائم พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.524 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับมากพอสมควร และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากจะทราบขั้นตอนในการดำเนินงานและยุทธวิธีตำรวจในสถานการณ์ต่างๆ มากกว่า ทำให้สามารถเข้าใจสถานการณ์การชุมนุมประท้วงได้ชัดเจนและรวดเร็ว และจัดการวางกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ทำให้สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมให้อยู่ในระเบียบได้อย่างรวดเร็วกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อย

สมมติฐานข้อที่ 6 รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่า รัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกล้าหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ตารางที่ 44 แสดงการแจกแจง ความถี่ระหว่างตัวแปรนโยบายของรัฐที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
รัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	81 (20.0%)	43 (10.5%)	124 (30.5%)
รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	86 (21.1%)	197 (48.4%)	283 (69.5%)
รวม (คน)	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 43.488 (df=1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.624

จากตารางที่ 44 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่ารัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 81 คนคิดเป็นร้อยละ 20.0 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่ม

ตัวอย่าง ที่มีทัศนคติว่ารัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแต่ เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติว่า รัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยเกรงกฏาคมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อการความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 197 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.4 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า รัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 124 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุม มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 283 คน คิดเป็นร้อยละ 69.5 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่า สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง มากกว่ารัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าว หรือเฉยเมยต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 43.488 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 $df=1$ แล้วพบว่าไคสแควร์ จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปร ความสำเร็จในการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่เห็นอิสระต่อกัน หมายความว่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง

กำกับและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมดก็สามารถมั่นใจได้ 95 % ว่า รัฐบาลที่มีนโยบาย ประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุม มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่า รัฐบาลที่มีนโยบาย แข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.624 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก พอสมควร และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลทำให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ระดับความสำเร็จ มากกว่า รัฐบาลที่มีนโยบาย แข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ประท้วง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติที่ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุม มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่า รัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

1. เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายสำหรับกำหนดขอบเขตให้ประชาชนที่มีความประสงค์จะรวมกลุ่มกันเพื่อเรียกร้องหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และยังไม่มีการกติกาดูแล ให้ผู้มีอำนาจซึ่งขึ้นมามีอำนาจในรัฐบาลชุดต่าง ๆ ได้ปฏิบัติต่อกับกลุ่มผู้ชุมนุม ให้เกิดเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ดังนั้น แต่ละรัฐบาลจึงมีนโยบายต่อกับกลุ่มผู้ชุมนุมไม่เหมือนกัน และยังปฏิบัติต่อกับกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน และเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นผู้รับนโยบายของรัฐบาลปฏิบัติ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง แต่ละครั้ง จำเป็นต้องรับฟัง แนวทางการปฏิบัติจาก ผู้มีอำนาจรับผิดชอบและปัญหาข้อของกลุ่มผู้ชุมนุมในครั้งนั้น ๆ เสมอ

2. การใช้นโยบายประนีประนอมของรัฐบาลต่อกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จะทำให้เกิดการเจรจกันระหว่างผู้แทนฝ่ายรัฐบาลและผู้แทนฝ่ายผู้ชุมนุม ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งมีความเครียดจากความเดือดร้อนอยู่แล้วลดความกดดันลง มีผลให้ชุมนุมกันอย่างสงบทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมได้ง่ายขึ้น แต่

ถ้ารัฐบาลใช้นโยบายที่แข็งกร้าว หรือเฉยเลยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง โดยอาจจะไม่รับฟัง ไม่สนใจ ข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุม ทำให้ไม่เกิดการเจรจาที่ระหว่างสองฝ่าย ตลอดจนอาจจะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงสลายชุมนุมเหล่านี้ทำให้เกิดความเครียดในกลุ่มผู้ชุมนุมมากขึ้น พฤติกรรมของกลุ่มชุมนุมก็จะยิ่งรุนแรงมากขึ้น แล้วการชุมนุมยืดเยื้อต่อไป เพราะไม่มีข้อสรุปกัน ทั้งสองฝ่าย เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ก็จะทำงานได้ยากลำบากมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 7 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรอง ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองผิดพลาด

ตารางที่ 45 แสดงแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร การได้รับข่าวกรองของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และตัวแปร ความสำเร็จในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การได้รับข่าวกรองของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับ การป้องกันและ ปราบปรามจลาจลในขณะที่ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จมรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบ ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบ ความสำเร็จการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
การได้รับข่าวกรองนี้ผิด พลาดของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกองกำกับการป้อง กันและปราบปรามจลาจล	65 (16.0%)	55 (13.5%)	120 (29.5%)
การได้รับข่าวกรองที่ถูก ต้องกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล	102 (25.1%)	185 (45.5%)	287 (70.5%)
รวม	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 13.134 (df=1) ASYM.SIG = 0.000

GAMMA = 0.364

จากตารางที่ 45 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง
กำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรองที่ผิด
พลาดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประ
ท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 65 คน คิด
เป็น ร้อยละ 16.0 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรองที่ถูกต้อง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรอง ที่ผิดพลาด ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรองที่ถูกต้อง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รวม จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาดในขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการได้รับข่าวกรองที่ถูกต้อง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 287 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คนคิดเป็นร้อยละ 41.1 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คนคิดเป็นร้อยละ 58.9 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ที่ได้รับข่าวกรองผิดพลาดดังกล่าวนี้เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 12.134 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับ นัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่าASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรการได้รับข่าวกรองในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึง

สามารถสรุปได้ว่าตัวแปร การได้รับข่าวกรองในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การได้รับข่าวกรองในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีความสัมพันธ์กันอย่างที่นัยสำคัญ ทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า การได้ระบบข่าวกรองที่ถูกต้องในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การได้ข่าวกรองในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.364 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ในระดับปานกลางและแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมได้ประสบความสำเร็จมากกว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาดเกี่ยวกับกลุ่มชุมนุมซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองผิดพลาด” จากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปรายผล

เนื่องจากสถานการณ์การชุมนุมประท้วงในปัจจุบันนี้ค่อนข้างมีความซับซ้อน เพราะมีกลุ่มต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ก็มีวัตถุประสงค์ที่จะหาประโยชน์จากกลุ่มผู้ชุมนุมแตกต่างกันออกไป บ้างก็อ้างว่าทำเพื่อมนุษยธรรม แต่บ้างก็ทำเพื่อผลตอบแทนจากต่างชาติ บ้างก็ต้องการให้เกิดผลทางการเมือง และบางกลุ่มก็อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ ซึ่งทำให้รัฐต้องให้หน่วยข่าวกรองต่างๆ ตรวจสอบวัตถุประสงค์และการทำงานของกลุ่มเหล่านี้ รวมทั้งต้องตรวจสอบความเคลื่อนไหวของแกนนำและกลุ่มผู้

ชุมนุมด้วย ซึ่งในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมในแต่ละครั้งนั้นก็จำเป็นต้องใช้ข่าวกรองเหล่านี้เพื่อมาวิเคราะห์สถานการณ์การชุมนุมว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีวัตถุประสงค์อย่างไรและมีแผนการอะไรบ้าง มีแนวโน้มที่จะเกิดความรุนแรงหรือไม่ ดังนั้นการได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถประเมินสถานการณ์การชุมนุมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเตรียมการจัดชุดปฏิบัติการ อุปกรณ์ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างรวดเร็วจึงสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมได้ประสบความสำเร็จมากกว่าการได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 8 การเสนอข่าวสารที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ
 ตำรวจในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของสื่อมวลชน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่ม
 ผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การเสนอข่าวสารที่บิดเบือน

ตารางที่ 46 แสดงการแจกแจงความถี่ที่ระหว่างตัวแปรการเสนอข่าวสารของ
 สื่อมวลชนและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกอง
 กำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การเสนอข่าวสารของ สื่อมวลชน	ความสำเร็จรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบ ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบ ความสำเร็จการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
การเสนอข่าวสารที่ บิดเบือน	66 (16.2%)	65 (16.0%)	131 (32.2%)
การเสนอข่าวสารที่ ตรงไปตรงมา	101 (24.9%)	175 (42.9%)	276 (67.8%)
รวม	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 6.979 (df=1) ASYM.SIG = 0.008

GAMMA = 0.275

จากตารางที่ 46 พิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ
 ป้องกันและปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติว่า การเสนอข่าวสารที่บิดเบือน
 ของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ
 ป้องกันและปราบปรามจลาจล มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และ
 เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และ เป็นผู้ที่ไม่ประสบความ

เมื่อพิจารณา ค่าไคสแควร์ (Chi – Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่า ค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 6.979 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวก มีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรการนำเสนอข่าวสารสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร การนำเสนอข่าวสาร ของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การนำเสนอข่าวสาร สื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบ กับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า การเสนอข่าวสารที่ตรงไปตรงมาของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การนำเสนอข่าวสารที่บิดเบือน ของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.275 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การนำเสนอข่าวสารที่ตรงไปตรงมา ของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ได้ประสบความสำเร็จมากกว่า การนำเสนอข่าวสาร ที่บิดเบือนของสื่อมวลชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่ง สอดคล้อง กับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การเสนอข่าวสารที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของสื่อมวลชน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การเสนอข่าวสารที่บิดเบือนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากปัจจุบันนี้สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากต่อการตัดสินใจของประชาชน เพราะสื่อมวลชนนั้นมีภาพพจน์ที่เป็นพวกเดียวกับประชาชนคือเป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชน ดังนั้นประชาชนจึงรับฟังข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ที่ได้รับจากสื่อมวลชนเพื่อเป็นฐานการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติของประชาชนอย่างมาก ซึ่งเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ได้รับความสนใจมากในปัจจุบัน เพราะเป็นสิ่งที่บอกถึงความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบปัญหาต่างๆ และมักจะมีปัญหากระทบกระทั่งการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจนต้องเป็นข่าวอยู่เสมอ ถ้าสื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารบิดเบือนจากความเป็นจริงก็จะทำให้ทัศนคติของประชาชนที่ได้รับข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ใช้กำลังสลายกลุ่มผู้ชุมนุมที่ทำลายทรัพย์สินของราชการ ถ้าสื่อมวลชนเสนอข่าวเอนเอียงไปทางกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง โดยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชุมนุมนั้นประสบปัญหาได้รับความเดือดร้อน และการเข้ามาร่วมชุมนุมก็ได้รับความยากลำบากมากมาย เกิดความเครียดมาก และเมื่อไม่พอใจการตัดสินใจของผู้มีอำนาจแก้ไขปัญหาก็สามารถใช้กฎหมายศาลเตี้ยทำลายข่าวของต่างๆได้ โดยไม่ให้ความสำคัญต่อการเคารพกฎหมายบ้านเมือง และแสดงให้เห็นว่า การการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นเป็นเครื่องมือของรัฐในการกีดกันการแสดงสิทธิเสรีภาพในการแสดงพลังความคิดเห็นของประชาชน โดยมองข้ามสาเหตุของการเข้าปราบปรามผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นการเสนอภาพด้านเดียวของเหตุการณ์ ทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งจะทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความลำบากใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 9 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยขาดการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ

ตารางที่ 47 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ และตัวแปรความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การสนับสนุนอุปกรณ์ และปัจจัยต่าง ๆ	ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบ ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบ ความสำเร็จการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
การปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดย ขาดการสนับสนุน อุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ	72 (17.7%)	60 (14.7%)	132 (32.4%)
การปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดย ได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์ และปัจจัย ต่าง ๆ	95 (23.4%)	180 (44.2%)	275 (67.6%)
รวม	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 14.745 (df=1) ASYM.SIG = 0.000

GAMMA = 0.389

จากตารางที่ 47 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ขาดการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุม

กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ขาดการสนับสนุนอุปกรณ์ และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ต่อเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 180 คิดเป็นร้อยละ 44.2 รวม จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ ขาดการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 275 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจลซึ่งเป็นกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยขาดการสนับสนุนอุปกรณ์ และปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณา ค่าไคสแควร์ (Chi - Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 14.745 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 df. = 1 แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวก มีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับ นัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร การได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม

ประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐาน นี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง โดยได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ โดยขาดการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.389 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ประสบความสำเร็จมากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยขาดอุปกรณ์ และปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุมโดยขาดการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ จากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปรายผล

เนื่องจากสถานการณ์การชุมนุมประท้วงในปัจจุบันเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยจะเห็นได้จากเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงหลายครั้งที่ผ่านมาที่กลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มที่จะไม่เกรงกลัวกฎหมายและกล้าที่จะกระทำผิดที่ร้ายแรงมากขึ้น เช่น การบุกคุกสถานที่ราชการ ที่เกิดขึ้นเป็น

ประจำ เพราะว่าการชุมนุมประท้วงโดยสงบนั้นไม่สามารถเรียกร้องความสนใจจากรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจเกี่ยวข้องหรือโดยเฉพาะสื่อมวลชนได้ จึงจำเป็นต้องสร้างสถานการณ์ที่มีความรุนแรงขึ้นเพื่อที่จะเรียกร้องความสนใจ ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในอนาคต ความเสี่ยงภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงยิ่งเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นเพื่อลดความเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันตัวต่างๆ เช่น ชุดเกราะ หมวกกันกระแทก โล่ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปราบปรามจลาจล เช่น กระบองยาง ปืนยิงกระสุนยาง เป็นต้น เมื่อตำรวจมีอุปกรณ์ต่างๆครบถ้วน ก็จะสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 10 ตำรวจที่มีวินัยระหว่างปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าตำรวจที่ขาดวินัย

ตารางที่ 48 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการและปราบปรามจลาจลขาดวินัย	71 (17.0%)	61 (14.9%)	132 (32.5%)
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีวินัย	96 (23.6%)	179 (43.9%)	275 (67.5%)
รวม	167 (41.2%)	240 (58.8%)	407 (100%)

Chi-square = 13.138 (df = 1) ASYM-SIG = 0.000
GAMMA = 0.369

จากตารางที่ 48 เพื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ขาดวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ

17.6 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีวินัย ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ขาดวินัยระหว่างปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รวม จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ขาดวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 132 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 275 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าตำรวจที่ขาดวินัย ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 13.138 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม

ประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ ว่า 95% ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุม มีผลต่อความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ขาดวินัยระหว่างปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุม ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความ สัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ความมีวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.369 แสดงให้ เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว ดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตาม กันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การมีวินัยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ประสบความสำเร็จมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยขาดวินัยของ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวินัยระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า เจ้าหน้าที่ขาดวินัยจากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากตำรวจเป็นสัญลักษณ์ของการรักษากฎหมายที่ประชาชนให้ความเคารพ และการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เป็นการควบคุมกลุ่มคนจำนวนมากดังนั้น จำเป็นต้องรักษาระเบียบวินัยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อให้กลุ่มผู้ชุมนุมเกิดความ เคารพยำเกรงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และไม่กล้าแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง หรือกระทำความผิด กฎหมายใดๆ

สมมติฐานข้อที่ 11 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรง

ตารางที่ 49 แจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร การใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และ ตัวแปรความสำเร็จในความควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	93 (22.8%)	93 (22.8%)	186 (45.6%)
เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง	74 (18.2%)	147 (36.2%)	221 (54.4%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-square = 11.386 (df=1) ASYM.SIG = 0.001

GAMMA = 0.330

จากตารางที่ 49 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 รวมจำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 186 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 221 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่ พบว่า สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรงดังกล่าวนี้เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Ghi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 11.386 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.001 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร จากการใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้

ชุมชนประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปร การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับ ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95 % ว่า การไม่ใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยใช้ความรุนแรง ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร การใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.330 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การไม่ใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ได้ประสบผลสำเร็จ มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงแต่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากการชุมนุมประท้วงนั้น มักจะเป็นทางเลือกสุดท้ายของกลุ่มผู้ชุมนุมแล้ว คือโดยลักษณะนิสัยของคนไทยแล้ว มักจะเป็นคนประนีประนอม เมื่อมีปัญหาอะไรที่พอกทนได้ก็จะทนกันไปก่อน และถ้าไม่เดือดร้อนจนถึงที่สุดจริงๆแล้วก็จะไม่ยอมออกจากบ้านมาเพื่อชุมนุมประท้วงแน่ๆ ดังนั้นบรรยากาศของการชุมนุมจึงเต็มไปด้วยความเครียด ทั้งความเครียดจากปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุม ความเครียดจากการรอคอยคำตอบจากผู้ที่ได้รับผิดชอบ ความกังวลต่อสถานการณ์ต่างๆในอนาคต ความไม่สะดวกสบายในสถานที่ชุมนุม ซึ่งทำให้สถานการณ์ตึงเครียดมากอยู่แล้ว ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมอีกก็จะเป็นการเพิ่มความเครียดต่อผู้ชุมนุม และอาจเป็นฟางเส้นสุดท้ายที่ทำให้เกิดการก่อจลาจลได้ เพราะฉะนั้นในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมจึงมักใช้หลักการประนีประนอมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและกลุ่มผู้ชุมนุม ทำความเข้าใจและอำนวยความสะดวกบ้างตามความเหมาะสม เพื่อลดความตึงเครียด และทำให้ตำรวจสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 12 การปฏิบัติที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมโดยขาดการประสานงาน

ตารางที่ 50 แจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวแปรความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับป้องกันและปราบปรามจลาจล

การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	82 (20.2%)	85 (20.8%)	167 (41.0%)
การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	85 (20.9%)	155 (38.1%)	240 (59.0%)
รวม	167 (41.1%)	240 (58.9%)	407 (100%)

Chi-square = 7.622 (df=1) ASYM.SIG = 0.006

GAMMA = 0.275

เมื่อพิจารณา ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 7.622 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวก ที่ระดับนัยสำคัญ .05 df. = 1 แล้วพบว่า ค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.006 และเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบ กับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยขาดการประสานงานดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.275 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กัน ในเชิงบวกในระดับที่ต่ำ และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ประสบความสำเร็จมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงโดยขาดการประสานงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ดังนั้น สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม โดยขาดการประสานงานจากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปรายผล

เนื่องจากการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงนั้นไม่สามารถใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มผู้ชุมนุม และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการชุมนุมด้วย ซึ่งถ้าการประสานงานกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การชุมนุมก็จะมีความเป็นระเบียบ และส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจง่ายขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 13 ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแตกต่างกัน

ตารางที่ 51 แสดงการแจกแจงที่ความถี่ระหว่างตัวแปร ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ความแตกต่างของปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล	105 (25.8%)	107 (26.3%)	212 (52.1%)
ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล	62 (15.2%)	133 (32.7%)	195 (47.9%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-Square = 13.201 (df = 1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.356

จากตารางที่ 51 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ประท้วง ทั้งสิ้น 212 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 195 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแตกต่างกัน ดังกล่าวนั้นเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi - Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 13.201 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร ความแตกต่างของปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุม และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน

และปราบปรามจรรยาจรล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรความแตกต่างของปัญหาของบกลุ่มผู้ชุมนุม และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจรรยาจรล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า ความแตกต่างของปัญหาของบกลุ่มผู้ชุมนุม มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจรรยาจรล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า ปัญหาของบกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของ ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรความแตกต่างกันของปัญหาของบกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและ ปราบปรามจรรยาจรล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.356 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้ง สองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กัน ในเชิงบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทาง เดียวกันกล่าวคือ บกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาแตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุม บกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจรรยาจรลซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “ปัญหาของบกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแตกต่างกัน” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากบกลุ่มผู้ชุมนุมแต่ละกลุ่มมีปัญหาที่แตกต่างกันความยากง่ายในการแก้ ปัญหาที่แตกต่างกัน ดังนั้นแต่ละกลุ่มจึงมีความเครียด พฤติกรรมการชุมนุม และวิธีการเรียกร้อง ความสนใจแตกต่างกัน จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องใช้ยุทธวิธีแตกต่างกัน และส่งผลต่อ ความสำเร็จในการควบคุมบกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงแตกต่างกันไปด้วย

สมมติฐานข้อที่ 14 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ

ตารางที่ 52 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
กลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง	106 (26.1%)	90 (22.1%)	196 (48.2%)
กลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมสงบ	61 (14.9%)	150 (36.9%)	211 (51.8%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-Square = 26.609 (df = 1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.487

จากตารางที่ 52 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปราม จลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ มีผลต่อความ

สำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รวม จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 196 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 211 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 จำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่า สมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง น้อยกว่ากว่าปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบดังกล่าวนี้เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณา ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 26.609 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีความสัมพันธ์กัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำ สมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า กลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของ ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกัน และปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.487 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กัน ใน 1 ข้อบกพร่องในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรม การชุมนุมอย่างสงบ มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ป้องกันและปราบปรามจลาจลสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ประสบความสำเร็จ มากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ซึ่งจะสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่าการ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ประท้วงที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ” จากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปราย

เนื่องจากพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นสิ่งกำหนดยุทธวิธีของตำรวจ ดังนั้นถ้า กลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรงแล้วตำรวจก็จำเป็นต้องใช้วิธีที่ซับซ้อนยุ่งยากกว่าการ ควบคุมดูแลกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีพฤติกรรมสงบ

สมมติฐานข้อที่ 15 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบจัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง น้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือนร้อนจริง ๆ

ตารางที่ 53 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบจัดตั้ง”	96 (23.6%)	89 (21.8%)	185 (45.4%)
กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ	71 (17.4%)	151 (37.2%)	222 (54.6%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-Square = 16.532 (df = 1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.393

จากตารางที่ 53 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบจัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบ้จัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบ้จัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 185 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 222 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และมีจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มือบ้จัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมผู้ชุมนุมประท้วง น้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริง ๆ ดังกล่าวนั้นเป็นตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi - Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 16.532 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปรลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐาน

นี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มีอบจัดตั้ง” ดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.393 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับปานกลางและแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เดือดร้อนจริง ๆ มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ได้ประสบความสำเร็จมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็น “มีอบจัดตั้ง” ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น “มีอบจัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็นผู้เดือดร้อนจริง ๆ” จากผลการวิจัยพบว่า **สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ**

อภิปรายผล

เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็น “มีอบจัดตั้ง” นั้นจะมี พฤติกรรมที่แตกต่างไปจากกลุ่มผู้ชุมนุมทั่วไปเพราะมีจุดประสงค์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเกิดทัศนคติบางอย่าง เช่น การเกณฑ์คนมาต้อนรับเมื่อลูกนักการเมืองที่เป็นผู้ต้องสงสัยหลบหนีการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเข้ามอบตัว ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าคนๆนี้ยังมีคนยอมรับนับถืออยู่ ยังไม่ใช่คนเลวเสียทีเดียว ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มเหล่านี้จึงจำเป็นต้องดูแลกลุ่มนี้อย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะมีแผนการเพื่อสร้างอคติต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและรัฐบาลได้ โดยการยั่วยุก่อความไม่สงบเพื่อให้ตำรวจใช้กำลังเข้าปราบปราม เพื่อให้เกิดภาพตำรวจใช้ความรุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจยุ่งยากขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 16 การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถ และประสบการณ์มากมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย

ตารางที่ 54 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปร ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีความสามารถและประสบการณ์มาก	92 (22.6%)	90 (22.2%)	182 (44.8%)
ผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย	75 (18.4%)	150 (36.8%)	225 (55.2%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-Square = 12.325 (df = 1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.343

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi - Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 12.325 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่มีระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่า เท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีผู้นำที่มีความสามารถและ ประสบการณ์มากดังนั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.343 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับปานกลางและแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย มีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ได้ประสบความสำเร็จมากกว่าการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์มาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถและประสบการณ์ มากมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง น้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและสขการณ้น้อย จากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปรายผล

เนื่องจากในกลุ่มผู้ชุมนุมจะแบ่งเป็นฝ่ายผู้นำและฝ่ายผู้ตาม โดยที่ฝ่ายผู้ตามคือกลุ่มคนที่ได้รับความเดือดร้อนจริงๆ และฝ่ายผู้นำคือผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของการเรียกร้องความสนใจจากรัฐบาลได้ดี และสามารถชักจูงฝูงชนให้คล้อยตามได้ดี บางครั้งก็มาจากชาวบ้านที่ประสบปัญหาเหมือนกัน บางครั้งก็เป็นกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มชาวที่มีปัญหาแต่ไม่มีความรู้ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้เมื่อสะสมประสบการณ์มากขึ้นก็จะกลายเป็นผู้นำที่มีความสามารถมาก และสามารถชักจูงคนให้คล้อยตาม สามารถกำหนดพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมได้ ดังนั้นถ้าผู้นำยังมีความสามารถมากเท่าไร ก็จะทำให้ตำรวจทำงานได้ยากขึ้น เพราะต้องตรวจสอบการทำงานของผู้นำตลอดไม่ให้พลาดสายตา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 17 การแสดงออกของประชาชนทั่วไป ที่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 55 แสดงการแจกแจงความถี่ระหว่างตัวแปรการแสดงออกของประชาชนทั่วไปและตัวแปร ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

การแสดงออกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล		รวม (คน)
	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง (คน)	
ประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	95 (23.4%)	75 (18.5%)	170 (41.9%)
ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	72 (17.6%)	165 (40.5%)	237 (58.1%)
รวม	167 (41.0%)	240 (59.0%)	407 (100%)

Chi-Square = 26.609 (df = 1) ASYMP.SIG = 0.000

GAMMA = 0.488

จากตารางที่ 55 เมื่อพิจารณาค่าร้อยละในตารางพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมี

ผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ทั้งสิ้น 170 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติว่าการแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทั้งสิ้น 237 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ประสบความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 จากผลการวิจัยในตารางแจกแจงความถี่พบว่าสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จ ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่า กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปเห็นด้วย ดังกล่าวนั้น เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาค่าไคสแควร์ (Chi - Square) ที่คำนวณได้จากตารางพบว่าค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 26.609 เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกที่ระดับนัยสำคัญ .05 $df = 1$ แล้วพบว่าค่าไคสแควร์จากตารางภาคผนวกมีค่าเท่ากับ 3.84 ซึ่งน้อยกว่าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้และค่า ASYMP.SIG ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.000 จะเห็นได้ว่าค่า ASYMP.SIG ที่คำนวณได้จากตัวแปร การแสดงออกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปร การแสดงออกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับ

การป้องกันและปราบปรามจลาจล นั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน หมายความว่า การแสดงออกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจตอกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ ถ้าหากนำสมมติฐานนี้ไปทดสอบกับประชากรทั้งหมด ก็จะสามารถมั่นใจได้ 95% ว่า ถ้าประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

จะมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่า การที่ประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ดังนั้นจากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสมมติฐานได้รับการยอมรับ

เมื่อพิจารณาค่า GAMMA ที่คำนวณได้จากตาราง เพื่อหาทิศทางของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรการแสดงออกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และตัวแปรความสำเร็จของการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจตอกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าค่า GAMMA ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.488 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้งสองตัวดังกล่าวมีความสัมพันธ์ ในเชิงบวกในระดับปานกลาง และแปรผันตามกันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าประชาชนทั่วไปแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จะมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตอกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล สามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ประสบความสำเร็จมากกว่า การที่ประชาชนทั่วไปแสดงออกว่า เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า “การแสดงออกประชาชนทั่วไปที่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย จากผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานดังกล่าวได้รับการยอมรับ

อภิปรายผล

เนื่องจากสังคมไทยเริ่มตื่นตัวให้ความสนใจในประชาธิปไตยมากขึ้น โดยมีการเข้าไปตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐมากขึ้น ประกอบกับความเจริญด้านเทคโนโลยีสื่อสาระสนเทศที่ช่วยกระจายข่าวสารต่างๆให้คนในสังคมได้รับทราบอย่างรวดเร็วปัจจัยเหล่านี้ช่วยสร้างกระแสสังคมเกี่ยวกับเรื่องต่างๆได้ง่าย โดยเมื่อสังคมเกิดความสนใจในเรื่องใดสื่อมวลชนก็จะเป็นตัวช่วยหาข้อมูลรายละเอียดของเรื่องนั้นมาเสนอ ให้ประชาชนได้ใช้ความคิดว่าจะเข้าข้างใดดี ทำให้เกิดกระแสสังคมต่อเรื่องนั้นๆ ขึ้น โดยเฉพาะเรื่องที่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน เกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงก็คือ เพราะการชุมนุมประท้วงเป็นการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ทำให้คนส่วนใหญ่สนใจต้องการทราบว่าในกรณีปัญหาเช่นนี้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบจะ

เข้ามาแก้ปัญหาอย่างไร และกลุ่มผู้ชุมนุมมีพฤติกรรมอย่างไรเหมาะสมหรือไม่ เมื่อซังน้ำหนักเหตุ และผลต่างๆแล้ว ก็เกิดกระแสสังคมเข้าข้างที่กลุ่มที่มีพฤติกรรมดีกว่า ดังนั้นในการทำงานของ ตำรวจจึงต้องเน้นใช้การประนีประนอมไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อไม่ให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีแก่สังคม เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้การปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมจริงกระแสสังคมก็จะช่วยสนับสนุนการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มาก นอกจากนั้นยังมีอิทธิพลค่อนข้างมากในการวางนโยบาย ของรัฐบาลต่อกลุ่มผู้ชุมนุมเพราะความสนใจต่อกลุ่มผู้ชุมนุมมีผลต่อความนิยมของรัฐบาลใน อนาคต ดังนั้นถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมสามารถเรียกร้องความสนใจจากประชาชนได้มากเท่าไรแนวโน้มที่ รัฐบาลจะมีความลังเลไม่เด็ดขาดในการตัดสินใจที่จะทำอะไรกับกลุ่มผู้ชุมนุม และจะทำให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 56 แสดงการสรุปผลการพิสูจน์สมมติฐาน

สมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
1. ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มชุมนุมผู้ประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย	✓	
2. ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงสามารถควบคุมกลุ่มชุมนุมผู้ประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ	✓	
3. ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย	✓	
4. ตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมกลุ่มชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มชุมนุมผู้ประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงน้อย	✓	
5. ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่างๆ มากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้มากกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่างๆ น้อย	✓	
6. รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่ารัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าว หรือเฉยเมยต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง	✓	
7. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงมีผลดีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาด	✓	
8. การเสนอข่าวสารตรงตามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชนมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการเสนอข่าวสารที่บิดเบือน	✓	

สมมติฐาน	ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
9. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดแคลนการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆ	✓	
10. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ขาดวินัย	✓	
11. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง	✓	
12. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรง ต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง	✓	
13. ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง แตกต่างกัน	✓	
14. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ชุมนุมน้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ชุมนุมอย่างสงบ	✓	
15. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็น "มือบ้จัดตั้ง" มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือร้อนจริง ๆ	✓	
16. การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถ และประสบการณ์มากมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง น้อยกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถ และประสบการณ์น้อย	✓	
17. การแสดงออกของประชาชนทั่วไปที่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงน้อยกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย	✓	

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในบทที่ผ่านมาทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของผู้วิจัย ได้ทำการศึกษามาทั้งหมด ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอสรุปภาพโดยรวมของผลการวิจัยข้อมูลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยนำเสนอในรูปแบบของความเรียง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบทบาท และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้เหมาะสม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลอย่างเป็นระบบโดยใช้เทคนิควิจัยทั้งในเชิงปริมาณ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 407 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และเทคนิควิจัยภาคสนาม (Social Survey) เพื่อรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพโดยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informants) จำนวน 10 คน สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณเมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และทำการพิสูจน์ สมมติฐานโดยพิจารณาจากความเป็นอิสระระหว่างตัวแปรโดยใช้ การทดสอบค่า Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และหาค่า GAMMA เพื่อดูทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences – SPSS for Windows) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่ การทดสอบค่า Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองและหาค่า GAMMA เพื่อดูทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง แล้วพบว่า

สมมติฐานข้อที่ 1 : ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอายุของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลกับตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสองแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีอายุมากกว่าสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีอายุน้อย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 2 : ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสองแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 2 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 3 : ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอายุราชการของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง

แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีอายุราชการมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีอายุราชการน้อย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 4 : ตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงน้อย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสบการณ์การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่มีประสบการณ์การควบคุมผู้ชุมนุมประท้วงน้อย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 4 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 5 : ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ มากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ น้อย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ มากสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ดีกว่าตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงต่าง ๆ น้อย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 5 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 6 : รัฐบาลที่มีนโยบายประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่ารัฐบาลที่มีนโยบายแข็งกร้าวหรือเฉยเมยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 6 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 7 : การได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาด

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การได้รับข่าวกรองที่ถูกต้องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้รับข่าวกรองที่ผิดพลาด จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 7 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 8 : การเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการเสนอข่าวที่บิดเบือน

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชนและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการเสนอข่าวที่บิดเบือน จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 8 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 9 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดแคลนการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และสวัสดิการการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดแคลนการสนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยต่างๆ จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 9 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 10 : ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าตำรวจที่ขาดวินัย

จากผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความมีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจากผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตำรวจที่มีวินัยระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าตำรวจที่ขาดวินัย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 10 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 11 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง

จากผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการใช้ความรุนแรงในการควบคุม และปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดยไม่ใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ใช้ความรุนแรง จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 11 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 12 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีทักษะในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดทักษะในการประสานงาน

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีทักษะในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ขาดทักษะในการประสานงาน จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 12 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 13 : ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงประเภทต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงประเภทต่างๆมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 13 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 14 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่า การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีพฤติกรรมชุมนุมอย่างสงบ จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 14 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 15 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็น “มือบ๊องจัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริงๆ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็น “มือบ๊องจัดตั้ง” มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริงๆ จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 15 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 16 : การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถและประสบการณ์มากมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความสามารถและประสบการณ์มากมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความสามารถและประสบการณ์น้อย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 16 ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานข้อที่ 17 : การแสดงออกของประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงและตัวแปรทัศนคติที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาจากค่า GAMMA พบว่าตัวแปรทั้งสอง แปรผันตามกันไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การแสดงออกของประชาชนทั่วไปเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงยากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ประชาชนทั่วไปไม่เห็นด้วย จึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานข้อที่ 17 ได้รับการยอมรับ

ปัญหาที่พบในการวิจัย

1. เมื่อได้ทำการแจกแบบสอบถามไปแล้ว ปัญหาที่พบคือมักจะได้รับแบบสอบถามมาไม่ครบตามจำนวนที่แจกไปในครั้งแรก ทำให้เวลาแจกแบบสอบถามต้องเตรียมแบบสอบถามไปให้เกินจำนวนที่กำหนดไว้
2. เมื่อเก็บแบบสอบถามมาเรียบร้อยแล้ว พบว่าแบบสอบถามบางชุดไม่สมบูรณ์ไม่สามารถนำมาใช้ได้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่กรอกแบบถามในบางข้อ ทำให้แบบสอบถามใช้ไม่ได้ทั้งหมด ทำให้ต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
3. เนื่องด้วยภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้ทำงานในลักษณะต่าง ๆ กันยากต่อการติดต่อทำให้ใช้ระยะเวลานานในการรับแบบสอบถามคืน
4. จากการที่สัมภาษณ์เจาะลึกถึงข้อมูล เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้ให้ข่าวสำคัญเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องมีงานรับผิดชอบมากเนื่องจากเป็นระดับผู้บังคับบัญชาทำให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้ไม่สามารถมีเวลาที่เพียงพอต่อการให้สัมภาษณ์เจาะลึกแก่ผู้วิจัย
5. เนื่องจากผู้วิจัยเองก็เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน กลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นจึงเกิดความเกรงใจต่อผู้วิจัยและไม่กล้าที่จะตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริงเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดทางด้านระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินการ จึงได้จำกัดขอบเขตในการศึกษาแต่เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามเท่านั้นหากผู้สนใจจะทำการวิจัยในครั้งต่อไปอาจจะทำการศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองร้อยปราบปรามจลาจลตามสถานีตำรวจต่างๆ และเจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาล เป็นต้นเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความแน่นอนและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการวิจัย มาเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาท และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ให้เหมาะสม
2. เนื่องจากในปัจจุบันการชุมนุมประท้วงมีการพัฒนารูปแบบการชุมนุมให้แตกต่างมากขึ้นปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมก็มีความซับซ้อนมากขึ้นจึงควรมีการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงเพิ่มเติมในเรื่องดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม และศึกษาถึงความสัมพันธ์กันระหว่างแกนนำกับองค์กรพัฒนาเอกชน หรือ NGO ต่างๆ ว่ามีการพึ่งพากันอย่างไรบ้าง

2.2 การศึกษาถึงพฤติกรรมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นการเรียกร้องความสนใจจากรัฐบาลและจากสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปดังเห็นได้จาก การพัฒนารูปแบบการประท้วงใหม่ๆ เช่น การราดตัวด้วยอุจจาระ หรือการจงใจกระทำผิดกฎหมายเพิ่มมากขึ้นแทนการใช้สันติวิธี เช่น มักมีพฤติกรรมการยั่วยุให้ตำรวจใช้ความรุนแรงอยู่เสมอ หรือการเลียนแบบวิธีการประท้วงที่ได้รับความนิยม เช่น การปิ่นรื้อทำเนียบรัฐบาลของกลุ่มผู้ชุมนุมหลายกลุ่มในช่วงที่ผ่านมา

2.3 เนื่องจากปัจจุบันการชุมนุมประท้วงเป็นเครื่องมือของกลุ่มต่างๆ ที่นำมาใช้ต่อรองกับผู้มีอำนาจในการแก้ปัญหาของกลุ่มตน ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงกระบวนการเกิดกลุ่มผู้ชุมนุมใหม่ๆ ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าจะใช้วิธีการนี้ เช่น กลุ่มพระสงฆ์ สามเณร ที่มาชุมนุมประท้วงเรื่องกฎหมายพระราชบัญญัติสงฆ์ฉบับใหม่

2.4 การศึกษาถึงบทบาทของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ว่าถ้ารัฐปฏิบัติต่อกกลุ่มผู้ชุมนุมดีจะทำให้ปัญหาการชุมนุมคลี่คลายลงไปหรือเพิ่มมากขึ้น และในทางตรงข้ามถ้ารัฐปฏิบัติต่อกกลุ่มผู้ชุมนุมไม่ดีจะทำให้ปัญหาการชุมนุมลดลงหรือรุนแรงขึ้นอย่างไร

2.5 การศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของกฎหมายข้อบังคับเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงต่างๆ ที่มีใช้อยู่ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2.6 การศึกษาถึงบทบาทของผู้นำหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมว่ามีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร

2.7 การศึกษาประเมินผลเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมกับมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการชุมนุมประท้วง

3. ควรมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้สู่หน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อร่วมกันแสวงหาแนวทางและมาตรการในการพัฒนามาบทบาท และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองกำลังการป้องกันและปราบปรามจลาจล ที่มีต่อกกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ให้เหมาะสม

4. เพื่อให้ประเด็นปัญหาต่างๆ เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงควรเพิ่มจำนวนผู้ให้ข่าวสำคัญ และเพิ่มประเด็นในการสัมภาษณ์เจาะลึกให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการศึกษาวิจัย ทำให้ทราบว่า การปฏิบัติหน้าที่ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ภารกิจปัจจุบันนี้ยังมีปัญหาข้อขัดข้องไม่สามารถควบคุมการชุมนุมประท้วงให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงวิกฤตสังคมในปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

1. จะต้องมี การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่จัดระเบียบการชุมนุมประท้วง ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งให้การยอมรับว่าบุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตราที่ 44 ดังต่อไปนี้

1.1 เพิ่มเติมกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบการชุมนุมประท้วง ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยต้องกำหนดให้มีการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ล่วงหน้าก่อนการชุมนุม เพื่อให้ตำรวจจะได้เตรียมประสานงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมพร้อมรับการชุมนุม เช่น ตำรวจจราจร หน่วยงานที่บริการสาธารณสุขประเภทต่างๆ เช่น ห้องน้ำ หน่วยพยาบาล เป็นต้น และกลุ่มผู้ชุมนุม ต้องแจ้งรายชื่อผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมหรือคณะกรรมการจัดการ การชุมนุม เพื่อให้เป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีเกิดปัญหาต่างๆ และยังสามารถนำข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้มาสร้างสถิติเพื่อให้เห็นความเคลื่อนไหวของผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มต่างๆ ว่าทำงานตามจุดประสงค์ของกลุ่มจริงหรือไม่อย่างไร การจัดให้มีผู้นำหรือคณะกรรมการจัดการชุมนุมยังเป็นการทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมมีความเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น เพราะจะมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนและเป็นการควบคุมตนเองในกลุ่มผู้ชุมนุมไม่ให้เกิดความไม่สงบหรือใช้ความรุนแรง และสามารถแก้ปัญหาเมื่อที่สามหรือผู้ที่ไม่หวังดีเข้ามายุยงก่อความไม่สงบในกลุ่มเพราะมีผู้ชุมนุมทราบว่าใครเป็นคณะกรรมการจัดการของกลุ่มของเขาบ้าง

1.2 เพิ่มเติมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยกำหนดว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ บังคับการเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมในแต่ละครั้งว่าควรไปในทิศทางใด และกำหนดแนวทางการประสานงานกันระหว่างหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจสันติบาล ตำรวจสอบสวนกลาง ตำรวจจราจรกลาง หรือหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย หรือ หน่วยข่าวกรองของทหาร กรุงเทพมหานคร ตลอดจนรัฐวิสาหกิจ ที่ดูแลสาธารณสุขประเภท เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาคในการวางแผน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประสานงานกันแต่ละครั้งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาของแผนการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมให้เกิดความรัดกุมยิ่งขึ้นไป

2. ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล

สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนงบประมาณ ในการอบรมเสริมความรู้ให้เข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ได้สนับสนุนงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ เหมาะสม เช่น เสื้อเกราะอ่อน หมวกกันน็อก และโล่สำหรับป้องกันตัวจากการปะทะกับกลุ่มผู้ชุมนุม กระบองยาง แก๊สน้ำตา ปืนยิงกระสุนยาง เครื่องช็อกไฟฟ้าแรงต่ำ สำหรับสลายการชุมนุมประท้วง และสนับสนุนงบประมาณจัดสวัสดิการตำรวจต่างๆให้เพียงพอ เช่น สวัสดิการที่พักรักษาตัว สหกรณ์ร้านค้า ตลอดจนกองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษาของบุตรธิดาตำรวจ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ตลอดจนความดีความชอบต่างๆให้ถูกต้องและเป็นธรรมมากขึ้น เพื่อสร้างความพึงพอใจ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

3. ในส่วนของประชาชนทั่วไป ต้องปลูกจิตสำนึกให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้

เสรีภาพในการรวมกลุ่มกับชุมนุมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ของตนในทางที่ถูกต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนทั่วไปและไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบในสังคม โดยเริ่มต้นให้การศึกษแก่นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้เข้าใจสิทธิและหน้าที่ขั้นพื้นฐานของตนตามหลักรัฐธรรมนูญ และกระจายความรู้ไปสู่ประชาชนในชนบท เมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักสิทธิเสรีภาพในชุมชนของตนก็จะใช้สิทธิของตนโดยรอบคอบ ไม่ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มหรือองค์กรใด การชุมนุมก็จะเป็นระเบียบใช้การเจรจาโดยสันติเป็นเครื่องมือ ทำความเข้าใจกับรัฐบาลเมื่อสังคมตั้งอยู่บนหลักของเหตุและผล สังคมก็จะมีระเบียบเรียบร้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

งามพิศ สัตย์สงวน . **การบริหารสังคม** . กรุงเทพมหานคร: โครงการศึกษาต่อเนื่องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2542.

งามพิศ สัตย์สงวน . **การวิจัยทางมานุษยวิทยา** . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2543.

งามพิศ สัตย์สงวน . **ความเชื่อทางศาสนาในกรุงเทพมหานคร** . กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสกาญจนาภิเษกสมโภช . 2543.

งามพิศ สัตย์สงวน . **ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรมและคติชาวบ้านเกี่ยวกับข้าว** . กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย” จัดโดยคณะกรรมการวัฒนธรรมข้าวแห่งชาติ สถาบันไทยศึกษา ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2536.

งามพิศ สัตย์สงวน . **ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรมและคติชาวบ้านเกี่ยวกับข้าว : ข้าวในวิถีชีวิตไทย** . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ . 2541.

งามพิศ สัตย์สงวน . **ทัศนคติเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาไทยและนักศึกษาอเมริกัน : การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในประเทสอเมริกา** . กรุงเทพมหานคร : โลกทัศน์ 2 เอกสาร ประกอบการประชุมวิชาการในวาระครบรอบ 50 ปี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.

งามพิศ สัตย์สงวน . **ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม** . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2539.

- งามพิศ สัตย์สงวน . **ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาในประเทศอเมริกาล่าสุด** .
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2540.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **พฤติกรรมจรรยาบรรณในกรุงเทพมหานคร** . กรุงเทพมหานคร : ทุนวิจัยจาก
สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย . 2540.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **มานุษยวิทยากายภาพ : วิชาการทางกายภาพและวัฒนธรรม** .
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2543.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **มานุษยวิทยาศาสนา** . กรุงเทพมหานคร: เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **รวมบทความทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา** . กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2544.
- งามพิศ สัตย์สงวน บรรณาธิการ . **วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทยและนานาชาติ** .
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย : การคงอยู่และการเปลี่ยนแปลง** .
กรุงเทพมหานคร : ประมวลผลงานวิจัยของการประชุมเสนอผลงานวิจัยเฉลิม
ฉลอง 80 ปีแห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .2540.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย : ศึกษากรณีบ้านนา จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา** . กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องวัฒน
ธรรมข้าวในสังคมไทยและนานาชาติ การสัมมนาทางวิชาการ จัดโดยฝ่ายวิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2536.
- งามพิศ สัตย์สงวน . **วัฒนธรรมความยากจน : สลัมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร**.
**วัฒนธรรมเมือง : ชุมชนเมืองและการเปลี่ยนแปลงในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2537.

งามพิศ สัตย์สงวน . **สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ญวนในกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีครอบครัวญวน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2545.

งามพิศ สัตย์สงวน . **สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ญวนในกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีครอบครัวไทยไซ่ง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2545.

งามพิศ สัตย์สงวน . **สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ลาวไซ่ง** . กรุงเทพมหานคร : ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน . 2544.

งามพิศ สัตย์สงวน . **สถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัวอเมริกัน : การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในประเทศอเมริกาในการวิจัยทางมานุษยวิทยา** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2540.

งามพิศ สัตย์สงวน . **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม** . กรุงเทพมหานคร : บริษัทรามการพิมพ์ . 2543.

จตุรรัตน์ เอื้ออานวย . **“การจัดการปกครอง” อ่างถึงใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการในวาระครบรอบ 50 ปีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** . กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.

จตุรรัตน์ เอื้ออานวย และคณะ . **การวิเคราะห์ประสิทธิภาพหน่วยงานกระทรวงยุติธรรมเพื่อการบริหารจัดการเชิงคุณภาพในยุคโลกาภิวัตน์** . กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2542.

จตุรรัตน์ เอื้ออานวย . **ค่านิยมที่เป็นเครื่องชี้แนวโน้มการต่อต้านสังคมของเยาวชนกระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง** . กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล . 2529.

- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **ครอบครัวของเด็กและเยาวชนกระทำผิดจำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์
ในกรุงเทพมหานคร** . กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2543.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย** . กรุงเทพมหานคร : เอกสาร
ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน คณะรัฐ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **ตัวตนและบุคลิกภาพ** . กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการสอนวิชา
จิตวิทยาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2542.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **ทบทวนการจัดกระบวนการงานศาลยุติธรรมไทยในบริบทของแนวโน้ม
อาชญากรรมยุคโลกาภิวัตน์** . กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการประชุม
ทางวิชาการครบรอบ 50 ปีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **ทัศนคติและการเปลี่ยนทัศนคติ** . กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบ
การสอนวิชาจิตวิทยาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2543.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **ทิศทางการวางแผนกำลังคนเพื่อรองรับการอำนวยความสะดวกใน
ทศวรรษหน้า** . กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
2541.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **พฤติกรรมเบี่ยงเบนและการควบคุม** . กรุงเทพมหานคร : เอกสาร
ประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน หลักสูตร
สังคมวิทยามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **รายงานการวิจัยของกระทรวงยุติธรรม : การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ
หน่วยงานกระทรวงยุติธรรม** . กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา . 2542.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **เหื่ออาชญากรรมและเหื่อของกระบวนการยุติธรรม** .

กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน หลักสูตรสังคมวิทยาามหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2542 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .2542.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย . **เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาจิตวิทยาสังคม** . กรุงเทพมหานคร :

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2543.

ชลัช จงสืบพันธ์ . **การศึกษาลักษณะทางชีวะสังคม ลักษณะทางบริบท และลักษณะทางจิตวิสัยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง.**กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ประสานมิตร . 2527.

ณรงค์ สีนสวัสดิ์ . **จิตวิทยาการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา . 2527.

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ . **วิธีการวิจัยทางสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . 2542.

ถวิล ไชยพันธ์ . **ศักยภาพการประท้วงในทางการเมือง**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยากรวมศาสตร์, 2530.

นิเทศ ดินณะกุล . **สังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2542.

ประเสริฐ เมฆมณี . **ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ปพิธิ . 2533.

ประชัย เปี่ยมสมบุญ . **การบริหารงานตำรวจ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ . 2533.

ประชัย เปี่ยมสมบุญ . **อาชญาวิทยา** : สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหายบล็อกและการพิมพ์ . 2537.

พงศกร รอดชมภู. **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทย : ศึกษากรณีที่ทำให้การประท้วงมีความยาวนาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2540.

พีรพร บุญลอย. **ตำราจกกับการใช้ความรุนแรงทางการเมือง**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ . 2538.

วิชัย รูปขาด . **ทฤษฎีสังคม (Social Theory)** . กรุงเทพมหานคร : ชมรมพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . 2534.

วินิจ เจริญชัยยง. **กฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.

วีระศักดิ์ เครือเทพ. **กระบวนการประท้วงในชนบท : ศึกษาในกรณีชุมชนหนองแสง**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2541.

ศิริพันธ์ ถาวรทิวังศ์. **พฤติกรรมร่วม**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง . 2525.

ศิริพันธ์ ถาวรทิวังศ์. **พฤติกรรมรวมหมู่**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1997) จำกัด .2529.

สมเกียรติ อัครวิษณุ. **ปัญหาการบริหารงานตำรวจ** . กรุงเทพมหานคร : 68 การพิมพ์ . 2530.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีทางสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2536.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 1)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 2)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 3)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 4)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 5)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2543.

สุพัตรา สุภาพ . **จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 6)** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2543.

สุพัตรา สุภาพ . **ปัญหาสังคม** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2543.

สุพัตรา สุภาพ . **พัฒนาการปัญหาจราจรและมาตรการแก้ไขปัญหาจราจรในสามทศวรรษ (ระหว่าง พ.ศ.2507-2539)** . กรุงเทพมหานคร : สถาบันดำรงราชานุภาพ . 2540.

สุพัตรา สุภาพ . **พฤติกรรมทัศนคติของผู้ใช้รถใช้ถนนต่อมาตรการแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร** . กรุงเทพมหานคร : สถาบันดำรงราชานุภาพ . 2540.

สุพัตรา สุภาพ . **เรื่องวุ่น วัยรุ่นไฮเทค** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **“วัฒนธรรมข้าว...วิถีชีวิตแบบไทย ๆ หรือ ?” อ่างถึงใน วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทยและนานาชาติ** . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **สังคมและวัฒนธรรม : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี .**

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพัตรา สุภาพ . **สังคมวิทยา .** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช . 2542.

สุพจน์ พรหมศิริ . **การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมฝูงชนของกองบัญชาการตำรวจนคร**

บาล . กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต

วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2539.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา . **เอกสารประกอบการพิจารณาการตรากฎหมายว่าด้วย**

การชุมนุมสาธารณะ . กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. .2536.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ . **การปฏิบัติในการควบคุมฝูงชน .** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรม

ตำรวจ . 2542.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ . **แผนแม่บทกรมตำรวจ .** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ .2544

อรุณ รักรธรรม และประชัย เปี่ยมสมบุญฤทธิ์ . **“การบริหารความขัดแย้งในองค์กร” ในเอกสาร**

ประกอบการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ 46. (มีนาคม 2527) .

กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . 2527.

อัจฉราพรรณ เทชะปุระณะ . **การบริหารงานตำรวจ .** กรุงเทพมหานคร : เอกสารโรเนียว โครงการ

อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล . 2530.

อิทธิชัย นันทพฤษา . **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมฝูงชน**

ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล . วิทยา

นิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล .

2543.

ภาษาอังกฤษ

Almond, Gabriel. and Powell, Bingham. **Comparative Politics Today** . Boston :
Little Brown and Co. 1976

Appelbaum, R.P. . **Theories of Social change** . Chicago, Illinois : Markham
Publishing Co.1971.

Blumer, Herbert . **New Outline of the Principles of Sociology** . New York : Barnes
and Noble.1951.

Brinton, Crane. **The Anatomy of Revolution** . New York : Vintage books.

Bromage, Arthur W. . **Introduction to Municipal Government and Administration** .
New York : Appleton-Century-Crofts, Inc. 1950.

Coleman, Jean . **Community Conflict** . New York : Free Press. 1957.

Coser, Lewis. **The Functions of Social Conflict** . New York : The Mac Millan Co. 1956.

Dahrendorf, Ralf. **Class and Class Conflict in Industrial Society** . Stanford
California : Stanford University Press. 1959.

Dalton, Russell J., Kuechler, Manfred. And Burklin, Wilhelm. **Challenging The
Political Order**. Cambridge : Polity Press.1989.

Davies, James C. .**Violence in America : Historical and Comparative Perspectives** .
New York : Betam Books. 1996 .

Everman, Ron. And Jamison, Andrew. **Social Movement** . Cambridge : Polity
Press.1991.

- Huntington, Samuel. **Political Order in Changing Societies** . New York : Yale University Press.1991.
- Johnson, Chalmers. **Revolutionary Charge** . Boston : Little Brown and Co. 1998.
- Kornhauser, W. **The Politics of Mass Society** . New York : Free Press. 1995.
- Lorenz, Korand. **On Aggression** . New York : Bantam.1999.
- Mack, Reymon W. and Pease, John. **Sociology and Social-Life** . New York : D Van Nostrad Company.1983.
- McClosky, Herbert. **Political Inquiry : The Nature and Uses of Survey** . New York : Macmillan.1997.
- Nie, Norman H. and Verba, Sydney. **Handbook of political Science : Readings mass** .New Hamshire : Addson Welsey Publishing Co.1995.
- Oberschall, Anthony. **Social Conflict and Social Movements** . Englewood Cliffs N.J. : Prentice Hall.1993.
- Olson, Mancur. **The Logic of Collective Action** . Cambridge, MA : Havard University Press. 1995.
- Parsons, Talcott. **The Social System** . New York : Free Press.1996
- Tarrow, Sidney. **Power in Movement** . New York : Cambridge University Press.1994.
- Weiner, Myron. **Crises and Sequences in Political Development** . Princeton : Princeton University Press.1991.

Wilkinson, Paul. *Social Movement* . London : The Macmillan Press.1998

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง

“ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
ของข้าราชการตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร”

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย 3 ลงใน O หรือในช่องว่างหน้าข้อความที่ท่านต้องการและ
เติมค่าลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....ปี
2. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ประกาศนียบัตรพลตำรวจสำรอง
  - ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท
  - สูงกว่าระดับปริญญาโท อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม.....ปี
4. ท่านมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง.....ปี
5. ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพื่อให้ประสบความสำเร็จท่านคิดว่าจะต้องใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด.....(ชั่วโมง / วัน)
6. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก่อนหรือไม่
  - เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
  - ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก่อนเลย
7. ในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ท่านคิดว่าจะต้องใช้เวลาอย่างรวดเร็วที่สุดประมาณเท่าใด
  - สามารถสลายได้ภายใน 24 ชั่วโมง
  - ไม่สามารถสลายได้ภายในเวลา 24 ชั่วโมง

8. ในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงท่านคิดว่าท่านจะต้องใช้เวลาโดยเฉลี่ยประมาณเท่าใดจึงจะประสบความสำเร็จ.....(ชั่วโมง / วัน)

ตอนที่ 2 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลที่มีต่อนโยบายของรัฐต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.หากรัฐบาลมีนโยบาย ประนีประนอมกับกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงจะช่วยให้การปราบปราม จราจลกระทำได้ง่ายขึ้น					
2.หากรัฐบาลมีนโยบายให้ใช้ความ รุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะทำ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ใน การปราบปรามจราจลด้วยความ ยากลำบาก					
3.หากรัฐบาลไม่สนใจกับกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงจะก่อให้เกิดความไม่แน่ใจกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจว่าจะปฏิบัติการ อย่างไรกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					
4.หากรัฐบาลมีนโยบายที่จะยินยอม ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงก็ไม่จำเป็นที่จะต้องให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมการ ชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					
5.นโยบายของรัฐที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ ยุทธวิธีในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ					

ส่วนที่ 3 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการ
ได้รับข่าวกรองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การได้รับข่าวกรองอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
2.การได้รับข่าวกรองที่มีความถูกต้องเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง จะมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
3.การได้รับข่าวกรองที่คลุมเครือเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลทำให้เกิดความสับสนในการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
4.ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
5.การได้รับข่าวกรองจากแหล่งข่าวมากกว่า 1 แหล่งที่แตกต่างกันมีผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดความสับสนในการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					

ส่วนที่ 4 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลที่มีต่อการ
เสนอข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของสื่อมวลชน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. หากสื่อมวลชนเสนอข่าวสารเกี่ยวกับ กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นไปในเชิงบวกจะมี ผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไป อย่างยากลำบากมากขึ้น					
2. หากสื่อมวลชนเสนอข่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะทำให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงด้วย ความยากลำบากมากขึ้น					
3. หากไม่มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มผู้ ชุมนุมประท้วงของ สื่อมวลชนจะทำให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในการ ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้สะดวก ยิ่งขึ้น					
4. การเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่ม ผู้ชุมนุม ประท้วงในลักษณะที่ บิดเบือน ข้อเท็จจริงของสื่อมวลชนมีผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
5. การเสนอข่าวของสื่อมวลชนในขณะที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลังปฏิบัติหน้าที่ควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงถือเป็นอุปสรรคในการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					

ส่วนที่ 5 ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมและปราบปรามจรรยาบรรณที่ได้รับอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และสวัสดิการต่อไปนี้ในระดับใด

อุปกรณ์/สวัสดิการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. โฉ่และหมวก			
2. กระบอง			
3. อาหารและน้ำดื่ม			
4. เบี้ยเลี้ยง			
5. การรักษาพยาบาลกรณีที่ได้รับบาดเจ็บ			

ส่วนที่ 6 ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมและปราบปรามจรรยาบรรณคิดว่าท่านมีวินัยในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การแต่งกาย					
2. ระเบียบแถว					
3. การตรงต่อเวลา					
4. การปฏิบัติตามคำสั่งของ ผู้บังคับบัญชา					
5. ความอดทนต่อการขู่ข่มของกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วง					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 7 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อการ
ใช้ความรุนแรงในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นการช่วยให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้มีปฏิริยาที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น					
2.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่จะช่วยให้การชุมนุมประท้วงยุติลงรวดเร็วยิ่งขึ้น					
3.ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ควรใช้ความรุนแรงไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น					
4.การใช้ความรุนแรงในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					
5.การไม่สามารถถอดถอนต่อการยั่วยุของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเลือกใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					

ส่วนที่ 8 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลที่มีต่อการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
<p>1.ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง การที่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจจราจร ตำรวจดับเพลิง เป็นต้นจะทำให้การปฏิบัติงานในด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีประสิทธิภาพมากกว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลจะต้องปฏิบัติหน้าที่แต่เพียงหน่วยเดียว</p>					
<p>2.ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ไม่จำเป็นต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานใดเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลสามารถดำเนินการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเพียงหน่วยงานเดียวได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นเอกภาพในการทำงาน</p>					

**ส่วนที่ 9 ทักษะคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจลที่มีต่อปัญหา
ของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง**

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่เป็นกลุ่มเกษตรกรสามารถ ควบคุมได้ง่าย					
2. ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่เป็นกลุ่มการเมืองสามารถ ควบคุมได้ยาก					
3. ท่านคิดว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ที่เป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานสามารถ ควบคุมได้ยาก					
4. กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่เป็นกลุ่ม องค์กรเอกชนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สามารถควบคุมได้ยาก					
5. ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง มีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ ยุทธวิธีในการควบคุมของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ					

ส่วนที่ 10 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ
พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่มีอารมณ์รุนแรงมีผลให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเลือกใช้ ความรุนแรงในการควบคุม					
2.การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่ยืดเยื้อยาวนานมีผลให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเลือกใช้ ความรุนแรงในการควบคุม					
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวมีผลให้การ ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ ตำรวจไม่ประสบความสำเร็จ					
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ชุมนุม ประท้วงด้วยความสงบส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ใน ด้านการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงด้วยความสะดวกมากขึ้น					
5.พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงมีผลโดยตรงต่อการ เลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ					

ส่วนที่ 11 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ
ลักษณะของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ถูก จ้างวานให้มาชุมนุมสามารถ ควบคุมได้ยากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่มีปัญหาเดือดร้อนจริง ๆ					
2.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่ถูก จ้างวานให้มาชุมนุมมักมี พฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรง มากกว่ากลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มี ปัญหาเดือดร้อนจริง ๆ					
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหา เดือดร้อนจริง ๆ มีระยะเวลาใน การชุมนุมน้อยกว่ากลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงที่ถูกจ้างวาน					
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหา เดือดร้อนจริง ๆ สามารถควบคุม ได้ง่าย					
5.เจ้าหน้าที่ตำรวจประสบ ความสำเร็จในการควบคุมกลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงที่มีปัญหา เดือดร้อนจริง ๆ มากกว่ากลุ่ม ผู้ชุมนุมประท้วงที่ถูกจ้างวาน					

ส่วนที่ 12 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อ
ความสามารถของผู้นำของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่เข้มแข็งและได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมาก ๆ จะมีผลทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ยากลำบากมากยิ่งขึ้น					
2.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีประสบการณ์มากมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้ยากยิ่งขึ้น					
3.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้ยากยิ่งขึ้น					
4.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีวาทศิลป์สามารถพูดจาโน้มน้าวให้ผู้ชุมนุมคล้อยตามได้จะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้ยากยิ่งขึ้น					
5.กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีผู้นำที่มีความเข้มแข็งและฮึกเหิมจะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำได้ยากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 13 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไปต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.หากประชาชนมีทัศนคติที่เป็นไปในทางเห็นใจกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะมีผลทำให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างยากลำบากมากขึ้น					
2.ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อการเลือกใช้ยุทธวิธีในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
3.พฤติกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงมีผลโดยตรงต่อทัศนคติของประชาชนทั่วไป					
4.วิธีการในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีผลโดยตรงต่อทัศนคติของประชาชนทั่วไปที่จะมีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					
5.หากประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงจะมีผลให้การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 14 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจรที่มีต่อความสำเร็จในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่านสามารถควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงให้อยู่ในความสงบได้ภายใน 24 ชั่วโมง					
2. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่าท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงสลายตัวได้ภายใน 24 ชั่วโมง					
3. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านมีส่วนในการป้องกันไม่ให้เกิดกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงใช้ความรุนแรง					
4. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ของสังคม เช่น ไม่ก่อให้เกิดปัญหาจราจร เป็นต้น					
5. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่านคิดว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านก่อให้เกิดความพึงพอใจของกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
6. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่าน คิดว่าภาพพจน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ของท่านเป็นภาพพจน์ในเชิงบวกที่ ปรากฏต่อสาธารณชน					
7. ในการชุมนุมประท้วงทุกครั้งท่าน คิดว่าท่านปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุม กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงอยู่ในกรอบ ของกฎหมาย					
8. ในการชุมนุมประท้วงส่วนใหญ่ท่าน คิดว่าท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงโดย ไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บทั้งฝ่ายตำรวจ และฝ่ายกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง					
9. ในการชุมนุมประท้วงทุกครั้งท่าน คิดว่าท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ใน การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงได้ ตามนโยบายของผู้บังคับบัญชาและ นโยบายของรัฐบาล					
10. ปัจจุบันท่านคิดว่าการปฏิบัติ หน้าที่ในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ประท้วงของท่านมีประสิทธิภาพใน ระดับใด					

ส่วนที่ 15 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม
และปราบปรามกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

โครงร่างคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญ

1. ยศ – ตำแหน่ง ของผู้ให้ข่าวสำคัญ
2. อายุของผู้ให้ข่าวสำคัญ
3. ภูมิำเนาของผู้ให้ข่าวสำคัญ
4. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ให้ข่าวสำคัญ
5. อาชีพราชการ ของผู้ให้ข่าวสำคัญ
6. ระยะเวลาที่ผู้ให้ข่าวสำคัญ เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
7. ผู้ให้ข่าวสำคัญพบเห็นการชุมนุมประท้วงเป็นครั้งแรกในชีวิตตั้งแต่เมื่อใด
8. ความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญที่มีต่อ การชุมนุมประท้วงก่อนที่ผู้ให้ข่าวสำคัญจะประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ
9. ความรู้สึก หรือ ทัศนคติ ของผู้ให้ข่าวสำคัญที่มีต่อ การชุมนุมประท้วง หลังจากให้ผู้ให้ข่าวสำคัญได้เข้ารับราชการตำรวจ และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
10. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ เมื่อเกิดการชุมนุมประท้วง ท่านสามารถเข้าใจในจุดประสงค์ของกลุ่มผู้ชุมนุม หรือไม่ อย่างไร
11. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสาร เมื่อท่านต้องปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง ท่านคิดว่าการชุมนุมประท้วง เป็นการแก้ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมที่เหมาะสมตามหลักประชาธิปไตยหรือไม่ อย่างไร
12. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่าการชุมนุมประท้วงจะช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มผู้ชุมนุมได้หรือไม่ อย่างไร
13. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่าการชุมนุมประท้วง มีผลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อสังคมไทย หรือไม่ อย่างไร
14. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่าถ้ารัฐบาลมีทัศนคติเชิงบวกต่อการชุมนุมประท้วง จะมีต่อการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล หรือไม่ อย่างไร และในทางตรงข้ามถ้ารัฐบาลมีทัศนคติเชิงลบต่อการชุมนุมประท้วง จะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือไม่ อย่างไร
15. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล ควรมีแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงอย่างไร เพื่อให้เกิดภาพพจน์เชิงบวกต่อสังคมมากที่สุด

16. จากทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่าเมื่อใด ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการป้องกันและปราบปรามจลาจล จำเป็นต้องใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง และเมื่อจำเป็นต้องใช้ความรุนแรง ควรใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงอย่างไร

17. ปัจจุบันในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่า การปฏิบัติงานของท่านและเพื่อนร่วมงานของท่าน มีประสิทธิภาพดีหรือไม่ อย่างไร

18. ในทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านภูมิใจในหน้าที่การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่านหรือไม่ อย่างไร

19. ในทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่การควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงของท่าน

20. ในทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานให้มากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ตารางไคสแควร์

Critical Values Of Chi-Square

Degree of freedom	Significance level	Significance level	Significance level	Significance level	Significance level
	0.1	0.05	0.01	0.005	0.001
1	2.71	3.84	6.64	7.88	10.83
2	4.60	5.99	9.21	10.60	13.82
3	6.25	7.82	11.34	12.84	16.27
4	7.78	9.49	13.28	14.86	18.46
5	9.24	11.07	15.09	16.75	20.52
6	10.64	12.59	16.81	18.55	22.46
7	12.02	14.07	18.48	20.28	24.32
8	13.36	15.51	20.09	21.96	26.12
9	14.68	16.92	21.67	23.59	27.88
10	15.99	18.31	23.21	25.19	29.59

** Reject H_0 if calculated value of chi-square is greater than the critical value at the chosen Significance level

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร้อยตำรวจโทสุทธิสุนทร ช้ายขวัญ เกิดเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2519 สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครองชายแดนภาคใต้ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อปีการศึกษา 2540 และเข้ารับการศึกษต่อในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ในสาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2542 ปัจจุบันรับราชการตำรวจตำแหน่งรองสารวัตร งาน 2 กก. 2 ส.2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย